

VJESNIK

SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

GODINA OČINSTVA

*Ususret Trećem nacionalnom susretu
hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 2018. godine*

Godište CXXXVIII • 2/2017

Splitsko-makarska nadbiskupija apsolutni pobjednik vjeronomučne olimpijade

Misa posvete ulja u splitskoj pravoslavnoj -
13. travnja 2017.

Svečano ustoličenje novoimenovanih kanonika -
3. svibnja 2017.

Održan prvi splitski „Hod za život“ -
20. svibnja 2017.

Zajednički susret svih krizmanika u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji - 18. travnja 2017.

DOKUMENTI

Papina poruka za 32. svjetski dan mladih, 2017.

„Velika mi djela učini Svesilni!” (Lk 1,49)

Draga mladeži, evo nas ponovno na putu nakon našega predivnog susreta u Krakovu, gdje smo zajedno proslavili 31. svjetski dan mladih i Jubilej za mlađe u sklopu Svetе godine milosrđa. Za vodiče smo uzeli svetog Ivana Pavla II. i svetu Faustinu Kowalsku, apostole Božjeg milosrđa, kako bismo ponudili konkretan odgovor na izazove našeg vremena. Doživjeli smo snažno iskustvo bratstva i radosti, a svijetu dali znak nade. Naše različite zastave i jezici nisu bili razlog za suparništva i podjele, nego prigoda za otvaranje vrata našega srca i građenje mostova.

U zaključnom dijelu Svjetskog dana mladih u Krakovu, najavio sam sljedeću postaju našega hodočašća, koja će nas, uz Božju pomoć, dovesti do Paname, 2019. godine. Na tom putu će nas pratiti Djevica Marija, koju svi naraštaji nazivaju blaženom (usp. Lk 1, 48). Ova nova dionica našeg putovanja nastavlja se na prethodnu, koja je u središtu imala blaženstva, i potiče nas da nastavimo ići naprijed. Žarko se nadam, naime, da ćete vi mladi ljudi i dalje kročiti naprijed, da nećete samo njegovati sjećanje na prošla vremena, već i imati hrabrost u sadašnjosti i nadu za budućnost. Takvi stavovi su zasigurno postojali u mladoj djevojci Mariji iz Nazareta i jasno su izraženi u odabranim temama triju sljedećih svjetskih dana mladih. Ove godine (2017.), razmišljat ćemo o Marijinoj vjeri, koja u svojem hvalospjevu Veliča kaže: „Velika mi djela učini Svesilni” (Lk 1, 49). Tema sljedeće, 2018. godine „Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga” (Lk 1, 30) uvest će nas pak u razmišljanje o hrabroj ljubavi kojom je Djevica prihvatala anđelovo navještenje. Svjetski dan mladih 2019. godine bit će nadahnut riječima „Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po tvojoj riječi” (Lk 1, 38); to je Marijin odgovor anđelu, bremenit nadom.

U listopadu 2018. godine, u Crkvi će se održati Biskupska sinoda na temu Mladi, vjera i razlučivanje zvanja. Govorit ćemo o tome kako vi, mladi ljudi, živite iskustvo vjere usred izazovâ našeg vremena. Raspravljat će se također o temi kako možete postići zrelost na svom životnom putu raspoznavanjem svojeg osobnog poziva, shvaćenog u širem

smislu, to jest poziva na brak, kao životnom opredjeljenju ili zanimanju, odnosno na posvećeni život i svećeništvo. Nadam se da će hod prema Svjetskom danu mladih u Panami i tijek priprema za Sinodu ići ukorak jedno s drugim.

Naše doba ne treba mladež koja se izležava po cijeli dan

Prema Lukinu Evanđelju, nakon što je od anđela primila navještaj i na poziv da postane Spasiteljeva Majka odgovorila „da”, Marija ustaje i žurno hita posjetiti svoju rođakinju Elizabetu, koja je bila u šestom mjesecu trudnoće (usp. 1, 36.39). Marija je vrlo mlada; ono što joj je naviješteno neizmjeran je dar, no sa sobom nosi također vrlo velike izazove. Gospodin joj je zajamčio svoju prisutnost i potporu, ali je još mnogo toga u njezinu umu i srcu ostalo nepoznato i nejasno. Ipak, Marija se ne zatvara u kuću i ne dopušta strahu ili ponosu da ju sputaju. Marija nije tip osobe koja, da bi se dobro osjećala, treba dobar naslonjač u kojem se osjeća ugodno i na sigurnom. Ona nije djevojka koja se po cijeli dan izležava na kauču! (usp. Govor na bdjenju, Krakov, 30. srpnja 2016.). Ako starijoj rođakinji treba pomoći, ona ne okljeva nego odmah kreće na put.

Dug je put do Elizabetine kuće, oko 150 km. Ali mlada žena iz Nazareta, vođena Duhom Svetim, ne poznaje zapreke. Ti su joj dani provedeni na putovanju zasigurno pomogli u razmišljanju o čudesnom događaju, čija je i sama bila dio. Isto se događa i nama svaki put kad sudjelujemo na hodočašću. Tijekom puta prisjećamo se događaja iz svoga života, proničemo njihovo značenje i raspoznajemo svoje zvanje koje zatim, u susretu s Bogom i u služenju drugima, dobiva jasne obrise.

Velika mi djela učini Svesilni

Susret dviju žena – mlađe i starije – ispunjen je prisutnošću Duha Svetoga i pun radosti i čuđenja (usp. Lk 1, 40-45). Dvije majke, kao i djeca koju

nose u svome krilu, gotovo plešu od radosti. Eliza-beta, zadivljena Marijinom vjerom, kliče: „Blaženi ti što povjerovala da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina” (r. 45). Da, jedan od velikih darova koje je Djevica primila zasigurno je vjera. Vjera u Boga je neprocjenjiv dar, ali taj dar treba prihvati. Eliza-beta blagoslovila zbog toga Mariju, a Ona joj uzvratio hvalospjevom Veliča (Lk 1, 46-55), u kojem nalazi-mo rijeći: „Velika mi djela učini Svesilni” (r. 49).

Marijina je molitva revolucionarna, to je hvalospjev žene snažne vjere, koja je svjesna svojih granica, ali se pouzdaje u Božju milosrdnost. Ta hrabra mala žena Bogu zahvaljuje jer pogleda na njezinu nezna-nost, kao i za spasenje koje je donio narodu, siromaš-nima i poniznima. Vjera je u središtu čitave Marijine povijesti. Njezin nam hvalospjev pomaže shvatiti Gos-podinovo milosrđe kao pokretačku snagu povijesti, povijesti svakog od nas, kao i čitavoga čovječanstva.

Kad Bog dotakne srce mladića ili djevojke oni postaju sposobni za velika djela. „Velika djela” koja je Svesilni ostvario u Marijinu životu govore nam također o našem hodu kroz život, koji nije besmis-sleno lutanje, nego putovanje koje, uza sve svoje ne-sigurnosti i patnje, svoju puninu može naći u Bogu (usp. Angelus, 15. kolovoza 2015.). Možda ćete mi reći: „Ali, oče, imam svoje granice, grješnik sam, što ja mogu učiniti?!” Kad nas Gospodin poziva, on se ne zaustavlja na onome što jesmo ili što smo po-stigli. Naprotiv, onoga trenutka kad nas poziva, on gleda sve ono što možemo postići, svu ljubav koju smo sposobni darovati. Poput mlade Marije, može-te učiniti da vam život postane sredstvom izgradnje boljega svijeta. Isus vas poziva da ostavite svoj trag u životu, svoj trag u povijesti, kako svojoj osobnoj tako i u povijesti mnogih drugih ljudi (usp. Govor na bdjenju, Krakov, 30. srpnja 2016.).

Biti mlad ne znači raskinuti veze s prošlošću

Marija je bila tek izašla iz adolescentske dobi, baš poput mnogih od vas. No, hvalospjev Veliča odjek je hvale njezina naroda i njegove povijesti. To nam pokazuje da biti mlad ne znači raskinuti veze s prošlošću. Naša osobna povijest nastavlja se na dugi trag, ona je dio zajedničkog putovanja kroz stoljeća onih koji su nam prethodili. Poput Marije, pripadamo svome narodu. A povijest nas uči da, čak i kada je morala ploviti po olujnom moru, Crkvu je vodila Božja ruka i pomagala joj da prebrodi teške trenute-kе. Pravo iskustvo Crkve nije kao neki flash mob, gdje se skupina ljudi dogovori naći se na nekome

mjestu, izvede neki kratki performans, a zatim se ra-zidu. Crkva je baštinica duge tradicije koja se preno-si s naraštaja na naraštaj, obogaćujući se istodobno iskustvima svakoga pojedinca. Vaša osobna povijest također ima svoje mjesto u povijesti Crkve.

Spominjati se prošlosti služi također tome da bu-demo otvoreni neočekivanim načinima na koje Bog djeluje u nama i po nama. To nam također pomaže da budemo otvoreni Bogu da nas može izabrati za svoje suradnike u ostvarivanju svojega nauma spa-senja. Vi, kao mladi ljudi, također možete činiti ve-like stvari i preuzeti veće odgovornosti jedino ako u svom životu prepoznate djelovanje Božje milosti i snage.

Želim vam postaviti nekoliko pitanja. Na koji način „pohranjujete” u svome sjećanju događaje i iskustva svoga života? Kako pristupate činjenicama i slikama koje su vam se utisnule u pamćenje? Neki bi od vas, osobito oni koji su ranjeni nekim životnim prilikama, možda htjeli „resetirati” svoju prošlost, iskoristiti pravo da zaborave sve što je bilo. Ali htio bih vas podsjetiti da ne postoji svetac bez prošlosti ni grešnik bez budućnosti. Biser se rađa iz rane u školjci! Isus, svojom ljubavlju, može izlijeciti naša srca i pretvoriti naše rane u prave bisere. Gospodin, kao što reče sveti Pavao, svoju moć može očitovati po našim slabostima (usp. 2 Kor 12, 9).

Ipak, sva naša sjećanja ne bi trebala ostati zbijena na jednome mjestu, kao u memoriji nekog tvrdog diska. Ne možemo isto tako sve pohraniti u nekom virtualnom „oblaku” (cloud). Moramo naučiti kako od proteklih događaja stvoriti dinamičnu stvarnost o kojoj ćemo razmišljati i iz koje ćemo izvlačiti po-uku i značenja za našu sadašnjost i budućnost. Mu-kotrpna je, ali nužna zadaća otkriti tanku nit Božje ljubavi koja se provlači kroz sav naš život.

Mnogi ljudi kažu da ste vi mladi rastreseni i površni. Potpuno su u krivu! No, treba priznati da je u ovom našem dobu potrebno ponovno vratiti sposobnost razmišljanja o vlastitom životu i njego-va usmjeravanja prema budućnosti. Imati prošlost nije isto što i imati povijest. U svom životu možemo imati mnogo uspomena, ali koliko ih je uistinu dio našeg sjećanja? Koliko su one značajne za naše srce i koliko nam pomažu dati smisao vlastitom živo-tu? Na društvenim mrežama vidimo lica mladih na mnoštvu fotografija koje su trag više ili manje stvar-nih događaja, ali ne znamo koliko je sve to stvarno „povijest”, iskustvo koje se može prenijeti i koje je urešeno svrhom i smislom. Televizijski programi nude obilje takozvanih „reality showa”, ali to nisu

stvarne priče, to su samo minute koje pred televizijskom kamerom provode osobe koje žive od danas do sutra, bez dubljeg plana. Ne dajte se zavesti ovim lažnim slikama stvarnosti! Budite protagonisti svoje povijesti, odlučujte o svojoj budućnosti!

Kako ostati povezani po uzoru na Mariju?

Za Mariju se kaže da je sve te stvari pohranjivala i prebirala u svom srcu (usp. Lk 2, 19.51). Ova jednostavna djevojka iz Nazareta uči nas svojim primjerom čuvati sjećanje na događaje iz života, ali i kako ih povezati, sastavljujući od dijelova cjelinu koja tvari mozaik. Kako možemo naučiti to činiti u praksi? Dopustite mi da vam ponudim neke prijedloge.

Na kraju svakoga dana možemo izdvojiti nekoliko minuta da stanemo i prisjetimo se lijepih trenutaka, kao i izazova, onoga što je bilo dobro i onoga što je pošlo po zlu. Na taj način, pred Bogom i pred samima sobom, možemo izraziti svoju zahvalnost, žaljenje i svoje povjerenje. Ako hoćete, možete sve to također zapisati u bilježnicu, voditi kao neku vrstu duhovnog dnevnika. To znači moliti u životu, sa životom i o životu, a to će vam sigurno pomoći da prepoznate velike stvari koje Gospodin čini za svakog od vas. Kao što je rekao sveti Augustin, Boga možemo pronaći na širokim poljanama svoga pamćenja (usp. Ispovijesti, X, 8, 12).

Citajući hvalospjev Veliča shvaćamo koliko je Marija poznavala Božju riječ. Svaki stih tog hvalospjeva ima svoju paralelu u Starome zavjetu. Mlada Isusova majka znala je dobro molitve svoga naroda. Sigurno su je tome poučili njezini roditelji, baka i djed. Koliko je samo važno prenošenje vjere s koljena na koljeno! Postoji neko skriveno blago u molitvama koje nas uče naši pređi, u onoj živoj duhovnosti običnih ljudi koju nazivamo pučkom pobožnošću. Marija baštini vjeru svoga naroda i oblikuje je u hvalospjev koji je u potpunosti njezin, ali u isti mah i hvalospjev čitave Crkve. I cijela ga Crkva zajedno s njom pjeva. Da biste i vi mladi mogli pjevati Veliča i svoj život učiniti darom za cijelo čovječanstvo, bitno je da se povežete s povijesnom tradicijom i molitvom svojih predaka. Zato je za vas važno poznavati Bibliju, Božju riječ, svakodnevno je čitati i pustiti je da govori vašem životu, te događaje iz svakodnevnog života tumačiti u svjetlu onoga što vam Gospodin govori u Svetom pismu. U molitvi i u molitvenom čitanju Biblije (takozvana lectio divina), Isus će vaša srca ispuniti toplinom i prosvijetliti vam korake, čak i u tamnim trenucima vašega života (usp. Lk 24, 13-35).

Marija nas također uči živjeti „euharistijski”, to jest zahvaljivati i hvaliti, a ne usredotočiti se samo na svoje probleme i teškoće. U životu vrijedi da današnje prošnje postaju razlozima sutrašnje zahvalnosti. Tako će vaše sudjelovanje na misi i pristupanja sakramentu pomirenja biti ujedno i vrhunac i novi početak. Vaši će se životi obnavljati iz dana u dan u oproštenju i postat će trajna hvala Svevišnjemu. „Uzだjate se u Božje pamćenje [...] njegovo pamćenje je srce ispunjeno nježnošću i samilošću, koje s radošću briše svaki trag zla u nama” (usp. Homilija na misi Svjetskoga dana mlađih, Krakov, 31. srpnja 2016.).

Vidjeli smo da hvalospjev Veliča izvire iz Marijina srca u času u kojem susreće svoju stariju rođakinju Elizabetu. Svojom vjerom, svojim oštromnim pogledom i svojim riječima, Elizabeta pomaže Djevici bolje shvatiti veličinu onoga što Bog u njoj ostvaruje, kao i poslanje koje joj je povjerio. A vi, jeste li vi svjesni čudesnog vrela bogatstva koji predstavlja susret između mlađih i starijih osoba? Koliku važnost pridajete starijim osobama, svojim bakama i djedovima? S pravom se želite „vinuti u let”, u svom srcu nosite tolike snove, ali trebate i mudrost i viziju starijih. Dok širite svoja krila da poletite, važno je da otkrijete svoje korijene i preuzmete štafetu od osoba koje su vam prethodile. Da bi se izgradilo budućnost koja ima smisla, potrebno je poznavati događaje iz prošlosti i zauzeti stav prema njima (usp. Amoris laetitia, 191, 193). Vi mlađi imate snagu, a starije osobe imaju pamćenje i mudrost. Kao što je Marija učinila s Elizabetom, upravite svoj pogled u starije, svoje bake i djedove. Oni će s vama razgovarati o stvarima koje mogu pobuditi oduševljenje u vašem duhu i dirnuti vas u srce.

Kreativna vjernost za izgradnju budućnosti

Istina je da ste još mlađi te vam je stoga možda teško shvatiti vrijednost i važnost tradicije. Morate međutim znati da to nije isto što i biti tradicionalisti. To nikako! Kad je Marija u Evandelju rekla „velika mi djela učini Svesilni”, ona želi reći da ta „velika djela” nisu prošlost, nego se nastavljaju događati u sadašnjosti. Nije riječ o nekoj dalekoj prošlosti. Znati se spominjati prošlosti ne znači biti nostalgičan niti navezan za određeno razdoblje povijesti, već znati prepoznati vlastite korijene, tako da se možemo uvjek vraćati na ono bitno i sa stvaralačkom vjernošću prionuti izgradnji budućnosti. Bilo bi potpuno pogrešno i u konačnici beskorisno njegovati pamćenje koje nas koči i sputava, gdje bismo uvjek iste stvari

činili na isti način. Pravi je Božji dar vidjeti kako mnogi od vas, sa svojim pitanjima, snovima i preispitivanjima, odbijaju slušati one koji govore kako se stvari ne mogu promijeniti.

Društvo koje cjeni samo sadašnjost sklono je također odbaciti sve naslijede prošlosti, kao što su na primjer institucije braka, posvećenog života i svećeničkoga poslanja. Na to se gleda kao na besmislene i zastarjele forme. Neki misle da je bolje živjeti u takozvanoj „otvorenoj” situaciji, prolaziti kroz život kao da je to neki reality show, bez cilja i svrhe. Ne dajte se obmanuti! Bog je došao proširiti obzore našeg života u svakom pogledu. On nam pomaže pridati prošlosti vrijednost koja joj pripada kako bismo bolje gradili budućnost sreće. No, to je moguće samo ako imamo vjerodostojno iskustvo ljubavi, koje nam konkretno pomaže razabrati Gospodinov poziv i uz njega prionuti. Jedino nas to čini istinski sretnima.

Draga mladeži, povjeravam naš hod prema Panami, kao i tijek priprema za sljedeću Biskupsku

sinodu, majčinskom zagovoru Blažene Djevice Marije. Molim vas da imate na umu dvije važne obljetnice u 2017. godini: tristotu obljetnicu pronalaska slike Gospe od Aparecide u Brazilu i stotu obljetnicu ukazanjâ u Fatimi, u Portugalu, gdje, uz Božju pomoć, planiram hodočastiti sljedećega svibnja. Sveti Martin od Porresa, jedan od svetaca zaštitnika Latinske Amerike i Svjetskoga dana mlađih 2019. godine, u svojem poniznom svakodnevnom služenju, običavao je Mariji donositi najljepše cvijeće, kao znak svoje sinovske ljubavi. I vi, poput njega, njegujte odnos prisnosti i priateljstva s Gospom, povjeravajući joj svoje radosti, nemire i brige. Uvjearavam vas da nećete požaliti!

Neka nas mlada djevojka iz Nazareta, koja je u čitavom svijetu poprimila tisuću imena i lica, da bi se učinila bliskom svojoj djeci, sve zagovara i pomogne nam da pjevamo o velikim djelima koja Gospodin u nama i po nama ostvaruje.

*Iz Vatikana, 27. veljače 2017.
Spomendan svetoga Gabrijela od Žalosne Gospe*

Poruka pape Franje za Svjetski dan misija 2017.

Misija u srcu kršćanske vjere

Draga braćo i sestre, i ove nas godine Svjetski dan misija okuplja oko Isusove osobe „prvog i najvećeg blagovjesnika” (Pavao VI., Evangelii nuntiandi, 7), koji nas neprestano šalje da naviještamo Evandelje ljubavi Boga Oca u snazi Duha Svetoga. Ovaj nas dan poziva da ponovno razmišljamo o misiji u srcu kršćanske vjere. Naime, Crkva je misijska po svojoj naravi; u protivnom ne bi više bila Kristova Crkva, nego tek jedna od zajednica koja bi brzo prestala služiti svojoj svrsi te bi nestala. Stoga smo pozvani postaviti si određena pitanja o našem kršćanskom identitetu i odgovornostima nas kao vjernika, u svijetu obilježenom zbumjenostima, razočaranjem i frustracijom i rastrganom brojnim bratoubilačkim ratovima, koji nepravedno pogađaju poglavito nedužne. Koji je temelj našega poslanja? Što je središte našega poslanja? Koji su temeljni pristupi koje trebamo poduzeti u obavljanju svojeg poslanja?

Misija i preobražavajuća snaga evanđelja Krista, Puta, Istine i Života

1. Misija Crkve, namijenjena svim ljudima dobre volje, temelji se na snazi preobraženja koju ima evanđelje. Evanđelje je Radosna vijest koja u sebi sa-

drži zaraznu radost i nudi novi život: život uskrsloga Krista koji, darujući nam svoga životvornoga Duha, postaje za nas Put, Istina i Život (usp. Iv 14, 6). On je onaj koji nas poziva da ga slijedimo s povjerenjem i hrabrošću. U naslijedovanju Isusa kao našeg Puta, doživljavamo njegovu Istinu i primamo njegov Život, koji je punina zajedništva s Bogom Ocem, u sili Duha Svetoga. Taj nas život oslobađa od svake sebičnosti i izvor je kreativnosti u ljubavi.

2. Bog Otac želi ovu egzistencijalnu preobrazbu svojih sinova i kćeri. Ta preobrazba nalazi svoj izraz u klanjanju u duhu i istini (usp. Iv 4, 23-24), po životu oživotvorenim Duhom Svetim u naslijedovanju Isusa Sina na slavu Boga Oca. „Božja slava je živi čovjek” (Irenej, Adversus haereses IV, 20, 7). Naviještanje Evanđelja postaje tako živa i djelotvorna riječ koja ostvaruje ono što razglašava (usp. Iz 55, 10-11), to jest Isusa Krista, koji se neprestano utjelovljuje u svakoj ljudskoj situaciji (usp. Iv 1, 14).

Misija i Kristov kairos

3. Misija Crkve, dakle, nije širenje neke vjerske ideologije, a još manje predlaganje nekog uzvišenog etičkog nauka. Mnogi su pokreti u svijetu sposob-

ni pobuditi uzvišene ideale ili načine življenja smislenog života. No, kroz misiju Crkve sâm Isus Krist nastavlja evangelizirati i djelovati. Njegova misija tako u povijesti uprisutnjuje kairos, pogodno vrijeme spasenja u povijesti. Propovijedanjem evanđelja, Uskrsli Isus postaje uvijek iznova naš suvremenik, tako da oni koji ga prihvate s vjerom i ljubavlju doživljavaju preobražavajuću snagu njegova Duha koji čovječanstvo i stvorenje čini plodnim, kao što kiša čini zemlju plodnom. „Njegovo uskrsnuće nije nešto što pripada prošlosti, već sadrži neku životnu snagu koja je prožela svijet. Tamo gdje se sve čini da je mrtvo, sa svih se strane iznenada ponovno javlja klice uskrsnuća. To je neodoljiva sila” (Evangelii gaudium, 276).

4. Imajmo uvijek na umu da „biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac” (Benedikt XVI., Deus caritas est, 1). Evanđelje je Osoba, koja se neprestano nudi i stalno poziva one koji ju prihvaćaju s poniznom i djelatnom vjerom i povjerenjem dijeliti njezin život stvarnim dioništvom u vazmenom otastvu Kristove smrti i uskrsnuća. Evanđelje postaje tako, po krštenju, izvorom novog života, oslobođenog vladavine grijeha, prosvijetljenog i preobraženog Duhom Svetim, po potvrdi postaje okrjepljuće pomazanje koje, po istome Duhu, pokazuje nove putove i strategije svjedočenja i praćenja, a po euharistiji postaje hrana za novi život, „lijek besmrtnosti” (Ignacije Antiohijski, Epistula ad Ephesios, 20, 2).

5. Svijetu je nasušno potrebno evanđelje Isusa Krista. On, po Crkvi, nastavlja svoje poslanje Dobrog Samarijanca, vidajući krvareće rane čovječanstva i kao Dobri Pastir neprestano traži one koji besciljno lutaju krivudavim stazama koje nikamo ne vode. Hvala Bogu, mnoga značajna iskustva i dalje svjedoče o preobražavajućoj snazi evanđelja. Tu mislim na gestu studenta Dinke koji je, po cijenu vlastitog života, zaštitio studenta od pripadnika neprijateljskog plemena Nuer koji su ga htjeli ubiti. Mislim također i na ono euharistijsko slavlje u Kitgumu, u sjevernoj Ugandi, gdje je, nakon okrutnog pokolja koje je počinila skupina pobunjenika, misionar poticao narod da ponavlja Isusove riječi na križu: „Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio?”, kao izraz očajničkog vapaja braće i sestara raspetoga Gospodina. Za narod je to slavlje bilo veliki izvor utjehe i ohrabrenja. Možemo također podsjetiti na bezbrojna svjedočanstva o tome kako evanđelje pomaže u prevladavanju uskogrudnosti, sukobâ, rasizma, plemenskih sukoba

te svugdje i među svima promiče pomirenje, bratstvo i uzajamnu razmjenu iskustva i dobara.

Misija nadahnjuje duhovnost stalnog izlaska, hodočašća i progonstva

6. Misija Crkve oživljuje duhovnost stalnog izlaska. Pred nas se postavlja izazov „izići iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja” (Evangelii gaudium, 20). Misija Crkve nas potiče na trajno hodočašće po različitim bespućima života, kroz različita iskustva gladi i žeđi za istinom i pravednošću. Misija Crkve nadahnjuje iskustvo stalnog progonstva, kako bismo, u svojoj žeđi za beskonačnošću, postali svjesni da smo prognanici koji putuju prema svojoj konačnoj domovini, smještenoj između „već” i „još ne” Kraljevstva nebeskog.

7. Misija podsjeća Crkvu da ona nije svrha samoj sebi, već ponizno sredstvo i posredovanje Kraljevstva. Crkva koja je autoreferencijalna i zadovoljava se zemaljskim uspjehom, nije Kristova Crkva, njezino raspeto i slavno Tijelo. Zato bismo trebali više voljeti „Crkvu koja je doživjela nezgodu, koja je ranjena i prljava zato što je izišla na ulice, nego Crkvu koja je bolesna zbog zatvorenosti i komocije hvatanja za vlastite sigurnosti” (isto, 49).

Mladi, nada misije

8. Mladi su nada misije. Osoba Isusa Krista i Radosna vijest koju je progglasio i dalje oduševljavaju mnoge mlade ljudе. Oni traže načine da se hrabro i s oduševljenjem stave u službu čovječanstva. „Mnogi mladi pružaju svoju solidarnu pomoć s obzirom na probleme u svijetu i posvećuju se raznim aktivnostima i različitim oblicima volonterskog rada [...]. Kako je lijepo vidjeti da su mladi ‘putujući propovjednici’ (callejeros de la fe), radosno noseći Isusa na sve ulice, na sve trgrove, u svaki kutak zemlje!” (isto, 106). Sljedeća opća redovita skupština Biskupske sinode, koja će se održati 2018. godine, na temu „Mladi, vjera i razlučivanje poziva” predstavlja providnosnu priliku za uključivanje mlađih u zajedničku misijsku zadaću u kojoj je potrebna njihova bogata mašta i kreativnost.

Služba papinskih misijskih djela

9. Papinska misijska djela dragocjeno su sredstvo buđenja želje za nadilaženjem vlastitih granica i si-

gurnosti, kako bismo svima navijestili evanđelje, u svakoj kršćanskoj zajednici. U njima, zahvaljujući dubokoj misionarskoj duhovnosti koju treba svakodnevno njegovati, kao i stalnoj predanosti u podizanju misionarske svijesti i oduševljenja, mlađi ljudi, odrasli, obitelji, svećenici, biskupi te redovnici i redovnice rade na tome da se kod sviju odnjeguje misijsko srce. Svjetski misijski dan, koji promiče Djelo za širenje vjere, dobra je prilika da misijsko srce kršćanskih zajednica sudjeluje s molitvom, svjedočanstvom života i zajedništvom dobara kako bi se odgovorilo na velike i prijeke potrebe evangelizacije.

Ostvarivanje misije s Marijom, Majkom evangelizacije

10. Draga braćo i sestre, u ostvarivanju svojega poslanja, nadahnjujmo se na Mariji, Majci evangelizacije. Ona je, potaknuta Duhom, u dubini svoje ponizne vjere prihvatile Riječ života. Neka nam Djevica Majka pomogne izreći svoj „da“, svjesni prijeke potrebe da Isusova Radosna vijest odzvanja u našem vremenu. Neka nam svima isprosi obnovljenu revnost u donošenju svima Evanđelja života koje pobjeđuje smrt. Neka nas zagovara da stekнемo svetu odvažnost, potrebnu pri iznalaženju novih načina donošenja dara spasenja svakoj osobi.

Iz Vatikana 4. lipnja 2017., Svetkovina Duhova

Papina poruka za 1. svjetski dan siromašnih, 19. studenoga 2017.

Ne ljubimo riječima, već djelima

1. „Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom“ (1 Iv 3, 18). Ove riječi apostola Ivana izražavaju zapovijed prema kojoj nijedan kršćanin ne smije biti ravnodušan. Ozbiljnost kojom, „ljubljeni učenik“ predaje Isusovu zapovijed sve do naših dana još je snažnije naglašena suprotstavljanjem između praznih riječi koje su često na našim usnama i konkretnih djela koja smo si naprotiv pozvani postaviti kao mjerilo. Ljubav ne dopušta izgovore. Tko želi ljubiti kao što je Isus ljubio, mora se povesti njegovim primjerom, poglavito kada je riječ o ljubavi prema siromašnim. Način na koji je Sin Božji ljubio, uostalom, dobro je poznat, a Ivan na to jasno podsjeća. Ta ljubav počiva na dva nosiva stupa: Bog nas je prvi ljubio (usp. 1 Iv 4, 10.19), i ljubio nas je predavši potpuno samoga sebe, čak dotle da je položio svoj život za nas (1 Iv 3, 16).

Takva ljubav ne može ostati bez odgovora. Iako se nudi jednostrano i ne traži ništa zauzvrat, ona ipak rasplamsava srce takvim žarom da se svaki onaj koji to u srcu očuti osjeća dužnim uzvratiti na tu ljubav unatoč svojim ograničenjima i grijesima. A to se može dogoditi samo ako Božju milost, njegovu milosrdnu ljubav prihvativimo, što je više moguće, u svome srcu tako da ona potakne našu volju pa i naša čuvstva na ljubav prema Bogu samome i prema bližnjemu. Na taj način milosrđe koje izvire, tako reći, iz srca Presvetoga Trojstva može pokrenuti naš život i uroditи samilošću i djelima milosrđa prema braći i sestrama koji se nalaze u potrebi.

2. „Jadnik vapi, a Jahve ga čuje“ (Ps 34, 7). Crkva je oduvijek shvaćala važnost ovog vapaja. Tome u prilog govori veliko svjedočanstvo koje nalazimo već na prvim stranicama Djela apostolskih, gdje Petar traži da se izabere sedmorici ljudi, „punih Duha i mudrosti“ (6, 3), da preuzmu na sebe službu pomaganja siromašnima. To je zasigurno jedan od prvih znakova kojima se kršćanska zajednica predstavila svijetu: služenje siromašnima. Prva je zajednica shvatila da biti Isusov učenik znači pokazati bratstvo i solidarnost, kao odgovor na glavno Učiteljevo učenje koji je proglasio siromašne blaženima i baštinicima Kraljevstva nebeskog (usp. Mt 5, 3).

„Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao“ (Dj 2, 45). U ovim riječima jasno uočavamo koliko su prvi kršćani bili time zakupljeni. Evanđelist Luka, koji više nego bilo koji drugi sveti pisac govori o milosrđu, ne pretjeruje kada opisuje praksu dijeljenja u prvoj zajednici. Naprotiv, njegove su riječi upućene vjernicima svih načina, a time i nama, kako bi nas podupro u našem svjedočenju i potaknuo našu brigu za one najpotrebnije. Istu poruku prenosi s jednakim uvjerenjem apostol Jakov koji u svojoj poslanici upotrebljava snažne i prodorne riječi: „Čujte, braćo moja ljubljenina: nije li Bog one koji su svjetu siromašni izabrao da budu bogataši u vjeri i baštinici Kraljevstva što ga je obećao onima koji ga ljube? A vi prezreste siromaha! Ne tlače li vas upravo bogataši? Ne vuku li vas baš oni na sudove? [...] Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djelâ nema? Može li ga

vjera spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tkogod od vas rekne: 'Hajdete u miru, grijte se i sitite', a ne dadnete im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i vjera: ako nema djelâ, mrtva je u sebi' (2, 5-6.14-17).

3. Bilo je, međutim, razdoblja u povijesti kada kršćani nisu u potpunosti poslušali taj poziv i kada su dopustili da ih zarazi svjetovni način razmišljanja. No, Duh Sveti nije propuštao dozivati im u pamet da moraju svoj pogled držati čvrsto upravljen u ono što je bitno. Podizao je, naime, muškarce i žene koji su na različite načine posvetili svoj život služenju siromašnima. Koliko su samo stranica, tijekom ove dvije tisuće godina povijesti, napisali kršćani koji su, u krajnjoj jednostavnosti i poniznosti te velikodušnom i kreativnom ljubavlju, služili najsramašnijoj braći i sestrama!

Najistaknutiji primjer nam pruža Franjo Asiški, kojeg su slijedili mnogi drugi sveti muškarci i žene tijekom stoljeća. On se nije zadovoljio time da zagrli gubavce i dadne im milostinju, već je odlučio poći u Gubbio da boravi s njima. On sâm video je u tome susretu prekretnicu na svom putu obraćenja: „Dok sam bio u grijesima, bilo mi je veoma mrsko i gledati gubavce. I Gospodin sam dovede me među njih i ja sam im iskazivao milosrđe. I kad sam odlazio od njih, ono što mi se činilo mrskim pretvorilo mi se u duhovnu i tjelesnu slast“ (Opor 1-3: FF 110). Ovo svjedočanstvo pokazuje preobražavajuću snagu ljubavi i kršćanskog načina života.

Ne možemo razmišljati o siromašnima jednostavno kao o korisnicima našeg povremenog volonterskog rada kojeg obavljamo jednom tjedno ili im proviziranih djela velikodušnosti koja umiruju našu savjest. Ta iskustva, koja su svakako vrijedna i korisna da probude u nama osjetljivost za potrebe ljudi i nepravde koje su često njihov uzrok, morala bi zapravo voditi pravom susretu sa siromašnima i prerasti u dijeljenje koje postaje način života. Naša molitva i naš put učeništva i obraćenja potvrđuju svoju evanđeosku vjerodostojnost upravo u takvoj ljubavi i zajedništvu. Ovakav način života donosi radost i mir duše, jer dotičemo vlastitim rukama Kristovo tijelo. Ako zaista želimo susresti Krista, moramo doticati njegovo tijelo u ranjenom tijelu siromašnih, kao odgovor na sakramentalno zajedništvo koje je darovano u euharistiji. Tijelo Kristovo, razlomljeno u svetoj liturgiji, može se vidjeti, po ljubavi i dijeljenju, na licima i osobama najranjivijih od naše braće i sestara. Opomena sv. Ivana Zlatoustog ostaje trajno aktualna: „Ako želite častiti Kristovo tijelo, nemojte

ga prezirati kad je golo; ne častite euharistijskog Kristu svilenom odjećom, a zatim, pošto odete iz crkve, zanemarivati onog drugog Krista koji trpi hladnoću i golotinju“ (Hom. in Matthaeum, 50.3: PG 58).

Pozvani smo stoga pristupiti siromašnima, susretati ih, gledati ih u oči, zagrliti ih i tako im dati da osjete toplinu ljubavi koja razbija samoću. Njihova ispružena ruka također je poziv izaći iz naših sigurnosti i udobnosti i priznati vrijednost koju siromaštvo ima samo po sebi.

4. Nikada ne zaboravimo da je za Kristove učenike siromaštvo prije svega poziv da slijedimo Isusa siromašna. To znači ići za njim i uz njega, putom koji vodi do blaženstva Kraljevstva nebeskoga (usp. Mt 5, 3; Lk 6, 20). Biti siromašan znači imati ponizno srce koje zna prihvati vlastito stanje ograničenog i grešnog stvorenja kako bismo pobijedili napast svemoći, koja nas zavarava da smo besmrtni. Siromaštvo je stav srca koji prijeći gledati na novac, karijeru, lukšuz kao na ciljeve života i uvjete za sreću. Siromaštvo stvara uvjete za slobodno preuzimanje vlastitih osobnih i društvenih odgovornosti, unatoč svojim ograničenjima, uz povjerenje u Božju bliskost i pomoć njegove milosti. Tako shvaćeno siromaštvo je mjerilo koje nam omogućuje prosuditi kako najbolje koristiti materijalna dobra i izgrađivati odnose s drugima koji neće biti egoistični i posesivni (usp. Katedikizam Katoličke Crkve, brr. 25-45).

Povedimo se, stoga, za primjerom svetoga Franje, toga svjedoka istinskog siromaštva. Upravo zato što mu je pogled bio čvrsto uperen u Krista, znao ga je prepoznati i služiti mu u siromašnima. Ako želimo dati djelotvorni doprinos promjeni povijesti i promicanju stvarnog razvoja, moramo poslušati vapaj siromašnih i zalogati se za to da se oslobole svoga stanja marginaliziranosti. Pozivam, istodobno, siromašne koji žive u našim gradovima i našim zajednicama da ne izgube osjećaj evanđeoskog siromaštva koje je dio njihove svakodnevice.

5. Poznato nam je koliko je teško u suvremenom svijetu jasno definirati siromaštvo. No, ono nas na bezbroj načina svakodnevno proziva, u tisućama lica obilježenih patnjom, isključenošću, zlostavljanjima, nasiljima, mučenjima i zatvaranjima, ratom, lišavanjem slobode i dostojanstva, neznanjem i ne-pismenošću, izvanrednim zdravstvenim situacijama i nezaposlenošću, trgovinom robljem i ropstvom, progonstvom i bijedom, prisilnom migracijom. Siromaštvo ima lice žena, muškaraca i djece izrabljivanih zbog niskih interesa, gaženih izopačenom logikom moći i novca. Kakav samo nemilosrdan i

beskrajan popis možemo sastaviti kada tome predodamo siromaštvo nastalo kao plod društvene nepravde, moralne degeneracije, pohlepe nekolicine izabranih i opće ravnodušnosti!

U našem vremenu, nažalost, dok se silno bogatstvo gomila u rukama povlaštene nekolicine, često kao plod ilegalnih aktivnosti i užasnog iskorištavanja ljudskog dostojanstva, prava je sablazan porast siromaštva u širokim slojevima društva u čitavom svijetu. Pred svim tim ne možemo ostati pasivni, a još se manje smijemo miriti s takvim stanjem. Na siromaštvo koje guši duh inicijative tolikih mladih ljudi, sprječavajući ih da nađu posao; na siromaštvo koje umrtvљuje osjećaj osobne odgovornosti, prebacujući odgovornost na drugoga i tražeći pogodnosti; na siromaštvo koje truje vrutke sudjelovanja i sužava prostore stručnosti, umanjujući tako zasluge onih koji rade i proizvode; na sve te oblike siromaštva moramo odgovoriti novom vizijom života i društva.

Svi siromasi – kao što je volio reći blaženi Pavao VI. – pripadaju Crkvi po „evanđeoskom pravu” (Gовор на otvaranju drugog dijela Drugog vatikanskog koncila, 29. rujna 1963.) i obvezuju nas na temeljno opredjeljenje za siromašne. Blagoslovljene ruke koje se šire da prime siromaha i da im pomognu: to su ruke koje donose nadu. Blagoslovljene ruke koje nadilaze svaku barijeru kulture, vjeroispovijesti i nacionalnosti, izlijevajući ulje utjehe na rane čovječanstva. Blagoslovljene ruke koje se otvaraju ne tražeći ništa za uzvrat, bez ikakvih „ako”, „ali” i „možda”: to su ruke po kojima na braću silazi Božji blagoslov.

6. Na kraju Jubileja milosrđa želio sam Crkvi predložiti Svjetski dan siromašnih, tako da u cijelom svijetu kršćanske zajednice postaju sve više i sve bolje konkretni znak Kristove ljubavi prema posljednjima i najpotrebnijima. Svjetskim danima koje su pokrenuli moji prethodnici, koji su već zaživjeli u životu naših zajednica, želim da se doda i taj Dan, koji im pridodaje izvrsnu evanđeosku puninu, to jest Isusovu povlaštenu ljubav prema siromašnima.

Pozivam čitavu Crkvu kao i muškarce i žene dobre volje da se na taj dan okrenu svima onima koji pružaju svoje ruke i traže našu pomoć i solidarnost. Oni su naša braća i sestre, stvoreni i ljubljeni od jednog Nebeskog Oca. Ovaj Dan želi potaknuti u prvom redu vjernike da reagiraju na kulturu odbacivanja i rasipanja, te da usvoje i prigrle kulturu susreta. Istodobno, taj je poziv upućen svima neovisno o vjerskoj pripadnosti; svi su pozvani na otvorenost i dijeljenje sa siromašnima kroz konkretne znakove solidarnosti i bratstva. Bog je stvorio nebo i zemlju

za sve; nažalost, ljudi su podigli barijere, zidove i ograde, izdajući izvorni dar namijenjen cijelom čovječanstvu, bez ikakve iznimke.

7. Moja je želja da kršćanske zajednice, u tjednu koji prethodi Svjetskom danu siromašnih, koji ove godine pada na 19. studenoga, to jest Trideset i treću nedjelju kroz godinu, ulože napore kako bi omogućili trenutke susreta i prijateljstva, solidarnosti i konkretnе pomoći. Mogu pozvati siromašne i volontere da sudjeluju zajedno u euharistiji te nedjelje, tako da učine još autentičnjom proslavu svetkovine Gospodina našega Isusa Krista, Kralja svega stvorenja, koja se slavi slijedeće nedjelje. Kristovo kraljevstvo pokazuje se u svem svom značenju upravo na Golgoti, kada Nevini prikovan na križu, siromašan, gol i lišen svega, utjelovljuje i otkriva puninu Božje ljubavi. Isusovo potpuno prepuštanje Ocu izražava njegovo krajnje siromaštvo i ujedno pokazuje moć te Ljubavi koja ga uskrišava na novi život na dan uskrsnuća.

Ako u našim četvrtima ima siromašnih ljudi koji traže zaštitu i pomoć, približimo im se te nedjelje: to će biti pogodan trenutak da se susretнемo s Bogom kojeg tražimo. Držeći se onoga što uči Sveti pismo (usp. Post 18, 3-5, Heb 13, 2), prigrimo ih kao časne goste za našim stolom; oni mogu biti učitelji koji nam pomažu dosljednije živjeti svoju vjeru. Svojim povjerenjem i spremnošću da prihvate pomoć, pokazuju nam na miran i često radostan način koliko je nužno živjeti jednostavno i prepustiti se Božjoj providnosti.

8. U srcu mnogih konkretnih inicijativa koje će se moći provoditi na taj Dan treba uvijek biti molitva. Ne zaboravimo da je Oče naš molitva siromašnih. Naše traženje kruha, naime, izražava naše povjerenje u Boga za naše osnovne potrebe u životu. Sve što nas je Isus učio u toj molitvi izražava i objedinjuje vapaj svih onih koji pate zbog nesigurnosti života i manjka onoga što im je potrebno. Kada su učenici zamolili Isusa da ih nauči moliti, odgovorio je riječima siromašnih koji se obraćaju jednom Ocu u kojem se svi prepoznaju kao braća i sestre. Oče naš je molitva koja se izražava množini: kruh za koji molimo je „naš”, a to podrazumijeva dijeljenje, sudjelovanje i zajedničku odgovornost. U toj molitvi svi prepoznajemo potrebu za prevladavanjem svakog oblika sebičnosti, kako bismo ušli u radost užajamnog prihvaćanja.

9. Pozivam subraću biskupe, sve svećenike i đakone, koji po svom pozivu imaju zadaću pomagati siromašne, kao i sve Bogu posvećene osobe i sve udruge, pokrete i volontere diljem svijeta, da se za-

uzmu da ovaj Svjetski dan siromašnih postane tradicija koja će biti konkretni doprinos evangelizaciji u današnjem svijetu.

Neka ovaj novi Svjetski dan, stoga, postane snažan podsjećaj našoj vjerničkoj savjesti, omogućujući nam sve više rasti u uvjerenju da nam dijeljenje sa siromasima omogućuje shvatiti najdublju istinu

evangelja. Siromašni nisu problem: oni su izvor na kojem se moramo napajati u našem nastojanju da prihvaćamo i živimo bit evangelja.

*Iz Vatikana, 13. lipnja 2017.
Spomen svetog Antuna Padovanskog
Franjo*

Zagreb, 26. – 28. travnja 2017.

Priopćenje s 54. zasjedanja sabora Hrvatske biskupske konferencije

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 54. po redu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Željimira Puljića u Zagrebu od 26. do 28. travnja 2017. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico, predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinal Vinko Puljić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije, ljubljanski nadbiskup i metropolit Stanislav Zore, predsjednik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda zrenjaninski biskup Ladislav Nemet, izaslanik Talijanske biskupske konferencije tršćanski biskup Giampaolo Crepaldi, subotički biskup Ivan Penzeš i srijemski biskup Đuro Gašparović.

Pozdravljajući na početku nazočne članove HBK i goste predsjednik HBK nadbiskup Puljić osvrnuo se na događaje od prošlog zasjedanja te ukratko predstavio glavne teme zasjedanja. Osvrnuvši se na simpozij povodom 50. obljetnice Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate izvan domovine, koji se održavao u isto vrijeme kad i zasjedanje, predsjednik HBK istaknuo je da treba reći Bogu hvala za dar vjere naših ljudi u tuđini, kao i za dar njihove ljubavi prema Crkvi i rodnoj grudi što su je očitovali okupljući se u misijama i pastoralnim centrima diljem svijeta. Dodao je kako su svećenici, koji su dekretom svojih biskupa pošli djelovati među iseljenicima, ispisali svijetle stranice naše hrvatske povjesnice i povjesnice Katoličke Crkve. Predsjednik je pozdravio i novog generalnog tajnika HBK dr. Petra Palića, koji je prvi put u toj službi sudjelovao na plenarnom zasjedanju HBK.

Apostolski nuncij nadbiskup Alessandro D'Errico u svojem je govoru biskupima prenio posebni blagoslov i iskrene uskrsne čestitke Svetog Oca Franje i poglavara iz Državnoga Tajništva i Kongregacije za biskupe. Apostolski nuncij je u svom

obraćanju biskupima istaknuo crkvene događaje na kojima je imao priliku sudjelovati, što pokazuje dinamizam vjere i institucija Katoličke Crkve u Hrvatskoj. Apostolski nuncij je izvijestio biskupe da završava njegovo poslanje u Hrvatskoj te da ga je Sveti Otac imenovao apostolskim nuncijem na Malti. Zahvalio je članovima HBK na suradnji tijekom svoga petogodišnjeg mandata. Predsjednik HBK uzvratio je zahvalom nunciju na njegovom služenju Crkvi u Hrvatskoj i na njegovoj prisutnosti na mnogim crkvenim događanjima u svim dijelovima naše Domovine. Istaknuo je njegovu aktivnost kako u Crkvi tako i u dijaligu s predstavnicima političkog života kao i s predstavnicima različitih vjerskih zajednica. Zaželio mu je puno uspjeha u njegovom dalnjem djelovanju na Malti, zemlji koja je u mnogočemu slična Hrvatskoj.

Gosti izaslanici iz pojedinih Biskupske konferencije ukratko su prikazali djelovanje i izazove s kojima se susreće Katolička Crkva u njihovim državama.

U radnom dijelu biskupi su upoznati s pripremama za 10. susret hrvatske katoličke mladeži koji se pod gesлом „Krist, nada naša“ (usp. 1 Tim 1,1) održava u Vukovaru 29. i 30. travnja 2017. u organizaciji Ureda HBK za mlade i Đakovačko-osječke nadbiskupije. Prijavilo se više od 29 tisuća mlađih iz svih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine te hrvatskoga iseljeništva. Idući susret hrvatske katoličke mladeži održat će se 2020. u Zagrebu.

Biskupi su posebnu pozornost posvetili dokumentu „Dar svećeničkog zvanja“, odnosno temeljnim odredbama o svećeničkom odgoju i izobrazbi. Ovaj je dokument pripremila i sastavila Kongregacija za kler 2014., a odobrio papa Franjo u listopadu 2016. Na temelju ovoga dokumenta pristupit će se izradi nacionalnih odredbi o svećeničkom odgoju i obrazovanju.

Biskupi su dali podršku organizaciji Šestoga socijalnog tjedna, koji će se održati od 4. do 12. studenoga 2017. u Splitu, na temu „Perspektive hrvatske demografije – rad i obitelj”.

Na zasjedanju su odobrene strateške smjernice i reforma Hrvatskog Caritasa, te je dosadašnjem ravnatelju Caritasa mons. Fabijanu Svalini produžen mandat na daljnje petogodišnje razdoblje.

Razmotreno je i pitanje ustroja i djelovanja Hrvatske katoličke mreže, a za v. d. ravnatelja HKM-a imenovan je mons. Fabijan Svalina.

Na zasjedanju su predsjednici Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli izvješća o radu tijela koja predvode.

Na kraju prvoga dana zasjedanja članovi HBK sudjelovali su na svečanom euharistijskom slavlju

povodom 50. obljetnice utemeljenja Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu koje je u zagrebačkoj pravostolnici predvodio kardinal Josip Bozanić. U koncelebraciji je bio veliki broj svećenika koji djeluju među hrvatskim vjernicima diljem svijeta.

Biskupi su osobito izrazili blizinu i solidarnost s Crkvom i narodom u BiH. Izražena je potreba za snažnijim povezivanjem dviju Biskupskih konferencija na različitim područjima, napose karitativnom i katehetskom.

Susret članova HBK s redovničkim provincijalima bit će upriličen 19. lipnja 2017., a 55. redovito zasjedanje Sabora HBK održat će se od 10. do 12. listopada 2017. u Zagrebu.

Zajednička Izjava članova Komisija „Iustitia et pax“ Biskupskih konferencija Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije

Članovi Komisije „Iustitia et pax“ Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine (BK BiH) okupili su se 6. svibnja 2017. u središtu Banjolučke biskupije na obilježavanju 20. obljetnice osnutka Komisije. Njima su se pridružili i članovi istih komisija Hrvatske i Slovenske biskupske konferencije (HBK i SŠK). Na jubilarnoj sjednici sudjelovao je i poseban gost kardinal Peter Turkson, dugogodišnji predsjednik Papinskog Vijeća „Iustitia et pax“, a sad predsjednik Dikasterija za cijeloviti ljudski razvoj, novoimenovanog tijela Svetе Stolice.

Sa svoga zajedničkog zasjedanja sudionici su uputili izjavu crkvenoj i sveopćoj javnosti koju prenosimo u cijelosti:

U duhu Apostolske Konstitucije Pastor Bonus pape sv. Ivana Pavla II., Komisija „Iustitia et pax“ (Pravda i mir) BK BiH nastoji – između ostalog:

- na području BK BiH promicati pravdu i mir prema načelima Evandželja i crkvenog društvenog nauka;
- prikupljati vijesti i rezultate istraživanja o pravdi i miru, o napretku naroda i o povredama ljudskih prava te ih vrednovati i upoznavati javnost sa svojim zaključcima;
- njegovati odnose s katoličkim udrugama i drugim ustanovama i izvan Katoličke Crkve, koje se iskreno zanimaju za ostvarenje pravde i mira u svijetu;

- održavati posebne odnose s Papinskim vijećem „Iustitia et pax“, odnosno Dikasterijem za cijeloviti ljudski razvoj.

Od svoga osnivanja Komisija je članica Konferencije europskih Komisija „Iustitia et pax“.

I. Biskupi Bosne i Hercegovine su i prije osnivanja Komisije „Iustitia et pax“ – u duhu Evandželja i društvenog nauka Katoličke Crkve, dosljedni crkvenim stavovima u vezi s ratom i mirom mnogo puta – zajednički i pojedinačno – apelirali i zauzimali se da do rata ne dođe, da se zaustavi nametnuti rat i da se uspostavi pravedan i trajan mir za sve stanovnike Bosne i Hercegovine. Konstantno su se zauzimali za temeljna ljudska i građanska prava i slobode svih naroda i vjera. Dizali su odlučno svoj glas protiv svih vrsta ratnih i poratnih zločina i nasilja – nad konkretnim čovjekom, neovisno radilo se o katolicima ili nekatolicima.

Biskupi su tijekom rata (1992-1995) u svojim brojnim apelima domaćim i međunarodnim političarima jasno davali do znanja „da ne pristaju ni na kakvo mijenjanje granica svojih biskupija, niti na nestanak s tih prostora većeg dijela hrvatskog naroda i Katoličke Crkve, koja mu je inače bila i ostala vjekovima najvjernija roditeljica i zaštitnica“. To su nastavili činiti i nakon rata.

U svojoj izjavi od 29. siječnja 1995. biskupi su napisali i ovo:

„Duboko smo ožalošćeni zbog nedopustivih propusta međunarodne političke zajednice, koja je pokazala neshvatljivo popuštanje prema agresiji i „sili jačega”, a ravnodušnost prema svom pučanstvu koje trpi neizmjerne nepravde, nasilja, rušenja, progonstva, klanja... Zaprepašteno se pitamo je li moguće da su politički interesi i prestiži beskrajno važniji od čovjeka, od ljudi i naroda, koji se bez ikakve krivnje nalaze pred genocidnim istrebljenjem nakon tolikih stoljeća svoje nacionalne opstojnosti, vjerske prakse i kulturne otvorenosti prema svima na ovim prostorima”?

U svome pismu Visokom predstavniku Carlosu Westendorpu od 4. prosinca 1998. bili su također jasni i dosljedni:

„Tražimo ostvarenje prava na siguran povratak i život dostojan čovjeka na vlastitom posjedu i u svom zavičaju, ne samo za pripadnike svoje katoličke zajednice, koji se žele vratiti nego i za pripadnike svake druge vjerske zajednice ili etničke skupine”.

Biskupi BiH su i deset godina nakon rata (29. 10. 2005.) – po tko zna koji put – javno upozorili da Daytonski mirovni sporazum postaje trajan izvor nestabilnosti i ujedno prijetnja miru, te da je najviše štete donio pripadnicima domicilnog hrvatskog naroda odnosno Katoličke Crkve:

„Iako su najmalobrojniji i najveće žrtve rata, progzano ih je 67%, a vratilo se do sada (2005.) samo 13%, Hrvati su žrtve i Daytonskog sporazuma, jer kao konstitutivni narod nemaju ni prava manjine. Kao najstariji narod u BiH traže samo da u pravima i dužnostima budu izjednačeni s druga dva naroda u toj zemlji.”

Također i tijekom sljedećih 10–12 godina su biskupi BK BiH u brojnim svojim javnim nastupima kritički, ali dobronamjerno, upozoravali na nametnuti kontrolirani i dozirani kaos u nepravedno uređenoj, nefunkcionalnoj i preskupoj državnoj tvorevini, gdje nije bilo moguće ostvariti ni osigurati potrebni napredak i sigurniju budućnost za sve narode i građane BiH.

Na takav njihov dosljedan i principijelan stav obvezivale su ih smjerodavne riječi pape sv. Ivana Pavla II., izrečene u Sarajevu 13. travnja 1997., da su kao biskupi „obvezni upozoravati na nasilja, raspršinkavati nepravde, nazivati zlo pravim imenom i svim zakonitim sredstvima braniti povjerene im zajednice”.

II. U duhu jasnih i dosljednih upozorenja i prakzivanja od strane biskupa BK BiH brojnih nedostataka u temeljnog uređenju države BiH i selek-

tivnosti i nedosljednosti u provođenju Daytonskoga mirovnog sporazuma tijekom više od dvadeset godina, izjašnjavala se i Komisija „Justitia et pax” te iste BK.

U svojim brojnim izvješćima Komisija je:

- jasno označavala i obrazlagala uzroke konstantnog stanja obespravljenosti građana i naroda u BiH;
- predlagala konkretna rješenja;
- slala apele relevantnim domaćim i međunarodnim političkim čimbenicima za korjenitu promjenu postojećeg nezadovoljavajućeg društveno-političkog stanja u državi;
- kontinuirano ukazivala da je jedan od glavnih izvora obespravljenosti građana i naroda u BiH nedemokratski, neracionalan i nefunkcionalan ustroj multietničke države BiH, a to su sve gorki plodovi nepravednih rješenja nametnutog Daytonskog mirovnog sporazuma.

Komisija je uvijek iznova u svojim godišnjim izvješćima argumentirano ukazivala da Anex 4 Daytonskoga mirovnog sporazuma kao Ustav BiH zapravo nije legitiman, jer njegovi potpisnici nisu demokratski izabrani od strane građana BiH i njih konstitutivnih naroda. On nije ni legalan s obzirom da kao međunarodni sporazum nije nikad ratificiran u Skupštini BiH niti potvrđen od strane Predsjedništva BiH.

Komisija je višekratno ponavljala općepoznatu činjenicu da je spomenuti Sporazum zaustavio proljevanje krvi, ali nije donio pravdu i pravednost za sve stanovnike zemlje, nego stalni politički konflikt među domaćim strankama i političarima. Taj konflikt, koji čini državu BiH sve nestabilnijom i bespektivnijom, ugrožava ujedno i susjedne zemlje.

Komisija je i tijekom zadnjih godina u višekratnim svojim izjavama za javnost, koje je prosljeđivala na adrese svih odgovornih domaćih i međunarodnih dužnosnika, konkretno upozoravala na u praksi sve dramatičniju situaciju – dekonstituiranog domicilnog hrvatskog naroda. Njega sada (22 godine nakon rata) prema crkvenim statističkim podacima nedostaje na području cijele države BiH čak više od 45 % od njegovog predratnog broja. U gotovo polovici države – u entitetu Republika Srpska (RS) – uslijed temeljitog etničkog čišćenja i onemogućavanja održivog povratka prognanog katoličkog pučanstva nedostaje ga više od 90%.

Tijekom proteklih godina Komisija je često pozivala na dosljednu i striktnu primjenu Aneksa 7 Daytonskog mirovnog sporazuma da se svim izbjeglim i prognanim osobama stvore uvjeti za siguran i održiv povratak. Općenito je poznato da je kod svih dosadašnjih donatorskih i obnoviteljskih akcija najmanje pomoći dodijeljeno prognanim Hrvatima (3%!), napose prognanim Hrvatima s područja RS-a, gdje su rezultati njihova održivog povratka poražavajući. Višestruko je isticala da bez održivog povratka u svoja rodna mjesta onih prognanika i izbjeglica, koji se još uvijek žele vratiti, neće biti zadovoljena pravda niti ostvareno pomirenje među ljudima. Rat koji je stotine tisuća naših sugrađana protjerao iz njihovih kuća, uništio im živote i imovinu bio je projekt države ili država. Zato obnova kuća, povratak, stvaranje uvjeta za normalan život isto tako treba biti projekt države ili država. Stoga je Komisija smatrala i smatra kako nitko, u ime bilo kojih ciljeva, nema pravo proglašiti povratak prognanih završenim dok se ne provede Aneks 7 Daytonskog mirovnog sporazuma i dok i prognani Hrvati – katolici ne dobiju iste uvjete – kao i drugi – za svoj održivi povratak.

Osim na bolnu i dramatičnu činjenicu fizičkog iskorjenjivanja domicilnoga hrvatskog – katoličkog naroda, Komisija je u više navrata upozoravala službene dužnosnike i cjelokupnu javnost također i na potpuno brisanje njegovih kulturnih, etničkih i političkih identifikacija i nazivlja – od brisanja u matičnim uredima do promjena imena ulica, zatiranja kulturnih društava i vjerskih institucija.

Upozoravala je i na fatalnu nebrigu velikog broja službenih predstavnika Hrvata u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na razini cijele države, a osobito entiteta RS, za opstanak hrvatskog naroda u vlastitom zavičaju, te za nužnu materijalnu pomoć onim malobrojnim Hrvatima katolicima, koji su, uz brojne poteškoće, uspjeli ostati u svom rodnom kraju ili su se – uz velike prepreke – uspjeli vratiti odakle su na silno bili istjerani.

Takvim ponašanjem ti politički predstavnici hrvatskog naroda pristajali su na legaliziranje nasilnog progona i iskorjenjivanja naroda u velikom dijelu Bosne i Hercegovine, a samim tim i definitivnog nestanka Katoličke Crkve na tim prostorima.

Komisija je ponavljala riječi biskupa BiH i biskupa Republike Hrvatske (RH) iz 1993. godine, kojima su oni naglašavali kako se ne mogu „pomiriti ni s kakvim političkim rješenjem o budućnosti te napaćene zemlje (BiH), koje bi ozakonilo uništenje

više od polovice članova i imovine Katoličke Crkve i hrvatskog naroda u Republici BiH. Time bi se praktički ugasile dvije katoličke biskupije na području Europe”.

Komisija je poticala sve odgovorne u vlasti da odlučnije i zajednički porade na uređenju države uz garantiju svih osnovnih i građanskih prava i sloboda, osobnih i kolektivnih u svim dijelovima zemlje. Upozoravala je da će samo djelomična i kratkoročna rješenja uređenja države nastaviti rađati novim nepravdama i dovesti u pitanje daljnju opstojnost države BiH, ali i domicilnih naroda u nekim njenim sadašnjim dijelovima.

III. Katolička je Crkva u ovim krajevima i u prošlosti i u sadašnjosti neustrašivo i dosljedno branila čovjekovo dostojanstvo, njegovu bogolikost i temeljna ljudska prava.

Javnosti je poznato da u ovakvim bosansko-hercegovačkim odnosima domicilni Hrvati i katolici nemaju jednak mogućnosti sudjelovanja u javnom informiraju putem kojega se onemogućava stvaranje istinite predodžbe u bh javnosti o stanju i problemima hrvatskog i katoličkog pučanstva u BiH. Često se u javnosti prikazuje kako svi drugi u zemlji imaju više problema nego Hrvati. Kad se o problemima Hrvata i katolika izvješće to se radi na senzacionalistički i neobjektivan način zbog čega se Hrvati sasvim pogrešno percipiraju kao teret Bosne i Hercegovine i u njoj kao remetilački faktor.

I ovaj put ponavljamo svoj moralni sud – na koji imamo pravo – i kao kršćani i kao građani – da se svim građanima ove naše predugo zgažene – države – pa tako i ovdašnjim katolicima mora omogućiti pravo na izgrađivanje svoje budućnosti, kao što je to slučaj i u svakoj drugoj suvremenoj europskoj prosperitetnoj i funkcionalnoj, pravno uređenoj državi, a što se tijekom svih poratnih godina onemogućavalо.

Također i ovaj put Komisija ponavlja gorku i dramatičnu činjenicu da su katolici u BiH danas fizički najugroženiji dio Katoličke Crkve na cijelom europskom kontinentu.

Svjedoci smo da se nastavlja – pa i povećava neizvjesnost fizičkog opstanka Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini, unatoč neumornom nastojanju vodstva Crkve da u ovoj politički i pravno nesređenoj zemlji bude prijeko potreban čimbenik pravednog i trajnog mira.

Komisija ponovno upozorava da se u BiH nastavlja nepravedna legalizacija zločina počinjenih u ratu 1992. – 1995., kao i politička previranja, sukobi i opća društvena nesigurnost, otežavanje povratka

prognanih, onemogućavanje zapošljavanja osobito mnogih mlađih ljudi, povećanje nestabilnosti brojnih obitelji, te afektivno i društveno razdvajanje čitavih zajednica.

Komisija i ovaj put potiče sve odgovorne da odlučnije pristupe korjenitim ustavnim promjenama države BiH na načelima federalizma, decentralizacije, supsidijarnosti te legitimnog predstavljanja njezinih konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina.

Komisija apelira na službene predstavnike međunarodne zajednice u BiH da pruže učinkovitiju političku, pravnu i materijalnu pomoć za uspostavljanje stvarne ravnopravnosti na području cijele države svih pripadnika triju konstitutivna naroda Bošnjaka, Srba i Hrvata, kao i drugih građana.

Komisija se pridružuje i ovaj put svima onima, koji se trude oko konačnog donošenja Ustava – jednog za cijelu zemlju – umjesto dosadašnja četiri različita ustava.

IV. Bosnu i Hercegovinu, kao „semiprotectorat“ međunarodne zajednice, ta ista Međunarodna zajednica – nažalost – ostavila je tijekom svih poratnih godina da bude „prostor nesigurnosti“ umjesto zone mira. Svakom iole humanom čovjeku, a pogotovo političaru, zasigurno je jasno kako održavanje ovakvog „kontroliranog kaosa“ u BiH predstavlja latentnu opasnost ne samo za stabilan mir u ovom dijelu Europe nego i za svjetski mir.

Zato pozdravljamo i podržavamo „Izvješće“ Europskog parlamenta od 20. veljače 2017. o aktualnoj

situaciji u BiH u kojem je izražena spremnost da se državi BiH učinkovitije nego ranijih godina pomogne u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja Europskoj Uniji.

Komisija „Justitia et pax“ BK BiH, zajedno s Komisijom HBK i Komisijom SŠK izražava zahvalnost europskim političarima, osobito onima iz Hrvatske i Slovenije, za njihov dragocjeni doprinos u pripremanju i u prihvaćanju ovog dokumenta međunarodnog karaktera, na temelju kojega će se – nadamo se – moći konačno učinkovitije poraditi oko uređenja BiH kao pravne, sigurne i prosperitetne države za sve njezine stanovnike, etničke i vjerske zajednice, a osobito obespravljenu katoličku populaciju u njoj.

Zahvalni smo svim našim dobročiniteljima – osobito Svetom Ocu i Svetoj Stolici – za svu dosadašnju dragocjenu brigu i potporu životu i djelovanju Katoličke Crkve u ovoj zemlji, kao i zauzimanju – osobito njenih pastira – za istinu i pravdu, za ravnopravnost, za praštanje, pomirenje i pravedni mir za sve stanovnike Bosne i Hercegovine.

*Stanislav Zore, ljubljanski nadbiskup, metropolit,
predsjednik Komisije „Justitia et pax“ SŠK*

*Vjekoslav Huzjak, bjelovarsko-križevački biskup,
predsjednik Komisije „Justitia et pax“ HBK*

*Franjo Komarica, banjolučki biskup,
predsjednik Komsije „Justitia et Pax“ BK BiH*

21. svibnja 2017.

Poruka biskupa Ivice Petanjka za Nedjelju turizma

Proljetni dani koji nas sve obilnije obdaruju suncem i višim temperaturama, grupe izletnika i posljednje pripreme ugostiteljskih objekata, podsjećaju nas da je početak intenzivnije turističke sezone već sasvim blizu. Nedjelja posvećena turizmu poziva nas pak kao vjernike da ni tijekom ljetnih mjeseci ne zaboravimo na evanđeoske vrednote te da se kao domaćini, ugošćujući turiste, iskažemo i u ovom djelu milosrđa („putnika primiti“) te budemo istinski svjedoci radosti Evandelja. Predstojeće ljetno prava je prilika za rast u gostoljubivosti, uslužnosti i susretljivosti.

Itekako smo svjesni da ovaj društveni fenomen u mjestima duž naše obale, a raduje nas, i sve više u unutrašnjosti naše Domovine, mnogima osigurava

izvor prihoda odnosno samu egzistenciju. Turizam mnogima omogućava da mogu kvalitetnije živjeti, ili pak preživjeti. No, turistička sezona donosi i više: kulturološko, sociološko i religiozno ispreplitanje različitosti u osobama naših budućih gostiju, različitosti koje će nam katkad predstavljati izazov ili teškoću, ali koje ćemo predusretati susretljivošću i velikodušnošću, svjesni da gostoprimstvo nije tek djelatnost od koje zarađujemo već i čin koji oplemenjuje onoga koga primamo ali i nas same i izaziva nas na rast i sazrijevanje. Važno nam je ostvarenje boljih statističkih rezultata i ekonomskih ciljeva, ali i ispunjenje preduvjeta za cjeloviti rast društvene zajednice i pojedinaca.

Svima nam je brinuti za sveukupno dobro svakog od čimbenika turističke djelatnosti: domaćina, djelatnika i gostiju. Poslodavci neka brinu za dobro svojih djelatnika ne zakidajući ih i ne zanemarujući njihova prava i dostojanstvo, a zajedno se brinimo za što kvalitetniji i uslužniji odnos prema gostima.

Kao domaćini mi ne pružamo samo smještaj i hranu već smo i ambasadori svojih vlastitih sredina, kulture prožete tisućljetnom tradicijom, svoje duhovne i vjerske baštine. Mnogi gosti osjećaju kako je odmor dragocjeno vrijeme koje žele kvalitetno provesti. U tom smislu, oni su u potrazi za onime što ne mogu pronaći u svom užurbanom svakodnevnom životu, a to je mir, rasterećenje, vrijeme provedeno sa svojim bližnjima u okružju mora, tišine, prirodnih ljepota i tolikih blagodati koje naša zemlja pruža gotovo sama po sebi. U ljepotama naše Domovine darovana su nam velika, neprocjenjiva bogatstva i pozvani smo ih vrednovati i štititi. Pozvani smo očuvati i oplemeniti ono radi čega najviše turista i dolazi, a to je autohtonost života naših krajeva.

Zato i prisutnost Crkve u turističkoj sezoni ima važno značenje, jer je Crkva oduvijek živjela s ljudima, uz ljudе i za ljudе. Polazeći od toga da je ljudska osoba sazdana od tijela, duha i duše, ovaj reciproitet odnosa Crkve i društva bitan je uvjet koji našim gostima pruža cjelovitu brigу за odmor ne samo tijela, već i okrjepu duha. Duhovna briga za putnike i goste nezamjenjiv je dio ponude svima u potrazi za odmorom. Crkva stoga u tom važnom segmentu ljetnih mijena društvenog tkiva želi svoja vrata otvoriti svakom srcu dobre volje, potrebnom mira, odmora, tišine i molitve.

Nedjelja turizma želi uputiti poziv svim djelatnicima u turizmu da njeguju svoje ljudske, vjerske i moralne kvalitete te da svoje darove i sposobnosti ugrade u iskrenu i kvalitetnu ponudu gostima. Neka predstojeći ljetni mjeseci i gostoprimcima i turistima bude na izgradnju i blagoslov!

*Krk, 19. svibnja 2017.
biskup krčki dr. Ivica Petanjak, OFM Cap.,
predsjednik Odbora HBK za pastoral turista*

(Dokumenti su preuzeti od Informativne katoličke agencije i HBK)

DOPISI IZ ORDINARIJATA

Informacije iz Ureda za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije

20. travnja 2017.

Poštovani!

Ovim Vam želimo predstaviti Ured za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije. Želja našeg nadbiskupa i Nadbiskupskog ordinarijata je pokazati još veću zauzetost i brigu za obitelj te da se svi zajedno uključimo u obnovu i jačanje kršćanske obitelji. Uz don Tomislava Ćubelića, povjerenika za pastoral obitelji, otvoren je i Ured za pastoral obitelji smješten u Ordinarijatu gdje smo Vam na raspolaganju svakodnevno od 9 do 12 sati. U uredu je i tajnica gđa. Jelena Burazin (telefon: 407-519 ili mobitel: 098/448-511).

Vjerujem da i Vi u Vašem svakodnevnom radu primjećujete da je uistinu važno pružiti obiteljima oslonac, učiti ih braniti svoje kršćanske vrijednosti, promicati Božji plan o braku i obitelji, milosrdno pratiti hod i rast očeva i majki u njihovom roditeljskom poslanju. Kako bismo to ostvarili, planiramo organizirati različite susrete, tribine, stručna predavanja i radionice za djecu, mlade, trudnice, roditelje, bračne parove, rastavljene i ponovno civilno vjenčane. Planiramo razvijati i podupirati zajednice obitelji po župama i dekanatima. Bit ćemo na raspolaganju župnicima za sve inicijative u ovom području pastoralala, a o svemu ćemo Vas pravovremeno obavještavati.

Zbog svega navedenog molimo za suradnju i vjerujemo da će do suradnje ubrzo doći.

Uvelike bi nam pomoglo da odgovorite na pitanja u priloženom anketnom upitniku. Tražene informacije su dragocjene kako bismo, u suradnji s Vama, pružili našim obiteljima upravo ono što očekuju od mjesne Crkve. Informacije koje ćete nam dati bit će okvir za pripremu našeg programa rada i služit će isključivo u tu svrhu. Vaše odgovore možete poslati na jedan od sljedećih načina koji vam je najjednostavniji: na adresu Ordinarijata, mailom na obitelj@smn.hr, viber ili whatsapp porukom kao sliku na broj mobitela 098/448-511.

Unaprijed Vam zahvaljujemo na suradnji i srdačno pozdravljamo.

*Don Tomislav Ćubelić, voditelj Ureda za pastoral obitelji
Jelena Burazin, prof. psiholog, tajnica Ureda.*

UPITNIK
Naziv župe: _____
Ime župnika: _____
E-mail adresa: _____
Broj obitelji koje obuhvaća župa: _____
Imate li Obiteljsku zajednicu u župi: _____
Održava li se kod vas neki oblik rada s obiteljima: _____
Tko je voditelj programa: _____
Imate li vjernike laikе suradnike u župi za pastoral braka i obitelji: _____
Imate li pripravu za brak u župi: _____
Ako da, tko su voditelji priprave za brak: _____
Koliko vjenčanja imate u župi godišnje: _____
Imate li kontakte mail-ove / mobitele mlađih supružnika: _____
Koji je broj rastavljenih i ponovno civilno vjenčanih? _____
Obraćaju li vam se takve osobe za pomoć/ savjet? _____
Vaša očekivanja od djelatnika Ureda za pastoral obitelji: _____ _____ _____
Prijedlozi za pastoral obitelji: _____ _____ _____
Upitnik ispunio: _____ Datum: _____

Priopćenje za javnost

Br. 220/17

21. travnja 2017.

- MINISTARSTVO KULTURE RH
- SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
- GRAD SPLIT
- HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE SPLIT
- *Na znanje javnosti i svim ljudima dobre volje*

Potaknuti mnogim upitima povrijeđenih vjernika, s osjećajima tuge i razočaranja, žaljenja i zgroženosti, upućujemo vapaj i zov svima koji u našoj Domovini, u našem gradu Splitu i u našim kulturnim institucijama, poglavito u Hrvatskom narodnom kazalištu, vode brigu o kulturnom i duhovnom odgoju i obrazovanju pojedinca i društva.

Osvrćemo se na program manifestacije, koja bi trebala biti kulturnom, 27. Marulićevi dani, osobito na predstavu Naše nasilje i vaše nasilje, koja vrijeda vjerske i nacionalne osjećaje, kao i zdrav razum.

Doista, kako ne biti tužan kada se kultura zaodijeva u ruho nepristojne provokacije, štoviše vrijedanja osjećaja građana i vjernika našega grada i Hrvatske? Kako ne biti tužan kada se u program uvrštava predstavu, koja iz najnižih pobuda vrijeda Boga, čovjeka i naciju, iako se zna da je već izazvala osude domaće i međunarodne javnosti zbog svoga blasfemičnog sadržaja?

Kako ne biti razočaran kada se u gradu Marka Marulića – oca hrvatske književnosti i graditelja europske kulture, pisca duhovnih i moralnih djela koja veličaju Boga Stvoritelja i utjelovljenu ljubav Isusa Krista, pisca koji je bio poticaj učenim ljudima i kulturnim djelatnicima i nadahnuće svećima u misionarskom navještanju Radosne vijesti, pod imenom tog istog velikana prikazuje predstava koja izvrgava ruglu lijepo i sveto?

Kako ne biti žalostan kada se u Dujmovu gradu, u vremenu neposredne priprave za Sudamju i u vremenu kada slavimo najveće otajstvo kršćanske vjere – muku, smrt i uskrsnuće našega Spasitelja za kojega je naš sveti zaštitnik dao život, izrugivanjem nanosi teški udarac mističnom tijelu istoga Krista, to jest zajednici vjernika ovoga grada i naše Domovine?

Kako ne biti zgrožen kada se u hramu kulture, ustanovi koja treba odgajati, na najvulgarniji način druge vrijeda, omalovažava i blati? Kako ne biti zgrožen porukom koju se šalje djeci i mladima, obiteljima i društvu?

Ovim putem molimo sve odgovorne da još jednom promotre prikladnost sadržaja u sklopu nacionalne kulturne manifestacije 27. Marulićevi dani te učine potrebne korake kako sadržaji koji nisu dostojni imena Marka Marulića i grada Splita ne bi vrijedali osobe i ponižavali samu kulturu.

Vjernike pozivamo na molitvu Gospodinu kako bi ovaj apel dodirnuo savjest i srca ljudi da jezik i način komuniciranja suvremenoga čovjeka ne bude uvredljiv prema drugome i ne ismijava vrednote i osjećaje drugih. Samo tako ćemo promovirati kulturu koja uzdiže i oslobađa, a ne vrijeda i ponižava.

Splitsko-makarska nadbiskupija

DEVETNICA 2017.

**SV. MISE, KONCERTI I PREDAVANJA
U PRVOSTOLNICI SV. DUJMA
28. travnja – 5. svibnja**

**Petak, 28. travnja
19 sati**

Sv. misa: Mješoviti zbor župe Sv. Ivana Krstitelja - TRSTENIK
Propovijeda: don Ivan Simunić
Koncert: Mješoviti pjevački prvoštolski zbor sv. Dujma

**Subota, 29. travnja
19 sati**

Sv. misa: Mješoviti zbor župe Sv. Mateja – RAVNE NJIVE
Propovijeda: don Jure Vrdoljak
Koncert: Djevojački zbor II. gimnazije - Split

**Nedjelja, 30. travnja
19 sati**

Sv. misa: Mješoviti zbor župe Svetog Spasa - MEJAŠI
Propovijeda: don Andelko Dukić
Koncert: Mandolinistički sastav *Sanctus Dominus*

**Ponedjeljak, 1. svibnja
19 sati**

Sv. misa: Zbor sestara milosrdnica
Propovijeda: fra Ante Udovičić
Okrugli stol: Obitelj – očinstvo danas
Voditelj: mr. sc. Silvana Burilović Crnac

**Utorak, 2. svibnja
19 sati**

Sv. misa: Mješoviti zbor župe Presv. Srca Isusova - VISOKA
Propovijeda: don Bože Plazibat
Predstavljanje knjige: Mađa knjiga o sakramentima (Sakramenti i obitelj) - don Ante Mateljan

**Srijeda, 3. svibnja
19 sati**

Sv. misa: Zbor splitskih bogoslova
Propovijeda: mons. dr. Marin Barać, nadbiskup
Koncert: Komorni zbor bogoslova

**Četvrtak, 4. svibnja
19 sati**

Sv. misa: Mješoviti zbor župe Gospe od Pojšana – POJŠAN
Propovijeda: fra Miljenko Vrabec
Koncert: na orguljama: mag. mus. don Ivan Urić

**Petak, 5. svibnja
19 sati**

Sv. misa: Mješoviti pjevački zbor zadarske katedrale
Propovijeda: don Josip Pinčić
Koncert: Mješoviti pjevački zbor zadarske katedrale

**Subota, 6. svibnja
18 sati**

UOĆNICA
Otvoreni moćnika sv. Dujma
Svečana Večernja
Propovijeda: mons. Miroslav Vidović

**Nedjelja, 7. svibnja
10 sati**

SVETKOVINA SVETOGA DUJMA
OBIŠAŠĆE I SV. MISA
Predvodi mons. Hans-Josef Becker,
nadbiskup iz Paderboma /Njemačka/

Obavijest župnicima o „Hodu za život“

Br. 261/17

8. svibnja 2017.

Poštovani župnici!

Vjerujem da Vam je poznata inicijativa Hod za život koja se održava u mnogim gradovima i državama, a prošle godine se prvi put održala i u Zagrebu. Inicijativa je to koja želi na miran način slaviti život u njegovoj cjelovitosti, od začeća do prirodne smrti te dati podršku trudnicama da biraju život.

Ove godine inicijativa planira održati Hod za život i u gradu Splitu. Organizator nije Crkva već građanske udruge i vjerski pokreti, a zbog plemenitosti cilja, Hrvatska biskupska konferencija im je dala podršku. Volio bih da im i mi svi zajedno dadnemo potporu kako bi splitski Hod za život doista bio brojan te pokazao odlučnost svih nas da biramo život.

U tom smislu molio bih Vas da primite i pomognete volonterima ove inicijative koji Vas budu kontaktirali te im omogućite da ovaj projekt predstave našim vjernicima. Također Vas molim da i Vi potaknete vjernike na odaziv. Također bih Vas molio da sljedeću obavijest pročitate na nedjeljnim misama 14. svibnja 2017. god.:

U sljedeću subotu, 20. svibnja, u Splitu se održava Drugi nacionalni Hod za život pod geslom „Za život, obitelj i Hrvatsku“. Okupljanje sudionika je ispred crkve Gospe od Zdravlja u 10 sati, a povorka kreće u 11 sati Marmontovom ulicom do pozornice na Rivi. Pozivamo sve vas, svih uzrasta, da s obiteljima i prijateljima dođete i tako dadnete svoj doprinos u promicanju vrijednosti i zaštiti svakog ljudskog života, podršku svim majkama i njihovoj rođenoj i nerođenoj djeci. Ovo je hod za život i budućnost nas i hrvatskog naroda. Hvala što ćete se odazvati.

Zahvaljujući Vam na suradnji u ovom vrijednom projektu, iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Poziv na Svećenički dan

Br. 263/17

8. svibnja 2017.

Draga braćo svećenici,

“Onaj tko se, u vjeri, daje voditi Duhom Svetim postaje sposoban prepoznati kako je Bog prisutan i na djelu u svakom času našega života i povijesti te prepoznaće kako On, u dramatičnim prilikama ovoga svijeta, strpljivo plete tkanje povijesti spasenja.” S ovim mislima pape Franje za ovogodišnji svjetski dan sredstava društvenog priopćivanja (Ne boj se jer ja sam s tobom – Iz 43, 5) pozivam Vas na naš godišnji susret koji će se održati u srijedu 17. svibnja 2017. u Duhovnom centru i Marijanskom svetištu naše Nadbiskupije u Vepricu.

Nakon zajedničkog misnog slavlja i duhovne okrepe u kapeli svetišta nastavit ćemo radni dio Svećeničkog dana u dvorani. To je prilika da međusobno razmijenimo pastoralna iskustva i upoznamo se sa stanjem, događanjima te konkretnim planovima u našoj mjesnoj Crkvi. Pritom želimo njegovati svećeničko zajedništvo i razmotriti određena pitanja i probleme od važnosti za našu nadbiskupiju.

DNEVNI RED I PROGRAM

- 09,30 Euharistijsko slavlje predvodi i propovijeda nadbiskup mons. Marin Barišić; Liturgijsko pjevanje animira mo. Šime Marović.
- Nakon mise kratko osvježenje.
- 11,00 Radni dio - Kratka izvješća o radu:
- don Tomislav Ćubelić (Ured za pastoral obitelji),
 - don Ante Rako (Crkveni sud), don Jure Bjeliš (Ured za pastoral duhovnih zvanja),
 - mr. Boris Vidović (CBS), dr. fra Ivica Jurić (Franjevački klerikat),
 - don Jozo Gojsalić (izvješće Ekonomata Nadbiskupije);
 - Dr. Nediljko A. Ančić, Pastoralne zadaće i stanje svećenika
 - Mons. Miroslav Vidović, Važnija događanja i planovi u našoj Nadbiskupiji
 - Mons. Marin Barišić, Završni osvrt i obraćanje svećenicima.
- 13,00 Zajednički objed

Ako je netko zbog važnih razloga spriječen, molimo da nas o tome unaprijed obavijesti.

Radujem se Vašemu dolasku te Vam unaprijed zahvaljujem na suradnji.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Molitveni susret crkvenih pokreta i zajednica

Br. 330/17

31. svibnja 2017.

CRKVENIM POKRETIMA I ZAJEDNICAMA TE ŽUPNIM UREDIMA

„Različiti su darovi, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog koji čini sve u svima” (1 Kor 12, 4-6).

Na Duhovski ponедјелjak i spomandan B.D.M. Majke Crkve, 5. lipnja 2017. u Konkatedrali sv. Petra apostola u Splitu (Stepinčeva 1) održat će se molitveni susret crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica u našem gradu. Pozivamo sve članove spomenutih udruga koji djeluju na području naše nadbiskupije da dođu posvjedočiti zajedništvo vjere u jednog Gospodina te različitost Božjih darova i poslanja u Crkvi Božjoj.

Susret će se odvijati kako slijedi:

18,30 - Molitvena priprava

19,00 - Euharistijsko slavlje predvodi nadbiskup mons. Marin Barišić

20,00 - Druženje

Pokreti i zajednice znak su duhovnog buđenja koje u Crkvi potiče Duh Sveti i važno su sredstvo nove evangelizacije u sadašnjem vremenu. Zajedno ćemo slaviti i moliti: Pošalji Duha svojega Gospodine, i obnovi lice zemlje!

Srdačno Vas pozdravljam u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Prijave i upisi novih sjemeništaraca u Nadbiskupsko sjemenište

1. lipnja 2017.

Draga braćo svećenici i animatori duhovnih zvanja!

Bliži se kraj odgojno-obrazovne godine, a našim vjeroučenicima osmog razreda i kraj osnovne škole. Među dječacima se zasigurno nađe i poneki koji nosi klicu duhovnog poziva, te razmišlja o svećeništvu. Vaša blizina, riječ poticaja, podrške, ohrabrenja i razumijevanja od temeljne je važnosti jer uključuje praćenje ali i senzibilitet samih roditelja koji su često dobri vjernici, ali s nevjericom gledaju na izbor duhovnog poziva i na rani odlazak od kuće svojega djeteta. Bitan moment je Vaša prisutnost i razgovor s doličnim dječacima i njihovim roditeljima. Župnici i župni vikari su, uz obitelj, prvi animatori i promotori duhovnih zvanja. Vi najbolje poznate svoje ministrante i dušu župnih zajednica – obitelji!

UVJETI I ROKOVI ZA UPIS U SJEMENIŠTE I GIMNAZIJU

- Kandidati za duhovna zvanja upisuju se izravno odlukom Ordinarija. Potrebno je pripaziti na duhovno, duševno i psihofizičko zdravlje kandidata.
- Potrebni dokumenti: vlastoručna osobna molba Ordinariju, mišljenje i preporuka župnika, krsni list, svjedodžbe o završenom 5., 6., 7. i 8. razredu, liječnička potvrda o zdravstvenom stanju.
- Zamolbu i dokumente kandidati za Sjemenište zajedno s roditeljima dostavljaju Ravnatelju Sjemeništa najkasnije do 30. lipnja 2017. Ravnatelj kompletiranu dokumentaciju dostavlja Ordinariju kako bi u zadanim rokovima uslijedio upis.
- U redovnom postupku za sve ostale kandidate za Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju budu se zajednički, posebni i dodatni elementi. Zajednički su: projekti zaključnih ocjena svih nastavnih predmeta na dvije decimale u posljednja četiri razreda osnovne škole, zaključne ocjene u posljednja dva razreda osnovnog obrazovanja iz predmeta: hrvatski jezik, matematika, prvi strani jezik, povijest, geografija, biologija ili latinski jezik. Maksimalan broj bodova je 80.
- Svi ostali kandidati koji su zainteresirani za upis u Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju trebaju dostaviti u Školu preporuku župnika i krsni list do 30. lipnja 2017. god.
- Redovni upis u ljetnome roku bit će od 13. do 19. srpnja 2017. god.

Sve potrebne informacije bit će objavljene na mrežnim stranicama Škole – www.nkg-split.hr

Unaprijed zahvaljujemo na suradnji i pozdravljamo u Kristu!

don Josip Dukić, ravnatelj gimnazije

don Jure Bjeliš, ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa

Metropolitanski studijski dani za mlađe svećenike 2017.

Br. 358/17

8. lipnja 2017.

Poštovani mlađi svećenici,

Studijski dani za mlađe svećenike Splitske metropolije tj. za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije te Dubrovačke, Hvarske Kotorske i Šibenske biskupije kao i Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja održat će se u Franjevačkom samostanu Masna Luka (Čvrsnica – Blidinje, Hercegovina), od 3. srpnja (ponedjeljak navečer) do 6. srpnja (četvrtak podne) 2017.

Predavanja će obradivati konkretna pastoralna pitanja:

- Župna kateheza – kako je provoditi;
- Kako crkvene pokrete i molitvene zajednice uključiti u župni pastoral;
- Duhovna i tjelesna higijena svećenika;
- Priprema i slavlje sakramenata osobito euharistije – Iskustva i potrebe

Nakon predavanja bit će rasprava ili rad u skupinama. U srijedu popodne (5. srpnja) predviđen je izlet u Franjevački samostan i župu Posušje.

Na skupu će osim svećenika sudjelovati naš nadbiskup mons. Marin Barišić, dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, šibenski biskup mons. Tomislav Rogić i franjevački provincijal fra Joško Kodžoman. Troškovi smještaja po danu iznose 200,00 kn. Polovica od toga snosi Ordinarijat. U Masnu Luku se dolazi ili iz smjera Tomislavgrada ili preko Imotskog i Rakitnog.

Uskoro ćete dobiti Program i dnevni red te poziv od Nadbiskupa za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije.

Radujem se našemu susretu i raspravama.

S poštovanjem.

Dr. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar

Svećeničko ređenje i ljetni odmor

Br. 379/17

16. lipnja 2017.

1. SVEĆENIČKO REĐENJE

Poštovana braćo svećenici i redovnici!

Zahvaljujem Bogu što se i ove godine, krajem mjeseca lipnja, možemo radovati našim mladomisnicima. Zahvalni dobrom Pastiru koji svom narodu daruje nove svećenike, i ove se godine naša mješna Crkva splitsko-makarska veseli zbog dvojice novih mladomisnika, Hrvatska karmelska provincija zbog jednoga te Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja također zbog jednoga mladomisnika.

Svećeničko ređenje bit će u subotu, 24. lipnja 2017., u Konkatedrali sv. Petra u 10 sati. Budući da je svečanost ređenja u subotu, sve vas pozivam da zajednički svojom nazočnošću ohrabrimo nove poslanike na njivi Gospodnjoj koji na otajstven način ulaze u zajedništvo našega prezbiterija.

One koji su, zbog opravdanih razloga, spriječeni sudjelovati u misi ređenja, pozivam da u svoje molitve uključe ovogodišnje mladomisnike te da potaknu braću i sestre koji su im povjereni na molitvu za nova duhovna zvanja.

2. LJETNI ODMOR DJELATNIKA ORDINARIJATA

Istodobno vas obavještavam da će djelatnici ureda u Nadbiskupskom ordinarijatu imati godišnji odmor od 17. srpnja do 4. kolovoza 2017. U tom vremenu neće raditi redovite službe u Ordinarijatu. Zbog toga se, ukoliko bude žurnih slučajeva, možete obratiti voditeljima ureda na mobitel ili kućni telefon. Ordinarijat će nastaviti redovito uredovati od 7. kolovoza 2017. god.

Želio bih i da svaki od vas pronađe dovoljno vremena za ljetni odmor u miru i ljepoti prirode, kao i u češćim bratskim druženjima te duhovnoj obnovi.

Sve vas iskreno pozdravljam u Gospodinu!

mons. Marin Barišić, nadbiskup

PORUKE, PROPOVIJEDI I GOVORI

Poruka mons. Marina Barišića, predsjednika Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja **Nedjelja Dobroga Pastira - 2017.**

Poštovana braćo i sestre!

1. Papa Franjo uputio nam je svoju poruku za 54. Dan zvanja, koji se redovito slavi na četvrtu uskrsnu nedjelju – Nedjelju Dobroga Pastira, s naglaskom na misionarsku dimenziju našega kršćanskog poziva: U misije pod vodstvom Duha. U poruci Papa ističe: „Svi su kršćani pozvani biti misionari evanđelja!“ Osobito se to odnosi na one koji prihvaćaju duhovni poziv, koji otkrivaju u sebi „želju da nose blagovijest svojoj braći i sestrama kroz evangelizaciju i služenje u ljubavi.“ Sveti Otac poziva na pristno jedinstvo s Gospodinom kako bismo od Boga molili nova zvanja za svećeništvo i Bogu posvećeni život. Poziv je upućen svim župnim zajednicama, udrugama i brojnim molitvenim skupinama da se othrvaju napasti malodušnosti; da nastave moliti Gospodina kako bi poslao radnike u svoju žetu i da nam pošalje svećenike, redovnike, redovnice – zaljubljene u evanđelje, „koji su kadri iskazati blizini braći i sestrama, i biti živi znakovi Božje milosrdne ljubavi.“

2. Sam Gospodin Isus Krist podsjeća nas i potiče: „Žetva je velika, a radnika malo.“ Za svoje vrijeme, reče sv. Augustin, da je puno onih u vinogradu, ali radnika je malo. Danas, u drugim sredinama, pa i kod nas, manje je čak i onih u vinogradu. Smanjeni broj duhovnih zvanja nije toliko sociološko pitanje, demografije i celibata, koliko je to teološko pitanje, pitanje vjere. Vjera je temeljni dar krštenja, u kojem rastemo i odrastamo osobno i u zajedništvu vjernika, u kojem doživljavamo svoj poziv i poslanje. Vjera ima svoj materinski govor, a to je molitva. Vjernik je kuća molitve, mjesto iskrenoga susreta i otvorenoga dijaloga s Gospodinom. Molitvom se obraćamo Ocu, otkrivamo Gospodinov poziv, mo-

litvom mu dajemo prostor da stanuje, boravi, bude „doma“ u našem životu.

3. Vjera je čudesni paradoks: žeđ koja nas napaja; glad koja nas siti; praznina koja ispunja; tama koja osvjetjava; vjera hodi tamo gdje se ne može; gleda gdje se ne vidi; sluša gdje se ne čuje. Vjera nas uvodi u iskustvo našega priznanja „Bog je Bog“. Kriza vjere je u pozadini ne samo duhovnih zvanja, nego i svih kriza u društvu.

4. Draga braćo i sestre, Sveti Otac hrabri nas i poziva da obnovimo misionarski žar i navještaj vjere. Posebno hrabri mlade da krenu putem naslijedovanja Krista. „Unatoč raširenom osjećaju da je vjera umorna ili svedena na puke dužnosti za obavljanje, naši mladi žele otkriti trajno aktualnu privlačnost Isusa, iskusiti poticajnost i izazovnost njegovih riječi i djela, i, na kraju, njegovati, zahvaljujući Njemu, ideal punine ljudskog života, koji se troši iz ljubavi za druge.“

5. Dragi mladi prijatelji koji osjećate u svome srcu „nemirnu i kreativnu oporbu“ duhovnoga poziva i poslanja, ne bojte se rasti u vjeri i povjerenju u Gospodina! U vašoj osobnoj i zajedničkoj molitvi neka i Gospodin dođe do riječi. Neka vam svako nedjeljno euharistijsko slavlje u župnoj zajednici, prostoru svijesti i mjestu rasta vašeg poziva i poslanja, bude snaga i svjetlo da u onom nedjeljnog poslanju, „Idite u miru“, prepoznate Njegov glas poziva i poslanja, vama upućen.

Mons. Marin Barišić,
nadbiskup i metropolit splitsko-makarski,
predsjednik Vijeća HBK-a za sjemeništa i duh. zvanja

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Homilija na Svetkovinu Uskrsnuća Gospodinova – danja misa

Katedrala, 16. travnja 2017.

1. Draga braćo i sestre, slavimo Kristovo uskršnje, najradosniji i najvažniji događaj za naš život i našu povijest. Slavimo događaj iznenađenja, „srce“ naše vjere. Bez Kristova uskrsnuća Radosnoj vijesti života ne bi nedostajalo samo nešto, nego sve. Kako je Kristovo uskrsnuće iznenađenje govore nam i reakcije osoba spomenutih u Ivanovu evanđelju, koje smo upravo čuli. Nije radost na početku, već strah, izgubljenost, nerazumijevanje... „Vremenska oznaka“, „rano ujutro, još za mraka“ simbol je tame u srcu, koja ne razumije novost događaja. I Mariji Magdaleni i Petru ostaje sve zbumujuće i nejasno. Oni još ne uspijevaju razumjeti što je na stvari. No, učenik kojega je Isus ljubio uspijeva dublje uroniti u otajstvo događaja i zahvaćen svjetlošću milosti Božje, „vidje i povjerova.“ Ljubljeni učenik i prije ukazanja Uskrsloga svojim učenicima, u svjetlu milosrdnoga dara Kristove ljubavi, izlazeći iz groba, uspijeva, iz druge perspektive, perspektive vjere, čitati znakove uskrslog jutra. Ivan je ovdje na tragu onoga što će Uskrsli Gospodin reći učeniku Tomi: „Budući da si me video, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju.“ (Iv 20, 29).

2. Nikada nije bilo lako govoriti o otajstvu Kristova uskrsnuća. A potrebno je, i neizmjerno važno, jer je događaj „prvoga dana u tjednu“ sudbonosan za naš život i našu povijest, sadašnjost i budućnost. U pitanju je život, a život je najveći dar i naše najveće bogatstvo. Dobro smo svjesni da nam je život svakodnevno ugrožen. Nas i naših dragih. Osobito nas teško pogadaju razni oblici ugroženosti, a najviše bolni rastanci s voljenim osobama. I sami smo kandidati neizbjježne smrti koja pobednički, grobom, zaustavlja tijek života. Unatoč žigu i snazi smrti osjećamo u sebi neugasiv zov vječnosti. Ima li lijeka – izbavljenja od smrti, koju s pravom možemo nazvati „neprijateljem života?“ Ima li nade za nas? Završava li naš život ispod bora koji sve pamti i izjednačava? Komu konačno pripadamo? Čiji smo? Tko smo? Pješaci smrti ili hodočasnici života? Zatvoreni grobovi šute. Tko nam može dati odgovor?

3. Što se to događa Ljubljenom učeniku? Što on vidje i u što povjerova? Vidje ljubav Božju na djelu. I od smrti jaču. Bog je ljubav. Ako je Ljubav Božje ime, onda je njegovo ime također i Uskrsnuće i Ži-

vot. Raspeti i uskrsli Krist, utjelovljena Božja ljubav, pobjednik je nad smrću. Nije došao ovo naše zemaljsko tijelo učiniti besmrtnim, već nam daruje život u novosti uskrsnuća. Zato stvarni neprijatelj smrti, ako se to tako može reći, nije život, već Ljubav. Bog ljubavi, Bog uskrsnuća. Samo Božja ljubav može reći: ti ne umireš, za život si stvoren! Doista, zahvaljujući ljubavi Oca nebeskoga, Krist je naša Pasha – prijelaz iz smrti u život. Stoga se radujemo ovom danu i kličemo Bogu ljubavi jer je uskrsnućem svoga Sina i za nas onaj neugasivi zov vječnosti postao omogućen. Nemogućnost je postala mogućnost. Ljudima je to nemoguće, ali moguće je Bogu stvoritelju.

4. Kao i na početku, tako i danas, govor o Kristovu uskrsnuću nadilazi naše ljudske kategorije. Tolike stvarnosti nam izmiču da bismo ih mogli dodirnuti i izreći, pa zbog toga ostaju i neizrecive jer se događaju u dimenziji u kojoj ni jedna ljudska misao ni riječ nisu ostavile trag svojih stopa. Tamo gdje nam je nedostupno, nosi nas Ljubav u našoj vjeri. Ljubljeni učenik vidje i povjerova. Zato i one riječi Tomi: „Blaženo onima koji ne vidješe, a vjeruju.“ Čudesan je domet i snaga vjere. Vjera je žeđ koja napaja, glad koja siti, praznina koja ispunja, tama koja svijetli; vjera hodi gdje je nemoguće, sluša gdje se ne čuje, gleda gdje se ne vidi. Dar vjere izvodi nas iz naših ograničenja smrti i groba, kida okove šutnje, daje odgovore, snažno progovara i stvara vlastiti rječnik i jezik, jezik utjelovljenih riječi koje postaju djela.

5. Poštovana braćo i sestre, Kristovo uskrsnuće riječ je i djelo milosrdne Božje ljubavi koja nam progovara u svome Sinu, raspetom i uskrsnom. Brิžno je to djelo Boga Oca, izvora svakog roditeljstva, očinstva i majčinstva, za svoju veliku obitelj, ljudski rod, sve nas, njegovu posinjenu djecu. Živjeti novost Uskrsa u svjetlu vjere znači tražiti ono što je na strani života, što je Božje. Znači otkrivati bogatstvo i novost života, koji smo primili krštenjem. Krštenje je temeljni pashalni sakrament po kojem smo postali dionici Kristova križa, ali i uskrsnici, pobjednici svih oblika smrtnosti, kao i same smrti. Ne pokapajmo pobjednika života, nego mu dopustimo da uskrsne i slavi svoju pobjedu u nama i s nama. Već ovdje i sada. Nije to zamjena za konačno uskrsnuće, već sadašnje iskušto i znakovito usmjerjenje prema budućoj punini

života. Ljubav Krista raspetoga i uskrsloga, koja nije ograničena križem i grobom, ohrabruje nas, braćo i sestre, a osobito vas, dragi roditelji, da ne posustanete u poteškoćama, i nadahnjuje vas da dar i plod svoje ljubavi, svoju djecu, mognete oživljavati i iz smrtnih neprilika uskrsavati. I vi sami na taj način s njima uskrsavate. Postajete suradnici Boga ljubavi i uskrsnuća. Govorite i odgajajte ih materinskim jezikom, jezikom vjere i nade, u kojem su vaše riječi žive jer vam i djela govore. Nikada ne zaboravite da vaša djeca slijede ne toliko vaše savjete, već prije svega vaš primjer. Ne samo vaše riječi, nego prvočno vaša djela.

6. Dragi vjernici, dobro smo svjesni da su danas mnogi roditelji ugroženi u svojem svjedočkom, majčinskom i očinskom jeziku i govoru, ne samo zbog gubitka radnoga mjesta i nedostatka primanja, nego daleko više zbog mentaliteta koje je bliži umiranju i smrtnosti nego kulturi života i nadi uskrsnuća. Ali uza sve to, vi dragi roditelji, ostajete trajni i najvažniji učitelji jezika ljudskosti i govora vjere. Vaša ljubljena djeca vas trebaju takve, prožete uskrsrom novošću. Takve vas treba naše društvo i Crkva. Ali kakav nam je govor, i kojim jezikom mi danas govorimo?

7. U jeziku se izražava identitet jednoga naroda. Izraz je slobode i životnosti. Potrebno je razvijati, u slobodi, svoj jezik štiteći ga od „babilonske opasnosti“ političke dominacije, gdje se više nećemo moći razumjeti. Svaki materinski jezik ima svoj pravopis i svoju gramatiku. Najbolje ćemo sačuvati svoj jezik ako je on jezik odgovornosti, solidarnosti, poštenja, mira, pomirenja, socijalne pravde, zaštite života, dobrostanstva osobe, dijaloga i otvorenosti. Međutim, jezik sebičnih interesa i profita pod svaku cijenu,

kriminala i izrabljivanja drugih, mržnje i osvete, podjela i sukoba, ne smije biti naš živi materinski jezik! Jer to je jezik smrti, mrtvi jezik! Iako sada, na našem terenu smrt pobjeđuje život, ipak u svjetlu darovane nam nade, vjerujemo u pobjedu života nad smrću. Htjeli bismo u ovoj uskrsnoj nadi graditi budućnost domovine, a ne da nam budućnost – naši mladi – odlaze iz Hrvatske. Željeli bismo da se Pasha slavi i živi u domovini, u dinamici prijelaza iz staroga u novo, a ne napuštanja i odlaska u tuđinu. Svima nam je potreban Uskrs da Hrvatsku ne pretvorimo u groblje života i kulture, već polje gdje život raste i gdje ćemo otpočinuti u nadi uskrsnuća. Imali smo „Božićni ustav“ vezan uz vrijeme Božića, ali ne i uz sadržaj Božića. Je li konačno čas da nam gramatika i pravopis jezika budu uskrsni?

8. U svjetlu radosnoga događaja Kristova uskrsnuća, pobjede života nad smrću, htjeli bismo da s nama uskrsne i zaživi naš novi jezik, jezik riječi i djela, jezik vjere i nade, ljubavi i mira, na svim razinama, u obitelji i školama, gospodarstvu i politici, kulturi i znanosti, zdravstvu i zakonodavstvu; htjeli bismo u našem narodu i društvu govoriti jezikom čiji je pravopis – solidarnost i ljubav, a gramatika – bližnji i opće dobro. Bez bližnjega ne ćemo daleko. Pred nama su izbori!

9. Nebeski Oče, slaveći događaj Uskrsa koji je izraz govora i djelo tvoje ljubavi, pomozi nam da kao tvoja ljubljena djeca, prožeti uskrsnom radošću, progledamo, progovorimo i povjerujemo uskrsnuću tvoga Sina, našega Spasitelja, Krista Gospodina.

Braćo i sestre, Krist uskrsnu! Doista uskrsnu! Amen, aleluja!

Mons. Martin Vidović, ninski nadbiskup naslovnik

Homilia na Vazmeno bdjenje u svetoj noći

1. „Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa raspetoga traži-te!“ (Mt 28, 5). Tim riječima – kako upravo čusmo u izvješću evanđelista svetoga Mateja – počinje navještaj uskrsnuća Gospodina našega i Spasitelja Isusa Krista, navještaj što ga andeo Gospodnji, koji siđe s neba te pristupivši grobu Isusa raspetoga, otkotrlja kamen i sjede na nj. I nastavi andeo: „Nije ovdje! Uskrsnu kako reče.“ Doda: „Hajde, vidite mjesto gdje je ležao, pa podite žurno i javite njegovim učenicima da uskrsnu od mrtvih. I evo, ide pred vama u Gali-

leju. Ondje ćete ga vidjeti. Evo, rekoh vam“ (Mt 28, 6-7).

Razgovor je to anđelov s Marijom Magdalrenom i drugom Marijom, koje „po suboti, u osvit prvoga dana u tjednu“ dodoše „pogledati grob“ (usp. Mt 28, 1), odnosno dodoše dodatno pomazati tijelo Isusa Raspetoga, jer smatrahu kako nije bilo dostatno onih stotinu libarâ koje je bio donio Nikodem, kada je u predvečerje židovskoga blagdana Priprave, odnosno na Veliki petak, dok se je na zemlju spuštala večer, povijeno u povoje s miomirisima i položeno u nov

grob u koji još nitko ne bijaše položen (usp. Iv 19, 41).

„One otidoše žurno s groba te sa strahom i velikom radošću otrčaše javiti njegovim učenicima“ (Mt 28, 9). U strahu su i istodobno obuzete velikom radošću jer vidješe otkotrljan kamen s groba i anđela, koji im kaza: „Uskrsnu kako reče!“ (Mt 28, 6).

Na putu do učenikâ susretoše i njega – Isusa raspetoga, koji im i sam reče: „Ne bojte se!“ i ponovi anđelovu uputu da odu i jave njegovoj braći te podu u Galileju gdje će ga moći vidjeti (usp. Mt 28, 40).

2. „Nije ovdje! Uskrsnu kako reče!“ (Mt 28, 6). Uskrsnu Isus raspeti i u grob položeni. Uskrsnu on koji radi čovjeka pode na križ i u smrt da bi čovjeka oslobođio smrti što u svijet dođe prijevarom i zamkom đavolskom (usp. Post 3, 1-19). Uskrsnu on koji paloga čovjeka učini učenikom Božjim, kako ono istaknu anđeo u navještaju uskrsnuća. Uskrsnu on koji paloga čovjeka učini svojim bratom, kako to istaknu on sam obraćajući se ženama, koje na uskrsno jutro dođoše na njegov grob, o čemu smo maločas slušali. Doista, „uskrsnu kako reče“ (Mt 28, 6).

Čovjek, dakle, ponovno po Kristu i u Kristu zauvijek posta prijatelj Božji, koji čini ono što mu on zapovijeda (usp. Iv 15, 14 i 2, 15), pozvan baštiniti blagoslov (usp. 1 Pt 3, 9); prijatelj Boga, koji ga ono u početcima načini na svoju sliku, sebi slična, na sliku Božju on ga stvari: muško i žensko stvari ih (usp. Post 1, 26-27). Čovjek – cvijet stvaranja svijeta. I ne samo prijatelj, pozvan baštiniti blagoslov, nego puno više od toga: opravdan Kristovom milošću, čovjek po nadi posta baštinik života vječnoga (usp. Tit 3, 5b – 7), dionik u baštini svetih (usp. Kol 1, 12), sin u Sinu po Duhu Njegovu (usp. Gal 4, 4-7), dijete Božje, baštinik Božji i subaštinik Kristov (usp. Rim 8, 16-17). Kao što po Adamu smrt uđe u svijet, tako je po Kristu spasenje vraćeno svijetu (usp. 1 Kor 15, 22).

3. „Nije ovdje! Uskrsnu kako reče!“ (Mt 28, 6). Uskrsnu Isus raspeti i u grob položeni. Izvela je to Božja ljubav, ona ista ljubav po kojoj Bog čovjeka stvari na svoju sliku, a kada se je ono čovjek dao zavesti, spasi ga od propasti, izbavi iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje (usp. Kol 1, 13), te djelo stvaranja na dan Pedesetnice dovrši pečatom dara Duha Svetoga.

Pred tolikom i takvom ljubavlju, koja stvara i spašava, što drugo reći nego zajedno sa Psalmistom radošno klicati: »Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova! [...] Gospodnje je to dje-lo: kakvo čudo u očima našim!« (Ps 118 [117], 1. 23. Usp. i Mk 12, 11).

Pjesan je to svečane obljetnice, jer „ovo je dan što ga učini Gospodin!“ (Ps 118 [117], 24). Pjesan je to Vazmenoga bdjenja na Vazam nedjelje uskrsnuća Gospodnjega. Zbog toga i onaj svečani „Aleluja“, koji malo prije navijesti sâm biskup, čineći to kao nasljednik apostolâ – svjedokâ uskrsnuća Isusa raspetoga.

4. Dok su se prije čitale proročke knjige, slušali smo izvješčâ o velebnim Božjim djelima tijekom povijesti i kako je Bog u povijesti spasavao svoj narod, poslavši mu u punini vremenâ svojega Sina, kako bi čovjeka priveo punini spasenja. Čuli smo i Apostola, koji nas je podsjetio rekavši: „Koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni“ (Rim 6, 1). Kazavši to, odmah je s tim u svezi dodao: „Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bî uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života“ (Rim 6, 4). Ta uskrsnuće Isusa raspetoga poziv je čovjeku na novost života.

Isti Apostol jednom drugom zgodom glede toga napomenu: „Vjerodostojna je riječ: ako s njime umrijesmo, s njime ćemo i živjeti“ (2 Tim 8, 11). I to je ta novost života o kojoj Apostol govori. Poziv je upućen svakomu čovjeku: svakomu muškarcu i ženi bez izuzetka.

U Boga nema odbačenih. U njega nema isključenih. U njega nema otpisanih. Kod Boga, koji je ljubav (usp. 1 Iv 4, 8. 16), svi su dobro došli i sve čeka srdačna i iskrena dobrodošlica! Njegovo je milosrđe i spasenje sveobuhvatno i za sve ljudе. Ovo vrijedi i za mene, koji ti govorim, i za tebe, koji me slušaš. Vrijedi za svakoga čovjeka na svijetu. Svatko je kod Boga dobro došao i svačijemu se dolasku raduje, jer svima u Isusu raspetomu i po njemu nudi spasenje i hoće da svi „život imaju, u izobilju da ga imaju“ (Iv 10, 10).

5. U ovome Vazmenom bdjenju ove svete noći Vazama – nedjelje uskrsnuća Gospodnjega, k vrelu milosti i života pristupit će dvojica katekumenâ, što će reći dvojica pripravnikâ na kršćanski život. Isposjedivši svoju vjeru u Presveto Trojstvo, bit će kršteni u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, te će po vodi i Duhu Svetome, čiji će primiti trajni pečat, biti pridruženi svetima, to jest Crkvi, da bi s njima zajedno hodili u novosti života, koju nam Isus raspeti darova svojim vazmenim otajstvom, to jest svojom mukom, smrću na križu, ukopom, uskrsnućem i uzašašćem na nebo.

Oni su se opredijelili za Boga i prihvatali istinu evanđelja: istinu o Bogu i čovjeku. Iz svakodnevnoga iskustva znamo koliko je suvremenome čovjeku i suvremenome društvu potrebna ta istina, koja je istina milosti, života i spasenja. Odatle proizlazi smjelost

nade, ustrajnost vjere, postojanost ljubavi. Samo se na istini može graditi sretan i uspješan život, život dostojan čovjeka, život u kojemu će mjera svega biti ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu (usp. Mt 22, 34-40).

Što, dakle, poželjeti njima, jednako kao i svima nama ostalima, odnosno što drugo poželjeti nego da im, odnosno da nam život bude u skladu s onim što isповijedamo riječima; da obiluju, odnosno da obilujemo djelima vjere, ufanja i ljubavi. Svima sa svetim Augustinom dovokujem: „Ali neka svjedočanstvo života ne bude protivno svjedočanstvu riječi“ (Sveti Augustin, Govor 34, 6: CCL 4, 426).

6. I imajmo uvijek pred očima i na umu što Gospodnji anđeo reče Mariji Magdaleni i drugoj Mariji, koje ono „po suboti, u osvit prvoga dana u tjednu“ dodoše „pogledati grob“ (usp. Mt 28, 1): „Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa raspetoga tražite! Nije ovdje!

Uskrsnu kako reče!“ (Mt 28, 5-6). Imajmo uvijek pred očima i na umu riječi koje je tim istim žena sam Isus Raspeti uputio, dok iđahu javiti učenicima ono što im anđeo Gospodnji bijaše naložio: „Ne bojte se!“ (Mt 28, 10).

Da, ne bojmo se! Evo „noć sjaji kao dan, a tama kao svjetlost“ (Ps 139 [138], 12), „rasvijetljena sjajem vječnoga Kralja, [...] a to je Krist Uskrsli, povratnik od mrtvih, koji svjetli svakome čovjeku“ (Vazmeni hvalospjev). Isus Raspeti je s nama. On, uskrsli! S nama je, sa svojom Crkvom, u sve dane do svršetka svijeta (usp. Mt 28, 20).

7. Tebi, koji si prvi i posljednji, i živi; / Tebi, koji mrtav bijaše, a, evo, živiš u vijeke vjekova te imas ključe smrti i podzemlja (usp. Otk 1, 17c-18); / Tebi prvino usnulih (usp. 1 Kor 15, 20) / neka je zajedno s Ocem i Duhom Svetim / naša hvala i zahvala / sada i u vječne vijeke vjekova! Amen.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski Svetkovina sv. Dujma i dan grada Splita Govor na dodjeli nagrada u foayeu HNK-a, 5. svibnja 2017.

Poštovane gospođe i gospodo, dragi prijatelji!

Slavlje svetoga Dujma, biskupa, mučenika i zaštitnika grada Splita, te ujedno i Dana našega grada, jedinstven je događaj koji nas okuplja i povezuje u radosno zajedništvo ispunjeno slavljeničkim ozračjem. U toj radosti, kao Dujmov nasljednik, sve vas pozdravljam. Srdačno pozdravljam gospodu Branku Ramljak, povjerenicu Vlade Republike Hrvatske u gradu Splitu. Pozdravljam splitsko-dalmatinsko-župana, gospodina Zlatka Ževrnju, predstavnike društveno-političkih ustanova na državnoj i lokalnoj razini, sve Spliťanke i Splićane, kao i sve goste grada. Osobito pozdrav i čestitke vama, poštovani laureati ovogodišnjih nagrada.

Svake godine uz svetkovinu sv. Dujma dodjeljujemo nagrade građanima koji svojim životom i radom doprinose boljitu našega grada, društva i domovine. Ohrabrujuće je znati da među nama postoje osobe koje i u kriznim vremenima svakodnevno, strpljivo i ustrajno svjedoče nadu i nalaze put budućnosti. To su osobe s prepoznatljivim stilom izvrsnosti, odgovornosti, solidarnosti i općega dobra, osobe čiji način života i rada svjedoči da smo kulturna i humana sredina, da smo uza sve ograničnosti i izazove još uvijek prepoznatljivi na putu Dujmova nadahnuća.

Između mnoštva kandidata za ovogodišnju nagradu izabrani ste vi, poštovani laureati. Neupitno je da se u našem gradu nalazi još veliki broj onih koji su zajedno s vama mogli dijeliti mjesto na pozornici. Međutim, toliki su među nama u jednoj drugoj kategoriji za nagradu, ali ne za svoj rad, već da dobiju „rad“ – radno mjesto.

Doista, to temeljno pravo postaje danas prvorazredna nagrada za tolike obitelji, posebno za mlade. Kako i kada ćemo njih nagraditi? (Je li rješenje u tome da razne „ultre“ dovode mlade izvana da se ovdje zabavljaju, dok naša mladost odlazi preko (ultra) granice u potrazi za radom?)

Dok dodjeljujemo ove nagrade, nije dobro ako se zaustavimo samo na godišnjem danu zajedništva i dodjele priznanja. Sveti Dujam nas želi vidjeti u zajedništvu svakodnevlja, u zajedništvu naše različitosti, u kojem ćemo i sami postati djelitelji nagrada bližnjima.

Zahvalnost, uočavanja, priznanje, podrška, poхvala, pravičnost, solidarnost – samo su neki od načina kojima dodjeljujemo nagrade u svakodnevnome životu. I dobromanjerna i iskrena kritika svojevrsna je nagrada.

Slaveći svetkovinu svojega svetog zaštitnika, kao Dujmovo duhovno i kulturno potomstvo ne želimo

biti „sezonci“ u vjeri i humanosti, već ljudi i kršćani svakodnevlja.

Cijenjeni dobitnici ovogodišnjih nagrada, dok vam još jednom čestitam i zahvaljujem, želio bih da naš grad i naša domovina budu nagrađeni novim radnim mjestima i novim obiteljima koji u svoj

grad Split i u svoju domovinu Hrvatsku ne će biti i dolaziti samo sezonski, već će u njoj tražiti i graditi svoju budućnost.

Sveti Dujme, naš Split je tvoj Split. Moli za nas, štiti nas, naše obitelji i sve mlade!

Na dobro nam došla Sudamja!

**Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski
Svetkovina sv. Dujma
Pozdrav na Prvoj večernjoj, 6. svibnja 2017.**

Braćo i sestre, sabrani na svečanu večernju molitvu u Dujmovoj i našoj katedrali, započinjemo svečanost godišnje proslave svojega svetog zaštitnika, biskupa i mučenika, zaštitnika grada Splita i Split-sko-makarske nadbiskupije, nekoć Solinske.

Pastir Dujam, kao duhovni otac u Saloni, pratio je sudbinu i hod svojih vjernika, njihov bijeg u Split i okolna mjesta, kao što i danas prati svoj grad, sve građane i vjernike naše nadbiskupije. Našem slavlju pridružuju se i Dujmova braća u biskupstvu, koje srdačno pozdravljaju.

Pozdravljam mons. Slobodana Štambuka, hvarskoga biskupa; mons. Iliju Janjića, kotorskoga biskupa; mons. Matu Uzinića, dubrovačkoga biskupa; mons. Tomislava Rogića, šibenskoga biskupa, koji prvi put kao pastir šibenske Crkve sudjeluje na proslavi sv. Dujma. Poseban pozdrav upućujem predvoditelju ovogodišnjega misnog slavlja, mons. Hans Josef Beckeru, nadbiskupu bratske nam Crkve iz Paderborna u Njemačkoj, koji je stigao u pratnji svoga tajnika don Ulricha Liehra. *Willkommen Herr Erzbischof!* Isto tako, pozdravljam mons. Janusza Blachowiaka, tajnika Apostolske nuncijature u Republici Hrvatskoj, koji je također prvi put na proslavi sv. Dujma. Pozdravljam izaslanika biskupa iz Mostara, don Antu Luburića, provincijala i sve tajnike u pratnji biskupa.

Pozdravljam našega generalnog vikara, mons. Miroslava Vidovića, koji će održati prigodno razmatranje, prepozita prvostolnog kaptola, mons. Nediljka Antu Ančića i sve kanonike, župnika katedrale, odgojitelje bogoslovije i sjemeništa, dekana i profesore Katoličkog bogoslovnog fakulteta, ravnatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“, predstojnike naših nadbiskupijskih ureda, sve župnike, redovnike, sestre provincijalke, redovnice, kandidatice, bogoslove i sjemeništarce.

Osobit pozdrav upućujem gospođi Branki Ramljak, povjerenici Vlade Republike Hrvatske za grad Split, županu splitsko-dalmatinskom, gospodinu Zlatku Ževrnji, kao i svim nazočnim predstavnicima društveno-kulturnih ustanova i institucija na lokalnoj i državnoj razini. Srdačan pozdrav svima vama hodočasnici, braćo i sestre u vjeri.

Sveti Dujam svjedočio je i naviještaj Bogu Oca, Bogu ljubavi, koji nam je očitovao svoje očinsko lice u svome sinu Isusu Kristu. Slavimo ga u godini posebnog naglaska na oca i očinstvo. Roditelj – otac – u životu svakoga od nas ima veliku ulogu. I Dujmovo duhovno očinstvo ima jednako važnu ulogu – pratio je i prati život tolikih njegovih sinova i kćeri. Svjesni toga, i mi se prepoznajemo i nazivamo njegovim potomstvom. Kao pastir salonitanske crkve svojim životom, rijećima i djelima, iznad svega svojim mučeništvom upućivao je svoje duhovne sinove i kćeri na zajedničkog nam Oca, Boga koji nas je toliko i tako ljubio da nas je u utjelovljenju svoga Sina posinio. Braća smo i sestre samo ako imamo zajedničkog Oca. Stoga, po zagovoru svetoga Dujma, molimo Boga Oca, izvor svakog roditeljstva, očinstva i majčinstva, da sve naše očeve učini sakramentom svoje očinske ljubavi. Željeli bismo da naši očevi, bilo biološki, bilo duhovni, bilo gradski, u svojim ulogama i institucijama, svojom molitvom i radom, odgovornom slobodom i zauzetim zalaganjem, pravednošću i poštenjem, radnim danom i nedjeljnim slavljem, u obitelji i društvu, budu ohrabrenje svojoj djeci i mladima u njihovim nesigurnostima, da im budu siguran putokaz u njihovim lutanjima, pouzdan oslonac u njihovim posrtanjima, jasni svjedoci istine u mentalitetu relativizma, da budu izvor i branitelji života u kulturi smrtnosti.

Sveti Dujme, duhovni naš oče, želimo tvoj primjer slijediti. Pomozi svim očevima da požrtvov-

nim očinstvom u ljubavi odgajaju i usmjeravaju svoje potomstvo Bogu Ocu! Da kao braća i sestre, otkrivajući radost života, izgrađujemo obitelj doma

i domovine, kako bismo u blagostanju bili blagoslov jedni drugima.

Sveti Dujme, moli za nas!

Mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Razmatranje na Svečanoj večernjoj molitvi prigodom otvaranja moćnika sv. Dujma, 6. svibnja 2017.

Zdravo, blaženi Dujme, čvrsta nado Splita! Bdj nad svojim gradom, čuvaj ga od zla!

Već stoljećima vjerni puk ovoga grada i ove nadbiskupije pozdravlja svoga patrona i utječe se njegovu moćnom zagovoru. Tako i ove godine Gospodnje stojimo pred moćnikom našega moćnog zaštitnika, koji nimalo nije bio impresioniran niti zadojen moću. Nije se saginjao pred moćnicima i silnicima svoga vremena, već je priznavao samo jednog sve-mogućeg Boga koji se utjelovio u Isusu Kristu te poslao svoga Duha koji obnavlja lice zemlje.

Bogu smo zahvalni, a kao ljudi i ponosni što je Providnost poslala Dujma da našim precima u ondašnjoj Saloni, pa i nama danas u Splitu i Hrvatskoj, navijesti Radosnu vijest Isusa Krista koji je, uništivši smrt jednom zauvijek, objavio Boga koji je ljubav. E tu leži i naša moć: A onima koji ga primiše podade moć da postanu djeca Božja (Iv 1,12). Od toga trenutka imati moć ne znači posjedovanje, nego pripadanje – biti dijete Božje.

Braćo i sestre, djeco Božja! Sveti naš zaštitnik Dujam itekako je bio svjestan svoga statusa djete Božjeg. Pokretan tom spoznajom i sviješću, kao dijete Božje nastojao je biti što sličniji svome Ocu nebeskom. Davši svoj život za braću i sestre, za Isusa Krista, ispunio je onaj maksimum ljubavi koji nam je Gospodin ostavio. Iako je položio život teškom, mučeničkom smrću, to ga nije poljuljalo u radošti koju samo Bog daje. Jer nijedan moćnik ovoga svijeta ne može oduzeti radost pripadnosti Božjoj obitelji, zajednici spašenih, kojoj je temelj to da je Bog ljubio i ljubi svijet i da je poslao svoga Sina da se svijet spasi.

Što onda mi, potomci Dujma, slaveći njegovu godišnju proslavu možemo naučiti od njega? Čemu se smijemo nadati nakon njegova mučeništva? Vjerujem da nas sveti Duje, kao što je poučavao svoje suvremenike i subraću, uči, hrabri i bodri da ljubimo i kako da ljubimo. Ljubiti iskreno i bez interesa, ljubiti do kraja i bez želje za dobitkom, ljubiti i onda kad nisi ljubljen. To je Dujmov, ali i Kristova škola: lju-

bav koja je rodila postojanost, postojanost koja rađa spašenost, spašenost koja uvodi u zajednicu svetih, svetost koja oplemenjuje Crkvu i društvo, obitelji i domovinu. Zbog njegove ljubavi, postojanosti i svetosti Gospodin ga je nagradio palmom mučeništva. Da, nagradio! Jer poslije Kristova uskrsnuća više ništa nije isto. Tako, iza grozote mučeništva, koje je nama pred očima, krije se Božje sjeme za rast Crkve i za rast svakoga od nas osobno. Onda se smijemo i nadati da stablo naše mjesne Crkve, izraslo iz sjeme na Dujmove mučeničke krvi, ne će prestati donositi nove plodove ili da se, ne daj, Bože, ne će osušiti. Proslava našega zaštitnika nas upravo nadahnjuje da trajno sačuvamo to stablo svježe i zeleno, da naše obitelji i župne zajednice, naša domovina i Crkva donose plodove koji će pomoći u duhovnoj i materijalnoj obnovi. Papa Franjo, oslanjajući se na sv. Pavla, govori: Mi smo glinene posude, lako lomljiva stvorenja koja u sebi nose neprocjenjivo blago, a to je Božja ljubav u nama i mogućnost da je prevedemo u ljubav prema bližnjima. Pa zato i kličemo: Zdravo, blaženi Dujme, bisere baštine naše! Učvrsti nas u vjeri, usavrši u ljubavi!

Dujmova Crkva, naša Splitsko-makarska nadbiskupija, ali i čitava Crkva u Hrvatskoj, priprema se 2018. godine baš u Solinu, negdašnjoj Saloni, proslaviti Dan, susret hrvatskih katoličkih obitelji. To je želja i projekt duhovne obnove naših obitelji i naroda. Na putu prema tome cilju ova je godina posvećena očevima i očinstvu. Stoga i u ovoj svečanosti proslave našega zaštitnika posebno želimo moliti Dujmov zagovor za očeve da budu i ostanu stupovi obitelji jer na njima, uz drugi stup majke, počiva čitavo naše društvo, čitava naša civilizacija. Otac i majka su i pobjednički stupovi hrama Boga moga gdje smo prvi put i čuli ime Boga svoga. Ništa manje, čak još i više želimo moliti za obitelji koje su ostale bez očeva, bilo da su preselili u vječnost, bilo da su odselili od svoje obitelji. Bol tih obitelji, žena i djece je i naša bol i zato tražimo utjehu u zagrljaju nebeskog Oca koji nas nikada ne napušta. Zdravo,

blaženi Dujme, zrcalo svetosti i pravde! Nauči nas pravom, kršćanskom životu!

Dopustite mi, braće i sestre, da večeras pred otvorenim moćnikom našega zaštitnika budem i malo osoban. Pozvao bih vas i želio bih da zajedno molimo za naše svećenike i za Dujmova nasljednika. Bog nam je dao predivan uzor u svetome Dujmu, ali i u drugima, tolikim znanim i neznanim mučenicima i svjedocima kroz čitavu povijest, sve do blaženoga Alojzija Stepinca i svetog Ivana Pavla II., koji su, obojica, hodočastili u ovu katedralu. I mi, svećenici ove mjesne Crkve, molimo zagovor svetoga zaštitnika da u nama probudi duh iskrenoga služenja braći i sestrama poput Krista koji nije došao da bude služen, nego da služi; da iz nas izbjiga blagost koja ne osuđuje, već koja privlači i sabire čak i one udaljene, čak i one koji ne vjeruju; da u nama ražari pravu ljubav koja je spremna radije umrijeti sebi, negoli druge ražalostiti; da se prepoznamo u

zrcalu lica Božjeg milosrđa. Zdravo, blaženi Dujme, apostole naše vjere! Zauzmi se za narod Božji, posreduj za svećenstvo!

U ovoj svečanosti stojimo pred svetim Dujmom koji u svojoj ruci nosi naš grad i sve građane, našu nadbiskupiju i sve vjernike. Stojimo kao djeca Božja, lišeni svake moći i želje za vladanjem. Stojimo u znanju da sve što imamo i sve što jesmo jest dar nebeskoga Oca. Zajedno sa svojim zaštitnikom upiremo pogled u Kristov križ, to moćno prijestolje s kojega Bog vlada i samo jedno molimo: da sve više budemo kao djeca, djeca Božja, da sve više doista budemo braća i sestre. Ako postanemo djeca Božja, doživjet ćemo čudesno ispunjenje svih naših molitava i prošnji i brati plodove: vjeru, nadu i ljubav; mir i zajedništvo; solidarnost i blagostanje.

Zdravo, blaženi Dujme, svjetlosti zavičaja našeg! Zagovaraj za nas pred licem Božjim! Amen.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Svetkovina sv. Dujma Pozdrav na euharistijskome slavlju, 7. svibnja 2017.

Draga braće i sestre, u radosti slavlja sv. Dujma, biskupa, mučenika i zaštitnika grada Splita i Split-sko-makarske nadbiskupije, sve vas srdačno pozdravljam. Pozdravljam braću u episkopatu, prije svega one koji su danas ovdje s nama, kao i one koji su nam uputili svoje čestitke. Pozdravljam provinciale, svećenike, provincialke, redovnike i redovnice. Pozdravljam predsjednika Vlade Republike Hrvatske i naznačne ministre, izaslanicu Predsjednice Republike Hrvatske, potpredsjednika Hrvatskoga sabora, povjerenicu Vlade za grad Split, splitsko-dalmatinskog župana, zapovjednika Hrvatske ratne mornarice, saborske zastupnike, predstavnike društvenih, civilnih i vojnih vlasti, sve građane i vjernike, a osobito sve hodočasnike i goste, kao i sve vas koji nas pratite posredstvom Hrvatskoga radija i televizije. Dobro došli i na dobro vam došla Sudamja!

Slavimo svetog Dujma u godini koja je posvećena ocu i očinstvu. Upravo u svetom Dujmu prepoznajemo hrabroga pastira i duhovnog oca. Svojim životom, riječima i djelima, a iznad svega svojim mučeništvom hrabrio je i upućivao svoje duhovne sinove i kćeri na zajedničkog nam Oca, Boga koji nas je toliko ljubio da smo u Sinu postali njegovi

sinovi i kćeri. Budući da imamo zajedničkog Oca, braća smo i sestre! Željeli bismo da svi naši očevi, bilo biološki, bilo duhovni, bilo gradski, u svojim ulogama i institucijama, svojom molitvom i radom, odgovornom slobodom i zauzetim zalaganjem, pravednošću i poštenjem, radnim danom i nedjeljnim slavljem, u obitelji i društvu, budu ohrabrenje svojoj djeci i mladima u njihovim nesigurnostima, da im budu siguran putokaz u njihovim lutanjima, pouzdan oslonac u njihovim posrtanjima, jasni svjedoci istine u mentalitetu relativizma, da budu izvor i branitelji života.

Sveti Dujme, pomozi nam da u radosti zajedništva, s nebeskim Ocem i našim očevima, izgrađujemo obitelj doma i domovine kako bismo u blagostaju bili blagoslov jedni drugima.

U dostojanstvu sinova i kćeri, braće i sestara, srdačno i zahvalno pozdravljam predvoditelja euharistijskoga slavlja, brata mons. Hans Josef Beckera, nadbiskupa iz Paderborna! *Willkommen Herr Erzbischof!* Molim Vas da nastavite sveto misno slavlje.

Hans Josef Becker, nadbiskup iz Paderborna

Svetkovina sv. Dujma

Propovijed na euharistijskome slavlju, 7. svibnja 2017.

Poštovani, dragi brate biskupe Marine, draga braćo u biskupskoj, svećeničkoj i đakonskoj službi, poštovani predstavnici političkoga i društvenog života, draga braćo i sestre u Gospodinu!

Danas, na dan slavlja zaštitnika ove nadbiskupije, svi smo mi uistinu sudionici „katoličkog“ iskustva: sa svih strana, iz svih dijelova nadbiskupije, ovoga kraja pa i šire, okupili su se ljudi ovdje u Splitu da slave veliki blagdan svetoga Dujma. Meni, koji sam došao k vama sa sjevera na topli jug i mogu još jednom doživjeti nadaleko hvaljeno hrvatsko gostoprimstvo, pruža se impresivna slika: veličanstvena procesija na početku i sada ovdje sveta misa s pogledom na more, toliko ljudi koji su na sve to ovdje došli.

Možda bismo trebali bolje reći: nismo mi ovdje došli. Sazvao nas je Gospodin, koji nam je u svojim svetima na poseban način blizu. Ima nebrojeno mnoštvo svetih. Pa ipak svaka nacija, svaki kulturni krug, svaki grad i biskupija ima svece koji su s tim ljudima osobito blisko povezani. Moji doživljaji ovih dana kod vas ovdje u Splitu živo i jasno mi govore: za vas je sveti Dujam takav svetac s kojim ste na poseban način povezani.

Ne znamo puno o Dujmovu životu. Tijekom stoljeća mnogo je toga zaboravljeno. Ipak, ono što je do danas ostalo, može se sažeti u tri misli koje su tri sljedeće značajke: radost u navještaju vjere, vjernost Crkvi i hrabrost u ispovijedanju vjere.

Kao biskup ondašnje biskupije Salone imao je zadaću da sestre i braću jača u vjeri. Ne smijemo zaboraviti da je tada kršćanstvo bilo još posve na početku; u Rimskome Carstvu nije bilo ni tolerirano kao mogući oblik prakticiranja vjere. Pa ipak, unatoč progonu i protivljenjima rastao je broj onih koji su priznavali vjeru u Trojedinoga Boga kršćana. Njima je Dujam tumaćio poruku evanđelja, dijelio im sakramente i na različite im načine svjedočio Božju blizinu. Njih je hrabrio kada je počinjalo vrijeme progona i kada se za kršćansku vjeru moralo i umirati.

Ono što je Dujam drugim ljudima propovijedao nisu bile prazne riječi. On je sadržaj svojih riječi i djela svjedočio primjerom svojega života. Čvrsto ukorijenjen u vjernosti zajednici Crkve nije se bojao

mučeništva. Zajedno sa sedmoricom drugih kršćana, u posljednjem progonu u Rimskome Carstvu za vrijeme cara Dioklecijana godine 304. bio je smaknut. Kršćani, njegove sestre i braća, potajno su pokopali njegovo tijelo i na grobu su sagradili baziliku. To ipak ne će ostati njegovo posljednje počivalište. Kad je završilo vrijeme progona, mauzolej cara Dioklecijana ovdje u Splitu pretvoren je u katedralu da bi pružila mjesto Dujmovim relikvijama. Kakva poruka: grobnica posljednjeg rimskog progonitelja kršćana postaje kršćanskom crkvom, do dana današnjega!

Drage sestre i draga braćo!

Radost navještanja vjere – vjernost Crkvi – hrabrost u ispovijedanju Evanđelja: to životno svjedočanstvo svetog Dujma koje je splitska Crkva stoljećima sačuvala još je i danas neoslabljeno, aktualno.

Svi smo mi odgovorni da se poruka evanđelja i dalje prenosi u vrijeme koje dolazi. Taj nalog moramo radosno ispunjati. Jer poruka koju netko širi žalosna lica nije ljudima privlačna i zanimljiva. Ako nas se doživljava kao radosne i otkupljene ljude, kao one kojima snaga evanđelja pomaže nositi i teške i tamne strane života, onda razvijamo misionarsku snagu.

Upravo u vremenu kada kršćanstvo u mnogim dijelovima Europe gubi na svojoj snazi, od velikog je značenja da se međusobno jačamo u vjeri i u vjernosti Crkvi. Potrebno je hrabrosti za ispovijedanje vjere. Nitko od nas ne zna što će daljnji razvoj u budućnosti još sa sobom donijeti.

Pritom sigurno znamo da i u zadaći koja je pred nama, kakva god ona bila, nismo sami. Kao što Crkva uči, sveci nisu samo uzori koji su nekoć živjeli i ostavili nam poseban primjer života. Oni i nadalje žive kod Boga, u nebu. Ondje su nam zagovornici, koji nas u našem svjedočenju podupiru i osnažuju.

Neka svima nama, a osobito splitskoj Crkvi, sv. Dujam s neba pomogne da svoju vjeru možemo uvjerljivo živjeti – u radosti, da smo otkupljeni ljudi, u vjernosti zajednici Crkve, u hrabrosti priznanja Trojedinog Boga. I da tako prenosimo poruku nade koja je u nama: Približilo se kraljevstvo Božje (Lk 10,9). Amen.

IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE

Stručni skup o kršćanski utemeljenom spolnom odgoju mladih

Ured za pastoral obitelji i Pastoralni vikariat Splitsko-makarske nadbiskupije u suradnji s udrugom za cjeloviti spolni odgoj Teen STAR organizirao je stručni skup pod nazivom „Gdje i kako je moguće provesti kršćanski utemeljen spolni odgoj s mladima u župi i školi?“ u subotu, 1. travnja, u Centralnome bogoslovnom sjemeništu u Splitu.

Skupu je nazočio pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nediljko Ante Ančić, predstojnik Ureda za pastoral obitelji don Tomislav Ćubelić te oko 35 sudionika, među kojima su bili već postojeći voditelji programa Teen STAR koji su završili edukaciju 2016. u Splitu i svi oni uključeni i zainteresirani za kršćanski odgoj mladih – vjero-učitelji i nastavnici/stručnjaci, animatori, roditelji, mladi i dr.

Predavači Kristina Pavlović, prof. i Ladislav Ilčić, prof., voditelji udruge za cjeloviti spolni odgoj Teen STAR i udruge Glas roditelja za djecu – GROZD, predstavili su sve veću potrebu za istinskim i isprav-

nim odgojem mladih za zdravu spolnost, pravu ljubav i vrijednost braka i obitelji. Djeca i mladi su danas od najranije dobi izloženi medijima i liberalnim stavovima, dok se kod kuće i u Crkvi pre malo s njima razgovara, te oni kršćanski pogled na spolnost često nemaju prilike čuti ni upoznati.

„U programu Teen STAR s mladima razgovaramo o različitim temama, a najzanimljivije su im teme o razlici između zaljubljenosti i ljubavi, o osjećajima i stavovima vezanima uz spolnosti. To je niješto važno jer im se kroz medije nameće neki drugi programi koji idu za tim da se obezvrijedi spolnost s time da se može bilo kada i bilo s kime imati spolne odnose, samo je važno zaštiti se od spolno prenosivih bolesti i od trudnoće. A mi želimo ukazati na vrijednosti vezane uz spolnost. Mladi su to prepoznali i oduševljeni su“, naglasila je profesorka Pavlović.

„O spolnosti u našem životu ovisi jako puno ljeđnih stvari od zaljubljenosti, spolnosti, rađanja djece, ali mnogo i ružnih stvari od rastava, spolno prenosivih bolesti i dr. Stoga je važno baviti se odgojem u spolnosti mladih ljudi jer će o tome u velikoj mjeri ovisiti njihov život. Zato su nam važni programi poput Teen STAR-a, koji se u Hrvatskoj provodi od 1995. g., a koji cjevito gleda na ljudsku spolnost“, naglasio je profesor Ilčić.

Na skupu se osobito razmotrila mogućnost provođenja programa Teen STAR u župama kao dijela priprave za sv. potvrdu, uz osvrt na postojeće iskušto u župama u Hrvatskoj, te u školi u sklopu vjeronauka i ostalih školskih predmeta i međupredmetnih tema. (Silvana Burilović Crnov)

Edukacija iz prirodnog planiranja obitelji oduševila splitske polaznike

Edukacija o plodnosti muškarca i žene i prirodnom planiranju obitelji, održana u Splitu od 1. do 4. travnja 2017., pokazala se iznimno uspješnom i korisnom.

Dvadeset i petero mladih ljudi, zaručnika i bračnih parova, u završnoj su anketi izrazili oduševljenje što im je ovo znanje s kojim do tada nisu bili upoznati prezentirano na stručan, zanimljiv, pristupa-

čan, jednostavan i otvoren način. Teoretsko znanje postalo im je razumljivo kroz konkretne primjere raznih ženskih ciklusa. Dojmile su ih se i informacije o negativnim učincima kontracepcije, ne samo u zdravstvenome smislu, već i s obzirom na psihološki i duhovni aspekt bračnoga odnosa.

Edukaciju je provela Kristina Pavlović, prof. iz Centra za prirodno planiranje obitelji, ovlaštene

stručne organizacije za Billingsovu ovulacijsku metodu za Hrvatsku, u suradnji s pastoralnim vikarijatom i Uredom za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije.

Poznavanje vlastite plodnosti za svaku je djevojku ili ženu vrlo važan aspekt poznavanja i poštivanja same sebe. Primjenom toga znanja u braku pomoći Billingsove ovulacijske metode može se služiti svaki bračni par, bilo za odgađanje, bilo za postizanje trudnoće. Prirodne metode postizanja trudnoće i liječenja osobito su dragocjene za parove koji žele djecu, a imaju poteškoća s plodnošću. Pored toga, one čine ukupni odnos muža i žene kvalitetnijim, boljim i sretnijim.

Polaznici su izrazili želju i potrebu da to što više ljudi sazna i da se ovakve edukacije ponovo organiziraju. Više informacija o Billingsovoj metodi nalazi

se na www.ppo.hr, a zainteresirani za individualnu poduku s podučavateljicama u Splitu i za buduće edukacije mogu se javiti na info@ppo.hr. (K. Pavlović)

3. Biblijsko bdijenje na Sućidru

Treću godinu zaredom u Župi sv. Andrije na Sućidru u Splitu slavi se Riječ Božja biblijskim bdijenjem. Danonoćno, pet dana i noći, čita se Biblija u posebno milosnom, korizmenom vremenu.

Ove godine izabrali su geslo iz poslanice sv. Pavla apostola Filipljanima: „Svjetlite kao svjetlila u svijetu držeći riječ Života“ (Fil 2, 15-16). Za tako ozbiljan projekt pripreme su trajale od početka korizme tumačeći vjernicima važnost i potrebu čitanja Božje riječi imajući na umu da ono što čitamo djeлим svjedočimo. U četvrtom tjednu korizme – od ponedjeljka, 27. ožujka navečer, do subote, 1. travnja u podne – 220 čitača pročitalo je Bibliju od korica do korica. Od tog broja Bibliju je čitalo i tridesetak djece do osmoga razreda.

„Razlog je jednostavan. Naime, ne možemo uskratiti čitanje Biblije onoj djeci koja su redovi-

ti čitači na nedjeljnim, pa i tjednim euharistijskim slavlјima. Uz čitače i slušatelje Božje riječi bilo je i tridesetak dežurnih koji su u njima prikladno vrijeđe dežurali od 22 do 7 sati ujutro“, kazao je župnik don Ivan Čotić. Svaki čitač čitanje započinje molitvom: „Bože, izvore svjetla i sve dobrote. Ti si poslao svoga Jedinorođenca, Riječ života, da ljudima objavi otajstvo tvoje ljubavi. Blagoslov me u službi čitača i udijeli mi, po zagovoru svetog Poliona, da neprestanim razmišljanjem o tvojoj Riječi uzmognem i sam usvojiti njezin nauk i vjerno je naviještati braći. Amen.“ Nakon završetka čitanja u knjigu dojmova upisalo se 108 čitača, a jedan od njih glasi: „Dok sam čitala, osjećala sam Isusa u sebi. Ovo je izvanredno.“ Za uspomenu na taj blagoslovjeni tjedan svaki čitač i dežurni dobili su na dar šal i magnet posebno napravljen za tu prigodu. (SBC)

Međubiskupijski susret maturanata

U organizaciji Katehetskoga ureda Splitsko-makarske nadbiskupije održan je 1. travnja u Franjevačkome samostanu sv. Ante na Humcu osamnaesti po redu susret vjeroučenika završnih razreda srednje škole iz južnih hrvatskih nad/biskupija. Tim hodočašćem vjeroučenici su željeli zahvaliti Bogu, svojim roditeljima i profesorima koji su im bili podrška i pomoć tijekom njihova srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja. Na susretu je sudjelovalo oko 2650 maturanata (u 53 autobusa) s njihovim vjeroučiteljima i

profesorima, među kojima je najbrojnija bila skupina iz Splitsko-makarske nadbiskupije.

Prije početka euharistijskoga slavlja gvardijan humačkoga samostana fra Dario Dodig pozdravio je sve nazočne te izrazio dobrodošlicu i radost što je franjevačka zajednica na Humcu već osmu godinu zaredom domaćin toga susreta. Zatim je u kratkim crtama predstavio važnost humačkoga samostana za vjerski i kulturni život toga dijela Hercegovine u kojem se nalazi bogati knjižni fond s preko 20 tisu-

ča naslova, umjetnička galerija s radovima poznatih slikara i kipara te najstariji muzej u Bosni i Hercegovini u kojem se uz brojne vrlo vrijedne eksponate čuva Humačka ploča, najstariji pisani spomenik u Bosni i Hercegovini iz 10. stoljeća. Euharistijsko slavlje predvodio je vojni ordinarij Bosne i Hercegovine, biskup Tomo Vukšić. U homiliji se obratio maturantima povlačeći paralelu njihova dolaska na Humac s Isusovim ulaskom u hram iz evanđeoskoga odlomka. Premda su na vjeronauku puno toga mogli naučiti o vjeri, to nije dovoljno za buduće kroke, poručio je biskup, već treba zauzeti osobni stav prema Isusu. Naglasio je također važnost svakodnevne i ustrajne molitve, a na osobit način molitve zahvaljivanja. U nastavku se homilije biskup osvrnuo na pojavu odlaska mladih iz svoje zemlje te pozvao sve da, koliko je to moguće, djeluju među svojima, u svojoj zemlji jer se „najviše voli ono što je najteže“.

U nastavku euharistijskoga slavlja učenici Pomorske škole iz Splita, zajedno sa svojim vjeroučiteljima Stipom Čekom i Hrvojem Petrušićem, izrekli su kratke i sadržajne molitve vjernika. Zbor srednjih škola iz Imotskoga pod vodstvom vjeroučitelja Josipa Domazeta animirao je sve glazbene trenutke susreta okrunjenoga euharistij-

skim slavlјem. Kao i svake godine, predstojnik Katedarskoga ureda Splitsko-makarske nadbiskupije don Josip Periš uime svih maturanata uručio je novčani dar gvardijanu samostana za potrebe školovanja jednoga siromašnog maturanta s Humca. Svi nazočni tu su gestu ispratili snažnim pljeskom, pokazujući time koliko drže do solidarnosti prema svojim vršnjacima. Na kraju mise don Josip Periš također je uime organizatora uputio svima riječi zahvale, izrazivši zadovoljstvo zbog velikog odaziva i dostojanstvenoga sudjelovanja na euharistijskome slavlju.

Nakon misnoga slavlja druženje maturanata nastavilo se sve do večernjih sati u Mostaru i Međugorju. Da su vjeroučenici otvoreni milosnim zrakama s neba, mogli su se uvjeriti svi koji su ih promatrali u dugim redovima za sv. ispovijed, susretali u dvorištu samostana, s krunicom u ruci po kamenjaru Brda, na koljenima ispred Gospina kipa. Tko vjeruje u naše mlade, taj uviđa

kako je moguće spojiti njihov razigran, ponešto „otkačen“ duh s iskrenom kršćanskom pobožnošću i povjerenjem u Onoga koji nas je privukao „konopćima ljubavi“ na ovaj susret, na hodočašće zahvale. (Mirjana Vučica)

Glazbena radionica za voditelje, pjevače i svirače i korizmeni koncert

Ured za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije organizirao je u subotu, 1. travnja, u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu po drugi put glazbenu radionicu za voditelje, pjevače i svirače koji sviraju u župnim zajednicama, te korizmeni koncert.

Glazbena radionica sastojala se od predavanja, teoretskih i praktičnih radionica te „okruglog stola“ gdje su svi sudionici zajedno raspravljali o mjestu i ulozi moderne duhovne glazbe na našim područjima. Voditelji glazbene radionice bile su sestre Husar (Ivana Husar Mlinac i Marija Husar Rimac), bivše članice grupe Divas, Slavko Nedić, urednik glazbe-

noga programa Hrvatskoga katoličkog radija, mr. sc. fra Domagoj Volarević, asistent na Katedri liturgike - KBF Split i dr. sc. don Mihael Prović, povjerenik Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije.

„Glavni cilj glazbenih radionica je da naše mise budu obogaćene duhovnim skladbama koje imaju lijep i sadržajan tekst, ali i lijep glazbeni izričaj“, naglasio je dr. Prović. Sestre Husar, iz vlastitoga iskustva bavljenja svjetovnom i duhovnom glazbom, nastojale su mladima prenijeti svoja znanja, poučiti ih tehnikama pjevanja, ali i podijeliti s njima svoja iskustva. Naglasile su da je duhovna glazba molitva,

odnosno nešto veličanstveno jer se pjeva Bogu, a njemu ide sve najbolje.

Mr. Volarević govorio je o duhovnoj glazbi koja je prikladna za izvođenje u liturgiji naglasivši da ona mora biti dostoјna otajstva koje se slavi, te o onim suvremenim duhovnim skladbama koje su više

prikladne za izvođenje na koncertima ili drugim vjerskim susretima. Slavko Nedić je mlađima govorio o prisutnosti duhovne glazbe u radijskim i televizijskim programima. Program je završio korizmenim koncertom na kojem su nastupili zbor Mihovil i sestre Husar. (SBC)

Korizmena duhovna obnova članova HKLD-a - podružnice Split

U subotu, 1. travnja, članovi Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva (HKLD) podružnice Split okupili su se u samostanu franjevaca konventualaca sv. Frane na Obali u Splitu na korizmenu duhovnu obnovu.

Zadnjih nekoliko godina običaj je da se u korizmi i adventu duhovna obnova održi u jednoj od splitskih župa. Obnovu je vodio dr. don Ante Mateljan, duhovni asistent HKLD-a. Susret je započeo pokorničkim bogoslužjem u kojem se je dr. Mateljan poslužio usporedbom grijeha i bolesti. Kako postoje lake i teške, pa i smrtonosne bolesti, tako postoje laki, teški i smrtni grijesi. Akutne i kronične bolesti zahtijevaju različit pristup. Proces liječenja treba prepoznavanje, suočavanje, prihvatanje, kao i izbjegavanje prigoda za ponovni pad u stanje bolesti. Slično je i s grijesima. Duhovno liječenje traži prepoznavanje i suočavanje s istinom o samima sebi. Opasno je neznanje i neprepoznavanje stanja. Važno je izgrađivati savjest, naglasio je dr. Mateljan. Medicina u liječenju traži suradnju bolesnika, a Crkva tu snagu nalazi u sakramentima u kojoj je neizostavna suradnja s milošću. Bolest često ostavi tragove i ožiljke nakon izlječenja. Grijeha se oslobođamo priznanjem pred Bogom svojih slabosti i

zloča. Post, pokora i molitva pomažu u duhovnom životu. Božje milosrđe i oprštanje je ljekovito i olakšavajuće. U prigodi isповijedi može se doživjeti to olakšanje i očišćenje.

Nakon pokorničkoga bogoslužja dr. Mateljan predvodio je molitvu Marijina križnoga puta i predslavio misu. U homiliji je govorio o prirodnome zračenju koje je prisutno posvuda oko nas i svjetlosti koja nam omogućava vid. Usporedio ju je sa duhovnim osobama koje zrače radošću, dobrotom, prihvatanjem, otvorenosću, toplinom i povjerenjem. Uputio je molitvu Gospodinu da kroz ovu korizmu, ozračeni njegovim Duhom, mijenjamo svijet nabolje. Na kraju misnoga slavlja župnik Župe sv. Stjepana pod borovima i gvardijan samostana, fra Žarko Relota, upoznao je sudionike s poviješću samostana i crkve sv. Frane koja se naziva i hrvatski Panteon zbog brojnih velikana hrvatske povijesti, umjetnosti i književnosti koji su tu pokopani. Druženje se nastavilo u samostanskim prostorijama uz prigodni domjenak za koji su uz gvardijana zasluzni Milka i Marko Jukić. Također je najavljen i hodočašće članova HKLD-a u Fatimu krajem kolovoza. (Danijela De Micheli Vitturi)

Nadbiskup Barišić primio veleposlanika Španjolske Nj. E. Eduarda Aznara

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u ponedjeljak, 3. travnja, u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu veleposlanika Kraljevine Španjolske u Republici Hrvatskoj Nj. E. Eduarda Aznara. Na susretu se razgovaralo o društveno-političkoj i kulturno-duhovnoj situaciji u Hrvatskoj, ali i u susjednim zemljama poput Bosne i Hercegovine te Srbije. Veleposlanik je izrazio bojazan od konzervativnih, radikalnih i ekstremističkih struja, a nadbiskup je naglasio snažan medijski utjecaj na čovječjim i srce. Podsjetio je na tešku prošlost hrvatskoga

naroda u komunizmu, koji je bio ekstremna ideo-loška, a ne socijalna ljevica.

Govoreći o društveno-političkoj situaciji u Hrvatskoj devedesetih godina prošloga stoljeća, kazao je kako Crkva potiče na oprost i pomirenje i radi prijeko potrebnih dobrosusjedskih odnosa.

Na sastanku se, također, razgovaralo o odlasku mladih stručnjaka iz Hrvatske, o Europskoj uniji i zajedništvu u različitosti i pluralnosti. Veleposlanik je zahvalio nadbiskupu na lijepome gostoprivrimstvu, a nadbiskup mu je poželio ugodan boravak u Splitu te mu je darovao medaljon sv. Dujma. (SBC)

Nadbiskup Barišić primio predstavnike Kluba učenika i prijatelja NKG-a „Don Frane Bulić“

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u srijedu, 5. travnja, u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu članove Upravnoga vijeća Kluba učenika i prijatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije (NKG) „Don Frane Bulić“ pod vodstvom ravnatelja gimnazije don Josipa Dukića.

Klub učenika i prijatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ - Split osnovan je 13. travnja 2013. godine na inicijativu ravnatelja gimnazije don Josipa Dukića, koji je kazao da je od 1991. g. (kada je NKG opet dobila pravo javnosti) školu završilo oko 900 učenika koji su u svim naraštajima postizali zavidne rezultate na županijskim i državnim natjecanjima. Dodao je s ponosom da sada u školi radi 6 nastavnika bivših gimnazijalaca.

Svrha Kluba je trajno povezivati i redovito okupljati bivše učenike i profesore gimnazije kako bismo jedni drugima u svim životnim potrebama bili na dohvrat ruke i kako bi nas mješana Crkva lakše mogla uključiti u svoje poslanje, kazao je predsjednik Kluba, pravnik Ivan Čulić, koji radi kao sudski savjetnik na Županijskome sudu u Splitu.

Na sastanku s nadbiskupom nazoočio je i Josip Bačak (ing. građevine – radi kao projektant u jednoj splitskoj firmi), Ivana Kalajžić (prof. hrvatskoga i povijesti – stažira u NKG-u u Splitu) te Lucija Šušnjara (studentica 3. godine Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Splitu), koji su nadbiskupu posvjedočili svoja pozitivna gimnazijalska iskustva te naglasili da im je ona kao odgojno-obrazovna ustanova usadila vrijednosti koje će dalje nadograđivati. Klub ima svoj Statut te broji oko 150 članova, a temeljni su mu ciljevi: okupljati bivše i sadašnje učenike i djelatnike te prijatelje i dobročinitelje Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ – Split; kroz redovite susrete težiti što boljem međusobnom upoznavanju te njegovaju i širenju vrijednosti na kojima se temelji i djeluje NKG definiranim geslom „Religioni et bonis artibus“.

Nadbiskup Barišić ih je ohrabrio da još odvažnije svjedoče svoju vjeru i preuzmu važne uloge u društvu te im je darovao po krunici i medaljicu. (SBC)

Križni put Sinja i Cetinske krajine

Tradicionalni križni put prema Gospinu gradu u Sinju, na kojem se tisuće kršćanskih vjernika prisjećaju Isusove muke, smrti i uskrsnuća, održan je u petak, 7. travnja.

I ove je godine ova pobožnost privukla više tisuća vjernika Sinja i okolnih župa. Pobožnost je započela kod Muzeja Cetinske krajine s molitvom na usnama, ulicama grada u jedinstvenu povorku za Isusom, u zajedništvu s njegovom i našom majkom Marijom,

prema Gospinu gradu. Sve se odvijalo skladno, samo se čuo složan korak, skladna pjesma, žalosna otajstva, razmišljanje kod pojedinih postaja, pokornička molitva, klanjanje i zaziv Bogu: Gospodine, usliši nas.

U ovoj Godini očinstva naši očevi su molitveno, čitanjem razmatranja, nošenjem križa i razglosa, predvođeni svojim župnikom fra Pericom Maslaćem, pomogli svim vjernicima – hodočasnicima, sudionicima križnoga puta – da dublje prožive dar Kristova otkupljenja.

Prije završnoga blagoslova i pjesme „O Gospe Sinjska“ riječi zahvale svima koji su pridonijeli da ova pobožnost protekne u savršenu redu, potpunu miru i primjernoj sabranosti, uputio je fra Perica te

pozvao vjernike da od sebe odagnaju svaki umor i da nošeni ljubavlju prema Isusovu spasonosnom događaju sudjeluju u obredima Velikoga tjedna te pristupe sakramentu isповijedi. Istog dana prije podne prema Gospinu gradu održan je križni put za mlade u kojemu je sudjelovalo nekoliko stotina srednjoškolaca sa svojim profesorima. Križni je put predvodio fra Antonio Mravak uz sjemeništarce i srednjoškolce koji su predvodili molitve i nosili križ.

Križni put Sinjani uvijek dožive kao jedno malo pokorničko hodočašće na sinjsku Kalvariju - Gospin grad, pri čemu odmore dušu i tijelo i zato je ova pobožnost uvijek tako dobro posjećena. (Gospa-Sinjska)

Splitsko-makarska nadbiskupija apsolutni pobjednik vjeronaučne olimpijade

Državno natjecanje iz vjeronauka održano je od 5. do 7. travnja 2017. u Topuskom, u Sisačkoj biskupiji. Sudjelovale su ukupno 43 ekipi osnovnih i srednjih škola s 220 natjecatelja i mentora iz svih hrvatskih nad/biskupija na temu „Misijska djelatnost Crkve“. Svečano otvaranje Vjeronaučne olimpijade započelo je 5. travnja u Seminarskoj dvorani hotela „Top Terme“ u Topuskom bogatim kulturno-umjetničkim programom. Program su moderirali vjeroučitelji Nikolina Milatović i Marko Mihalić.

Natjecanje je otvorio sisački biskup mons. Vlado Košić uputivši svim natjecateljima riječi ohrabrenja i pohvalivši njihov trud i zauzetost. Govoreći o temi ovogodišnjeg natjecanja, biskup Košić istaknuo je kako su naši stari prihvatali kršćanstvo pronoseći svoju vjeru diljem svijeta. „To je ostvarenje zadaće koju je svojim učenicima dao Gospodin Isus kada je na Uzašašće rekao: ‘Podjite i učinite mojim učenicima sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio’. Crkva to i danas čini, vjerna svome Učitelju. Stoga smo i mi pozvani svjedočiti Isusa Krista i svima koji ga ne poznaju navijestiti njegovu Radosnu vijest. To se događa ovdje, danas i sutra, kada učenici osnovnih i srednjih škola žele pokazati na ovom natjecanju ono što su naučili, ali i provesti to znanje u životu. Čestitam svima koji ste se u svojim biskupijama pokazali najbolji da bi onda između sebe ot-

krili najboljeg i u cijeloj našoj domovini. Natjecanje je dobar način kako ćete otkriti svoje sposobnosti i talente te ih dalje razvijati“, rekao je biskup u svom pozdravnom govoru.

Okupljenima su se obratili i ravnatelj Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj vlč. Antun Štefan, pomoćnik ministra znanosti i obrazovanja Momir Karin, ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje Jadranka Žarković Pečenković, župan Sisačko-moslavačke županije Ivo Žinić, načelnik Općine Topusko Vlado Muža, ravnateljica OŠ Vladimira Nazora iz Topuskog Jana Markulin, a svoje videoporuке iz misija u Africi uputili su vlč. Velimir Tomić i vlč. Ivan Stojanović.

Drugoga dana natjecanja, nakon natjecateljskog dijela programa, učenici su posjetili Sisak. Razgledali su sjedište Sisačke biskupije – Veliki Kaptol, zatim sisačku katedralu, ostatke rimske arhitekture

„Siscia in situ“ i utvrdu Stari grad do koje su iz središta grada stigli brodom.

Svečano misno slavlje u katedrali za sve sudionike predvodio je biskup Košić u zajedništvu s desetak svećenika koji kao mentorji sudjeluju u natjecanju. U homiliji, govoreći o pročitanoj Božjoj riječi koja donosi kako Abraham postaje ocem mnoštva naroda, biskup je rekao da taj primjer pokazuje kako Gospodin razmišlja. „Mi želimo svim silama uspjeti, a dogodi se da je ponekad taj uspjeh malo drugčiji nego što to mi očekujemo. Imamo pred očima Abrahama. On je želio potomstvo i sina, ali mu je žena bila nerotkinja, a on je bio star. Kada mu je Bog obećao potomstvo, bilo je to nešto što je za ljudske oči i ljudsku pamet nemoguće. Ipak, Bog je učinio čudo i dao Abrahamu potomstvo od kojega će potći mnoštvo naroda. Tako, kada se i vaše nade okreću prema jednom rješenju, Bog ponekad učini drugo rješenje. Vidite, to da je Abraham postao otac mnogih naroda i da svi oni koji vjeruju u Boga jedinoga njega nazivaju praočem, to nije bilo njegovo djelo. On je samo povjerovao u to nemoguće obećanje, a sve ostalo je čisti Božji dar i Božja milost. Bog je tako pokazao da je On onaj koji izvodi velika djela, a čovjek treba samo vjerovati“, rekao je biskup te je ohrabrio natjecatelje.

Uvjerljivi pobjednici i ove godine dolaze iz Split-sko-makarske nadbiskupije. U kategoriji osnovnih škola prvo mjesto osvojila je OŠ Sućidar iz Splita (Ivan Perić, Ana Galić, Mira Galić, Iva Sablić) pod vodstvom mentora don Ivana Čotića s 88 osvojenih bodova od mogućih 100. Drugo mjesto osvojila je ekipa OŠ Zmijavci iz Zmijavaca pod vodstvom mentorice Andrijane Bagarić s 84.25 bodova i treće mjesto OŠ Antuna Mihanovića – Petropoljskog iz Drniša s 82.75 bodova.

U kategoriji srednjih škola prvo mjesto osvojila je ekipa III. gimnazije iz Splita (Ivan Gelo, Antonio Krivić, Anamaria Đerek, Katarina Čavka) pod vodstvom mentorice Ane Gelo s 98.75 bodova, drugo mjesto osvojila je ekipa Gimnazije Pula s 91.50 bodova, a treće mjesto s 91.25 bodova Nadbiskupijska klasična gimnazija „Don Frane Bulić“ iz Splita koju je vodio don Mato Brečić.

Domaćin sisački biskup Vlado Košić na kraju je pohvalio zauzetost i zavidno znanje natjecatelja te velik trud svih onih koji su bili uključeni u organizaciju natjecanja. Najavio je i nagradno putovanje u Češku za po tri najbolje plasirane ekipe iz osnovne i srednje škole. (Katehetski ured)

Križni put grada Trogira

U petak pete korizmene nedjelje održan je tradicionalni križni put grada Trogira „Od Gospe do Gospe“ koji ide od župne crkve Gospe od Anđela do

crkve Gospe od Demunta. Tekst je napisao g. Miroslav Knez, župljanin Župe Gospe od Anđela, a križ je nosilo 14 očeva iz triju trogirske župa: Gospe od Anđela, sv. Lovre i sv. Jakova. Pobožnost na kojoj je sudjelovao velik broj vjernika predvodio je don Dražen Balić, župnik Drvenika, u koncelebraciji s don Stipanom Bodrožićem.

U svojoj propovijedi don Dražen je povezao tekst križnoga puta s prispopodom o milosrdnome ocu te istaknuo kako je danas uloga očeva još važnija jer se moderno društvo okreće protiv očinstva i obitelji uopće. Misno slavlje svojim je pjevanjem uveličao župni zbor Župe Gospe od Anđela. (Ivan Kolak)

Križni put grada Splita „Od Gospe do Gospe“

„Gospodine Isuse, Ti znaš imena svih očeva i majki, Ti ih istinski razumiješ. Daj im da prihvate ovaj trenutak milosti i s Tobom krenu na put ljubavi. Pomozi im učiti iz odgojnih pogrešaka i pronaći smisao u patnjama“, kazao je generalni vikar Split-

sko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović na početku križnoga puta grada Splita „Od Gospe do Gospe“, koji se od 1991. održava u petak prije Cvjetnice, a ove je godine upriličen 7. travnja.

Za križem se uputilo više tisuća vjernika predvođeni generalnim vikarom mons. Vidovićem, župnikom Župe sv. Stjepana pod Borovima fra Žarkom Relotom, katedralnim župnikom don Tomislavom Ćubelićem, nadbiskupovim tajnikom don Gabrijelom Kamberom, redovnicama, bogoslovima i obiteljima grada Splita.

Mons. Vidović je prvi ponio križ do Šperuna, gdje su ga prema rasporedu preuzimali pojedini očevi. Majke iz splitskih župa predmolile su tekst iz knjižice „Križni puta oca i majke“. Od Velog varoša preko Vidilice, pa južnim padinama Marjana do Kašjuna vjernici su moličtvom i pjesmom prošli pokraj nekoliko zavjetnih crkvića splitskih težaka: crkvica Betlehem, zatim crkve sv. Jere ispod Šantine stine do crkvice Gospe od Sedam žalosti na Kašjunima, gdje je održano euharistijsko slavlje.

U svojoj je propovijedi mons. Vidović govorio o Isusovuu križnom putu, ali i o našoj pobožnosti križnoga puta naglasivši da je ona više od pobožnosti. „Hodeći na križnome putu sjećamo se i jednoga povijesnog događaja gdje je Isus Krist, Sin Božji, htio ispuniti volju Božju, a to je spas ljudi, spas grješnoga čovjeka. Obavljajući svoj križni put i vršeći volju Očeva, Gospodina na tom putu prati njegova Majka. U tom svjetlu možemo reći da u pobožnosti križnoga puta sudjeluje čitavo nebo i

čitava zemlja“, kazao je mons. Vidović te nastavio: „Međutim, ovo nije niti samo pobožnost niti samo povijesni događaj, ovo je i naša stvarnost, naša sadašnjost koja je prožeta križnim putevima obitelji, očeva i majki, djece i staraca, bolesnih i nemoćnih, izbjeglica i onih ratom pogodenih te onih koji podnose nepravdu i neimaštinu.“

Podsjetio je kako se Bog nije odmaknuo od čovjeka završivši svoj križni put, nego mu je ostao blizak te je naglasio kako su najteži križevi oni koje namećemo jedni drugima. „U svakom padu, u svakom Šimunu i Veroniki, u svakoj ženi, svakom ocu

i majci prepoznajemo Isusa Krista koji nam pomaže nositi križ i koji posvećuje našu stvarnost. Dok sudjelujemo u ovoj pobožnosti, nemojmo ostati nijemi promatrači niti samo sebični šetači, nemojmo misliti samo na svoj križ, sjetimo se i onih čiji

smo mi križ, onih čija leđa pritišćemo svojom naravi i zahtjevima, taštinom i ohološću. Sve to Gospodinu prinesimo u ovom euharistijskome slavlju i poklonimo se Kristu koji je svojim svetim križem svijet otuklio“, zaključio je svoju propovijed mons. Vidović.

Župnik Relota zahvalio je Bogu za sve one koji se trude oživjeti svoju obiteljsku stvarnost da bude po Božjem naumu i za one koji nastoje očuvati obitelj unatoč svim poteškoćama i izazovima sadašnjega vremena. (SBC)

Duhovna obnova za vjeroučitelje laike

U organizaciji Katehetskog ureda održana je uoči Cvjetnice, 8. travnja 2017. godine, u nadbiskupijskom marijanskom svetištu u Vepricu godišnja duhovna obnova za vjeroučitelje laike Splitsko-makarske nadbiskupije. Animator duhovne obnove bio je dr. fra Ante Čovo, gvardijan Franjevačkog samostana u Makarskoj.

Svetište Majke Božje Lurdske, skladom i prirodnog ljepotom koja govori o Stvoritelju, potaknulo je preko stotinu vjeroučitelja da ostave užurbanost svakodnevice i na trenutak utihnu kako bi Bogu dali vrijeme da im se obrati. Na tome putu pomogao

im je voditelj duhovne obnove stavljući u središte duhovnog nagovora pitanje: Što znači biti kateheta danas? Naglasio je kako je kateheta nadasve osoba koja teži dati istinski smisao životu koji se ne može živjeti izvan svijeta i stoga je nužno imati pažljivi i kritički pogled na svijet. Na tom tragu fra Ante je kazao: „Kateheta ne smije biti naivan, površan, ne smije dopustiti manipuliranje niti prodati srce i um najboljem ponuđaču jer takav riskira ozbiljnu opasnost da njegova kateheza bude naivna, površna, dvosmislena, van života i povijesti. Kateheta je oso-

ba zaljubljena u Isusovo Evanđelje, sposobna učiniti izbore života, birati život s Isusovim stilom.“

Daljnji nagovor voditelj je temeljio na bitnim odrednicama vjeroučiteljskog poslanja kao što su: autentično naslijedovanje Krista, aktivno pripadanje župnoj zajednici, raspoloživo služenje, svjedočko poučavanje, povezivanje i razmjena iskustva s drugim vjeroučiteljima, uranjanje u molitvu i razmatranje biblijskih tekstova. Govoreći o ljepoti vjeroučiteljskog poslanja, fra Ante nije zanemario probleme i poteškoće koji su zajednički svećenicima i vjeroučiteljima. Jedan od njih je i odlazak mlađih nakon krizme. „Uzroci su različiti i ne trebamo u sebi gajiti osjećaj krivnje, jer smo mi samo jedan od čimbenika odgoja. Ipak, vjerujem da je jedan od razloga svođenje kateheze na zajedništvo apstraktnih istina koje treba prihvati i zakona koje treba poštivati. To ne zagrijava“, upozorio je i potaknuo vjeroučitelje na potrebu hrabrog i mudrog traženja novih putova utjelovljenja evanđelja. Moguće ih je pronaći uz odgovore na dva temeljna pitanja: Tko je Isus? I kako naslijedovati Isusa ovdje i sada? Kateheza je u biti odgovor na ta dva temeljna pitanja. Zato katehiziranje zahtijeva uvjerenost, strast, kritičku savjest i nadasve životno iskustvo.

U pokorničkom bogoslužju vjeroučitelji su imali prigodu ispitati svoju ljubav i slabost prepuštajući se, u sakramentu ispovijedi, činu Božjeg milosrđa. Zatim su se duhovno obnovljeni okupili oko stola susreta, ljubavi i ponovnog prepoznavanja. Uz kon-

celebraciju predstojnika don Josipa Periša, euharistijsko slavlje predvodio je voditelj duhovne obnove. Imajući pred očima Evanđelje dana i čudesni povratak Lazara u život kojim je Isus uzbunio vjerske predstavnike židovskog naroda, još jednom je svatko zastao pred pitanjem: Tko je Isus Krist za mene? „Suvremenicima je Isus odgovarao na razini potreba. Narod ne prepoznaže Isusa, ne zna njegov istinski identitet. Kada dođe identitet u pitanje, onda se lome koplja, stvaraju odluke. Važno je sučeliti se s Isusom na razini njegova identiteta“, rekao je fra Ante i pozvao vjeroučitelje da, na temelju osobnog odnosa s Isusom, budu navjestitelji Radosne vijesti, oni koji će narodu nositi istinsku, pravu, poštenu i ljubaznu riječ koja se može naći samo u Isusu Kristu.

U ime svih vjeroučitelja predstojnik Katehetskog ureda don Josip Periš zahvalio je voditelju duhovne obnove sa željom da svi zajedno dublje uđemo u otajstvo kršćanskog identiteta i poslanja. Otvarajući sudionicima oči za blagoslov križa i prihvaćanja osobnog križnog puta, prigodne meditacije čitali su vjeroučitelji Miranda Banovac i Mario Udovičić. I ovom pobožnošću obogaćivali smo neiscrpnu misao vodilju duhovne obnove: Što znači biti kateheta danas? Prepoznali smo snagu koja ne izvire iz patnje i suza nego iz ljubavi kojom se one nose, a ljubav Božja se preljeva na svakog tko prigrli svoje poslanje iz te iste ljubavi. (Marina Šimić)

Cvjetnica u splitskoj prvostolnici

Na Cvjetnicu tj. Nedjelju muke Gospodnje, 9. travnja, koja uvodi u Veliki tjedan i pripremu za najveći kršćanski blagdan Uskrs, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je procesiju i misno slavlje u splitskoj katedrali sv. Dujma, uz koncelebraciju prepozita Metropolitanskoga kaptola u Splitu mons. Nediljka Antu Ančića, katedralnoga župnika don Tomislava Ćubelića i ostalih svećenika.

„Pri kraju smo ovoga korizmenog hoda i priprave kojom idemo ususret Gospodinu. Kličemo s palminim i maslinovim grančicama: ‘Blagoslovjen onaj koji dolazi u ime Gospodnje. Hosana!’ On dolazi jer nas ljubi. Zato neka naš ‘Hosana’ bude krik povjerenja onome koji dolazi u našu svakodnevnicu i naš grad, u naš dom i naše srce“, kazao je nadbiskup nakon čega je na Peristilu blagoslovio maslinove grančice, a potom i puk Božji.

Služba Božja je s euharistijskim slavljem nastavljena u katedrali. Nakon otpjevane Muke, nadbiskup Barišić podsjetio je na važnost Velikoga tjedna u životu svakoga kršćanina naglasivši da je u njemu svaki detalj važan. Upitao se, kao što se i svaki vjer-

nik upita slušajući Gospodinovu Muku, je li moglo biti drukčije. Naglasio je da nije moglo biti drukčije jer Gospodinova ljubav ostaje dosljedna sebi. „Ta ljubav nije zanijekala sebe. Ona je ondje gdje je čovjek, a čovjek pati. Ova ljubav dolazi čovjeku i ublažuje njegovu patnju, slijedi čovjeka i pomaže mu na njegovu križnome putu i u njegovim razapetim situacijama, slijedi i pomaže onome koji je živ pokopan različitim oblicima smrti i grobova, prilazi mu i želi ga oživjeti“, kazao je nadbiskup.

Istaknuo je da Božja ljubav prihvata univerzalni govor patnje, koji mnogi ne razumiju iako nam je materinji jezik. „Ljubav je usko povezana s patnjom. Nisu ga razumjeli ni glavari ni oni pod križem koji su se patnji izrugivali. I jedni i drugi, kao i mi danas, vjerojatno su cijenili samo uspjeh i uspješne. Ne vi-

dimo dobro ni sebe ni druge. Zato tu ljubav otkriva onaj koji je svakodnevno u situacijama osuda i razapinjanja“, naglasio je mons. Barišić poručivši da Isusova muka, smrt i uskrsnuće nije samo njegova stvar, nego se tiče svakoga čovjeka. Pozvao je vjernike da budu ponosni što su Kristovi te da u svjetlu Njegove muke čitaju svoju patnju i budu blizu onima koji pate.

Nakon euharistijskoga slavlja, izlaganjem Presvetoga Oltarskog Sakramenta i procesijom po peripiteru, koju je pjevanjem pratilo katedralni zbor, bogoslovi i sjemeništari pod ravnanjem maestra don Šime Marovića, započelo je četrdesetosatno klanjanje. Klanjanje se obavlja svake godine u splitskoj prvostolnici od Cvjetnice do Velike srijede. (SBC)

Uprizorenje Muke Gospodnje u Trogiru

Već dvanaestu godinu zaredom mladi iz zajednice „Emaus“ Župe Gospe od Andjela iz Trogira na Cvjetnicu su organizirali uprizorenje Muke Gospodnje u kojoj prikazuju scene Isusova križnoga puta.

Uprizorenje je započelo ispred župne crkve prikazom suđenja pred Pilatom i Kajfom te Isusovim bičevanjem, a zatim je povorka krenula prema brdu Krban prikazujući prizore susreta s Majkom, Šimunom Cirencem, Veronikom te jeruzalemskim ženama. Cijelim putem mnoštvo vjernika ove župe sudjelovalo je u pobožnosti. Ispred crkve sv. Eustahija na Krbanu prikazano je Isusovo razapinjanje (uprizorio Marko Gutić), a sudjelovala su i djeca iz dječjeg zbora te ministranti koji su u ovoj prigodi bili židovska djeca. Mladi, uz pomoć i starijih župljanina, već godinama žele svim vjernicima što vjernije

dočarati trenutke Isusove patnje i muke kako bi se svi zajedno što bolje pripremili za najveći katolički blagdan. Mladi i župnik posebice zahvaljuju Hrvatskome narodnom kazalištu iz Splita te Župi sv. Kajo iz Solina koji im svake godine posuđuju kostime za uprizorenje. (IK)

Predstavljanje uskrsne poruke nadbiskupa Barišića

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit dr. Marin Barišić susreo se s novinarima te je predstavio svoju uskrsnu poruku u utorak, 11. travnja, u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu. Poruka počinje govorom o smrti kao „neprijatelju života“, „smrti života“ ili pak „bolesti života“ te se pita: „Ima li lijeka - ozdravljenja o smrti?“ Činjenica je da koliko god polagali velika očekivanja u svijet medicine i otkrića novih lijekova, radi se samo o produženom opiranju jer na kraju uvijek „jača“ smrt porazi život. U tom surječju nadbiskup postavlja pitanje jesmo li pješaci

smrti ili hodočasnici života. „Braćo i sestre, u svojoj hrabroj i trajnoj želji ozdravljenja od smrti, ipak ne napuštajmo medicinu, a ni u kom slučaju ne podcjenujmo snagu ljubavi. Jer, ima jedna ljubav jača od svake ljudske ljubavi. Ljubav Božja! I od smrti jača! Bog je ljubav. Ako je ljubav Božje ime, onda je njegovo ime također i uskrsnuće – Život. Raspeti i uskrslji Krist, utjelovljena Božja ljubav, pobjednik je nad smrću. Nije došao učiniti ovo naše zemaljsko tijelo besmrtnim, već nam daruje život u novosti uskrsnuća. Stoga stvarni „neprijatelj“ smrti – ako se

to tako može reći – nije život, već ljubav. Bog ljubi vi, Bog i uskrsnuća.“ (Cijelu nadbiskupovu homiliju možete pročitati u prošlom broju Vjesnika).

Čestitajući Uskrs svim ljudima dobre volje, nadbiskup je predstavnicima medija darovao apostol-

sku pobudnicu pape Franje „Amoris laetitia“ te se zadržao s njima u kratkom razgovoru uz sok i kolače. (SBC)

Nadbiskup Barišić primio Robina Harrisa

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u utorak, 11. travnja, u Nadbiskupske ordinarijatu u Splitu dr. sc. Robina Harrisa, ovo-godišnjega dobitnika nagrade „Andrija Buvina“ za iznimani doprinos kršćanskoj kulturi, a koja se dodjeljuje u sklopu „Dana kršćanske kulture“.

Englez s hrvatskom adresom i hrvatskom putovnicom dr. sc. Robin Harris pisac je, povjesničar i publicist. Prvi je put Split posjetio 1993. g. te se susreo s tadašnjim nadbiskupom Antom Jurićem i mons. Fabijanom Veraja. Budući da tada nije znao hrvatski jezik, razgovarali su na francuskom jeziku. Taj susret snažno ga je dojmio, posvjedočio je dr. Harris na sada već dobrom hrvatskom jeziku.

Dr. Harris je doktorirao povijest na Sveučilištu u Oxfordu te je dobitnik nagrade Gibbs. Radio je kao savjetnik britanske vlade. U svome novinarskom djelovanju kontinuirano zalagao za kršćanske vrijednosti u društvu te je često ukazivao na probleme i progone s kojima se susreću kršćani u mnogim zemljama. Autor je više knjiga, a na hrvatskome jeziku objavio je dvije: o povijesti Dubrovnika (2006.) za koju je nagrađen Nagradom grada Dubrovnika i o bl. Alojziju Stepincu („Stepinac – njegov život i vri-

jeme“, 2016.) koje je jedan primjerak darovao nadbiskupu. U tom su surječju razgovarali o Stepincu i o problemu između Katoličke Crkve u Hrvatskoj i Srpske Pravoslavne Crkve kojemu je u korijenu komunistička propaganda, kojoj je u cilju bilo zavaditi te dvije Crkve. Govoreći o katoličko-pravoslavnoj komisiji, koja treba rasvijetliti ulogu Alojzija Stepinca tijekom II. svjetskoga rata, naglasili su da bi za svih bilo najbolje ostati na razini argumenata. Izrazili su nadu da će se odnosi među Katoličkom i Pravoslavnom crkvom „smekšati“ kako bi bili primjer vladama te tako humanizirali politiku. (SBC)

Svečano zatvoreni 13. Dani kršćanske kulture i dodijeljena nagrada „Andrija Buvina“

U Splitu je 11. travnja svečanim programom zatvaranja, kojem su prisustvovali predstavnici pokrovitelja i suorganizatora, javnih i kulturnih ustanova, saborski zastupnici te brojna publike zaključena manifestacija Dani kršćanske kulture te je ujedno dodijeljena nagrada „Andrija Buvina“ za iznimani doprinos kršćanskoj kulturi britanskome piscu, povjesničaru i publicistu Robinu Harrisu, a program je održan u Dvorani Ivana Pavla II. u Nadbiskupskom ordinarijatu.

Domaćin svečanoga zatvaranja, splitsko-makarski nadbiskup mons. dr. Marin Barišić, tom je prigodom istaknuo: „Znak Dana kršćanske kulture je

križ, a u križu se susreću dvije kulture: kultura života i kultura smrti. Prava kultura gradi kulturu života i tome smo bili svjedoci proteklih dana. No, u odnosu prema kulturi smrti pobjeđuje ljubav, koja sve pamti i preobražava. Mnogi su u ovoj korizmi doživjeli prijelaz od kulture koja nas sapinje, ka kulturi koja donosi ozračje života. Zahvaljujem organizatorima na velikome trudu oko organiziranja manifestacije Dani kršćanske kulture.“

Pročelnik Upravnoga odjela za društvene djelatnosti Tomislav Đonlić u ime Splitsko-dalmatinske županije, jednoga od pokrovitelja manifestacije, istaknuo je kako je riječ o manifestaciji koja je ti-

jem proteklih trinaest godina postala prepoznatljiv zajednički program. Izaslanik ministricе gđe Nine Obuljen Koržinek, pročelnik Konzervatorskog odjela Split, dr. sc. Radoslav Bužančić slikovito je istaknuo kako je cijela naša povijest i kultura zapisana u kamenu, a ovako raznovrstan program ukazuje na njen bogatstvo.

Ovogodišnji dobitnik nagrade za iznimno doprinos kršćanskoj kulturi „Andrija Buvina“ britanski je pisac, publicist i novinar Robin Harris koji je na poseban način vezan i uz hrvatsku kulturu, osobito otakad se preselio u Hrvatsku i pridružio akademskoj zajednici na Hrvatskome katoličkom sveučilištu kao predavač povijesti. No, u hrvatskim prilikama najpoznatiji je po doprinosu afirmaciji uloge bl. kardinala Alojzija Stepinca, o čijem je životu napisao knjigu „Stepinac – njegov život i vrijeme“, objavljenu najprije na engleskom, a potom i na hrvatskom jeziku. Knjiga je plod njegove ljubavi i zalaganja za istinu, dugotrajnoga dokumentarističkog rada u proučavanju Stepinčeva života i vremena, ali je njezin značaj puno veći, ona je iznimno važna za hrvatsku nacionalnu i vjersku povijest općenito. Harris često ističe da o Stepinčevu životu i radu ne postoji nedostatak informacija, nego samo trajni nedostatak želje da ih se iščita. U obražloženju nagrade koje je iznio mr. sc. Petar Balta, glavni urednik nakladne kuće Verbum, istaknuto je kako je dr. Harris nakon studija povijesti i doktorata na Oxfordu počeo raditi u javnim službama.

Bio je savjetnik britanske Vlade, u kojoj je vršio više službi među kojima i onu savjetnika u Uredu predsjednice Vlade Margaret Thatcher od 1989. do 1990. godine s kojom je ostao povezan i kasnije. U svom djelovanju uvijek je razmišljao o tome kako pomoći onima koji su ugroženi, a za čija prava ne mari službena politika. Taj motiv i svijest o važnosti medija bio je razlog zašto se počeo baviti novinarstvom i to 1993. godine u vrijeme Domovinskog rata u Hrvatskoj. Naime, započeo je svoje novinarsko djelovanje upravo člankom o ratu u Hrvatskoj i BiH, i to s ciljem da pridonese borbi za hrvatsku samostalnost i

zaštiti hrvatske države i nacionalnog identiteta, tako je te 1993. godine boravio i u Splitu. Na temelju svog zalaganja za Hrvatsku dobio je i hrvatsko državljanstvo, a od prije nekoliko godina potpuno se preselio u Hrvatsku, te živi u Zagrebu. Na temelju njegovih zasluga Republika Hrvatska odlikovala ga je i Visokim odličjem – Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića. „Nije nikada odustajao od borbe za istinu o Hrvatskoj i u razgovoru ovih dana mi je vrlo iskreno i iz dubine srca ustvrdio da za njega Hrvatska nije neko područje njegova isključivo znanstvenog ili novinarskog interesa ili pak neki dodatak svemu ostalom čime se bavi, nego sastavni i ključni dio njegova života“, zaključio je mr. Balta.

Dr. Robin Harris po preuzimanju nagrade je istaknuo: „Dobiti ovu nagradu je veliko iznenadeњe i velika čast. Želim zahvaliti svima, a posebno nakladnoj kući Verbum. Ova nagrada se dodjeljuje za iznimno doprinos kršćanskoj kulturi. Ivan Pavao II. je proročki zagovornik ovoga pojma kršćanske kulture. On je rekao: ‘Vjera koja ne postaje kultura vjera je koja se ne prihvata u potpunosti, ne pretapa se u cijelosti, ne živi se vjerno.’“ Govoreći o Stepincu, kojem je posvetio dobar

dio svoga stručnog proučavanja, rekao je kako je Stepinac onaj koji se uvijek zalagao za to da se sa svakim čovjekom postupa dostoјanstveno, jer svaki čovjek ima pravo na život dostoјan čovjeka te zaključio: „Pošten čovjek i dobar kršćanin mora imati mnogo kreposti. To je zadatak svih.“

Zatvarajući 13. Dane kršćanske kulture, koji su ove godine uključili gotovo tisuću sudionika sedamdesetak programa u Splitu, Dubrovniku i Šibeniku, te desetak tisuća posjetitelja manifestacije, ravnatelj manifestacije dr. sc. Miro Radalj istaknuo je kako manifestacija ima iznimnu prihvaćenost kod svekolike javnosti i to je poticaj da se ustraje i dalje. Nakladna kuća Verbum glavni je organizator koji je potaknuo brojne druge institucije i organizacije da se uključe u suorganiziranje programa koji je i ove godine bio bogat. (Jelena Hrgović)

Ćakula s duhovnikom

U utorak, 11. travnja, u studentskoj kapelici „Bl. Ivan Merz“ u studentskom domu na Kampusu održana je Ćakula s duhovnikom.

Tema Ćakule ovoga mjeseca bila je „Retrospektiva nacionalnih susreta mladih u Hrvatskoj“, a gošća je bila Ivana Čogelja, tajnica Ureda za mlade Hrvatske biskupske konferencije. Na samome početku Ćakule mladi su izmolili službenu molitvu SHKM-a u Vukovaru, koji će se uskoro održati u Vukovaru. Ivana je dala presjek susreta mladih u Hrvatskoj, počinjući od

Splita gdje se susret održao 1996. godine i na kojem je prisustvovalo oko 50 000 mladih, pa sve do Dubrovnika koji je prije tri godine bio domaćih mladih katalika iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i inozemstva. Također je okupljene upoznala s radom i ciljevima samoga Ureda za mlade HBK-a. Don Mihael Prović, povjerenik Ureda za pastoral mladih, na kraju je svima zahvalio što su došli na susret, poglavito Ivani koja je predvodila Ćakulu. Susret je svojim pjevanjem uljepšao VIS Veritas aeterna. (Ante Marević)

Velika srijeda u splitskoj prvostolnici

„Završili smo četrdesetosatno klanjanje, koje smo započeli na Cvjetnicu. To je snažan duhovni moment priprave za velike dane pred nama. Željeli smo se u molitvi zadržati s Gospodinom kako bismo ga bolje upoznali, kako bismo čuli što nam želi reći, ali i kako bi nas ohrabrio za daljnji hod“, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodeći euharistijsko slavlje na Veliku srijedu, 12. travnja, u splitskoj prvostolnici sv. Dujma.

U koncelebraciji je bio naslovni ninski nadbiskup mons. Martin Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, prepozit Prvostolnoga kaptola u Splitu mons. Nediljko Ante Ančić, katedralni župnik don Tomislav Ćubelić i ostali svećenici.

U propovijedi je nadbiskup govorio o blagovanju pashe, o Isusovu odnosu s učenicima te o onomu što razlikuje učenike međusobno. Evandelist nam opisuje blagovanje pashe, spominje dvanaestoricu koji su bili i blagovali s Isusom, a od kojih ga je jedan izdao. Iako je Juda zajedno s njima blagovao pasihu, nije bio dio zajedništva, odvojio se od Isusa radi svoga interesa. Izdao ga je za novce. „Koliki li danas u novcu vide sigurnost i smisao života te su spremni radi njega odreći se vrjednota, pa čak i bližnjih? Takva sigurnost gura čovjeka u propast“, naglasio je nadbiskup.

U nastavku se propovijedi upitao što je veća krivica: predati i prodati Isusa kao što je to napravio Juda ili ga zanijekati poput Petra, naglasivši da nam najteže pada uvreda, nevjera i prevara najbližih. „Isus nije napao Judu, želio ga je na svoj način zaštiti i poštovati njegovo dostojanstvo. Ne odobrava grijeh, ali ne želi poniziti grješnika. Vjerujem da tako Gospodin postupa i s nama“, zaključio je nadbiskup Barišić.

Okupljenim vjernicima poželio je da ove velike dane priprave za najveći kršćanski blagdan Uskrsa iskoriste za istinsko poniranje u otajstvo Isusove muke, smrti i uskrsnuća, kako bi sebe vidjeli unutar Njegove zajednice i bili prepoznatljivi kao Njegovi učenici. Nakon euharistijskoga slavlja, koje su svojim pjevanjem uljepšali bogoslovi, procesijom po peripteru s Presvetim Oltarskim Sakramenton, završilo je četrdesetosatno klanjanje. (SBC)

Misa posvete ulja u splitskoj prvostolnici

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je misu posvete ulja u jutro Velikoga četvrtka, 13. travnja, u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. Svečanost je započela ispred crkve sv. Filipa Nerija

odakle su se svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije u procesiji za križem, pjevajući himan Jutarnje „Blagoslovjen“, uputili prema splitskoj prvostolnici gdje su slavili misu kojom su svečano proslavili

svoj svećenički dan. Na taj dan ustanove euharistije, svećenici su obnovili svoja svećenička obećanja, a nadbiskup je posvetio ulje za sakramente krštenja, potvrde, bolesničkoga pomazanja i sv. reda.

Pozdravivši ninskoga nadbiskupa mons. Martina Vidovića, provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joška Kodžomana i provincijala o. Ilicu, svoje nazočne svećenike, njih oko 110, i one koji su bili spriječeni doći, redovnike i redovnice, bogoslove te sve druge brojne okupljene Kristove vjernike, nadbiskup Barišić izrazio je radost zbog zajedništva i povezanosti sa željom da budu još svjesniji poziva i poslanja te obnove ljubavi i vjernosti Bogu.

„Danas su oči uprte u Gospodina svih naših svećenika, kako nas ovđe, tako i svih onih koji zbog bolesti nisu mogli biti s nama, svih naših misionara diljem svijeta, onih koji su dio našega prezbiterija, a djeluju u drugim biskupijama, onih koje smo darovali univerzalnoj Crkvi i onih koji su se preselili u vječnu domovinu i u punini doživljavaju izvor ljubavi iz koje mi živimo“, kazao je nadbiskup na početku svoje propovijedi.

Govoreći o posveti ulja, naglasio da je u njoj prisutna realnost psihičke i duševne boli, koja nije pomazana biva olakšana. „Krist je došao u našu stvarnost i donio oslobođenje sužnjima, vid slijepima i slobodu zarobljenima. Svoje poslanje u povjerenju dijeli s nama i želi da mi nastavimo to činiti. No, moramo biti svjesni da nisu siromasi spašeni ako riješe svoje materijalno siromaštvo, niti slijepci

ako progledaju, potrebno je cjelovito ozdravljenje i spasenje u Isusu Kristu“, naglasio je nadbiskup.

Potaknuo je svećenike da se prisjetete svoga odaziva Gospodinu i početaka svećeničkog hoda te da se upitaju koliko su danas otvoreni Njegovu djelovanju u svome životu. „Možda smo se umorili i zasitili, možda smo rastrgnuti i na svoj način površni. Ali potrebno je danas pred Gospodinom to priznati i u zahvalnosti ga zamoliti da nas ohrabri i osyeži kako bismo bili živi i prepoznatljivi dio prezbiterija koji s nama treba rasti. Pokušajmo prati noge svojoj braći

i dopustiti da i oni nama operu noge, te nam budu primjer u predanju Gospodinu i čovjeku“, naglasio je splitsko-makarski nadbiskup.

Potom se obratio vjernicima te ih zamolio da razumiju svoje svećenike, da im pomognu u njihovu poslanju i da mole za njih, ali i da im prigovore

kada uoče da mogu i trebaju bolje. „Na taj način prete našu egoističnost i sebičnost, naše predrasude i umišljenost, ali iznad svega ne zaboravite molitvu jer ćete nas u njoj najbolje razumjeti“, kazao je mons. Barišić vjernicima te ih potaknuo na molitvu i za bogoslove kako bi ustrajali na putu duhovnoga poziva te dopustili Bogu da u njima „gradi oltar svoje ljubavi“.

Na kraju propovijedi nadbiskup je pozvao svećenike da budu velikodušni u sebedarju vjernicima, a vjernike je pozvao da mole za svećenike te je svima zaželio sretan Uskrs. Slavlje se nastavilo za zajedničkim stolom u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu. (SBC)

Misa Večere Gospodnje – početak Svetog trodnevlja

Na Veliki četvrtak dogodila se najveća gesta ljubavi u ljudskoj povijesti, najvažniji povijesni događaj za naše odnose, za život i budućnost ovoga svijeta. Isus je oprao apostolima noge, ali je sebe ostavio trajno prisutnim u sakramenu euharistije i ustavio je sveti red svećeništva, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodeći spomen Posljednje večere na Veliki četvrtak, 13. travnja, u splitskoj prvostolnici sv. Dujma. U koncelebraciji je bilo više svećenika među kojima ninski nadbiskup

Martin Vidović i katedralni župnik don Tomislav Ćubelić.

Nadbiskup je u propovijedi govorio o otajstvu euharistije i zapovijedi ljubavi koju nam je Krist dao. Euharistija je prisutna u dvije dimenzije: sakramentalnoj i u gesti služenja bližnjima. Gestu pranje nogu Evandelje prikazuje kao znak Kristova služenja koje će biti u punini ostvareno u prihvaćanju križa i silasku u smrt, naglasio je nadbiskup te upozorio da je tu gestu teško bilo razumjeti apostolima, a i nama danas. „Isus, Bog i naš spasitelj, sagiba se pred čovjekom, dotiče ga u njegovoј svakodnevniци i pere mu noge. To je bio posao robova, a nikako rabbija – učitelja. Isusovo pranje nogu učenicima nije samo jedna ograničena gesta koju treba ponavljati i oponašati. To je primjer koji treba naslijedovati. I bilo bi pogrešno pitati se kojoj kategoriji ljudi mi, danas, trebamo prati noge jer bi to značilo svesti na senzaciju ovu gestu, a on nam je dao ključ“, naglasio je

nadbiskup dodavši da nam ta gesta ljubavi poručuje da hrabro pomognemo čovjeku u potrebi s obzirnošću i poštovanjem.

U surječju današnjega mentaliteta, koji je obilježen interesnom i egoističnom ljubavlju te vjerom u moć i pobjedu nad poraženim, nadbiskup je nagnasio kako je Božja ljubav sebedarna i požrtvovna te da nikoga ne poražava, nego uskrsava. Samo je ljubav ono što ostaje, stvara i oživljuje. Jedino ljubav ima budućnost. Potom je nadbiskup oprao noge apostolima, koje su ove godine predstavljali bogoslovci i katedralni zaposlenici, a katedralni je zbor pod ravnanjem maestra don Šime Marovića pjevalo: „Gospodine! Zar ti meni da pereš noge?“. Veliki je tjedan u Splitu prepun duhovnoga bogatstva i liturgijskih slavlja. Na Veliku je srijedu navečer u katedrali počela molitva Časoslova „Barabana“ koju pjevaju kanonici Metropolitanskoga kaptola i bogoslovci zajedno s nadbiskupom. (SBC)

Nadbiskup Barišić primio Branku Ramljak, povjerenicu Vlade Republike Hrvatske za grad Split

U Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu u petak, 14. travnja, splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić primio je gospodu Branku Ramljak, povjerenicu Vlade Republike Hrvatske za grad Split. Susretu je nazario i generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović.

Nadbiskup je čestitao gđi Ramljak na povjerenju koje joj je iskazala Vlada Republike Hrvatske da vodi grad Split do redovitih izbora. Zahvalivši na čestitkama, gđa Ramljak je priznala da je ostala iznenađena tim izborom, ali i spremna dati svoje znanje, sposobnosti i vrijeme kako bi pomogla gradu Splitu u ovome razdoblju.

Središnja tema susreta bila je proslava sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Dana grada. Sugovornici su se složili da je svetkovina sv. Dujma središnja proslava u gradu Splitu, te da je iznad svake politike i da se, i u okolnostima bez gradonačelnika i Gradskoga

vijeća, Sudamja treba održati na dosadašnjoj visokoj razini. Slijedom toga, dogovoreni su neki detalji programa proslave koji bi trebali biti zaključeni i prihvaćeni na Odboru za proslavu sv. Dujma. Obostrana je želja da, iako u jeku kampanje za lokalne izbore, proslava Sudamje odiše zajedništvom svih građana i struktura. (Nadbiskupski ordinarijat)

Obredi Velikoga petka u splitskoj prvostolnici

Obrede Velikoga petka u splitskoj prvostolnici svetoga Dujma, uz sudjelovanje ninskoga nadbiskupa Martina Vidovića i ostalih svećenicima te u nazonočnosti mnoštva vjernika, predvodio je 14. travnja splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić.

Nakon prostracije i šutnjom iskazane počasti Kristu umrlom na križu za spas svijeta, uslijedila je služba čitanja i pjevanje Muke po Ivanu, koju je otpjevao mješoviti katedralni zbor pod ravnanjem kapelnika maestra Šime Marovića. Prije ljubljenja križa, uz pje-

vanje tradicionalne tužaljke „Puče moj“ i obreda pričesti, uslijedila je homilija koju je izrekao katedralni župnik don Tomislav Ćubelić, kanonik Prvostolnoga kaptola u Splitu. „Kako nakon muke Isusove možemo reći Bogu NE“, započeo je don Tomislav svoju propovijed te nastavio: „Veliki petak je dan najtežih trenutaka Isusova života. U središtu patnje je Isus Krist, koji nije okrenut sebi, ne bavi se sobom i ne uspoređuje svoje patnje s drugima. Duboko pati, a razlog patnje je ljubavlju kroz križ spasiti čovjeka.“

Naglasio je da ako „događanje na Kalvariji ostavimo iza sebe, do Kristove osobe teško se stiže. Izvješća svjedoče da je Isus Krist nedužan. Na sebe preuzima svu agresiju svojih progonitelja. U progonitelje ubrajamo i sami sebe. Upravo na križu Krist prekida krug zla upijajući ga u sebe. Odbio je biti uvučen u automatizam osvete. Nadilazi zlo čineći dobro.“

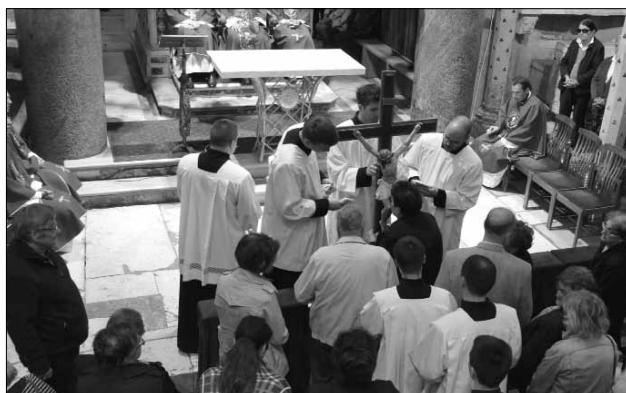
Podsjetio je da su Isusovi učenici s Isusom imali konkretnije planove nego je ostvarenje kraljevstva Božjega, te da im je plan bio drukčiji. „I naši planovi su drukčiji od Kristovih. To je razlog da je dionica Kalvarije puna izdaje, zatajivanja i bijega. To je uzrok da se uzavrela mržnja konkretizira i ubije Boga. Povijesni i osobni muk prema Isusu Kristu, pa i muk neba, simbol su i stvarnost odijeljenosti čovjeka od Boga. Duboko su urezane u suvremenu povijest“, naglasio je don Tomislav. U nastavku propovijedi potaknuo je vjernike da se upitaju: „Gdje je naše mjesto na Golgoti? Kod koga smo se učvrstili? Gdje nam je pozicija? Među oružnicima, velikim svećenicima, u bučnoj masi, s kukavičkim Petrom, među pospanim učenicima – ostavili i pobegli, s kolebljivim Pilatom, s „liscem“ Herodom? Suvremeni svijet pun je takvih likova, nadati se je kako ćemo nastojati poput rijetkih, koji su spoznavali

smisao te patnje, poput poganskog satnika, ako ne ljubljenog učenika, u istini križa pronaći svoje mjesto i preuzeti svoju ulogu. Jer zbog nas je Krist na križu.“

Osvrnuvši se na suvremenih svijet i čovjeka, kazao je da on hoće u središte stvarnosti bez Boga i bez Krista. „Svijet čovjeka lažno uzdiže do mjesta koje pripada Bogu. Uzdiže ga bez Boga i Krista. Ignorira Kalvariju. Prezir i zaborav na Boga doveo je do zaborava čovjeka. Suvremena kultura i svijet odaju sliku ‘tihe apostazije’ sitoga čovjeka koji živi i hoda kao da Bog ne postoji. (Ivan Pavao II.) Krist po križu ulazi u pakao ljudskih tjeskoba i egzistencijalnih previranja i sumnja, uzima ih na se da čovjeka otupi, da sve prožme svojom nazočnošću. Kristova muka na križu dala je radikalno nov smisao patnji, iznutra ju je preobrazil.“

Na kraju je svoje propovijedi istaknuo da ne podcjenjujemo nastojanje „društvenih modela“ i „argumenata“, ali da ne želimo da oni stvore veće rane od onih koje žele iscjeliti. Kršćanstvo je „vjera okrenuta licem prema svijetu“. Isus ne uzmiče pred osjećajem napuštenosti niti pred Bogom, niti pred čovjekom. Na križu potvrđuje Boga koji je drukčiji, koji je netko drugi, a ne odjek naših želja, pa bile one i goruće. „Bog je drugo negoli odgovor na naša pitanja, pa bila ona ne znam kako kruta i patnička. Ako uopće, onda svakako valja računati s Bogom koji ‘ne paše’, koji nije po našoj mjeri“, zaključio je katedralni župnik.

Po završetku propovijedi, po katedralnom običaju, vjernici su izišli na trg sa sjeverne strane katedrale, a pridružili su im se i vjernici koji su došli iz drugih gradskih crkava. Nadbiskup je izložio Presveto u pokaznicu te je uslijedio ophod po peripteru katedrale, gdje je udijelio blagoslov gradu i nadbiskupiji. (SBC)

Uskrsno čestitanje redovnicâ nadbiskupu Barišiću

U Nadbiskupsome ordinarijatu u Splitu na Veliku subotu, 15. travnja, upriličena je uskrsna čestitka splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića i predstavnici redovničkih zajednica u Splitu. U ime sestara svoju čestitku nadbiskupu je izrazila predstojnica s. M. Bosiljka Halužan.

„U ove svete dane vrhunca korizmenoga vremena, u Velikome tjednu, posebice proživljavamo s našim Gospodinom otajstvo ustanove euharistije, njegovu muku i smrt, s dubokim povjerenjem u Očevu riječ da Kristova smrt na križu nije svršetak, već otkrivanje istine vječnoga života po Kristovu uskrsnuću“, kazala

je s. Bosiljka. U svjetlu Godine očinstva redovnice su se svojim djelovanjem uključile u osvjećivanje oče-ve uloge u obitelji. „Roditelje povjerene nam djece i mladih u različitim susretima potičemo na evanđeosko življenje njihova majčinstva i očinstva, upućujući ih posebice na nezamjenjivu ulogu oca kao oslonca i zaštitnika obitelji. U tome nastojimo, svaka u karizmi svoje redovničke zajednice, vjerne poticajima svojih utemeljitelja, ispunjavati Kristov poziv: gladna nahranići, žedna napojiti, nevoljna i siromaha pomoći, tužna utješiti, a sve srcem majke koja svakog razume. Trsimo se dati svoj doprinos da ova naša splitska Crkva živi i raste, da svi koje susrećemo u nama

nalaze podršku i zaklon“, naglasila je s. Bosiljka zahvaljujući nadbiskupu na očinskoj skrbi i što se rado odaziva na susrete redovnica u različitim prigodama, posebice na zajedničkim slavljima. „Neka Vam uskrsli Gospodin podari obilje milosti i dobro zdravlje da

u njegovu duhu i po njegovoj volji ispunjavate svoju odgovornu i zahtjevnu pastirsku službu“, izrekla je čestitku s. Bosiljka te je u ime sestara uručila nadbiskupu prigodni uskrsni dar – kalež s pliticom i knjižicom bl. Marije Propetog Isusa Petković „Hvale i zazivi vječnom Ocu“.

Nadbiskup Barišić zahvalio je na čestitkama i daru te je naglasio kako su upravo redovnice onaj najživlji i najaktivniji dio Crkve te da je Splitsko-makarska nadbiskupija ponosna na njih. Kazao je da su njihovi samostani oaze u ovom svijetu i da njihovo svjedočanstvo vjere duboko i daleko seže izvan samostana. Uskrsli Krist okuplja oko sebe te čini radosnima navjestiteljima i glasnicima Njegove riječi i uskrsnuća. Uskrsa nema bez križa i smrti, ali iz Uskrsa crpimo snagu za nošenje osobnih križeva, križeva svoje Crkve i svoga naroda. Uskrsli Gospodin nas krije da kad padnemo pod križem, ne klonemo, nego ustanemo i hrabro idemo naprijed te da poput Veronike i ostalih žena pratimo Isusa na njegovu križnome putu i pomognemo svima onima pritišeњenima teškim križevima boli, nepravde, siromaštva, odbačenosti i samoće. „Karizme vaših utemeljitelja i utemeljiteljica su uskrsne iskre u tami ovoga svijeta. Vi ste Crkva koja zna stati uz križ i strpljivo nositi svoj križ, ali i pomoći ga nositi drugima. Takvo djelovanje je u naravi uskrsne vjere“, kazao je nadbiskup te dodao da u Uskrsu otkrivamo veliki dar nade, vjere, ljubavi i povjerenja. Čestitajući Uskrs, redovnicama je darovao krunice te je ostao s njima u razgovoru uz sok i kolače. (SBC)

Vazmeno bdijenje u splitskoj prvostolnici

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, u koncelebraciji s naslovnim ninskim nadbiskupom Martinom Vidovićem, predvodio je obrede Vazmenoga bdijenja 15. travnja u splitskoj prvostolnici sv. Dujma, čime je zaključeno Vazmeno trodnevnlje i započela proslava uskrsnuća Gospodinova. Svečani Exultet otpjevao je don Ivan Urlić, a za vrijeme mise pjevao je katedralni zbor pod ravnanjem maestro don Šime Marovića.

Pozdravivši okupljeni vjernički puk, osobito dvoje katekumena, pripravnika na kršćanski život, naslovni ninski nadbiskup kazao je: „Nije ovdje! Uskrsnu kako reče!“ (Mt 28, 6). Uskrsnu Isus Raspeti i u grob položeni. Uskrsnu On, koji radi čovjeka podje na križ i u smrt da bi čovjeka oslobođio smrti što je u svijet dođe prijevarom i zamkom đavolskom.

Uskrsnu On, koji paloga čovjeka učini učenikom Božjim, kako ono istaknu anđeo u navještaju uskrsnuća. Uskrsnu On, koji paloga čovjeka učini svojim bratom, kako to istaknu On sam obraćajući se ženama, koje na uskrsno jutro dođoše na Njegov grob.“ Čovjek je ponovno po Kristu i u Kristu zauvijek postao prijatelj Božji, koji čini ono što mu On zapovjeđa, pozvan baštiniti blagoslov i opravdan Kristovom milošću po nadi je postao baštinik života vječnoga. Uskrsnuće Isusa raspetoga izvela je Božja ljubav, ona ista ljubav po kojoj je Bog čovjeka stvorio na svoju sliku, koja je čovjeka spasila od propasti i izbavila iz vlasti tame. Ta ista ljubav djelo je stvaranja na dan Pedesetnice dovršila pečatom dara Duha Svetoga, naglasio je mons. Vidović te dodao da je „uskrsnuće Isusa raspetoga poziv čovjeku na novost života“.

Govoreći o katekumenima, nadbiskup Vidović kazao je: „Ispovjedivši svoju vjeru u Presveto Trostvo, bit će kršteni u ime Otca i Sina i Duha Svetoga, te će po vodi i Duhu Svetome biti pridruženi svetima, to jest Crkvi, da bi s njima zajedno hodili u novosti života, koju nam Isus raspeti darova svojim vazmenim otajstvom, to jest svojom mukom, smrću, ukopom, uskrsnućem i uzašaćem na nebo. Oni su se opredijelili za Boga i prihvatali istinu evanđelja: istinu o Bogu i čovjeku. Iz svakodnevnog iskustva znamo koliko je suvremenome čovjeku i suvremenome društvu potrebna ta istina: istina milosti, života i spasenja. Odatle proizlazi smjelost nade, ustrajnost vjere, postojanost ljubavi. Samo se na istini može graditi sretan i uspješan život, život

dostojan čovjeka, život u kojemu će mjera svega biti ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu (usp. Mt 22, 34-40). Što, dakle, poželjeti njima, jednako kao i svima nama ostalima: da im, odnosno da nam život bude u skladu s onim što isповijedamo riječima; da obiluju, odnosno da obilujemo djeleme vjere, ufanje i ljubavi.“ (Cijela homilija može se pročitati na str. 112.)

Nadbiskup Barišić je potom obavio obred blagoslova, poškropio sabrani vjernički puk koji je tom prigodom obnovio svoja krsna obećanja, a tradicionalni napjev „Vidjeh vodu“ otpjevao je katedralni zbor. Nadbiskup je na kraju blagoslovio hranu i svima zaželio sretan Uskrs. (SBC)

Blagdan uskrsnuća Gospodinova

Blagoslovom vode i škropljenjem vjernika počelo je misno slavlje na svetkovinu uskrsnuća Gospodinova, 16. travnja, u splitskoj prvostolnici svetoga Dujma, koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić u koncelebraciji s naslovnim ninskim nadbiskupom Martinom Vidovićem i ostalim svećenicima.

„Nikada nije bilo lako govoriti o otajstvu Kristova uskrsnuća. A potrebno je, i neizmјerno važno, jer je događaj ‘prvoga dana u tjednu’ sudbonosan za naš život i našu povijest, sadašnjost i budućnost. U pitanju je život, a život je najveći dar i naše najveće bogatstvo. Dobro smo svjesni da nam je život svakodnevno ugrožen. Naš i naših dragih. Osobito nas teško pogađaju razni oblici ugroženosti, a najviše bolni rastanci s voljenim osobama. I sami smo kandidati neizbjegljive smrti koja pobjednički, grobom, zaustavlja tijek života. Unatoč žigu i snazi smrti,

osjećamo u sebi neugasiv zov vječnosti“, započeo je nadbiskup Barišić svoju homiliju. (Cijelu nadbiskupovu homiliju možete pročitati na str. 111.)

U svjetlu radosnoga događaja Kristova uskrsnuća, pobjede života nad smrću, zaželio je da „s nama uskrsne i zaživi naš novi jezik, jezik riječi i djela, jezik vjere i nade, ljubavi i mira, na svim razinama, u obitelji i školama, gospodarstvu i politici, kulturi i znanosti, zdravstvu i zakonodavstvu; htjeli bismo u našem narodu i društvu govoriti jezikom čiji je pravopis – solidarnost i ljubav, a gramatika – bližnji i opće dobro“, zaključio je nadbiskup svoju propovijed. Na kraju misnoga slavlja, koje je svojim pjevanjem uveličao mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma pod ravnanjem kapelnika maestra don Šime Marovića, nadbiskup je blagoslovio jelo čestitajući Uskrs svim vjernicima. (SBC)

Nadbiskup Barišić slavio Uskrs sa splitskim zatvorenicima

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić posjetio je i ovoga Uskrsa zatvor u Splitu, gdje je u skromnom i mirnom ozračju zatvorske kapele sv. Josipa Radnika na Bilicama predvodio euharistijsko slavlje u koncelebraciji s duhovnikom zatvorenika

don Andđelkom Dukićem, župnikom Župe sv. Spasa na Mejašima i kapelanom don Antonom Bitunjcem.

„Gospodin, koji je otvorio grob, želi otvoriti naše srce i darovati nam mir, slobodu i dostojanstven život“, započeo je nadbiskup svoju homiliju.

Kako bi ih ohrabrio, kazao je kako je i Isus imao iskustvo zatvora (noć Velikoga četvrtka) te da je u tom svjetlu sada s njima i među njima „kolega“. Međutim, Isus je pred sobom imao Veliki petak, muku i smrt na križu. „Vi pred sobom imate još mnogo godina života. Znajte ga cijeniti, njemu se radovati i učiniti ga što boljim, a to ćeete s Isusom i uspjeti. Njegova ljubav opršta i oslobađa, oživljuje i uskrsava, mijenja i nemoguće čini mogućim“, naglasio je nadbiskup. U tom je surječju isprislovio kako je rimski satnik, kojemu je profesija bila svakodnevno nekoga razapeti na križ, pred tom Raspetom ljubavlju ostao zapanjen te bez psovki, proklinjanja i mržnje reče: „Ovaj uistinu bijaše Sin Božji.“ Potaknuo ih je na svakodnevne geste dobrote, pažnje i ljubavi koje mijenjaju i nas i druge te koje u nama rađaju novoga čovjeka. „Uskrsnuće nije samo nešto čemu se nadamo kada završi naš zemaljski hod. Ono se događa već ovdje i sada. Trebamo zaživjeti svoje krštenje. Ono je temeljni pashalni sakrament po kome smo postali dionici Kristova križa, ali i uskrsnici, pobednici svih oblika smrtnosti, kao i same smrti. Ne pokapajmo pobjednika života, nego mu dopustimo da uskrsne i slavi svoju pobjedu u nama i s nama.“

Obraćajući im se kao očevima i sinovima, podsjetio ih je na slučaj junaka Odiseja iz grčke mitologije, koji se poslije rata gubi i luta na povratku doma. Kod kuće ga čeka vjerna supruga Penelopa, koja živi sama sa sinom Telemahom. Sin ne može

bez oca. Sin treba oca. Dugo čeka njegov povratak i sam ga ide tražiti na uzburkanome moru. U tom ih je svjetlu ohrabrio da nisu sami i da su važni te da se što prije vrate svojim kućama i svojim ulogama u obitelji, u crkvenoj i društvenoj zajednici. Čestitajući Uskrs, nadbiskup je potaknuo zatvorenicke na ustrajnu molitvu koja budi nadu i otvara život pravom smislu, na blizinu s Isusom i Božjom riječju, na jezik ljubavi i dobrote, mira i praštanja, razumijevanja i zajedništva. (SBC)

Nadbiskup krstio šesto dijete u obitelji Matković u Metkoviću

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio je na Vazmeni nedjeljak, 17. travnja, euharistijsko slavlje u župnoj crkvi svetoga Nikole biskupa u Metkoviću, za vrijeme kojega je podijelio sakrament krštenja Oliveru, šestom dijetetu u obitelji Borisa i Danijele Matković. U koncelebraciji je bio i nadbiskup Martin Vidović, župnik don Davor Bilandžić i još četvorica svećenika.

Svoju je homiliju mons. Barišić započeo riječima iz 118. psalma: „Gospodnje to je djelo: kakvo čudo u očima našim“, govoreći kako su ovo bile riječi kojima je narod slavio uskrsnuće Gospodina našega Isusa Krista. Ove riječi posebno odjekuju ove godine, jer se svetkovina Uskrsa slavi istog dana u svim kršćanskim zajednicama. To posebno raduje i Nebeskog

Oca, jer i On sam vidi sve svoje sinove kako zajednički slave Božje djelo. Ali slavlje Božjega djela, uskrsnuća Kristova, ne zaustavlja se na samo jednom danu, već se ono proteže ne samo čitav tjedan, već sve do slavlja Pedesetnice. Svetkovina Uskrsa „srce“ je kršćanske vjere, događaj bez kojega kršćanstvu ne bi nedostajalo samo nešto, već sve. Upravo o snazi i važnosti ovoga događaja govori i Petar, kojega događaj uskrsnuća čini vjernim svjedokom te istine. Kada je Petar navijestio radosnu vijest o uskrsnuću Gospodinovu, narod koji ga je slušao pitao ga je što im je činiti. Petar im odgovara da se obrate, povjeruju i krste. Upravo je krštenje temeljni pashalni sakrament, on je „pasha“ – pobjeda života nad smrću i svim oblicima smrtnosti prije smrti. On je prvenstveno dar

Boga Oca kojim urastamo u novi život s Njim, i po po kojem postajemo dionicima uskrsne, životne, dimenzije. Važno je slaviti kršenje i postati svjestan vlastitoga dostojanstva koje po njemu primamo, zaključio je mons. Barišić pozvavši sve vjernike da žive životom djece Božje.

Na završetku euharistijskoga slavlja obitelj Matković darovala je o. nadbiskupu prigodan dar, a isto tako je nadbiskup poklonio obitelji knjigu s posvetom, osobno pismo, novčani prilog i krunice. (Gabrijel Kamber)

Uskrsni koncert na Sućidru

Već četvrtu godinu zaredom na Uskrsni ponedjeljak, 17. travnja, u Župi sv. Andrije na Sućidru u Splitu održan je uskrsni koncert. Smotra je to svih pjevača koji redovito nedjeljom na svim četirima sv. misama svojim pjevanjem i sviranjem slave Gospodina. Prilika je to da čuju jedni druge te da ih čuju i oni koji ne dolaze na sv. mise dok oni pjevaju.

Prvi je nastupio dječji župni zbor o čijem pjevanju i svemu onome što je potrebno za dostojanstveno slavlje sv. mise brinu Josip Balić na klavijaturama

i animatorica Matea Buljan. Na gitarama su, kao i svake nedjelje, bili Stipe Trogrić i Ivan Tafra. Violinu je svirala andeo Andela Kulušić. Djeca su, kao i svi ostali izvođači, otpjevali dvije pjesme. Prva je bila „Bio je i on jest“. Druga pjesma kojom su se predstavili bila je „Kapetane moj“. Nakon dječijih, andeoskih glasića na red su došli glasovi mješovitog župnog zbora. Pod vodstvom voditeljice Nives Bijuković otpjevali su pjesme: „Krist uskrsnu“ Roberta Lowry-a i „Ovo je dan“ maestra Šime Marovića. Za orguljama je bio Zdeslav Kožul. Treći po redu bio je VIS Izidor. Pod vodstvom Jelene Laće nastupili su pjesmama „Gospode, trebam te“ i „Ti si mene prvi ljubio“. I na kraju su nastupile Andrijane. A capella su otpjevale pjesmu „Malo mira“, da bi se nakon nje predstavile zahtjevnom, četveroglasnom pjesmom „Misao svijeta“. Pjesme je obradio njihov voditelj Bože Jurić Pešić. I na samome kraju, kako je to već uobičajeno, svih 140 pjevača s vjernicima, koji su ispunili crkvu, zajedno su otpjevali najpoznatiju uskrsnu pjesmu „Kraljice neba“. Bila je to još jedna nezaboravna večer slavlja uskrsloga Gospodina prožeta dobrom pjesmom i prekrasnim duhovnim raspoloženjem. (SBC)

Jeseničani i Dugoraćani u Nacionalnom svetištu svetog Josipa

Župljani Župe sv. Roka – Jesenice i Župe sv. Josipa – Dugi Rat za svoj ovogodišnji „put u Emaus“ na Vazmeni ponедjeljak odabrali su Nacionalno svetište svetoga Josipa u Karlovcu.

Hodočasnici vođeni svojim župnicima, don Tomislavom Bašićem i don Božom Ćubelićem, prištigli su u prijepodnevnim satima, a dočekao ih je rektor svetišta mons. Antun Sente, ml., koji je predvodio pobožnost svetom Josipu nakon koje je uslijedila sveta misa na kojoj su sudjelovali hodočasnici i župljani. Pritom im se pridružila i mala skupina hodočasnika iz Štefanja predvođena vlc. Goranom Bužakom, prefektom u Međubiskupijskom sjemeništu u Zagrebu.

Svetu misu predslavio je vlc. Marko Vuković, domaći sin, trenutačni student na postdiplomskom studiju u Rimu. Nakon mise i odmora mons. Sente je hodočasnicima održao kratko izlaganje o povijesti svetišta, nakon čega su hodočasnici svoj „put u Emaus“ nastavili putem za Krašić.

Toga dana je u hodočasnicičkoj knjizi napisano: „Stavili smo se pod zagovor moćnoga zaštitnika voljene nam domovine Hrvatske te se nadamo da će nam sveti Josip uslišati molbe i prošnje koje smo ponijeli sa sobom.“ (misija-slobodnadalmacija)

Misa zahvalnica za plodove inicijative 40 dana za život

U utorak, 18. travnja, održana je misa zahvalnica u kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu za sve plodove korizmene kampanje inicijative „40 dana za život“ u Splitu, u Hrvatskoj i diljem svijeta. Misu je predvodio kapelan na KBC-u Firule don Tomislav Topčić, a pjevanjem uzveličao Papa bend iz Solina. Korizmeno bdijenje trajalo je od 1. ožujka do 9. travnja.

Najveći su plod zasigurno tri spašena života u Hrvatskoj za koje se zna, te 437 u svijetu, objavio je na kraju mise Damir Mandić, voditelj inicijative za Split. Također, s njima na bdijenju je sve više novih molitelja, što je znak da se razvija svijest o potrebi zaštite nerođenoga života. Molitvi daju svoje vri-

jeme, molitve i žrtve bdijući 40 dana pred bolnicom i tako postaju glas za najmanje i najnevinije među nama, za nerođenu dječicu. Sve je više svjedočanstava, obraćanja srca i plodova kod samih molitelja jer tko moli za druge, i za sebe moli.

Kroz trogodišnje iskustvo te inicijative, u molitvi su se otvorili novi projekti na kojima inicijativa dje luje. Marija Šošić, koordinatorica inicijative za Dalmaciju, najavila je dva velika projekta koja inicijativa pokreće. Prvi je program za iscjeljenje rana pobačaja – „Oprostom oslobođeni“, koji će već u svibnju okupiti prvu grupu žena u Splitu, koje će svoje rane pobačaja predati Gospodinu kroz razmatranja Božje riječi i ispovijedi. Zatim seminari za parove koji nemaju djecu, koji su osmišljeni kao duhovna pomoć i podrška uz medicinske savjete parovima. Svi se zainteresirani mogu prijaviti na mrežnoj stranici „40 dana za život“ – Split.

Na kraju je svoje svjedočanstvo ozdravljenja maternice dala Danijela Petrušić, koja je živi svjedok onoga što Gospodin čini onima koji su otvoreni životu i koji su stavili sve svoje Gospodinu na raspolaganje. (SBC)

Zajednički susret svih krizmanika u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

Zajednički susret svih krizmanika u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji s nadbiskupom mons. Marinom Barišićem i krizmateljima održan je na Vazmeni utorak, 18. travnja, u Športskoj dvorani „Gripe“ u Splitu.

Program susreta animirao je Ured za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije, Hrvatsko nadzemlje i vokalno-instrumentalni sastav „Mihovil“ sa splitskog Kamena, uz asistenciju generalnoga vikara Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslava Vidovića. Ideja je bila progovoriti mladima o izboru koji je pred njima, pokazati im zašto je izbor kršćanstva najbolji izbor i zašto se je dobro krizmati te da postoje mladi poput njih koji žive svoje kršćanstvo, rušeci mnoge predrasude i stereotipe o Crkvi.

Program je započeo pjesmom VIS-a „Mihovil“, nagovorom i molitvom nadbiskupa Barišića, koji je predstavio nazočne krizmatelje. Gledajući okupljenu mladež, koja je ispunila veliku športsku dvoranu, rekao je da ga to podsjeća na dvoranu Posljednje večere u kojoj apostoli i učenici, sabrani nakon Uskr-

sa, očekuju Očev dar – silazak Duha Svetoga, koji im daje snagu za izlazak iz dvorane i radanje Crkve. U tom ozračju nadbiskup je mladim krizmanicima i njihovim obiteljima čestitao Uskrs riječima: „Krist uskrsnu! Doista uskrsnu! Aleluja!“

Potom je uslijedio program s nagovorima, pjesmom i igrokazima. Koristeći se stilom i jezikom bliskim generaciji krizmanika, mladi iz Hrvatskoga nadzemlja željeli su prikazati ozbiljnu i poticajnu

priču o važnosti sakramenta krizme. Tema njihova razgovora bili su: izvanska priprema, uređivanje, darovi za krizmu, odnosno površno poimanje sakramenta potvrde, a s druge strane pitanje ozbiljnosti i zrelosti za primanje toga sakramenta. Da put vjere nije jednostavan, ali da se itekako „isplati“, posvjedočila je i naša proslavljenja atletičarka, najtrofejnija skakačica u vis Blanka Vlašić. Sportašica se vjeri okrenula poslije teške ozljede zbog koje je, kako je tada rekla, pala u depresiju jer nije mogla trenirati. Kazala je da je i ona nakon krizme izgubila odnos s Bogom. Vratila mu se bolno, ali gledajući iz sadašnje perspektive, to je bilo najbolje što joj se dogodilo, svjedoči Blanka. Pozvala je mlade da izgrade osobni odnos s Bogom jer je svatko jedinstven te im je poručila da Bog nije netko tko mladima nešto brani, kako ga se inače doživljava, nego im želi sretan i ispunjen život.

Na kraju programa, koji je trajao dva sata, mladima se ponovo obratio nadbiskup Marin Barišić. Kazao im je da u njima prepoznaće dobar potencijal te istaknuo da se kršćanstvo živi u svakodnevici u susretu s ljudima. Potaknuo ih je da u svjetlu Uskrsa vide sebe kao sjeme, kojemu je potrebna energija, svjetlo, toplina i vitamini da bi se moglo razvijati i postati cvijet. A Krist je ta punina, taj rascvjetani cvijet života. U sjemenu je dinamizam uskrsnuća. „Želio bih da ovo bude vaš osobni događaj, događaj vaše obitelji i župne zajednice te da i svoje kumove uključite u to sazrijevanje za novo proljeće“, naglasio je nadbiskup te dodao da je priroda Lijepe Naše uistinu lijepa, ali da i naše društvo treba biti bolje, a sjeme te preobrazbe vidi u kršćanskoj mlađeži. „To ste vi naši krizmanici, vi ste najveća snaga za mijenjanje ovoga društva“, poručio je nadbiskup Barišić mladima. Zahvalio je svima koji su sudjelovali u programu i podijelio Božji blagoslov. (SBC)

Život biraj – Susret mlađih grada Splita

Mladi Splita i okolice okupili su se 19. travnja na novom susretu Hrvatskoga nadzemlja. Nadzemljaši su ovaj mjesec kao gosta predavača pozvali profesora sa splitskog KBF-a, dr. don Josipa Mužića. Zajedno su s njim mladima progovorili o životu – neprocjenjivom daru, čiju dragocjenost današnje društvo, nažalost, sve više odbacuje.

Što je dovelo do toga da se kultura smrti toliko uvukla u ljudsku svijest, ljudske postupke i želje? Don Josip Mužić istaknuo je kako se uvelike promjenio odnos čovjeka prema spolnosti i životu. Tako neprirodne stvari postaju normalne i prihvatljive, sve više uranjamo u kulturu smrti, a rijetki su oni koji bez rezerve i zadrške uvijek biraju život. Naglasio je, također, kako se u svijetu godišnje izvršni ukupno 45 milijuna pobačaja, dok mi na to ostajemo nijemi. „Okruženi smo također nasiljem i nавikli smo se na njega kao nešto normalno. Činjenica da je pobačaj legalan itekako mijenja ljudsku svijest“, objasnio je profesor Mužić te je nastavio: „Ljudi donose odluke sami. Bog je nešto što spada samo na nedjeljnu misu, nema prave vjere i predanja.“

Don Josip Mužić pozvao je stoga na življenje vjere do kraja jer potpuno predanje Bogu je najveća avantura. Kad mu stavljamo ograničenja, Bog ne može činiti čuda. „Život je odluka Božja, na nama nije da odlučujemo tko će živjeti, a tko ne“, istaknuo je dr. Mužić.

Na pitanje što je s dušama pobačene djece, Mužić je odgovorio kako su oni mučenici vjere, te ih je povezao s nevinom djecom koju je Herod ubio

zbog mržnje prema Kristu. Predavač je odgovorio na mnogobrojna pitanja prisutne publike sa zaključkom kako u našem društvu doista nedostaje revolucije za život, našega aganžmana kao jedine alternative u ovome svijetu smrti. Ulogu najmoćnijega oružja daje molitvi kao najvažnijem sredstvu koje ima moći mijenjati srca naših neprijatelja.

Uz izvrsno predavanje gosta predavača, važnost života posvjedočio je bračni par Sanja i Frano svojom životnom situacijom u kojoj su odlučili zadržati svoje dijete s Downovim sindromom, unatoč tvrdnjama mnogih liječnika da bi bilo bolje napraviti pobačaj.

Na susretu su također prikazana dva prigodna filma u produkciji Hrvatskog nadzemlja. U prvom filmu nazvanom „Davnik“ parodiran je Dnevnik u kojem se čitaju izvanredne vijesti iz perspektive kulture smrti. A najveću pozornost plijenio je film na samome kraju programa pod nazivom „Ja sam Ivana“. Film govori o djevojčici Ivani koja nije htjela biti pobačena,

a njenu želju prepoznala je prisutna publika koja nije mogla ostati ravnodušna. Za glazbeni ugođaj ovoga puta pobrinuo se VIS „Darovi Duha“ iz Župe sv. Dominika. Susret je priveden kraju obavijestima za nadnji mjesec, pozdravnom riječju predstojnika Ureda za pastoral mlađih don Mihaela Provića i završnom meditacijom. (Katarina Jurčević)

Dvadeset i četvero odraslih primilo sakramenat potvrde

Na Vazmenu subotu, 22. travnja, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu te je tom prigodom podijelio sakrament svete potvrde dvadeset i četverima odraslim vjernicima, a od toga njih devetero primilo je sakrament krštenja.

Pozdravivši sve nazočne, župnik fra Ante Udovičić naglasio je da su se katekumeni šest mjeseci

pripremali za ovaj dan kada će primiti sakramente kršćanske inicijacije krštenje, prva pričest i potvrda s kojima ulaze u zajedništvo s Katoličkom Crkvom, zaručnicom Kristovom, a time postaju udovi jednoga otajstvenog Tijela kojemu je glava Krist.

Nadbiskup je zahvalio svima koji su krizmanike pratili na njihovu putu vjere: kumovima, roditeljima i prijateljima, osobito „Gospodinu Isusu Kristu, koji nas traži, zove i sustiže u onom gdje jesmo da bi započeo razgovor i hod s nama. Ovo je zajednička radost svih nas“, kazao je nadbiskup na početku misnoga slavlja.

U propovijedi je nadbiskup Barišić govorio o značenju sakramenata kršćanske inicijacije za život vjernika te o vjeri – milosnome daru Božjem koji nas poziva na svjedočenje. Naglasio je da svjedočenje iziskuje hrabrost. „Nije sve počelo s rado-

šću ni kod Isusovih učenika. Na početku je strah, obezglavljenost, nepovjerenje. Dok se nisu uvjerili i osvjedočili, dok nisu doživjeli susret s uskrslim Gospodinom, nisu mogli hrabro svjedočiti, nego su bježali u svojoj izgubljenosti. Krist uskrsl zahvaća čovjeka u njegovoj cijelovitosti, u njegovoj fizičkoj i duhovnoj dimenziji.“ Nadbiskup je upozorio da je uvihek kroz povijest bilo pa tako i danas ima onih koji žele ugušiti i ušutkati navještaj Radosne vijesti. Međutim, apostol Petar je osjećao da ne može šutjeti jer bi to bila izdaja. Ono što je doživio, tu istinu života u Isusu Kristu ne može zatomiti niti prešutjeti. Spreman je platiti bilo koju cijenu za tu istinu. U tom je svjetlu istaknuo da i danas imamo kršćanskih svjedoka, koji su proganjeni radi vjere.

Nadbiskup Barišić naglasio je kako smo krštenjem suukopani i suuskrsnuli s Isusom Kristom na novost života te da povezanost kršćana s Kristom je trajna povezanost koju treba gajiti i razvijati. „Opasnost je kada samo u sebi razdijeljeni i rascjepkani pa živimo jedan život u obitelji, drugi na poslu, a treći među prijateljima; kada nam vjera ne prožima etički i moralni, obiteljski i radni odnos. Nutarnja rascjepkanost rezultira nezadovoljstvom. Bog nam šalje svoga Duha, Duha ljubavi i hrabrosti. Budite Petri i hrabro svjedočite svoju vjeru!“ poručio je katekumenima nadbiskup Barišić.

Potom je nadbiskup podijelio sakramente kršćanske inicijacije. Na kraju misnoga slavlja, koje je svojim pjevanjem uveličao mješoviti župni zbor, riječ zahvale nadbiskupu i čestitke krizmanicima i kumovima uputio je župnik fra Ante Udovičić. (SBC)

Solinska župa sv. Kaja proslavila 50 godina postojanja

Solinska župa sv. Kaja proslavila je 50 godina postojanja središnjim misnim slavljem koje je u subotu, 22. travnja, u crkvi sv. Kaja predvodio mons. Mi-

roslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije u koncelebraciji sa župnikom don Nikolom Bodrožićem Selakom i ostalim svećenicima.

U svojoj je propovijedi protumačio evanđeoski događaj – Isusovo ukazivanje učenicima nakon uskrsnuća. „Tu vijest oni ne mogu zadržati za sebe i trče javiti drugima. Međutim, dolaze pred zid nevjeće, ne vjeruju im i traže od njih druge dokaze. Isus prekorava nevjeru svojih učenika i daje im poslanje: ‘Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje’, kazao je mons. Vidović. Uskrslji Krist u apostolima mijenja nepovjerenje i strah u neustrašivost, mijenja njihova mlaka i preplašena srca u neustrašiva i junačka srca kako bi mogli ići vršiti svoje poslanje. Ta neustrašivost dovela ih je do hrabrog skončanja života mučeničkom smrću. Krist nas, nastavio je generalni vikar, ne ostavlja na vjetrometini, nego nam daje neustrašivost, a pred sobom imamo brojne primjere počevši od apostola Petra preko sv. Kaja, bl. Alojzija Stepinca pa do današnjih svetaca. U ovom svijetu, koji nazivamo humanim i modernim, kršćani su i dalje najprogonjenija religija. Kao da se ništa nije promijenilo od vremena prve Crkve, još uvijek su kršćani progongeni, moraju živjeti u dvoranama i u tajnosti slaviti sv. otajstva. Ali oni vjeruju u Krista Uskrsloga i to što rade, čine neustrašivo te se ne boje se za svoj život.

Mons. Vidović istaknuo je kako kršćani u Kini, na Bliskome Istoku, sjevernoj Africi i drugdje u svijetu doživljavaju teške progone, a da se nama u našoj domovini čini da su najteži progoni iza nas. „U našoj domovini, za koju volimo reći da je katolička,

kršćane katolike tj. njihove najveće svetinje – Isusa Krista, uskrslog Spasitelja – vrijeđa se na najvulgarniji način u raznim predstavama postupajući s njim svetogrdno. Sve su to progoni“, naglasio je mons. Vidović dodajući da nas „treba hraniti ne želja za osvetom i hvaljenjem velikim brojem, nego vjera u Isusa Krista uskrsloga, ta neustrašiva vjera koja nam ne da šutjeti, koja nam nalaže podignuti glas kada je ugrožen čovjek – slika Božja i sam Bog. Ona nam ne da šutjeti i zbog krvi bl. Alojzija Stepinca, sv. Kaja i apostola. Bog neće ostati dužan za našu vjeru i vjernost, za našu neustrašivost i postojanost. Dobit ćemo vijenac slave, ako ne ovdje, onda onđe kamo nam je Krist išao pripraviti mjesto.“ Čestitajući župljanima zlatni jubilej, potaknuo

je vjernike da žarče žive vjeru u Krista raspetoga i uskrsloga, moleći ga da im daruje neustrašivu vjeru, vjernost i ljubav kako bi mogli nastaviti poslanje: „Podite po svem svijetu propovijedajte evanđelje.“

Prigodnom riječju na kraju misnoga slavlja obratio se župnik Bodrožić; zahvalio je predvoditelju slavlja, svećenicima koji su sudjelovali u trodnevici, osobito prvome župniku sv. Kaja don Vjeki Pavlinoviću, nekadašnjem župniku don Pavi Piplici, i ostatim svećenicima. Posebno je pozdravio saborskoga zastupnika Blaženka Bobana i solinskoga gradonačelnika Dalibora Ninčevića. Župnik je zahvalio na suradnji Grada sa župom koja je rezultirala brojnim duhovnim i materijalnim plodovima župe. (SBC)

Stručni skup za odgojiteljice u vjeri u predškolskim ustanovama

U suorganizaciji Katehetskoga ureda Splitsko-makarske nadbiskupije i splitske podružnice Agenzije za odgoj i obrazovanje održan je 22. travnja 2017. godine redoviti godišnji međubiskupijski stručni skup za predškolske odgojiteljice u vjeri na temu „Dijete i duhovnost“.

U Velikoj dvorani Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu okupilo se osamdesetak odgojiteljica u vjeri s područja pet južnih biskupija kako bi promišljale o važnosti duhovne dimenzije u cjelevitome odgoju djece rane i predškolske dobi.

Ključni preduvjet za otkrivanje i prepoznavanje sposobnosti djeteta za duhovnu dimenziju je duhovnost odgojitelja koji prihvata i živi vrijednosti evanđelja u svakodnevnome životu. Tema o kršćanskoj duhovnosti skladno se uklopila u Vazmenu osminu u kojoj slavimo Kristovo uskrsnuće, izazivajući sve prisutne na promišljanje o temeljima vjere.

Stručni skup započeo je euharistijskim slavljem koje je predvodio don Josip Periš, predstojnik Katehetskoga ureda Splitsko-makarske nadbiskupije. U prigodnoj homiliji, tematizirajući dobro poznate

događaje o Isusovu uskrsnuću i ukazanju apostoli-ma, don Josip je istaknuo da se Isus mogao i puno spektakularnije ukazati, no i u pobjedi je ostao skroman i ponizan, baš kao što je i živio jer vjera nije plod spektakla, nego se rađa u ljudskome srcu. Stoga se Isus ukazuje, nastavio je don Josip, samo onima koje susret s njim potpuno mijenja i rađa novom dimenzijom svega onoga što su ranije vidjeli i čuli. Tako osnaženi Duhom, Isusovi učenici čine sve ono što je i Isus činio, unatoč osporavanjima i progonima. „I vama će osporavati zadaću odgoja u vjeri“, kazao je don Josip odgojiteljicama te im za-želio da osnaženje s ovog stručnog skupa pretoče snagom Duha u svoje obitelji i radna mjesta te hra-bro, poput apostola Petra i Ivana, svjedoče u suvremenim hramovima da je Isus Krist smisao i temelj našega života.

U radnom dijelu stručnoga skupa, koji je uslijedio nakon kraće stanke, predavanje na temu „Duhovnost odgojitelja u vjeri“ održao je prof. dr. Mladen Parlov, profesor dogmatske teologije i teologije duhovnosti na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. U uvodnome dijelu pre-davanja prof. Parlov je najprije razjasnio pojmove duhovnosti, religioznosti i nutarnjega života ističući da je u kršćanskome smislu duhovan onaj u kojem prebiva Duh Sveti te da je kršćanski duhovni život ponuda sudjelovanja u božanskome životu, poziv za dioništvo u Bogu, po Duhu Svetome koji u nama „kleše“ Isusa Krista. Cilj kršćanskoga života je pro-duhovljenje čovjekova uma, volje, osjećaja, tijela, jednom riječju, čitavoga čovjeka. Potom je izložio i elaborirao značajke katoličke duhovnosti koja je, prema riječima predavača, kristocentrična, eu-haristijska, svetopisamska, ekleziološka, marijanska i papinska. „Biti odgojitelj u vjeri“, nastavio je prof. Parlov, „osobit je privilegij jer djeca koja su vam povjerenja Božja su djeca.“ Odgojitelj u vjeri otvara

djetetu put prema transcendentnom, prema Bogu. Stoga je najvažnija osobina odgojitelja biti svjedok, prožet Kristom, a najvažniji sadržaj odgoja je ljubav, zaključio je don Mladen.

U dugome dijelu stručnoga skupa upriličene su i održane dvije pedagoške radionice. Prvu, na temu „Elementi duhovnosti Karmela Božanskoga Srca Isusova u radu s djecom rane i predškolske dobi“, održale su odgojiteljice Maja Kaštelančić Perišić i Danijela Dujmović Šućur. U sadržajno bogatoj i metodički raznovrsnoj pedagoškoj radionici vodi-teljice su predstavile bl. Mariju Tereziju od sv. Josipa i elemente duhovnosti Karmela Božanskoga Srca Isusova koji su ugrađeni u vjerski odgoj djece rane i predškolske dobi.

Drugu radionicu, pod naslovom „Franjevačka duhovnost u predškol-skom vjerskom odgoju s naglaskom na Franjinu radost“, vodile su od-gojiteljice s. Ljilja Stipić i Tihana Del'Orco. Cilj ove radionice, sukladno naslovu, bio je osvijestiti

Franjinu radost i potaknuti odgojiteljice u vjeri na radost življena u duhu sv. Franje. Nakon kraćeg izlaganja o Družbi sestara franjevki od Bezgrješne sa sjedištem u Šibeniku, Majci Klari Žižić, njihovoj utemeljiteljici i sv. Franji Asiškom, voditeljice su predstavile niz aktivnosti na temu radosti. Osobitu pozornost plijenio je igrokaz o sv. Franji i životi-njama koje su izvele odgojiteljice iz Dječjega vrtića „Brat Sunce“ iz Podstrane.

Kratak plenarni susret svih sudionika u Velikoj dvorani KBF-a bio je posljednja točka stručnoga skupa za odgojiteljice u vjeri. To je bila ujedno i pri-lika za izražavanje zadovoljstva zbog ljepote druže-nja i rada te razmjene iskustava i ideja koju su isko-ristili i sudionici i organizatori. Kako i ne bi, kad je angažirano i radosno sudjelovanje u stručnom usa-vršavanju najbolja motivacija i nadahnuće i jednima i drugima. (Sabina Marunčić)

Hodočašće Splitsko-dubrovačkog područja OFS-a u Imotski

U subotu, 22. travnja, članovi Splitsko-dubrovač-kog područja Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) hodočastili su Gospu od Anđela u Imotski prigodom proslave 300. obljetnice oslobođenja Imotske kraj-

ne od Turaka. U hodočašću je sudjelovalo oko 250 članova iz 21 bratstva OFS-a.

Susret je počeo u 9 sati okupljanjem i osvježenjem u blagovalištu Franjevačkoga samostana sv.

Franje, a zatim su sudionici hodočašća ušli u crkvu sv. Franje u kojoj se održao prijepodnevni dio hodočašća. Na početku su sve prisutne pozdravili fra Kristian Stipanović, imotski gvardijan, Mila Šuto, područna ministra, Angela Košto, ministra imotskog bratstva, fra Stipe Nimac, predsjednik Konferencije duhovnih asistenata Splitsko-dubrovačkog i Zadarsko-šibenskog područja OFS-a, i Matea Lončar, područna predsjednica Frame. Nakon pozdrava Dragutin Koštiro, profesor povijesti u imotskoj gimnaziji i član imotskoga bratstva OFS-a, održao je predavanje „Povijest franjevaca u Imotskom“. Poslijе predavanja bila je prigoda za isповijed.

U 11:30 počela je procesija kao uvod u euharijsko slavlje koje je predvodio gvardijan fra Kristian uz koncelebraciju šestorice svećenika. Pjevanje na misi animirao je zbor mlađih imotske župe. Na kraju mise fra Zoran Kutleša, duhovni asistent imotskoga bratstva OFS-a i moderator hodočašća, pročitao je uime svih godišnju posvetnu molitvu Bezgrješnoj. Usljedio je ručak kod samostana, a zatim su od 14 do 15 sati sudionici razgledavali Imotski pod vodstvom prof. Koštire i fra Zorana. Susret je završio molitvom krunice Božanskoga milosrđa u crkvici Gospe od Andjela na imotskoj tvrđavi Topani. (Kristian Stipanović)

Proslava sv. Jure, zaštitnika Poljica

U nedjelju, 23. travnja, procesijom i euharistijским slavljem, koje je predvodio Poljičanin vojni biskup mons. Jure Bogdan, poljička župa u Gatima svečano je proslavila svoga nebeskoga zaštitnika sv. Juru ispred crkvice sv. Jure na Gracu.

Gata su u povijesti Poljičke Republike bila jedno od središnjih sela jer je na području župe povijesni Gradac s crkvom sv. Jure, gdje su stari Poljičani birali svoga kneza i donosili odluke važne za Poljica. Pred više stotina vjernika sa svih strana nekad slavne Poljičke knežije, nazočne svećenike, vjernike, predstavnike Društva Poljičana s Prika iz Omiša, čelnike gradova i općina, pozdravio je domaćin i organizator slavlja, poljički dekan i župnik Gata don Vlade Đuderija. Biskupu Bogdanu na početku mise darovan je kip svetog Jure kao trajan spomen na ovaj događaj.

U svojoj propovijedi biskup Bogdan rekao je kako ova mala crkvica, oko koje su se vjernici okupili, govori nam o jednom drugačijem životnom stavu od ovog što nas često okružuje. Govori nam o nadi i ustrajnosti usred beznađa i malodušja, o vjeri i poštenju usred bezličnosti i osrednjosti, o ljubavi i životu usred patnje i sebičnosti. Ova crkvica sv.

Jure mučenika na Gradcu pripovijeda nam povijest naših predaka, naših dičnih i poštovanih Poljičana. Ona ujedinjuje u sebi sve ono čime su se oni ponišili, ono što ih je resilo i što im je davalо snagu za život. Mogli bismo reći da su to „poljičke krjeposti“: vjernost, ustrajnost, hrabrost i požrtvovnost.

Ova je crkvica svake godine, iz stoljeća u stoljeće, svjedočila izboru poljičkoga kneza. Ona nam pripovijeda o Poljičkome statutu, o ustavu i zakonu

koji nije bio mrtvo slovo na papiru. U ondašnjim društvenim okolnostima Poljički je statut pravedno i pošteno uređivao odnose među ljudima. Usmjeravao je sav poljički puk prema općem dobru. Ova nam crkvica pokazuje da su Poljičani svoj Statut, svoje zajedničke i privatne

poslove, temeljili na čvrstoj stjeni vjere. Ovdje su se okupljali na blagdan svetoga Jure, vojnika koji je besprijekorno i uzorno ispunjavao svoje dužnosti, upravo zato što je živio iz vjere. Naši su se Poljičani nadahnjivali primjerom svetoga Jure i svoj osobni i društveni život usklađivali s Božjim zapovijedima. To je jedini razlog zašto su uspjeli opstati u svim burama i olujama povijesti.

Poljička nam povijest pruža tolike primjere hrabrosti i požrtvovnosti. Oni nam pokazuju da postoje vrijednosti kojih se ne možemo odreći ni pod cijenu života. Povijest pamti poljičku junakinju Milu Gojsalić koja je spasila Poljica u vrijeme osmanlijske najeze. Ivan Meštrović podigao joj je spomenik nedaleko od ovoga mjesta, a to je zapravo spomenik svim poljičkim ženama. Drage Poljičanke, čuvajte svoje dostojanstvo žene i majke! Svojim sposobnostima i darovima, koje vam je Bog dao, doprinesite širenju Kristova evanđelja. Žene su pratile Isusa na križnome putu, stajala su pod križem na Golgoti, a bile su i prve svjedokinje uskrsnuća. Budite i vi, drage Poljičanke, sve drage kršćanske vjernice, prve

svjedokinje vjere u svojim obiteljima i na radnim mjestima, pozvao je biskup te zaključio: Sveti je Jure pobjedio zmaja. Nije se bojao javno posvjedočiti vjeru. Pokazao je djelima za što valja živjeti i umrijeti. Naši su stari Poljičani uzeli svetoga Juru za zaštitnika jer su bili čvrsto uvjereni da je njegov stav prema životu – ispravan, da se na takvom stavu može izgraditi i obitelj i društvo. Mi danas stojimo ovdje na Gradcu, uz crkvicu svetoga Jure. S neba nas gledaju Krist i anđeli. Iz zemlje i kamena govore nam i opominju nas kosti naših predaka. Uz nas стоји свети Jure, spreman da nam pomogne u boju protiv svih „zmajeva“ u našem životu, kazao je biskup Bogdan. (IKA)

Hodočašće djelatnika i suradnika Ordinarijata Splitsko-makarske nadbiskupije

I ove godine djelatnici i suradnici ordinarijata Splitsko-makarske nadbiskupije u vazmenom su razdoblju, 24. travnja, s nadbiskupom mons. Marinom Barišićem i generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem krenuli na izlet. Hodočastili su u franjevački samostan na otoku Visovcu i u crkvu Male Gospe u Skradinu te posjetili Nacionalni park Krka. Kao domaćin u Šibenskoj biskupiji ugostio ih je skradinski župnik velečasni Gabrijel Jagarinec koji je s njima obišao Visovac, a nakon toga i slapove Krke.

Na Visovcu je splitsko-makarskoga nadbiskupa i njegove suradnike – svećenike i vjernike laike s njihovim obiteljima – dočekao gvardijan franjevačkoga samostana Majke od Milosti, fra Božo Duvnjak, a u samostanskoj je crkvi nadbiskup predvodio euharistijsko slavlje. Govoreći o svijetu u kojem se događa mnogo toga što ne možemo razumjeti i što je povezano s tamom, nadbiskup je potaknuo svoje suradnike da Kristu stalno postavljaju pitanja i od Njega traže odgovore, kako bi ih On mogao osvijetliti i na taj način učiniti svojim svjetлом u svijetu. Pri tom je istaknuo primjer Nikodema koji je imao hrabrosti biti čovjek i kada je zavladala tama. „Nek nam Gospodin da snagu u našim malim tamnim i nesigurnim trenucima“, kazao je nadbiskup Barišić na kraju misnoga slavlja u crkvi Gospe Visovačke.

Gvardijan je gostima pokazao muzej u kojem se čuvaju dragocjenosti hrvatske kulturne baštine, poput najmanje knjige na svijetu ili primjerka Gutenbergova tiska Ezopovih basni, od kojih se preostala dva čuvaju još samo u Londonu i Oxfordu. Također, u samostanu su mogli vidjeti i fotografije crkava koje su oštećene tijekom Domovinskoga rata, a nalaze se na području Šibenske biskupije. Susreli su i tri franjevačka novaka koji na tom otoku žive u jednogodišnjemu novicijatu, promišljajući o svome budućem svećeničkom i redovničkom pozivu. Posjet Visovcu nadahnula je i molitva „za nova duhovna zvanja te za mir i blagoslov za našu domovinu Hrvatsku“, kako je u knjizi uspomena na Visovcu zapisao nadbiskup Barišić.

Napustivši živopisno okružje poznatog otočića u kojem se, uz neizostavne paunove i labudove, dodi-

ruju bistrina Krke i raskoš zelenila, hodočasnici iz Splita ručali su u Skradinu, gdje im se pridružio i šibenski biskup u miru mons. Ante Ivas. Oprostivši se od biskupa Ivasa, brodom su krenuli u Nacionalni park Krka te uživali u proljetnom krajobrazu i priozirima čuvenih slapova. Zastali su i pred kapelicom u kojoj se na Uskrsni ponедjeljak svake godine služi sveta misa koju u nazočnosti svećenika šibenske biskupije predvodi mjesni biskup.

Ovogodišnji izlet i hodočašće na mjesta uz rijeku Krku, nakon prošlogodišnjeg u Metković i Opuzen uz rijeku Neretvu, završio je posjetom skradinskoj crkvi Male Gospe. Župnik Jagarinec goste je upoznao s prošlošću crkve koja je izgrađena u 18. st. na mjestu nekadašnje stare skradinske katedrale. Nai-mje, skradinska je biskupija najvjerojatnije utemeljena već u 5. stoljeću i trajala je 1400 godina. Katedra-la je bila srušena u vrijeme turskih osvajanja koji su ovim područjem vladali 160 godina, a na njenome

je mjestu tada bila izgrađena džamija. Nakon oslobođenja od Turaka, u 18. stoljeću, na tom je mjestu u baroknome stilu sagrađena današnja crkva koja je prestala biti katedralom 1828., kada je ukinuta skradinska biskupija i pripojena šibenskoj. Jedna od najvećih dragocjenosti u crkvi, uz sliku Skradinske Gospe i Djeteta u srebrnome okviru, orgulje su iz 18. stoljeća, djelo majstora Francisca Daccia, izrađene u poznatoj radionici don Petra Nakića.

Župnik je gostima pokazao i fotografije skradinske crkve nakon što je pretrpjela teška oštećenja u Domovinskom ratu, a vrijedne su umjetnine ipak sačuvane zahvaljujući tadašnjem župniku don Anti Lovriću Caparinu koji ih je na vrijeme uklonio iz crkve. Zahvalivši domaćinu, velečasnom Gabrijelu Jagarinecu, nadbiskup i njegovi suradnici završili su hodočašće i izlet molitvom, preporučujući svoje živote i služenje Crkvi zagovoru Skradinske Gospe. (Danira Matijaca)

Predavanje „Ljubav je jača od smrti“

U organizaciji Bračnog i obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije održan je u po-nedjeljak, 24. travnja, u Splitu peti po redu susret za odgajatelje i stručne suradnike koje vodi suradnica savjetovališta Maja Jakšić, psihoterapeutkinja. Susret je započeo predavanjem na temu „Ljubav je jača od smrti“, nakon čega je slijedila radionica „Svatko ima nekog (koga više nema).

Umiranje i smrt neizbjegni su dijelovi života i zato o njima treba razgovarati. Svi ćemo se kad-tad morati suočiti sa smrću i umiranjem, kako tuđim, tako i vlastitim. Na smrt se možemo postupno pri-premati. No, činjenica jest da, koliko god se pripremali za nju, gubitak osobe koja nam je bila draga uvijek će nas preplaviti osjećajem tuge s kojom se najčešće ili teško nosimo ili se ne znamo nositi, ka-zala je gospođa Jakšić.

Živimo u vremenu u kojem se činjenica smrti negira i potiskuje, a o procesu žalovanja i pružanju potpore ožalošćenima nemamo dovoljno znanja pa se najčešće ne znamo nositi s gubitcima – ni vlasti-tim ni tuđim. Važno je znati osnovne stvari o proce-su žalovanja, te prepoznati i razumjeti otežano, pri-kriveno ili pak poremećeno žalovanje kako bismo mogli pomoći sebi, ali i pružiti djelotvornu potporu i utjehu ožalošćenima. Iako je pojma žalovanja naj-češće povezan sa smrću, ista se načela mogu primi-jeniti na različite vrste gubitaka – rastavu, prekid

prijateljstva, prostornu udaljenost, odlazak od rodi-telja, gubitak zdravlja ili mladosti, gubitak statusa, posla ili novca te gubitak dostojanstva i samopoštovanja.

S obzirom da je susret namijenjen odgojiteljima koji rade s malom djecom, poseban naglasak je stav-ljen na tugovanje djece i smjernicama o tome kako pomoći tugujućem djetetu i njegovim roditeljima. Da bismo mogli pomoći drugima, trebamo prvo pomoći sebi. Zato je u drugom dijelu susreta prof. Jakšić održala radionicu koristeći tehniku „prazne stolice“ u kojoj osoba zamišlja da govori izravno umrloj osobi u sadašnjemu vremenu. Poticanji pita-njima, sudionici su vodili u svojim mislima razgo-vor s pokojnikom i prorađivali osjećaje tuge, ljutnje, straha, žaljenja i ljubavi.

Dobra djela prate čovjeka i nakon smrti i to zna-mo bez obzira na svjetonazor. U životu možemo sve zaboraviti, ali ljubav koju smo primali od drage osobe ne ćemo nikada jer ljubav je jača i od smrti. Zato je prolaznost poticaj za odgovorno djelovanje i podsjetnik da svaki trenutak života iskoristimo najbolje što možemo. Na kraju toga dirljivog susreta sudionici su podijelili svoja iskustva, misli i osjećaje o vlastitim gubitcima, kroz tugu i suze, ali i vjeru i nadu u ponovni susret, uz tihu potporu grupe, u svjetlu snage Uskrsloga. (SBC)

Akcija franjevačkih bogoslova i Marijinih obroka

Početkom ovogodišnje korizme bogoslovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita u suradnji s Marijinim obrocima Hrvatska pokrenuli su humanitarnu akciju pomoći djeci Južnoga Suda- na. Odazivajući se na apel pape Franje, organizirali su navedenu akciju diljem samostana, župa i hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj u kojima djeluju franjevci provincije Presvetog Otkupitelja. U akciju su se zatim uključile i druge župe, osobito u Splitu, kao i mnoge hrvatske katoličke misije u Njemačkoj, različite zajednice i pokreti i mnogi pojedinci.

U Južnome Sudaru (najmlađoj državi na svijetu koja je neovisnost izborila 2011. godine) od 2013. traje krvavi građanski rat. Ljudi su raseljeni iz svojih domova, crkve i škole su uništene, zemlja zbog rati- nih okolnosti neobrađena. U tako teškim uvjetima Katolička Crkva i Marijini obroci najsustavnije po- mažu narodu Južnoga Sudara. Naime, ova dobro- tvorna organizacija, koja je plod marijanske duhov-

nosti iz Međugorja pa zato i nosi Marijino ime, ne samo da omogućuje siguran obrok siromašnoj djeci, već ih i školuje te na taj način dugoročno pomaže riješiti njihovu tešku materijalnu situaciju. Marijini obroci koji djeluju u 14 država i na 5 kontinenata u ovom trenutku na ovakav način hrane i školju 1 230 000 (milijun dvjesto trideset tisuća) djece.

Novac koji je ovom humanitarnom akcijom pri- kupljen u cijelosti je uplaćen na račune Marijinih obroka u Hrvatskoj i u Njemačkoj. Iako će na na- vedenе račune (objavljene u dosadašnjim pozivima za akciju) još ponetko uplatiti, osobito oni koji tek sada saznaju za akciju, s ponosom ističu kako su od dobrih ljudi velikog srca diljem Hrvatske, Njemačke, Bosne i Hercegovine i drugih zemalja za ovu ak- ciju skupili 404 361 38 kuna. Od navedenog iznosa u Hrvatskoj su, po zadnjim podacima koje imaju iz Marijinih obroka, sakupili 339 546 38 kuna, a u Nje- mačkoj 8 700 eura. (Franjevački bogoslovi)

Susret sjemeništaraca u Travniku

Od 29. travnja do 1. svibnja održan je u Nadbi- skupskome sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku u Bosni i Hercegovini susret sjemeništaraca Repu- blike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Geslo ovo- godišnjega susreta riječi su sv. pape Ivana Pavla II. koje je izrekao za svoga prvog pastoralnog posjeta BiH 1997. godine u Sarajevu: „Zvanje je pustolovina koju se isplati živjeti do kraja“.

Subotnji i nedjeljni program bio je u znaku upo- znavanja lika i djela sluge Božjega Petra Barbarića, travničkoga sjemeništarca, koji je umro na glasu svetosti krajem 19. stoljeća i čiji se posmrtni ostat- ci nalaze u crkvi sv. Alojzije Gonzage u travničko- me sjemeništu U nedjelju su, 1. svibnja, odgojitelji i sjemeništarci Splita, Sinja i Zadra u organizaciji travničkog sjemeništa pohodili franjevačko sje- menište „Visoko“, hodočastili u Goražde Drinskim mučenicama te su se u Sarajevu susreli s uzoritim kardinalom Vinkom Puljićem, nadbiskupom i me- tropolitom Vrhbosanskim. Istoga su se dana u ka- snim večernjim satima suretu sjemeništaraca pri- družili sjemeništarci i odgojitelji Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu te franjevački sjemeništarci s Kaptola.

U ponedjeljak, 1. svibnja, na blagdan sv. Josip radnika, susret sjemeništaraca započeo je svetom misom u crkvi travničkoga sjemeništa koju je pred- vodio preč. Anto Meštrović, vrhbosanski kanonik u svojstvu posebnog izaslanika sarajevskoga nad- biskupa i kardinala Vinka Puljića. U koncelebraciji su sudjelovali odgojitelji sjemeništarca iz Zagreba, Splita, Sinja i Zadra. Misno slavlje animirali su pje- smom i posluživanjem kod oltara travnički sjeme- ništarci. Nakon doručka uslijedilo je pojedinačno predstavljanje sjemeništa te ždrijeb za poslijepod- nevni športski program. U 11 sati sjemeništarci Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“ iz Trav- nika podarili su nazočnima kazališnu predstavu kojom su pokušali prezentirati život sjemeništa od njegova osnutka 1882. godine pa sve do današnjih dana.

Sjemeništarci Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu osvojili su prva mjesta u nogometu, košar- ci i šahu, a treće mjesto u stolnom tenisu. U 16 sati odgojitelji sjemeništa Crkve u Hrvata održali su svoj redoviti godišnji susret. Najprije su promišljali kako uključiti ostala mala sjemeništa u ovakav tip susreta. Dogovoren je da idući susret 2018. godine bude u Splitu. Razgovaralo se o tekstovima za duhovni po-

ziv koji bi prvenstveno bio namijenjen za osnovnoškolce i ministrante te je predložen susret odgojitelja malih sjemeništa na razini HBK-a krajem kolovoza ove godine.

Na susretu su sudjelovali odgojitelji: fra Ivan Udovičić, fra Nedjeljko Jukić i fra Stipe Šušnjara (Sinj); don Jure Bjeliš, don Vedran Torić i don Mato Brečić (Split); don Ante Dražina (Zadar); preč. Matija Pavlaković, vlač. Ivan Grbešić, vlač. Josip Đurin i vlač. Goran Bužak (Zagreb); fra Danijel Patafta (Zagreb - Kaptol 9); don Željko Marić, vlač. Đuro Arlović, don Pavlo Šekerija i vlač. Damjan Soldo (Travnik).

Nakon svibanske pobožnosti, ispred travničkoga sjemeništa, fotografijom su ovjekovječili ovaj susret u kojem je sudjelovalo stotinjak sjemeništara Crkve u Hrvata te njihovih odgojitelja. Nakon večere i podijele nagrada najboljima, uputili su se prema svojim odredištima zahvalni Gospodinu na lijepom zajedništvu te s molitvenom preporukom da sluga Božji Petar Barbarić, vrsni sjemeništarac, što prije bude proglašen blaže-

nikom svete Crkve. (MP)

Otvorena izložba „Nova istraživanja splitske katedrale“

Izložba „Nova istraživanja splitske katedrale“, koju je organizirala Splitsko-makarska nadbiskupija s Konzervatorskim odjelom – Split i Ministarstvom kulture RH, otvorena je u četvrtak, 4. Svibnja, u palati Skočibučić Lukaris na Peristilu u Splitu. O postavljenoj izložbi govorili su splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić i pročelnik Konzervatorskoga odjela u Splitu dr. sc. Radoslav Bužančić. Postavljena izložba je rezultat novih istraživanja koja su proteklih godina provedena u najstarijoj kršćanskoj građevini – splitskoj katedralnoj crkvi svetog Dujma, najstarijoj katedrali na svijetu.

„Zanimanje za splitsku katedralu je kroz povijest uvijek bilo veliko. Jedan od najranijih opisa katedrale u Splitu dugujemo Marku Maruliću, renesansnom svestranom geniju koji se osim pisanja književnih djela, po kojima je poznat kao otac jezika, a posredno i hrvatske nacije, bavio hrvatskom poviješću, epigrafijom, a kroz to zanimanje i arhitekturom“, rekao je nadbiskup Barišić, te naglasio kako je Marulić opisivao nedostižnu gradnju antičkoga genija, divio se kamenim blokovima i stupovima, jer je to u njegovo vrijeme bilo gotovo nedostižan graditeljski pothvat. Potvrđujući Marulićevo zanimanje za najstariju kršćansku građevinu ove vrste, nadbiskup Barišić je zatim pročitao citat kako Marulić vidi splitsku katedralu: „Još i sad stoji hram što

je nekoć pripadao Jupiteru, a danas je posvećen mučeniku Dujmu nalik na veliku kulu, kružnog oblika i uglađ, kojemu je zid – kako vidiš – sastavljen od četvrtasta kamenja slagana u mrežastu rasporedu. Iznutra ga podupire osam golemlih stupova, na kojima leže drugi, manji, od kojih se četiri od porfirnog mramora zajedno s drugima uzdižu sve do krovnoga svoda. S vanjske strane ima trijem od dvadeset i dva velika stupa, također znamenit zbog sinadskog mramora. Nadalje ispred ulaza u hram rastvara se samo predvorje i prostran atrij okružen velikim stupovima koji su pak isklesani od frigijskog mramora i podupiru na sebe položene lukove, tako da nigdje u Rimu ne ćeš pronaći toliki broj tako velikih i takvih stupova postavljenih na jednom mjestu.“

„Danas katedrala izgleda kao u doba transformacije poganskoga mauzoleja u kršćansku crkvu, sačuvani su samo dograđen zvonik iz 13. st. i kor s početka 17. st., pa ipak ne znamo još uvijek njen izvorni izgled“, kazao je mons. Barišić, te naveo primjer Tome Arhiđakona koji je u doba Ivana Ravnenjanina započeo hvalevrijedan posao. „Od Jupitrova hrama, koji je bio podignut u samom carskom zdanju, stvorio je crkvu, posvetivši je Uznesenju Blažene Djevice Marije. Odredio je da tamo bude kler koji će svakog dana smjerno obavljati bogoslužje.“ Najnoviji nalazi potvrđuju Tomine riječi: „Pronađe-

ne su kockice zidnih mozaika kojima je bila ukrašena kupola katedrale. Vjerovatno su prikazivali likove poganskih bogova od kojih je, kaže Toma, biskup očistio crkvu. Od tog vremena do danas katedrala se nije prestala ukrašavati, uljepšavati i prilagođavati liturgiji.“

Potom je Radoslav Bužančić govorio o izložbi koja je posvećena najnovijim istraživanju. Unatoč brojnim saznanjima i otkrićima tijekom 150 godina znanstvenog istraživanja najstarije sakralne građevine na svijetu, njezine tajne još nisu otkrivene. Postoji veliki broj upitnika na kojima arheolozi, konzer-

vatori i brojni drugi intenzivno rade kako bi doznali što sve utroba današnje splitske katedrale krije, kaže Bužančić. Na kraju svoga izlaganja zahvalio je zaslužnima za izlaganje na izložbi: tvrtki NEIR iz Splita i ART Projekt iz Kaštel Gomilice, te posebno istaknuo arheologe Milku Mrduljaš i Miroslava Gogalu, restauratore Anu Doljanin, Antu Miloša, Zorana Bobana, Antu Antunovića i Tihanu Višić. Za izradu dokumentacije istaknuo je Klaru Šolić i Josipu Ružić, dok je za fotografsku dokumentaciju pohvalio Živka Bačića, a za opremu izložbe Nevena Marina i Studio Vista iz Splita. (IL)

Devetnica sv. Dujmu

Splitsko-makarska nadbiskupija, grad Split i župa Uznesenja BDM svećano su se od 28. travnja do 6. svibnja pripremali devetnicom za proslavu svoga nebeskog zaštitnika, sv. Dujma. Pjevana misna slavlja u katedrali sv. Dujma predvodili su: don Ivan Simunić, don Jure Vrdoljak, don Anđelko Dukić, fra Ante Udovičić, don Bože Plazibat, nadbiskup Marin Barišić, fra Miljenko Vrabec, don Josip Pinčić. Posljednju večer, za vrijeme otvaranja moćnika i svečane Večernje, propovijedao je mons. Miroslav Vidović, kanonik Metropolitanskoga kaptola u Splitu i generalni vikar. Na misama su pjevali crkveni zborovi: mješoviti pjevački prvostolni zbor sv. Dujma, mješoviti zbor Župe sv. Mateja – Ravne njive, mješoviti zbor Župe Svetoga Spasa – Mejaši, zbor sestara milosrdnica, mješoviti zbor Župe Presv. Srca Isusova – Visoka, komorni zbor splitskih bogoslova, mješoviti zbor Župe Gospe od Pojišana i mješoviti pjevački zbor zadarske katedrale. Svoje je koncerte održalo više pojedinaca i glazbenih skupina: mješoviti pjevački prvostolni zbor sv. Dujma, Djevojački zbor

II. gimnazije – Split, mandolinski orkestar „Sanctus Domnio“ iz Splita, komorni zbor splitskih bogoslova, na orguljama mag. mus. Ivan Urlić i mješoviti pjevački zbor zadarske katedrale. Budući da je ova godina u nadbiskupiji posvećena očevima, upriličen je okrugli stol na temu „Obitelj – očinstvo danas“ na kojem su sudjelovali: dr. med. Vide Popović, don Tomislav Ćubelić, Lucijan Kosor i Damir Mandić, vjeroučitelji i očevi brojne djece, a predstavljena je i knjiga don Ante Mateljana „O sakramentima“, o kojoj su govorili dr. Mladen Parlov i dr. Alojzije Čondić. (SBC)

Svečano ustoličenje novoimenovanih kanonika

Šestoga dana devetnice sv. Dujmu u čast, zaštitniku grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije u srijedu, 3. svibnja u splitskoj prvostolnici sv. Dujma misno slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s prepozi-

tom Prvostolnog kaptola u Splitu mons. Nediljkom Antom Ančićem te oko dvadesetak svećenika, među kojima su bili i kanonici.

Svečanost je započela obredom ustoličenja novoimenovanih kanonika: mons. Jure Vrdoljaka, župni-

ka splitske župe sv. Mateja ap. na Ravnim Njivama, don Radojka Vidovića, župnika splitske konkatedralne župe sv. Petra ap. i mons. Miroslava Vidovića, generalnoga vikara Splitsko-makarske nadbiskupije. Nadbiskup je novim kanonicima predao kanoničko ruho: roketu, mocetu, križ, križaricu i Statut te im je uz cjelov mira čestitao i zaželio sreću u kanoničkoj službi. Prvostolni kaptol u Splitu sada je opet popunjen i broji devet članova.

U svojoj je propovijedi nadbiskup govorio o Isusovim učenicima, dvojici od dvanaestorice apostola: Filipu i Jakovu. Evanđelje po Ivanu pokazuje Filipa kao prvoga od mnogih kojima je Isus uputio riječi: "Podi za mnom!" Kad je Filip sreo Isusa odmah je potražio Natanaela i kazao mu: "Našli smo onoga o kome je pisao Mojsije u Zakonu i Proroci. To je Isus, sin Josipa iz Nazareta." Natanael je bio sumnjičav te upitao: „Iz Nazareta može li što dobro izići?, ali Filip nije s njim raspravljaо već ga je pozvao: „Dođi i vidi.“ Taj nam događaj kazuje dvije važne činjenice o Filipu: pravilan pristup osobi koja sumnja, njegovu jednostavnu vjeru u Isusa i misionarski duh. Ivan u svome evanđelju dovodi Filipa na pozornicu i kod opisa kako Isus čudesno hrani pet tisuća ljudi.

Govoreći o Jakovu, koji je rodbinski bio povezan s Marijom te su ga zvali bratom Gospodinovim,

nadbiskup je kazao je da je bio mudar i razborit: prvi je presjedao kršćanskom zajednicom u Jeruzalemu, a sudjelovao je na prvom Koncilu u Jeruzalemu uz Petra i Pavla. Tradicija govori da je bio pogubljen i pokopan u Jeruzalemu 62. godine, a poslije su njegove relikvije prenijete u Rim u baziliku Dvanaestorce apostola.

Isusu nije bilo lako govoriti učenicima o svom odlasku te o zajedništvu vječnoga života u kojem će se kasnije pronaći, jer oni su još uvijek reagirali po ljudsku i shvaćali iz svoje zemaljske perspektive. Stoga kad im reče da znaju put do mjesta na koje odlazi, oni izjavljuju da ne znaju kamo odlazi, pa da tako ne znaju ni put. Kao odgovor na njihovo neznanje i Filipov upit Gospodin je odgovorio: „Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni. Da ste upoznali mene, i Oca biste mogli upoznati. Od sada ga i poznajete i vidjeli ste ga.“ U tom je surječju nadbiskup naglasio da je „Isus mjesto boravka Očeva. Bog je ljubav. Onaj koji ljubi boravi u onome koga ljubi, a ljubi najviše svoga Sina. Odnos između Oca i Sina toliko je dubok da su jedno drugome kuća i dom. U taj odnos Isus želi i nas uključiti snagom svoga Duha.“ Nadbiskup je protumačio što znači da je Isus Put, Istina i Život istaknuvši: „Put je hod, dom i smisao koji nas vodi do Oca i ostvarenja našega života. U svijetu ima mnoštvo i previše stranputica, a jedan je i jedinstveni put - Isus Krist. Istina je živa i životvorna, ona nije doktrina, načelo i princip. Isus je istina o Bogu i o čovjeku i u toj istini ispravno gledamo našu stvarnost. Apostoli su živeći u toj istini bili kvasac u svojoj sredini, kao i Dujam u svojoj.“ Svoju je propovijed zaključio mišlju da „Život nije samo biologija nego ljubav, odnos, blizina Boga i čovjeka – ta povezanost iz koje živimo a koju ugrožava moć i bogatstvo, vlast i egoizam.“ Nakon mise koncert je upriličio Komorni zbor splitskih bogoslova. (SBC)

Sudamja fest 2017.

U organizaciji Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije u srijedu, 26. travnja na splitskom je Peristilu održan već tradicionalni Sudamja fest 2017.

Riječ je o glazbenom festivalu koji se održava u čast sv. Dujmu, zaštitniku grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije. Ove godine, kao i prošlih godina, Sudamja Fest okupio je mnoštvo darovitih pjevača i svirača koji su nastupili sa skladbama: Da-

vor Terzić: Utjeha/Znak, Dominik: Rijeka Ljubavi/Aleluja, osvanuo je dan, Konkatedrala: K izvoru/Miserere, Papa band: Novi život daješ mi/ Pod ovim nebom, Aurora: Vikni Gospodine/Tebi dajem sve, Veritas aeterna: Vodi me/Navješćujte svim narodima čudesa Gospodnja, Mihovil: Ljepota spasenja/Svetlost svijeta, Adrijane: Samo On/Neuvela srećo moje duše.

Na kraju se festivala nazočnima obratio dr. sc. don Mihael Prović, povjerenik Ureda za pastoral

mladih koji je izrazio zadovoljstvo što se Sudamja fest odvrio na Peristilu – predivnoj pozornici grada Splita. Zahvalio je institucijama počevši od grada Splita pa do župa koje su potpomogle da se festival održi, brojnim pjevačima i sviračima, te Mati Pocrnjiću, umjetničkom direktoru festivala i svima koji su na bilo koji način pridonijeli organizaciji. Festival je završio zajedničkom izvedbom pjesme: „Velik si“. Voditeljski dvojac Kristina Bitanga i Luka Jelavić, vodili su slušatelje kroz program. (AM)

Mediteransko u misli i djelu pape Franje

U sklopu Mediteranskog festivala knjige, koji se od 3. do 7. svibnja održava u Splitu, u petak, 5. Svibnja, održan je Mediteranski brevijar Kršćanske sadašnjosti na kojem su o temi „Mediteransko u misli i djelu pape Franje“ govorili dr. sc. Edvard Punda s KBF-a Sveučilišta u Splitu i don Anton Šuljić iz KSA. Moderatorica je bila lic. theol. Silvana Burilović Crnov.

Govornici su se najprije zadržali na najvažnijim odrednicama mediteranstva u koje se kao u kulturni milje utkalo kršćanstvo. Mediteran je kolijevka najvažnijih europskih kultura, od egipatske preko feničanske pa sve do grčke, rimske i logično rano-kršćanske, srednjovjekovnoga susreta s islamskom kulturom. Zatim, tu su nastala najvažnija poznata pisma, od egipatskoga preko feničanskoga, hebrejskoga, grčkoga, latinskoga, staroslavenskoga. Mediteran je, međutim, i kolijevka najvažnijih monoteističkih religija: židovstva, kršćanstva i islama. Uzme li se sve to u obzir te ima li se na pameti da su ljudi na Mediteranu po naravi stvari bili usmjereni jedni na druge, da su kolake ideje i vrijednosti, robe i utjecaji, da se na Mediteranu radovalo životu i da je ljepota utkana u pore svakome Mediterancu, pa ako se još pridoda gastronomija i ljubav prema pjesmi

i zabavi - Mediteran kao okvir u kojem kršćanstvo počinje djelovati i širiti se te koristiti kulturni i filozofiski obrazac za navještaj, ali i za razumijevanje samog sebe, tada je jasno da Mediteran jest neka vrsta ishodišta. U tom kontekstu osoba pape Franje na svojevrstan način, već i izborom imena, ali i krijenima (često spominje svoju baku koja je rođena u Italiji), jest Mediteranac premda je rođenjem Argentinac. Njegova igrivost, sklonost iznenadenjima, prisnost i radost života, njegova neposrednost – posebice u susretu s običnim ljudima, poznavanje novinara po imenu, čak njihovih obitelji – sve to upućuje na papu kojem je Mediteran u venama, ali i ne samo u venama, nego još više u nauku koji se čita osobito u njegovim enciklikama, i još posebije u „Laudato si“, rekao je Šuljić. Pokazavši na raznim papinim tekstovima, ali i gestama tu notu mediteranskog – kao vjerskog i kulturnoškog obrasca, rekao je da ovaj papa Mediteranu ponovno otkriva njegovu izvornu bit, ali i još više njegovu izvornu povezanost s kršćanstvom.

S druge strane, Mediteran nije samo katolički. Ne samo povijesno, nego nadasve kulturno Mediteran obuhvaća puno više od katoličkog. Ipak, ništa nije tako mediteransko kao katoličanstvo. Mediteran je „kolijevka ljudskosti“ – spoj svjetova, civilizacija, kultura, religija... Povijest Mediterana jest povijest suživota, upućenosti jednih na druge, susreta, ali i sukoba, oprečnosti... Kao takav Mediteran nije samo geografija, nego antropologija. Upravo u tome smislu, Punda vidi važnu poveznicu između Mediterana i pape Franje. Premda je riječ o prvoj festivalu knjige u Splitu i budući da se susret održao u kasnim poslijepodnevnim satima, nazočni su izvrsno prihvatali razgovor te je organizator izrazio želju da se ovakvi susreti i ovakve teme nastave i sljedećih godina. (IKA)

Svečanost u HNK-u Split u prigodi Dana grada i dodjela nagrada

Budući da je svetkovina sv. Dujma istodobno i Dan grada Splita, u petak, 5. svibnja, u splitskom HNK-u priređena je prigodna svečanost na kojoj je, uz različite programe, pozdrave i dodjelu nagrada, uputio i svoj pozdrav splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. „Slavlje svetoga Dujma, biskupa, mučenika i zaštitnika grada Splita, te ujedno i Dana našega grada, jedinstven je događaj koji nas okuplja i povezuje u radosno zajedništvo ispunjeno slavljeničkim ozračjem“, započeo je svoj govor nadbiskup Barišić, Dujmov 107. nasljednik pozdravivši sve nazočne predstavnike županije i grada, društveno-političkih ustanova na državnoj i lokalnoj razini, sve Spliťanke i Splićane, kao i sve goste grada, osobito laureate ovogodišnjih nagrada.

„Svake godine uz svetkovinu sv. Dujma dodjeljujemo nagrade građanima koji svojim životom i radom doprinose boljiku našega grada, društva i domovine. Ohrabrujuće je znati da među nama postoje osobe koje i u kriznim vremenima svakodnevno, strpljivo i ustrajno, svjedoče nadu i nalaze put budućnosti. To su osobe s prepoznatljivim stilom izvršnosti, odgovornosti, solidarnosti i općega dobra, osobe čiji način života i rada svjedoče da smo kulturna i humana sredina, da smo uza sve ograničenosti i izazove još uvijek prepoznatljivi na putu Dujmova nadahnuća. Između mnoštva kandidata za ovogodišnju nagradu izabrani ste vi, poštovani laureati. Neupitno je da se u našem gradu nalazi još veliki broj onih koji su zajedno s vama mogli dijeliti mjesto na pozornici.“

Nadbiskup je potom upozorio da „nije dobro ako se zaustavimo samo na godišnjem danu zajedništva i dodjele priznanja. Sveti Dujam nas želi vidjeti u zajedništvu svakodnevlja, u zajedništvu naše različitosti, u kojem ćemo i sami postati djelitelji nagrada bližnjima. Zahvalnost, uočavanja, priznanje, podrš-

ka, pohvala, pravičnost, solidarnost – samo su neki od načina kojima dodjeljujemo nagrade u svakodnevnom životu. I dobronamjerna i iskrena kritika svojevrsna je nagrada. Slaveći svetkovinu svojega svetog zaštitnika, kao Dujmovo duhovno i kulturno potomstvo, ne želimo biti „sezonci“ u vjeri i humanosti, već ljudi i kršćani svakodnevija“ Čestitavši laureatima ovogodišnjih nagrada grada Splita, nadbiskup je poručio: „Dok vam još jednom čestitam i zahvaljujem, želio bih da naš grad i naša domovina budu nagrađeni novim radnim mjestima i novim obiteljima koji u svoj grad Split i u svoju domovinu Hrvatsku ne će biti i dolaziti samo sezonski, već će u njoj tražiti i graditi svoju budućnost. Sveti Dujme, naš Split je tvoj Split. Moli za nas, štiti nas, naše obitelji i sve mlade! Na dobro nam došla Sudamja!“ (Cijeli nadbiskupov govor može se pročitati na str. 114.)

Potom je uslijedila dodjela nagrada. Nagrađeni za životno djelo u 2017. su: Drago Štambuk, za veliki stvaralački doprinos hrvatskoj poeziji, hrvatskom jeziku i njegovim narječjima; prof. emeritus dr. sc. Ivo Banović, za cijelokupan doprinos stručnom i znanstvenom radu te razvoju i unapređenju medicinske znanosti iz područja ginekologije i opstetrije posebno perinatologije i patologije trudnoće; Feđa Klarić, za poseban doprinos fotonovinarstvu kojim je predstavio i trajno zabilježio splitsku, dalmatinsku i hrvatsku svakodnevnicu i važne događaje kroz više desetljeća. Osobna nagrada dodijeljena je Ani Lešina, za posvećenost u pružanju pomoći potrebitima, nesebičan društveni angažman i humanitarno – volonterski rad. Dobitnici skupnih nagrada su Športski savez invalida grada Splita; Udruga MOST za uspješne akcije u promicanju solidarnosti na području susbjanja siromaštva te promicanje građanskog aktivizma i volonterskog rada. (SBC)

Otvaranje moćnika sv. Dujma

„Sveti Dujam svjedočio je i naviještao Boga Oca, Boga ljubavi, koji nam je očitovao svoje očinsko lice u svome sinu Isusu Kristu. Slavimo ga u godini posebnog naglaska na oca i očinstvo. Roditelj – otac u životu svakoga od nas – ima veliku ulogu. I Dujmovo duhovno očinstvo ima jednako važnu ulogu – pratilo je i prati život tolikih njegovih sinova i kćeri. Svjesni toga i mi se prepoznajemo i nazivamo njegovim potomstvom“, kazao je splitsko-makarski

nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodeći na uočnicu blagdana sv. Dujma u subotu, 6. svibnja, u splitskoj prvostolnici svečanost otvaranja moćnika sv. Dujma i svečanu Večernju u nazočnosti petorice (nad)biskupa, kanonika, svećenika, gradskih i županijskih vlasti te brojnih vjernika.

Kao što je običaj od najstarijih vremena, prepozit Metropolitanskoga kaptola u Splitu mons. Nediljko Ante Ančić i povjerenica Vlade Republike Hrvatske

za grad Split Branka Ramljak otvorili su moćnik na oltaru sv. Dujma. Nakon što je pozdravio ovogodišnjega predvoditelja slavlja mons. Hansa – Josefa Beckera, nadbiskupa iz Paderborna u Njemačkoj, koji je stigao u pratinji svoga tajnika don Ulricha Liehra, te sve nazočne, nadbiskup Barišić je istaknuo da je „sveti Dujam kao pastir salonitanske Crkve svojim životom, riječima i djelima, iznad svega svojim mučeništvom, upućivao svoje duhovne sinove i kćeri na zajedničkog nam Oca, Boga koji nas je toliko i tako ljubio da nas je u utjelovljenju svoga Sina posinio“.

(Cijeli nadbiskupov govor može se pročitati na str. 115.)

Generalni vikar mons. Miroslav Vidović na početku je svoga prigodnog razmatranja kazao da sv. Dujam „nimalo nije bio impresioniran niti zadojen moću. Nije se saginjaо pred moćnicima i silnicima svoga vremena, već je priznavao samo jednog sve-mogućeg Boga koji se utjelovio u Isusu Kristu te poslao svoga Duha koji obnavlja lice zemlje.“ Cijelo

razmatranje mons. Vidovića može se pročitati na str. 116.)

Na kraju svoje propovijedi mons. Vidović uputio je molitvu sv. Dujmu, koji u svojoj ruci nosi naš grad i sve građane, našu nadbiskupiju i sve vjernike, da nam pomogne da istinski budemo djeca Božja te

braća i sestre jedni drugima jer „ako postanemo djeca Božja, doživjet ćemo čudesno ispunjenje svih svojih molitava i prošnji i brati plodove: vjeru, nadu i ljubav; mir i zajedništvo; solidarnost i blagostanje.“

Mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma i bogoslovski zbor, uz mnoš-

tvo puka, radosno je otpjevao Večernju molitvu. Potom je nadbiskup Barišić zahvalio svima koji su sudjelovali u devetnici: propovjednicima, zborovima, glazbenicima na čelu s maestrom don Šimom Marovićem te je na sve nazočne zazvao Božji blagoslov, a himnom sv. Dujmu u čast završila je svečana Večernja i devetodnevna priprava za blagdan sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije. (SBC)

Svečano proslavljen zaštitnik grada Splita sveti Dujam

Svečanim euharistijskim slavljem, koje je u nedjelju, 7. svibnja, na splitskoj rivi uz sudjelovanje više tisuća vjernika predvodio mons. Hans-Josef Becker, nadbiskup iz Paderborna u Njemačkoj, Splitsko-makarska nadbiskupija i grad Split proslavili su svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika, sv. Dujma, biskupa i mučenika prvih kršćanskih stoljeća.

Uz domaćina splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića i predvoditelja slavlja mons. Beckera, u slavlju je sudjelovalo još šest nad/biskupa – predsjednik HBK-a i zadarski nadbiskup Želimir Puljić, gospičko-senjski biskup Zdenko Križić, šibenski biskup Tomislav Rogić, dubrovački biskup Mate Uzinić, hvarski biskup Slobodan Štambuk i kotorski biskup Ilija Janjić, potom generalni vikar mons. Miroslav Vidović, Metropolitanski kapitol na čelu s prepozitom mons. Nediljkom Antonom Ančićem, katedralni župnik don Tomislav Ćubelić, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otku-

pitelja fra Joško Kodžoman, izaslanici biskupa i provincijala te oko šezdeset svećenika, kako dijecezanskih, tako i redovničkih.

Svečana procesija sa svečevim moćima pod vodstvom don Jure Bjeliša, od prvostolnice do prigodnoga oltara na Trgu dr. Franje Tuđmana na splitskoj rivi, bila je i ove godine lijepo priređena. U njoj su sudjelovale redovnice, crkvene i humanitarne udruge, vojska, policija, viteške udruge i udruge Domovinskoga rata, kao i mnoge folklorne skupine grada i okolice. Kako bi ophod bio uronjen u molitvu, pobrinuo se animator slavlja dr. don Ante Mateljan. Ljepoti pobožnosti i slavlja uvelike su pridonijeli brojni redari pod vodstvom don Luke Vrljička te pjevanje mješovitoga zbara, sastavljenoga od mješovitoga pjevačkog prvostolnog zbara sv. Dujma i zbara Gospe od Zdravlja, pod ravnanjem kapelnika splitske prvostolnice maestra don Šime Marovića, a uz pratnju splitskoga „Brass kvinteta“ te orguljašku pratnju maestre s. Mirte Škopljanc-Mačine.

Pozdravnu riječ uputio je domaćin metropolit Marin Barišić pozdravljujući predvoditelja slavlja i sve nazočne (nad)biskupe, kardinale i biskupe koji su uputili svoje čestitke, provincijale, svećenike, provincijalke, redovnike i redovnice, izaslanika predsjednika Vlade Republike Hrvatske, izaslanicu Predsjednice RH, povjerenicu Vlade za grad Split, splitsko-dalmatinskog župana, zapovjednika Hrvatske ratne mornarice, saborske zastupnike, predstavnike društvenih, civilnih i vojnih vlasti, nagrađene građane uz Dan grada Splita, sve građane i vjernike, a osobito sve hodočasnike i goste, kao i sve one koji prate posredstvom Hrvatskoga radija i televizije.

„Slavimo svetog Dujma u godini koja je posvećena ocu i očinstvu. Upravo u svetome Dujmu prepoznajemo hrabroga pastira i duhovnoga oca. Svojim životom, riječima i djelima, a iznad svega svojim mučeništvom, hrabrio je i upućivao svoje duhovne sinove i kćeri na zajedničkog nam Oca, Boga koji nas je toliko ljubio da smo u Sinu postali njegovi sinovi i kćeri. Budući da imamo zajedničkoga Oca, braća smo i sestre! Željeli bismo da svi naši očevi, bilo biološki, bilo duhovni, bilo gradski, u svojim ulogama i institucijama, svojom molitvom i radom, odgovornom slobodom i zauzetim zalaganjem, pravednošću i poštenjem, radnim danom i nedjeljnim slavljem, u obitelji i društvu, budu ohrabrenje svojoj djeci i mladima u njihovim nesigurnostima, da im budu siguran putokaz u njihovim lutanjima, pouzdan oslonac u njihovim posrtanjima, jasni svjedoci

istine u mentalitetu relativizma, da budu izvor i branitelji života“, kazao je nadbiskup Barišić, Dujmov 107. nasljednik. (Cijeli nadbiskupov govor možete pročitati na str. 117.)

Propovijed mons. Hansa – Josefa Beckera, njemačkoga nadbiskupa iz Paderborna, čiji je hrvatski prijevod čitao mons. Nediljko Ante Ančić, vjernici su s velikim zanimanjem pratili. Na samome početku mons. Becker iskazao je osobnu radost što dolazeći s hladnoga sjevera na topli jug, može još jednom doživjeti nadaleko hvaljeno hrvatsko gostoprimstvo te prelijepi pogled na more i okupljeno mnoštvo vjernika koje je sazvao Gospodin „koji nam je u svojim svetima na poseban način blizu. Ima nebrojeno mnoštvo svetih. Pa ipak svaka nacija, svaki kulturni krug, svaki grad i biskupija ima svece koji su s tim ljudima osobito blisko povezani. Moji doživljaji ovih dana kod vas ovdje u Splitu živo i jasno mi govore: ‘Za vas je sveti Dujam takav svetac s kojim ste na poseban način povezani.’“ (Cijelu homiliju nadbiskupa Beckera ovdje na str. 118.)

Misa je završila himnom domovini, za vrijeme koje su ovogodišnji prvpričesnici mahali hrvatskim zastavicama, a predvoditelj slavlja zazvao je Božji blagoslov na sve hrvatske obitelji i domovinu Hrvatsku. Nakon pjesme Blaženoj Djevici Mariji proslava Dana Grada i njegova zaštitnika sv. Dujma nastavila se bogatim kulturnim, zabavnim i drugim sadržajima. (SBC)

Nadbiskup Barišić primio premijera Plenkovića

Prigodom proslave blagdana sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije, nadbiskup Marin Barišić primio je u nedjelju, 7. svibnja, u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu predsjednika Vlade Republike Hrvatske, gosp. Andreja Plenkovića, u čijoj pravnici je bio ministar turizma, gosp. Gari Capelli i drugi suradnici. Nazočni su bili: povjerenica Vlade RH za grad Split prof. dr. Branka Ramljak i mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije. U srdačnom susretu nadbiskup je zahvalio premjeru Plenkoviću što je došao u Split u ovaj dan, kada Spaličani slave svoga zaštitnika. Pri tome upoznao je predsjednika Vlade s planovima Splitsko-makarske nadbiskupije, a osobito vezano uz palaču Skočibučić – Lukaris u kojoj bi, po dovršetku obnove i pravne procedure, trebalo biti izloženo umjetničko blago koje je nastajalo u Splitu od samih početaka gradnje Dioklecijanove palače, preko najvrjednije knjige u hrvatskome narodu – Splitskog evanđelistara, sve do raznih predmeta za liturgijsku upotrebu. Radi se o kulturnom blagu koje je svojevrsna „osobna karta“ povijesti i sadašnjosti hrvatskog naroda, a koje vrlo rado posjećuju mnogobrojni strani turisti.

Gosp. Plenković je sa zanimanjem primio na znanje sve što je dosada učinjeno oko ovog važnog projekta, te obećao pomoći i potporu Vlade kako bi projekt bio doveden do kraja te što prije prikazan svekoliko domaćoj i stranoj javnosti. Na vlastitu želju gosp. Plenković se u pravnici nadbiskupa uputio u splitsku pravostolnicu kako bi se pomolio pred otvorenim moćnikom sv. Dujma. Potom su zajedno posjetili i palaču Skočibučić – Lukaris gdje je u tijeku izložba o najnovijim otkrićima pri obnovi katedrale i gdje se premijer uvjerio u dosadašnje izvedene rade. (Nadbiskupski ordinarijat)

Župa sv. Andrije sa Sućidra pobjednik Sudamja kupa 2017.

Na igralištu Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu u ponedjeljak, 8. svibnja, odigrana je završnica Sudamja kupa 2017. U finalu su se susrele ekipе iz split-skih župa sv. Ante s Poljuda i sv. Andrije sa Sućidra,

a kao pobjednik s rezultatom 3:0 izašla je ekipa iz Župe sv. Andrije sa Sućidra.

U utakmici za treće mjesto između ekipa iz župa sv. Duje i sv. Stjepana prvomučenika sa Šolte pobijedila je Župa sv. Duje s rezultatom 2:0. Za najboljeg igrača Sudamja kupa proglašen je Damir Znaor iz Župe sv. Andrije sa Sućidra. Za istu ekipu nastupao je Duje Kulušić, koji je proglašen najboljim golmanom turnira. Za najboljeg strijelca proglašen je Vlado Majić, igrač Župe sv. Ante s Poljuda. Nagrade su podijelili Mladen Jurić, voditelj Sudamja kupa i don Jure Bjeliš, ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa. Ovogodišnji turnir okupio je oko stotinu igrača i prošao je u ferplayu i športskoj atmosferi. (AnteM)

Mons. Mile Vidović dobio nagradu za životno djelo

Svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije mons. dr. Mile Vidović primio je na svečanoj sjednici Dubrovačko-neretvanske županije, povodom obilježavanja Dana županije i zaštitnika sv. Leopolda Bogdana Mandića, nagradu za životno djelo zbog velikog doprinosa u kulturnom i povijesnom nasljeđu Dubrovačko-neretvanske županije, ali i mnogo šire – zbog proučavanja crkvene povijesti u Hrvata. Nagradu su mu 12. svibnja uručili predsjednik sabora RH Goran Jandroković i župan Dubrovačko-neretvanski Nikola Dobroslavić.

Mons. Vidović je na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu doktorirao 1977., obranivši tezu

„Nikola Bijanković – makarski biskup“ i postigao akademski naslov doktora teoloških znanosti, specijalizacija povijest Crkve u Hrvata. Obnašao je više službi u Crkvi među kojima voditelja Nadbiskupske kancelarije u Splitu, generalnoga vikara i arhiđakona metropolitanskoga kaptola u Splitu te ravnatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ u Splitu. Trenutačno radi na knjizi „Svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije, žrtve II. svjetskog rata i poraća“. Papa Pavao VI. počastio

ga je naslovom monsinjora 1970., a papa Ivan Pavao II. naslovom počasnoga prelata 1981. (Dubrovačko-biskupija.hr)

Predstavljena knjiga prof. Ivice Žižića „Slava križa“

Predstavljanje knjige „Slava križa – Simboli i slike vjere u ranokršćanskoj kulturi“ autora dr. Ivice Žižića, profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu i na Papinskom liturgijskom institutu u Rimu, održano je u četvrtak, 11. svibnja, u koru splitske katedrale. Knjigu su predstavili prof. dr. Dino Milinović (Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet u Zagrebu) i mr. sc. Mario Popović (Papinski patristički institut Augustinianum, Rim). Program, kojemu je nazočio generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, dekan KBF-a u Splitu prof. dr. Andelko Domazet i brojni profesori, moderirao je prof. Anton Šuljić. U glazbenome dijelu nastupio je komorni zbor bogoslova Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu pod vodstvom mo. Ivana Urlića.

Autor u knjizi, koja je podijeljena u 13 cjelina na 196 stranica, u izdanju Kršćanske sadašnjosti, temeljito obrađuje složena pitanja suodnosa umjetnosti, teologije i liturgije u ranokršćanskoj razdoblju. Promatra ih s gledišta crkveno-povijesnoga, povjesno-umjetničkog i općeg teološkog, napose liturgijskog, ikonografskog i mistagoškog vida. Knjiga

na sveobuhvatan način želi prikazati glavne teme i modele ranokršćanskoga umjetničkog izražaja na temelju metodologije kulturne analize u odnosu prema dogmi i nauku crkvenih otaca te liturgiji.

Na početku svoga govora dr. Milinović je istaknuo da se knjiga bavi „razdobljem dijaloga između svijeta antičke kulture i poruke evanđelja, ali je prije svega posvećena kršćanskoj poruci i ‘kršćanskom identitetu’ koji se formira usporedo s razvojem kršćanske ikonografije“. Naglasio je da autor odabrane primjere iz svijeta likovnosti ne sagledava u okviru linearnoga razvoja ranokršćanske umjetnosti – kronološkog i stilskog – niti prema kategorijama poje-

dinog nosača (sarkofazi, zidne slike ili primijenjena umjetnost), nego im pristupa iz perspektive njihova sadržaja i njihove namjene, te „u tome smislu zapravo slijedi jednu od temeljnih postavki velikoga autoriteta na području povijesti umjetnosti, Aloisa Rieglja.“ Odabrani primjeri, nastavio je dr. Milinović, „potenciraju vjersko značenje kršćanske umjetnosti i njezinu čvrstu, presudnu povezanost s posvećenim mjestima na kojima se odvijaju odgovarajući liturgijski obredi, bilo da je riječ o mjestima kulta ili podzemnim grobljima: u tome kontekstu susrećemo antropomorfne, životinske, fitomorfne i grafičke znakove-simbole poput križa, sidra, golubice, janjeta, oranta, ribara ili Dobroga pastira.“

Mr. Popović je naglasio da je „tijekom prva dva stoljeća kod kršćanskih pisaca motiv križa zapravo rijedak, spominje ga tek usput sveti Ignacije Antiohijski u svojim poslanicama crkvama u Efezu, Traliji i Filadelfiji, zatim sveti Justin u svojem platoničko-stočkome poimanju križa kao ‘crux anima mundi’ te napokon kod judeokršćanskih zajednica Male Azije. Patristička literatura pak svoj temelj razmatranja o križu nalazi u blagdanu ‘Inventio crucis’ (Uzvišenje Svetoga Križa) iz 325. godine, prilikom posvete bazilike Svetoga groba. Od tada su pa nadalje sve češće prisutni homiletski tekstovi te nadalažeći veličanstveni ikonografski prikazi. Upravo će taj blagdan dati novi i snažni zamah u promatranju križa kao ‘crux invicta’, zatim kao ‘signum victoriae’, koji se materijalizira u ikonografskim prikazima predstavljajući ne više raspetoga Krista patnika, nego Krista pobjednika, koji dolazi u slavi na kraju vremena.“

Na kraju je riječ zahvale svima koji su sudjelovali u predstavljanju, ali i u nastanku knjige (izdavaču, recenzentima i dr.) uputio autor dr. Žižić koji je, između ostaloga, kazao: „Nije mi bila nakana stvoriti niti udžbenik, niti teološki traktat, nego vodič u srce kršćanske vjere izraženom umjetnošću. Zapravo, mistagogija-uvodenje u Otajstvo je istinska nakana ovog djela: to je vođenje po krajolicima ranokršćanske umjetničke baštine koja nije samo umjetnost, nego i molitva; nije samo umjetnička baština, nego duhovno blago; i nije samo povijest, nego sadašnjost. Ranokršćanska umjetnost je uistinu polivalentna. I s koje god strane pošli, uvijek ćemo se naći na pola puta, ne samo zato jer umjetnost čuva nešto od staroga povijesnog života i njegovih bića, nego zato jer prenosi sjećanje cjeline koju misao teško može zaokružiti. Mislti umjetnost znači ući ususret onome što isjava iz njezine biti, a to je spomen-čin na događaj Isusa Krista i iščekivanje njegova ponovnoga dolaska.“

Promatrajući i analizirajući velika djela ranokršćanske umjetnosti, koristeći se teološkim vrelima i relevantnim teološkim i kulturološkim interpretacijama, Ivica Žižić napisao je originalnu knjigu od iznimne važnosti za znanstveno područje proучavanja simboličkoga govora ranokršćanske liturgijske umjetnosti i njezina kulturološkoga značaja, osobito za hrvatsko govorno područje, gdje do sad nije postojao ovako temeljni i sveobuhvatni pregled. Knjiga je obogaćena sa stotinjak slika najznačajnijih ranokršćanskih umjetničkih djela, mjesta i simbola. (SBC)

Preiprema za Hod za život u Splitu

„Hod za život, obitelj i Hrvatsku“ miroljubivi je hod građana u znak potpore nerođenoj djeci, njihovim majkama, očevima i obiteljima. Ove će se godine, osim u Zagrebu, po prvi put održati u Splitu

u subotu, 20. svibnja. Okupljanje sudionika bit će u 10 sati pred crkvom Gospe od Zdravlja, a potom će Marmontovom hodati do Rive, gdje Splićane i njihove goste očekuje bogati zabavno-glazbeni program u sklopu kojega će nastupiti Meri Cetinić, Alen Nižetić, klapa Kontra i drugi izvođači.

Na konferenciji za tisk „Hoda za život – Split“ održanoj u četvrtak, 11. svibnja, u kavani Bajamonti na splitskim Prokurativama, članovi organizacijskog odbora predstavili su ciljeve i program manifestacije.

„‘Hod za život’ miroljubivi je hod građana kojim želimo ljudima posvjestiti da život počinje začećem i da ga trebamo štititi u svim njegovim fazama, sve

do prirodne smrti“, istaknuo je Tomislav Slavić, voditelj organizacijskoga tima „Hoda za život – Split“ te dodao: „Cilj nam je da se ljudi različitih profila taj dan ujedine, da se zajedno veselimo životu, da pokažemo da je život vrijedan, i da svi – mali i veliki – stanemo zajedno u zaštitu života.“

Mihaela Krajina istaknula je pravo na život kao temeljno pravo: „Pozivamo sve da pruže potporu svakom rođenom djetetu, majkama i obiteljima, a na poseban način nerođenoj djeci i trudnicama“, kazala je Krajina dodajući kako se za svaki život vrijedi boriti.

„Važno je i da država konkretnim mjerama pomogne majkama i obiteljima te da se tako popravi i demografska slika u Lijepoj Našoj. Cilj nam je i pružiti podršku majkama koje razmišljaju o poba-

čaju, odnosno želimo istaknuti potrebu da one budu educirane o svim znanstvenim činjenicama vezanima uz početak i razvoj začetoga života“, naglasila je Krajina.

Neven Mikšić je u svom izlaganju istaknuo pravo na život kao temeljno ljudsko pravo iz kojeg proizlaze sva ostala prava: „Dužnost nam je štititi pravo na život svih onih koji se ne mogu sami štititi i zato sam se odlučio uključiti u ‘Hod za život’ te ovim putem pozivam sve Splićane i Dalmatince da nam se pridruže“.

Ružica Gulan naglasila je da će u „Hodu“ volontirati više od 150 građana različitih profila – od vjernika različitih vjeroispovijesti do ateista i agnostiaka, no svima nam je zajednička želja da zaštитimo život.“ (SBC)

Molitveno bdijenje za duhovna zvanja

U sklopu Tjedna molitve za duhovna zvanja (8. do 14. svibnja) održano je molitveno bdijenje u crkvi sv. Frane na Obali u Splitu.

Molitveni susret predvodio je don Jure Bjeliš, voditelj Ureda za pastoral duhovnih zvanja i ravnatelj Nadbiskupskoga sjemeništa. „Budući da ove godine četvrta vazmena nedjelja – Nedjelja Dobroga Pastira spada na svetkovinu sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije, tjedan molitve za duhovna zvanja premjestili smo tjedan poslije četvrte vazmene nedjelje i Sv. Dujma“, kazao je Bjeliš, te objasnio kako je u ponedjeljak, 8. Svibnja,

održan molitveni susret za duhovna zvanja u velikoj kapeli Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu koji je predvodio o. Jozo Čirko, OP, župnik i magistar dominikanskih sjemeništaraca. Geslo bdijenja bilo je „Bog zove svakoga po imenu“. Neka Gospodin providi u svojoj Crkvi navjestitelje evanđelja. Don Jure Bjeliš istaknuo je važnost molitve na tu nakanu te dodao: „Prvi akt je Bog, onaj koji se poziva, a čovjek je onaj koji se odaziva Božjem pozivu“. Pjevali su članovi zbora Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ Split pod ravnanjem s. Lidije Matijević. (IL)

Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića u Prudu

Brojni vjernici župa Neretvanskoga dekanata, kao i predstavnici vlasti svečano su proslavili u petak, 12. svibnja, blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića. Nikola Šeparović izradio je kip toga sveca na vanjskom oltaru iza crkve sv. Ivana Krstitelja u Prudu, prema primjeru drvenoga kipa o. Leopolda u crkvi.

Slavljeni su dvije mise, a središnju večernju misu, kojoj je prethodila procesija s kipom sveca kroz Prud, uz pjevanje himne sv. Leopoldu te litani-

ja, predvodio je novi župnik župe Vid - don Mile Čalo. U koncelebraciji su bili domaći svećenik don Ivan Kešina, te bivši župnici župe Vid don Stanko Vrnoga i don Mladen Margeta.

Sveti Leopold je svoju popularnost i slavu stekao preko najveće moguće jednostavnosti, skromnosti, poniznosti, sebedarja i služenja – i na taj način bio najveći odraz i slika našega učitelja Isusa Krista te nam je dao primjer da pokušamo ići tim stazama, istaknuo je don

Mile. Mi svećenici, nastavio je, „trebali bismo se preispitivati kakvi smo u tom pogledu kada ispovijedamo – koliko smo strpljivi i blagi, koliko računamo da u svakom čovjeku postoji puno dobra, ali da može biti i zloće; koliko smo širokogrudni i svjesni

da nam je Bog povjerio i taj dar i milost da možemo u njegovo ime, u ime Crkve oprati grijehu“, zaključio je don Mile Čalo. Misno slavlje animirao je zbor župe Vid koji su vodili Anita Cuca Bebić i Nikola Vuletić. (AM)

Studijsko putovanje u Gospicko-senjsku biskupiju

U petak, 12. svibnja 2017., studenti treće godine Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, zajedno sa svojim nastavnikom dr. Edvardom Pundom, u sklopu kolegija „Crkva Kristova“, posjetili su Gospicko-senjsku biskupiju. Tradicija je to koja već dugi niz godina traje na KBF-u u Splitu, a cilj je da studenti upoznaju jednu mjesnu (partikularnu) Crkvu u Hrvatskoj i „iz prve ruke“ vide kako pojedina biskupija živi svoje biti-Crkva. Studijsko putovanje započelo je svetom misom u kapeli fakulteta. Po dolasku u Gospicko-senjsku biskupiju dočekao ih je otac biskup mons. Zdenko Križić zajedno sa svojim tajnikom vlč. Mišelom Grgurićem i ekonomom vlč. Marinkom Milićevićem.

U razgovoru s biskupom doznali smo da biskupija ima 86 župa od kojih su mnoge male i raštrkane, a svećenika nema dovoljno. Od redovnika u pastoralu djeluju dva franjevca splitske provincije Presvetoga Otkupitelja (Gračac), dva franjevca Hercegovačke provincije (Ogulin), tri saluzijanca (Plitvice), jedan franjevac Bosanske provincije i kapucini koji djeluju u Karlobagu gdje imaju svoj samostan. U biskupiji djeluju i časne sestre, uglavnom iz Družbe Srca Isusova sa sjedištem u Rijeci. Što se tiče duhovnih zvanja, biskupija ima šest bogoslova i tri sjemeništarca, a ove godine očekuju jedno svećeničko ređenje.

Kad je biskup Križić preuzeo službu, nije poznao svećenike ni biskupiju, ali se uz pomoć svećenika i biskupa u miru mons. Mile Bogovića snašao. „Ako želiš biti u zajednici, moraš biti otvoren slušanju drugih i dijalogu. Evangelje je temelj svake duhovnosti. Duhovnost koju sam stekao kao redovnik nosim i sada, ali na jedan drugačiji način“, rekao je biskup Križić.

Mladih nema puno. Ipak ih je na Susretu hrvatske katoličke mladeži u Vukovaru sudjelovalo oko

petsto iz Gospicko-senjske biskupije. Također se redovito održavaju duhovne obnove za mlade na Plitvicama i u Baškim Oštarijama. Caritas u biskupiji pomaže obitelji i studente slabijega imovinskog stanja. Za rad Caritasa biskupija izdvaja prilično sredstava za potrebite. Pastoral obitelji također nije zanemaren. U Otočcu postoji Institut odgoja u vjeri koji je namijenjen pastoralu obiteljskih zajednica.

Razgovarali smo i o svećeničkoj formaciji. Sam biskup veli da vjera i duhovnost župnih zajednica ovise o vjeri i duhovnosti njihovih svećenika. Zato je svećenička formacija vrlo važna jer ako svećenik nije autentičan, slabí vjera naroda. Biskup je studenima izložio i svoju želju da u biskupiji osnuje samostan klauzurnih karmelićanki.

Zatim smo s ocem biskupom, njegovim tajnikom i ekonomom krenuli prema mjesnome groblju. Ondje je kapelica sv. Marije Magdalene, koja je patron župe, kao i grob mučenice za vjeru s. Žarka Ivasić, milosrdnice sv. Vinka Paulskoga koja je bila optuživana da pomaže ustašama i četnicima te bila strijeljana uza zid kapelice. Gospicani se i danas mole na njenom grobu i traže zagovor.

Potom smo se uputili prema Ličkom Osiku u Župu sv. Josipa koja broji oko tri tisuće vjernika i ima aktivan pastoralni rad, gdje nam je župnik vlč. Luka Blažević sa svojim suradnicima pripremio svećani ručak i dočekao goste. Nakon okrijepe, uputili smo se prema Udbini, svetištu i crkvi posvećenoj hrvatskim mučenicima. Pred sam ulaz u svetište dočekao nas je upravitelj svetišta vlč. Josip Šimatović i uputio nas u povijest Udbine i svih povijesnih događaja na tom području. Putovanje je završilo zajedničkom večerom uz pjesmu i razgovor. (Elizabeta Glasnović)

Nadbiskup primio vlč. Josepa Peguera, regionalnog vikara Opusa Dei

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u petak, 12. svibnja, u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu vlč. Josepa Peguera Pocha, regionalnoga vikara Opusa Dei u Hrvatskoj, koji je bio u pravnji fizičara dr. sc. Vuke Brigljevića i članova splitskoga Opusa Dei, Zlatka Glige i Danijela Tadića. Susretu je nazičio i generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović.

Na sastanku se razgovaralo o različitim aktivnostima koje provodi Opus Dei s mladima, zaručnicima i bračnim parovima, u malim i većim skupinama s osobnim duhovnim vodstvom. Upoznali su nadbiskupa s djelatnostima Opusa Dei, obrazovnim sredstvima, apostolatom i korporativnim djelima te naglasili da se glavna djelatnost sastoji u pružanju duhovnih sredstava vjernicima koji trebaju živjeti kao dobri katolici usred svijeta i u svojem pozivu. „Nije dovoljno biti dobar čovjek, već treba biti i stručan u svom poslu“, naglasio je dr. Brigljević.

Svoje članove i simpatizere, kojih u Splitu ima 30-ak, potiču na sakramentalni život i cijeloviti duhovni i intelektualni rast kako bi kršćani ovoga doba mogli dati obrazloženje nade koja je u njima, odnosno kako se ne bi bojali upuštati u argumentirane rasprave o znanosti i vjeri. Nadbiskup Barišić zahvalio je na širenju Radosne vijesti preko Djela u njegovoj mjesnoj Crkvi te izrazio nadu da se njezino širenje

ne zadržava na površini, nego da ide i u dubinu, u samu srž kršćanske vjere. Izrazio je zadovoljstvo što rade s ljudima i u malim skupinama i s duhovnim vodstvom kako se ne bi lutalo u duhovnome traženju. Istaknuo je da uvijek treba pred sobom imati pitanje jesam li kršćanin i da je pravi odgovor onaj da smo na putu. Upozorio je na opasnost „globaliziranja evanđelja“ – društvenoga fenomena koji, tako reći, ni za koga „nije opasan“ jer je površan. Potaknuo ih je da i dalje budu aktivni u Crkvi i društvu da se Gospodin proslavi jer „kad se sije, nešto će i niknuti“. (SBC)

Proslavljen blagdan Gospe Fatimske u Stablini

Na blagdan Gospe Fatimske u subotu, 13. svibnja, svečanu misu u crkvi Gospe Fatimske u Stablini predvodio je fra Joško Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. U konce-

lebraciji su bili fra Mario Jurišić, fra Vinko Prlić i župnik fra Pavao Norac Kevo. Slavlje je počelo procesijom s kipom Gospe Fatimske uz pjevanje litanija i marijanskih pjesama.

Ako se usredotočimo na poruku i sadržaj fatimskih ukazanja, u vihoru i beznađu Prvog svjetskog rata, možemo reći da je to Božji poziv preko Gospe čovjeku da se obrati od grijeha, da prestane vrijeđati Boga i čovječanstvo svojim ponašanjem, da prestane zabadati trnje u već probodeno Isusovo Srce, da prestane zabijati čavle koji su izmučenom Isusovu tijelu toliko muke i patnje nanijele. Svaki od nas, koliko god mi mislili da smo beznačajni, doprinosi dobru i miru u svijetu, ali isto tako može svojim činima doprinijeti porastu nemira, zla i grijeha. „Mi ne živimo u vremenu rata, ali neki prikriveni sukob i napetost i danas tinja u našem društvu. Donedavno smo ra-

tovali s agresorima, ali čini mi se da se danas lako može dogoditi – zbog ljudske neopreznosti, grijeha, zla, taštine i interesa – zaratimo međusobno, što bi bila tragedija“, istaknuo je provincijal Kodžoman.

Zahvalivši župniku za sve što je učinio iz ljubavi prema Crkvi, za dobrobit ovog mjesta i pomoći u ljudskom i kršćanskem rastu i čestitajući vjernicima

slavlje blagdana zaštitnice - Gospe Fatimske, koje je animirao zbor koji vodi s. Helena Bakula, provincial Kodžoman je poručio: „Budimo ustrajni, nastojimo biti dostojni članovi svoje kršćanske obitelji. Budimo na Kristovu put moleći za nova, toliko potrebna duhovna zvanja!“ (AM)

Proslava blagdana Gospe Fatimske i 50 godina Župe Prečistog Srca Marijina na Škrapama

Splitska župa Prečistoga Srca Blažene Djevice Marije – Gospe Fatimske proslavila je 13. svibnja blagdan svoje nebeske zaštitnice i 50 godina ustanovljenja.

Na blagdan Velike Gospe 1966. tadašnji je nadbiskup Frane Franić osnovao osam novih župa u Splitu, od kojih je jedna obuhvaćala stanovnike u predjelu Blatine – Škrapa. Nadbiskup je u Odluci o otvaranju nove župe, koja je stupila na snagu 13. svibnja 1967., naveo kako je nove župe osnovao s ciljem da pomogne „veoma brojnim kršćanskim vjernicima, koji su se doselili na periferiju Splita, da mogu udovoljavati svojim vjerskim potrebama“. Župnom je crkvom na Škrapama tada postala javna kapela u samostanu časnih sestara dominikanki, a za njen naslov odabran je naziv Prečisto Srce Marijino, čiji se blagdan slavi 22. kolovoza. U Odluci o otvaranju nove župe određeno je i da se na osobit način u njoj slavi Gospa Fatimska, „koja je svoje Prečisto i Milosrdno Srce Crkvi i svijetu objavila preko siromašnih pastira u Fatimi 1917. godine.“

Ove je godine na 100. obljetnicu ukazanja na blagdan Gospe Fatimske papa Franjo također služio svečanu svetu misu u Fatimi i proglašio svetima portugalske pastire Franciscua i njegovu sestru Jacintu. Budući da župa još uvijek nema prikladne

crkve, župljani Škrapa svečano su proslavili svoj blagdan euharistijskim slavlјem, koje se održalo na školskome igralištu područne škole. U koncelebraciji s privremenim upraviteljem župe don Antonom Žderićem, kanonikom mons. Radojkom Vidovićem i profesorom na splitskom KBF-u mr. sc. don Jenkom Bulićem, misno slavlje predvodio je don Hrvoje Dragun, koji je prije 11 godina na istom mjestu služio svoju mladu misu.

Govoreći o događanjima u Fatimi, don Hrvoje je istaknuo kako su i danas aktualne tajne koje je Gospa povjerila djeci. Gospa nas stalno poziva na molitvu i žrtvu za grješnike, na obraćenje srca i duše Bogu, jer izazovi su sve veći, a široki putevi koji vode u propast sve širi. Gospa nas ne želi plašiti slikama pakla, kazao je don Hrvoje, nego potaknuti da promijenimo svoje ži-

vote, da postanemo nositelji Božjega milosrđa, da unesemo više ljubavi u svoju svakodnevnicu i da primjećujemo jedni druge otvorena srca. Molitva krunice, na koju Gospa u Fatimi poziva, u mukotrpnoj je hrvatskoj povijesti donijela pobjedu u najtežim razdobljima, poput obrane od Turaka ili nedavnoga Domovinskoga rata. Ta nam je molitva potrebna i danas, istaknuo je don Hrvoje, naročito u našim obiteljima, koje trebaju materijalnu i još više duhovnu potporu.

Gospa grli župu na Škrapama već 50 godina jer su mnogi vjernici pred Gospinim kipom u župnoj crkvi, koji je dar sv. Ivana Pavla II., zadobili brojne milosti. Istinskog obraćenja, na koji Gospa stalno poziva, nema bez molitve, a molitva je samo riječ ako nema žrtve, zaključio je propovijed don Hrvoje Dragun pozivajući župljane i štovatelje Gospe Fatimske na žrtvu i življenje ljubavi Gospina sina - Isusa Krista.

Na kraju misnoga slavlja privremeni upravitelj župe don Ante Žderić zahvalio je okupljenim vjer-

nicima i svećenicima na zajedničkom slavljenju obljetnice župe i Gospina ukazanja u Fatimi, a posebnu hvalu uputio je župnom zboru, časnim sestrama dominikankama – s. Pavli i s. Fidelis, župnom vikaru don Toniju Šinkoviću, te don Ivanu Urliću koji je sviranjem orgulja pratio glazbeni program tijekom devetnice koja je prethodila proslavili blagdana. Nakon mise uslijedila je tradicionalna procesija ulicama sa svijećama i Gospinim kipom koja je završila blagoslovom ispred župne crkve. (Danira Matijaca)

Koncertom marijanskih pučkih napjeva završena 33. Smotra folklora u Metkoviću

U četrdesetoj godini djelovanja KUD-a Metković, koja će tijekom ove godine biti obilježena nizom koncerata, u crkvi sv. Ilike u Metkoviću završena je 14. svibnja dalmatinska i regionalna 33. Smotra folklora „Na Neretvu misečina pala“. Dio koncerta bio je posvećen štovanju Gospe od Zdravlja, Madonne della Salute, čije su napjeve izveli brojni sudionici koncerta.

Marijanske pjesme izveli su pjevači iz neretvanskih župa - članovi crkvenih zborova sv. Ilike i sv. Nikole te mješovita „Klapa sv. Nikole“, pučki pjevači Župe Srca Isusova i Marijina iz Mliništa, ženske pjevačke skupine „Krvavčanke“ i „Podrujničke“ i „Borovčanke“, te KUD-ovi „Neretvanke“ iz Stabline-Ploče, „Danica Hrvatska“ iz Komina, „Marko Markota“ iz Rogotina, KUD Metković - ženska pjevačka skupina i mandolinски orkestar i gosti - KUD „Dangubice“ Kuterevo, „Zvir“ Jelenje, i „Košutarića“ iz Košutarice.

Pjesmu posvećenoj Gosi od Zdravlja „Mira il tuo popolo“ (pogledaj svoj narod), koju je napisao mons. Guido Maria Conforti, talijanski biskup kojega je svetim proglašio papa Benedikt XVI. 2011. godine, prvi put u Metkoviću pjevala je folklorna skupina zajednice Talijana Galižana „Armando Capolicchio“. Novost su ovogodišnjega marijanskog koncerta mlade pjevačice susjedne Župe sv. Nikole, koje su pjevale pjesmu Gosi od Zdravlja na engleskom jeziku.

Djevojke KUD-a Metković pjevale su pjesme koje su naučile od pjevačke skupine „Borovčanke“, koje su i ove godine sudjelovale na koncertu. Pjesma „Čuj vruću molbu puka svog“, koju je s talijanskoga jezika preveo dr. fra Gašpar Bujas, bila je posvećena njihovoj nedavno preminuloj dugogodišnjoj članici

Ivki Jerković i svim preminulim članovima KUD-a Metković. Svečanosti otvorenja Smotre folklora „Na Neretvu misečina pala“, kojoj je prethodila dan ranije izložba slika Božidara Škofača s 50-ak slika ulja na platnu i rukotvorina sela Letovanića u GKS-u, otvorila je 12. svibnja Dragica Rošić, izaslanica Hrvatskog sabora na Trgu kralja Tomislava, gdje su među brojnim gledateljima nazočili i predstavnici vlasti.

Sve nazočne pozdravili su gradonačelnica Metkovića Katarina Ujjur, u ime župana Nikole Dobroslavića Nikola Veraja i Mato Obrvan, predsjednik KUD-a Metković. Tijekom održavanja Smotre, u kojoj je sudjelovalo 58 skupina iz 13 županija, održan je i 5. međunarodni sajam Eko rural, čiji je organizator Udruga Dobra. Pokrovitelj Smotre je predsjednik Hrvatskog sabora, a organizatori KUD Metković i GKS. (AM)

„80 nam je godina tek“ – Proslava Dana obitelji

Ususret Međunarodnom danu obitelji, Splitsko-dalmatinska županija organizirala je svečani program pod nazivom „80 nam je godina tek“ u ponedjeljak, 15. svibnja, u velikoj dvorani Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu.

U neobičnom, raznovrsnom i veselom dvosatnom programu ispunjenom plesom, pjesmom, recitacijama i drugim sadržajima, sudjelovali su korisnici Domova za starije i nemoćne osobe: Split (Zenta i Vukovarska), Lovret, Makarska i Vis; COO „Juraj Bonači“ Split, COO „Slava Raškaj“ Split, Centar za rehabilitaciju „Fra Ante Sekelez“ Vrlika, i Udruga MI Split – Centar Zlatno doba. Uime Splitsko-dalmatinske županije, osnivača Domova za starije i nemoćne osobe i podupiratelja ustanova i udruga socijalne skrbi na području županije, nazočnima se obratio dožupan Luka Brčić ističući da je ovo jedan obiteljski veseli susret koji daje dodatni elan odgovornima u društvu kako bi svi u svom poslu bili bolji te pružili svima dostojanstven život.

Nazočnima se obratio i don Mihovil Kurkut, dugogodišnji suradnik brojnih splitskih socijalnih ustanova. Naglasio je da nije danas u krizi obitelj, kako se često govori, nego društvo i čovjek. „U krizi smo svi mi koji kao mušice letimo i ne znamo kuda ćemo. Ne znamo više što vrijedi i što je važno. Svatko misli da je on najvažniji na svijetu i tu ljudstvo pomalo nestaje“, naglasio je don Mihovil te nastavio riječima jednoga generala Hrvatske vojske koji je

kazao „da se u krizi i ratu, u nevoljama i poteškoćama, vidi kakav je čovjek. Iz toga izlazi sve ono što je dobro, ali i sve ono što je loše.“ Zaključio je riječima pape Franje iz pobudnice „Amoris leatita“: „Samo jedna stvar mijenja sve, a to je ljubav. Nema te križe, poteškoće i nevolje koja ne će biti promijenjena ljubavlju. Naše obitelji, kad se dogodi zlo i različite poteškoće, skupljaju se i pomažu si. Stoga se najbolje vidi kakav je čovjek kad si u nevolji.“

Voditeljica programa, profesorica Herci Ganza, naglasila je da su Ujedinjeni narodi 1989. godine proglašili 15. svibnja Međunarodnim danom obitelji, a u svijetu se taj dan tradicionalno obilježava od 1994. godine kad je organizirana prva proslava pod sloganom: „Da obiteljski dan ne čine stvari, nego srdačni odnosi roditelja i djece“. Obitelj ne pozna je rase, religije ni političke predispozicije. Ona je nadopjam naših života. (SBC)

Kvalitetnim očinstvom do sretne obitelji - Međunarodni dan obitelji

Ured za pastoral obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije i Bračno i obiteljsko savjetovalište (BiOS) u Godini očinstva, a ususret Trećem nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 2018. godine, obilježili su Međunarodni dan obitelji susretom i tribinom na temu „Kvalitetnim očinstvom do sretne obitelji“ u ponedjeljak, 15. svibnja, u prostorijama Bračnog i obiteljskog savjetovališta u Splitu. U programu su sudjelovali: Udruga Obiteljsko obogaćivanje, „Fertility Care“ i inicijativa „40 dana za život“.

Dr. Anita Strujić Vladanović, predstojnica Bračnog i obiteljskog savjetovališta, pozdravila je nazočne te je istaknula da problem marginalizacije očeva pomalo izbjiga iz svake pore našega društva, a tome ponekada i sami očevi pridonose. Stoga je cilj ovakvih tribina posvijestiti očevima veličinu njihova poslanja i poziva da, kao što je Krist ljubio Crkvu i dao svoj život za nju, jednako tako očevi ljube svoje supruge i svoju djecu i imaju snage dati svoj život za njih.

Marija Šošić, koordinatorica inicijative „40 dana za život“, kazala je da se njihova inicijativa bavi zaštitom života te je istaknula: „Ovim apostolatom želimo svima poručiti da je svaki život dragocjen, vrijedan, neponovljiv i da je svaka spašena beba vrijedna. Ovu posljednju kampanju posvetili smo na poseban način muškarcima jer postoje žene koje su nam svjedočile da su htjele zadržati svoju bebu i roditi, ali nisu imale podršku od svoga partnera, dečka, muža. Bilo je i muškaraca koji su posvjedočili da su htjeli tu bebu, ali žena nije htjela te da ih nitko nije ni pitao. Stoga smo htjeli odaslati poruku muškarcima: da pravi muškarac uvijek brani život.“

Josipa i Miroslav Pajić, roditelji troje djece, posvjedočili su da su imali rizičnu prvu trudnoću, uz

velika krvarenja bila je mala vjerojatnost da će beba preživjeti. Ultrazvuk je pokazao da bebino srce još kuca i dao nadu roditeljima, koja je uz molitve svih članova obitelji i prijatelja urodila plodom; Mihaela se rodila živa i zdrava. „Tada sam vidjela koliko je čovjek malen i bespomoćan bez Boga kojemu je sve moguće. Potrebno mu je otvoriti svoje srce i on čini čuda. Sada znam da je to bio dio Njegova plana da nas približi sebi i senzibilizira prema najmanjima, nerođenima“, poručila je Josipa Pajić.

Goran i Marija Luketa predstavili su metodu prirodnoga planiranja obitelji „Fertility Care“. Oni već dvije godine rade u Splitu s parovima koji prirodno planiraju trudnoću. Centar za skrb o plodnosti „Fertility Care“ Hrvatska je udruga stručnjaka, korisnika i simpatizera ovoga programa, koji pomaže u liječenju problema ginekološkog i reproduktivnog zdravlja žene. Osnovna djelatnost Centra je edukacija žena i parova o plodnosti i ginekološkom zdravlju na temelju Fertility Care sustava.

Ivana Bilić Antičević predstavila je Udrugu Obiteljsko obogaćivanje koja pomaže parovima da što bolje odgoje svoju djecu i da bi supružnici razvili zdravu i dobru komunikaciju te rasli u ljubavi i u povjerenju. (SBC)

Kamo me šalješ? - susret mladih

Hrvatsko nadzemlje je u srijedu, 17. svibnja, održalo novu tribinu pod naslovom „Kamo me šalješ?“. Dvorana Nadbiskupskog sjemeništa ponovno je okupila mnogobrojnu mladež Splita i okolice, a upravo mlade i najviše zaokuplja pitanje odabira životnoga poziva i zanimanja. Gost predavač bio je mr. sc. don Jure Bjeliš, ujedno ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu te povjerenik Ureda za pastoral duhovnih zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije.

Don Jure Bjeliš kroz svoje je iscrpno predavanje mladima nastojao prezentirati najbolje recepte za odabir životnoga poziva. Istaknuo je važnost povjerenja u vlastite sposobnosti kao motivaciju za izbor životnoga poziva. Objasnio je kako je strah kod mladih ljudi često u temelju neke odluke i odabira. Strah stoga treba nadvladati hrabrošću i željom srca, usuditi se, odlučiti i krenuti, a ne biti mlak i odgađati.

Don Jure je također izložio usporedbu duhovnog i ljudskog poziva s naglaskom kako duhovni poziv nije do kraja ljudski čin, već Božji. No isto tako isti-

če kako Bog čovjeka prati na svakom njegovu putu, Božje milosrđe je prisutno u svakome pozivu. Kao najvažniju stavku pri odabiru poziva don Jure ističe slobodu. Sloboda je, naime, temelj svakog izbora: slobodan odabir jest vlastiti odabir, a bez slobode sve postaje prisila. Tijekom susreta su iz publike za

don Juru pristizala brojna pitanja na koja je spre-mno i sadržajno odgovorio.

Za ovu su tribinu nadzemljaši pripremili nova dva filma: „Božo & Barut – Poziv“ i „Anonimo Se“ koja su bila popraćena pozitivnim ovacijama pu-

blike. Susret je pjesmom obogatio zbor bogoslova CBS-a Split pod vodstvom don Ivana Urlića. Sam kraj obilježila je prigodna meditacija te pozdravna riječ don Mihaela Provića, povjerenika za mlade. (Katarina Jurčević)

Svećenički dan u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

Svećenički dan svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije održan je u srijedu, 17. svibnja, u marijanskom svetištu u Vepricu. Susret, na kojem se okupilo oko stotinu i dvadeset svećenika, započeo je u kapeli euharistijskim slavlјem, koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u kon-celebraciji s provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joškom Kodžomanom i ostalim svećenicima.

U propovijedi je nadbiskup upozorio na iskustvo prve Crkve, na opasnost da umjesto evanđelja, koje oslobađa, u prvi plan stavi propise, baš kako je to radio stari Izrael. Jedan dio prvih kršćana u prvi plan stavljali su Mojsijev zakon i propise i njihovu želju da se vršenje tih propisa nametne i pridošlim kršćanima. Poučena Duhom Svetim te Kristovim nau-kom i milošću, Crkva je shvatila kako Krist donosi slobodu i kako milost ima prednost pred Zakonom. To ne bi smjelo s druge strane biti poziv u anarhiju i bezvlađe, nego upravo primanjem novosti koju je Krist donio na neki način možemo biti sigurni da imamo pristup onoj milosti i slobodi koju nam želi darovati. Dakle, ne bezvlađe, ali ni kruti formalizam nekih novih crkvenih propisa, nego milost Kristova, naglasio je nadbiskup te dodao da pastoralni djelatnici animirani ljubavlju Kristovom, vjernost

toj ljubavi pokazuju podvrgavanjem propisima koje Crkva sada živi, a koje je Krist ustanovio i po kojima Crkvi dolazi sloboda koju Krist donosi. Govorio je, također, o povezanosti askeze, mistike i etike te je pozvao svećenike na dublje poniranje u riječ Bož-ju i dubinu božanskoga zajedništva kako bi urodili plodom djelatne ljubavi, hrabrom vjerom i većim eklezijalnim zajedništvom.

U drugom dijelu programa, koji je održan u velikoj multimedijalnoj dvorani, uslijedilo je šest kratkih izvješća o radu djelatnika Nadbiskupskog ordinarijata. O radu Ureda za pastoral obitelji govorio je voditelj ureda don Tomislav Ćubelić. Upoznao je nazočne s održanim seminarima, edukaciji o kršćanski uteviljenjem spolnom odgoju i planiranju obitelji te naglasio da sada ima 38 educiranih pre-davača koji bi od ove jeseni mogli provoditi taj pro-gram u župnim zajednicama, osobito mladima koji se pripremaju za krizmu. Istaknuo je važnost obiteljskih susreta u župama. Napomenuo je da Ured za pastoral obitelji odnedavno ima tajnicu, psihologinju Jelenu Burazin, od koje mogu dobiti potrebite informacije te da će se uskoro uvesti i online prijava zaručnika za zaručničke tečajeve.

O Crkvenome суду govorio je crkveni sudac mr. don Ante Rako. Zahvalio je župnicima što čuvaju

vjeru u ljudima koji čekaju poništenje crkvenoga braka kazavši da su neki od njih htjeli odustati, ali su ih župnici ohrabrili i potaknuli na ustrajnost. Upozorio je na činjenicu da se oni koji dobiju poništenje crkvenoga braka vrlo često zadržavaju u vanbračnim zajednicama ili u civilnom braku te da takve treba voditi prema crkvenome braku ako za to ima elemenata. Župnike je potaknuo da ne uskraćuju pričest onim rastavljenima koji nisu ni u kakvoj drugoj nedoličnoj vezi. Najčešće se rastavljaju (podnose zahtjev za poništenje crkvenoga braka) u prve dvije godine braka, a kao razlog sklapanja braka navode najčešće trudnoću. Broj zahtjeva za poništenje crkvenoga braka iz godine u godinu raste, tako primjerice 2014. bilo ih je 58, a 2016. godine 140 zahtjeva.

O sjemeništu i pastoralu duhovnih zvanja govorio je ravnatelj Nadbiskupskoga sjemeništa mr. don Jure Bjeliš. U zavodu ima trenutno 18 sjemeništara (13 Splitsko-makarske nadbiskupije, 3 Šibenske i 2 Dubrovačke biskupije). Kazao je da u prosjeku 50 % maturanata sjemeništara upiše bogosloviju. Iznio je aktivnosti Ureda za zvanja: mjesečne susrete za duhovna zvanja, vikend susrete ministranata, vikend u sjemeništu za one koji promišljaju o duhovnome pozivu, tjedan molitve za duhovna zvanja i godišnji susret ministranata. Naglasio je kako zapadna Europa osjeća manjak duhovnih zvanja, ali i trend kasnijih zvanja, kojemu bi trebalo posvetiti više pozornosti, a kao jednu od mogućnosti predložio je uvođenje propedeutske godine za svećeničke kandidate. Zaključio je mislima nekih teologa koji ističu da je pastoral duhovnih zvanja srce pastoralu u smislu da se s mladima kontinuirano radi kako bi ih se oduševilo za Krista i duhovnost, a onda će među njima biti i onih koji će osjetiti duhovni poziv.

Govoreći o Centralnome bogoslovnom sjemeništu u Splitu, rektor mr. don Boris Vidović kazao je da je u bogosloviji 40 bogoslova te da bi trebalo razmišljati o obnovi prostora, ali i modela rada s bogoslovima u novim društvenim izazovima. Upozorio je da se mnogo više pozornosti polaze na intelektualnu izobrazbu, nego na duhovnu radi zahtjevnosti fakulteta pa se često događa da tek na 4. ili 5. godini fakulteta počinju ozbiljnije misliti o svome duhovnom pozivu. Zahvalio je župnicima na suradnji što rado primaju bogoslove na pastoralnu praksu u svoje župe. O Franjevačkom klerikatu na Trsteniku i Sjemeništu u Sinju govorio je dr. fra Ivica Jurić; izvjestio je da u Klerikatu ima oko 40 franjevaca, profesora i bogoslova kojih je 18 (uz to su trojica bogoslova u Rimu, a trojica u Zagrebu). U sinjsko-

me sjemeništu ima 15 sjemeništaraca, u postulaturi u Imotskome 5 postulanata, a na Visovcu 3 novaka. Naglasio je da je odgoj bogoslova u zadnje vrijeme sve složeniji jer mnogi dolaze iz ranjenih, rastavljenih obitelji što zahtjeva stručniji pristup. Naveo je i brojne franjevačke aktivnosti s različitim skupinama od ministranata, framaša pa do obiteljskih zajednica.

Izvješće Ekonomata nadbiskupije za 2016. godinu iznio je don Jozo Gojsalić, koje je zbog svoje transparentnosti bilo popraćeno pljeskom svećenika. O nekim pastoralnim zadaćama i stanju svećenika govorio je pastoralni vikar dr. Nediljko Ante Ančić. Naveo je važne korake koji su napravljeni u pripremi za Treći susret Hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu (2018.): kateheze o očinstvu, nadbiskupov proglašenje, izbor delegata za koordinaciju susreta, učenički radovi „Na ramenima moga tate“, osnivanje obiteljskih zajednica u župama. Nadalje je govorio o tematskom poboljšanju i vremenskom produljenju zaručničkih tečajeva, pripremi za sakrament potvrde, edukaciji o kršćanski utemeljenom spolnom odgoju i planiranju obitelji i ostalim pastoralnim temama i zadaćama te je iznio podatke o stanju svećenika u nadbiskupiji (đakonima, svećenicima na studiju, u pastoralu izvan nadbiskupije te o umirovljenim svećenicima).

O važnijim događanjima i planovima u nadbiskupiji govorio je generalni vikar mons. Miroslav Vidović. Spomenuo je, između ostalog, da dobro napreduje gradnja crkve u Trogiru i da će betonski radovi biti gotovi do kraja ove godine. Pozvao je sve svećenike da dođu na redenje koje će biti u subotu, 24. lipnja, u konkatedrali. Izvjestio je i o još nekim terminima kao što je permanentno obrazovanje mlađih svećenika (3. – 6. srpnja), hodočašću bogoslova u Svetu Zemlju, koje će predvoditi nadbiskup (6. – 12. studenoga), te o vizitaciji Poljičkoga dekanata, koji će se održati u korizmi iduće godine. Zamolio je svećenike da u ovo predizborni vrijeme ne koriste oltar u političke promidžbene svrhe te da daju potporu „Hodu za život“ koji će se održati u subotu, 20. svibnja, u Splitu. Budući da mnoge veće župe zbog brojnosti imaju potrebu za izvanrednim djeliteljima pričesti, mons. Vidović otvorio je pitanje o edukaciji tih službenika..

Nadbiskup Barišić zahvalio je svećenicima za njihovo pastoralno djelovanje, potaknuo ih je da se ne umore te da budu i dalje predani svome svećeničkom poslanju kojemu bi u središtu trebale biti dvije stvarnosti: pastoral obitelji i pastoral zvanja. (SBC)

Proslavljen dan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu svećano je u četvrtak, 18. svibnja 2017., proslavio svoj dan i osamnaestu godinu utemeljenja te pripadanja splitskoj sveučilišnoj zajednici. Tom je prigodom Fakultet dodijelio svjedodžbe, diplome i nagrade studentima te povelje zahvalnosti umirovljenim nastavnicima.

Svečanost je započela euharistijskim slavljem koje je u kapeli Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s šibenskim biskupom Tomislavom Rogićem i umirovljenim biskupom Antonom Ivasom, provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joškom Kodžomanom, dekanima KBF-a u Splitu i Đakovu, profesorima i odgojiteljima.

Nadbiskup je u svojoj propovijedi govorio o Božjoj i ljudskoj ljubavi, o važnosti osobnog odnosa s Bogom koji se uspostavlja prvenstveno molitvom. Ivanovo nam evanđelje govorи o ljubljenom učeniku, a Luka u Djelima apostolskim stavља u središte Teofila (Bogoljuba). I Ivan i Luka, možemo reći, govore o ljubljenome učeniku, odnosno o Bogu koji prvi ljubi i Teofila i ljubljenoga učenika kako bi oni mogli ljubiti druge. Opasnost je pomislići da smo mi prvi ljubili Boga i svojom askezom i vršenjem propisa došli do njega, i da se time možemo sami spasiti, upozorio je nadbiskup. Svakog ljudsko biće čezne za ljubavlju. Ljubav nas preobražava i usrećuje, liječi i spašava. Jedino je ljubav svemoćna i sve razumije, i to ona Božja kojom nas Isus, Sin Božji ljubi. Ona nas u potpunosti mijenja i čini novim ljudima. „Zato Isus može reći: ‘Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio, tako i vi ljubite jedni druge! Krist nas želi uvesti u tu ljubav kako bismo ostali u njoj‘, kazao je nadbiskup dodajući da to ne znači da Boga ljubimo samo znanjem, ispitima, diplomom, nego istinski srcem koje se susrelo s

njegovim i koje je, zahvaćeno znanjem, pretvoreno u dobrotu. Zato je važna molitva i osobni odnos s Bogom.

Po završetku euharistijskoga slavlja uslijedio je akademski čin u velikoj sjemenišnoj dvorani. Dekan fakulteta prof. dr. sc. Andželko Domazet uputio je dobrodošlicu svima nazočnim, osobito velikome kancelaru KBF-a u Splitu nadbiskupu Barišiću, biskupima Rogiću i Ivasu, vicekancelaru KBF-a fra Jošku Kodžomanu, rektoru Sveučilišta u Splitu prof. dr. Šimunu Andželinoviću, prorektoru prof. dr. Marku Rosiću, ravnatelju Nadbiskupskog sjemeništa mr. Juri Bjelišu, nazočnim dekanima splitskih fakulteta i članovima Senata, dekanu KBF-a u Zagrebu prof. dr. Mariju Cifraku i dekanu KBF-a u Đakovu prof. dr. Ivici Ragužu, predstvincima znanstvenih udruga i

kulturnih ustanova te redovničkim poglavarima i poglavarcama, nastavnicima, studentima i osoblju fakulteta.

Sve nazočne pozdravio je veliki kancelar KBF-a mons. Barišić, izrazivši čestitke za Dan fakulteta studentima i profesorima, osobito diploman-tima i nagrađenim

studentima. Svoju pisano čestitku uputio je dubrovački biskup Mate Uzinića, a pročitala ju je voditeljica programa Jelena Hrgović.

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. Andželinović, uputivši čestitku, naglasio je nekoliko važnih stvari koje je splitsko sveučilište napravilo u protekle dvije i pol godine, prvotno funkcionalnu integraciju - objedinjenje nastavnih znanstvenih i duhovnih kapaciteta. Dekan prof. Domazet iznio je izvješće o radu fakulteta od prošlogodišnje proslave Dana fakulteta. Fakultet izvodi pet programa: integrirani filozofsko-teološki, preddiplomski teološko-katehetski, diplomski teološko-katehetski i dva poslijediplomska studija: „Kršćanstvo i suvremena kultura“ te „Povijest teologije i crkvenih institucija“. Kongregacija za katolički odgoj u Rimu odobrila

je novi Statut 1. srpnja 2016. na pet godina. Tekst Statuta upućen je u daljnju proceduru prihvaćanja od strane Senata Sveučilišta u Splitu. Osim stabiliziranja ustroja KBF-a, naglasio je da fakultet treba pokrenuti znanstveno-istraživačke projekte (neka suradnja je ostvarena u tom vidu s Kineziološkim fakultetom i s Nadbiskupijskim Caritasom). Fakultet je dobio priznanje Studentskog zbora Sveučilišta u Splitu za najbolje ocjenjenu sveučilišnu sastavnicu prema studentskim anketama.

Govoreći o znanstvenom i stručnom radu, dekan je istaknuo da se povećao međunarodni doprinos nastavnika, zabilježen povećanim pisanjem na stranim jezicima i u inozemnim časopisima, te gostovanjima na znanstvenim simpozijima u inozemstvu. Ipak, profesori još uvijek ne objavljaju dovoljno rada u časopisima koji su prisutni na WoS-u. Govoreći o međunarodnoj suradnji, naglasio je kako je fakultet uključen u europski istraživački prostor i visoko obrazovanje. Ove akademske godine sklopljena su četiri nova bilateralna sporazuma s inozemnim institucijama.

Na tri studijska programa u ovoj akademskoj godini, 2016./2017., upisano je ukupno 239 redovitih studenata, a na dva poslijediplomska doktorska studijska programa 23 redovita studenata. Potom su dekan i prodekan, prof. dr. Ivica Žiće i prof. dr. Damjan Runje, dodijelili diplome i svjedodžbe 28 studenata/studentica; 10 magistara/magistri teologije, 8 magistara/magistri katehetike, a 10 prvostupnika/prvostupnica katehetike. Dvojica studenata postigli su licencijate iz teologije: Marko Vučetić (mentor

prof. dr. Nikola Bižaca) i Hrvoje Petrušić (mentor prof. dr. Andelko Domazet). Jure Perišić obranio je doktorski rad pod naslovom „Odnos Crkve prema svijetu. Interpretacija i aktualizacija temeljnih načela Drugoga vatikanskog sabora o odnosu Crkve prema svijetu u djelima Željka Mardešića i Bone Zvonimira Šagija“ pod vodstvom mentora prof. dr. Nediljka Ante Ančića.

Prigodom svoga Dana, fakultet dodjeljuje tri nagrade najboljim studentima. Prva se nagrada daje Gabrijelu Kamberu koji je položio sve predmete cjelevitoga studija te ima najbolji prosjek ocjena (4,72). Drugu je nagradu dobio Slavko Blažić, student druge godine diplomskoga teološko-katehetskoga studija koji je u protekloj akademskoj godini položio sve predmete iz godine koju je pohađao i ima najbolji prosjek ocjena (4,88). Treća nagrada dodijeljena je Darku Rapiću, studentu pete godine integriranoga filozofsko-teološkog studija za najbolji seminarски rad koji je ocijenjen (5,00).

Povelje zahvalnosti dodijeljene su prof. dr. sc. Marijanu Vugdeliji, izv. prof. dr. Dušanu Mori i višem predavaču mr. sc. Mirku Mihalju, koji su prošle akademske godine otišli u mirovinu. U protekloj akademskoj godini fakultet je zaposlio tri teologinje: dr. Miljenku Grgić, mr. Ginu Šparada kao stalne zaposlenice, te dr. Anu Jeličić kao vanjsku suradnicu, u sklopu međusveučilišne suradnje. Akademski čin uzveličao je pjevanjem mješoviti zbor fakulteta uz glasovirsku pratnju mo. Ivana Urlića i pod ravnjem mo. Šime Marovića. (SBC)

Biskup Perić otvorio Godinu biskupa Pavla Žanića u Kaštel Novome

U prigodi 100. obljetnice rođenja pokojnoga biskupa Pavla Žanića njegov nasljednik, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski Ratko Perić, otvorio je Godinu biskupa Pavla Žanića u petak, 19. svibnja, u njegovoj rodnoj župi u Kaštel Novom. Biskup Perić predvodio je službu riječi i molitvu za sve vjerne mrtve na grobu biskupa Žanića u Kaštel Novom. Svečano euharistijsko slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s biskupom Perićem, generalnim vikarima Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslavom Vidovićem i Mostarsko-duvanjske biskupije mons. Željkom Majićem, te brojnim

svećenicima Mostarsko-duvanjske biskupije i Kaštelskoga dekanata.

U uvodnoj je riječi nadbiskup Barišić istaknuo da je biskup Žanić bio čvrst u vjeri u tamnim i teškim trenucima, cijelo vrijeme svoje svećeničke i biskupske službe, te je ostavio dubok trag u srcima ljudi, ali i odnosima, ne samo u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji ili Mostarsko-trebinjskoj biskupiji, već u cijeloj našoj domovini. Nadbiskup Barišić zahvalio je za toga dragoga čovjeka ističući kako je don Pave duboko i snažno ušao u otajstvo Kristove žrtve i spasenja. Ova euharistija je prozor prema vječnosti i bližnjima, ona spaja nebo i zemlju, kazao je mons. Barišić.

U svojoj je homiliji biskup Perić kazao da se iduće godine obilježava 100. godišnjica rođenja biskupa Pavla Žanića, koji je rođen 20. svibnja 1918., te će zato cijela biskupija iz mjeseca u mjesec pratiti biskupsko geslo biskupa Žanića „In fide, spe et caritate“ (U vjeri, nadi i ljubavi). Žanić je obilježio povijest Katoličke Crkve u Hercegovini, najprije 10 godina kao biskup koadjutor, a nakon umirovljenja biskupa Petra Čule kao mjesni ordinarij.

Perić je istaknuo kako se Žanić herojski uhvatio u koštač sa svim gorućim problemima koje je rješavao vođen logikom, vjerom i ljubavlju, suprotstavljao se različitim ideologijama, a posebno se zauzimao za

kršćansku obitelj. Godinama je bio predsjednik Viđeća za obitelj pri Biskupskoj konferenciji. Posebice se zauzeo za rješavanje slučaja župa u Hercegovini, a napose za međugorski fenomen. Cijeloga života pokazivao je ljubav prema Blaženoj Djevici Mariji, te ga se zasigurno može nazvati marijanskim biskupom. Osnovao je stručnu komisiju, čiji je cilj bio obrana Božje istine u vezi istoga slučaja, te nije želio da se Crkva na bilo koji način osramoti povjerovavši u neku izmišljotinu. One napade koje je on prolazio i doživljavao, prolazimo i mi danas. Biskup Žanić se posebno brinuo za duhovna zvana, zaredio je 30 svećenika, brinući se za njih od odlaska u sjemenište do umirovljenja.

Biskup Žanić utemeljio je mjesecnik „Crkva na kamenu“, bez kojega se ne može proučavati povijest Crkve u Hercegovini. Također je utemeljio istoimenu izdavačku kuću iz koje je izašao impozantan broj izdanja, do sada 144 naslova. Podigao je svećenički dom, ustanovio Biskupijski caritas te Teološki institut u Mostaru, danas Teološko-katehetski institut u kojem je dosada diplomiralo 235 vjeroučitelja i kateheti. Bio je svjeća koja gori za svoj narod, kazao je Perić. Na kraju mise župnik don Dario Čorić izrazio je zahvalnost biskupima i svim svećenicima. Euharistijsko slavlje uzveličao je župni mješoviti zbor i klapa Narenta iz Mostara. (Mario Žuvela)

Nadbiskup primio najbolje ekipe vjeronaučne olimpijade

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u petak, 19. svibnja, u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu šest vjeronaučnih ekipa koje su na Nadbiskupijskoj vjeronaučnoj olimpijadi, održanoj 2. ožujka u Osnovnoj školi „Bibači“ u Kaštel Novom, postigle najbolje rezultate osvojivši prva tri mesta u kategorijama za osnovnu i srednju školu. Učenike su pratili njihovi mentori i ravnatelji škola.

Među osnovnoškolskim ekipama prvo mjesto osvojila je ekipa Osnovne škole „Sućidar“ iz Splita

pod vodstvom mentora don Ivana Čotića. Drugoplasirani su bili učenici Osnovne škole „Zmijavci“ s mentoricom Andrijanom Bagarić, a treće mjesto

osvojili su natjecatelji Osnovne škole „Ostrog“ iz Kaštel Lukšića s mentoricom Anom Biliškov. U kategoriji srednjih škola prvo mjesto osvojila je III. gimnazija Split pod vodstvom mentorkice Ane Gelo, druga je bila Nadbiskupijska klasična gimnazija

„Don Frane Bulić“ s mentorom don Matom Brečićem

ćem, a treće mjesto osvojila je splitska V. gimnazija s mentorom Antom Majićem.

U međuvremenu je u Topuskom, od 5. do 7. travnja, održano Državno natjecanje iz vjeroučenja na kojem su predstavnici Splitsko-makarske nadbiskupije ponovno pokazali zavidno zvanje na temu „Misijska djelatnost Crkve“. Naime, u kategoriji osnovnih škola prvo mjesto osvojili su učenici OŠ Sućidar iz Splita s 88 bodova od 100. Mentor im je bio župnik don Ivan Čotić, a sudjelovali su učenici Ivan Perić, Ana Galić, Mira Galić, Iva Sablić. Drugo mjesto osvojila je ekipa OŠ Zmijavci iz Zmijavaca pod vodstvom mentorice Andrijane Bagarić s 84.25 bodova. Među srednjim školama prvo mjesto osvojila je ekipa III. gimnazije iz Splita (Ivan Gelo, Antonio Krivić, Anamaria Đerek, Katarina Čavka) s 98.75 bodova, a treće mjesto s 91.25 bodova pripalo je Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji „Don Frane Bulić“ iz Splita.

Predstojnik nadbiskupijskoga Katehetetskog ureda, mr. don Josip Periš, u uvodnim riječima predstavio je nadbiskupu pobjedničke ekipe s njihovim mentorima i ravnateljima škola te istaknuo kako vjeroučenici iz Splitsko-makarske nadbiskupije već tradicionalno postižu najizvrsnije rezultate, što potvrđuje i ovogodišnji veliki uspjeh na Državnom natjecanju gdje su apsolutni pobjednici. „Natjecanje u

vjeroučenju nije samo učenje, nego rast u zajedništvu“, rekao je mr. Periš i zahvalio svim sudionicima natjecanja na uloženom trudu i učenju, njihovim mentorima i ravnateljima škola.

Pozdravljujući članove pobjedničkih ekipa, nadbiskup Barišić čestitao je ne samo njima, nego i ravnateljima škola iz kojih dolaze ekipe i njihovim mentorima, ali i njihovim obiteljima bez čije potpore ne bi bilo moguće posvetiti vrijeme učenju. Čestitku je uputio i članovima državnoga povjerenstva za organizaciju natjecanja na razini nadbiskupije. „Kažu ‘znanje je imanje’. Ono je veliki kapital, ali ono nije samo imanje, nego je ‘biti’ na nov način. Stoga, znanje koje ste stekli korisno je i poželjno jer vam pomaže širiti horizonte, no još važnije je zajedništvo koje ste gradili“, kazao je nadbiskup. „Ponosan sam na vas i hvala vam što ste svoju obitelj, župnu zajednicu, školu i nadbiskupiju predstavili u najboljem svjetlu“, istaknuo je mons. Barišić potičući ih da vrjednote koje su upoznali proučavajući građu za natjecanje upgrade u svoj život, a time i u društvo.

Nadbiskup je svim učenicima, kao i njihovim mentorima i ravnateljima, darovao CD Sudamja fest 2017., krunicu i medaljicu s likom sv. Dujma i nadbiskupovim grbom. Ravnateljica OŠ „Bijaći“ iz Kaštel Novog, gospođa Jadranka Šošić, zahvalila je na primanju i predala nadbiskupu prigodni dar. (SBC)

Održan prvi splitski „Hod za život“

Drugi nacionalni, a prvi splitski „Hod za život“ upriličen je pod geslom „Za život, obitelj i Hrvatsku“ i u Splitu u subotu, 20. svibnja. Povorka je od oko 10.000 ljudi odjevenih u bijele, plave i zelene majice s natpisom „Hod za život“ krenula dostoјanstveno, radosno i mirno od crkve Gospe od Zdravlja te nastavila Marmontovom ulicom pjevajući brojne dalmatinske hitove uz pratnju prigodnoga banda u kamiončiću.

Po dolasku na rivu uslijedio je dvosatni zabavno-glazbeni program u sklopu kojega su, između ostalog, nastupili: Meri Cetinić, Alen Nižetić i klapa Contra. Nakon folkloraša, velikim je pljeskom dočekana pjevačica Meri Cetinić koja je prije nego je otpjevala „Ljubav si moja zauvik“ poručila: „Cijeli život posvetila sam glazbi i tisućama koncerata, a obitelj sam zapostavila. To je ono što mi je nedostajalo, pa sam upravo zato ja prava osoba da budem tu i poručim vam da su naša djeca naše najveće blago.

Uvijek je pravo vrijeme i nemojte se bojati novoga života.“

Okupljenima se obratila Mihaela Krajina, zdravstvena djelatnica i majka šestero djece, koja je posvjedočila da je kao maloljetna djevojka rodila svoje prvo dijete, sina Tonija, koji ima Downov sindrom. „Nije bilo lako, ali sam uz pomoć majke i supruga sve poteškoće lakše podnijela. Život je nepredvidiv,

zato je moja poruka mladim ženama da se ne boje i da uvijek treba dati glas za život“, naglasila je Krajina.

Pjevač Nižetić se prije pjesme pohvalio sa svoja dva sina i izrazio nadu da će dobiti još kojeg. Pozivu organizatora odazvalo se 150 volontera, koji su koordinirali cijeli skup kako bi protekao u najboljem mogućem redu. „Splićani su se u velikom broju odazvali na poziv da podrže život – rođene i nerođene djece, trudnica, majki, obitelji. Trudnice i majke s malom djecom su najdiskriminiranija skupina u hrvatskome društvu. Mi želimo drugačiju Hrvatsku. Ne želimo da više od 20 posto žena kad se vrate s porodiljnog ostanu bez posla. Strašno je čuti da 75 posto žena koje su imale pobačaj kažu

da su to napravile pod pritiskom okoline ili zbog ekonomskih problema. Ovim hodom izražavamo solidarnost sa ženama, majkama i njihovom djecom i obiteljima”, kazao je Tomislav Slavić, koordinator „Hoda za život“ u Splitu.

„Hod za život“ je miroljubiv hod građana u znak potpore nerođenom djetetu, njegovoj majci i obitelji kako bi se skrenula pozornost na poštivanje nerođenoga ljudskog života kao preduvjet za ostvarivanje svih ljudskih prava bez obzira na spol, rasu, finansijske uvjete i dr. Cilj inicijative „Hod za život“ je zaštita života, obitelji i obiteljskih vrijednosti, promicanje demografskog napretka i razvijanja Republike Hrvatske. (SBC)

Zlatna harfa u Imotskom

U sklopu proslave 300. obljetnice oslobođenja Imotske krajine od Turaka u Franjevačkom samostanu sv. Franje u Imotskom u subotu, 20. svibnja, održana je smotra dječjih crkvenih zborova Zlatna harfa, u kojoj je sudjelovalo oko 550 djece iz 16 zborova.

Zlatna harfa prvi je put održana u Kočerini 1984. godine, a ove se godine održava 33. put. Smisao joj je promicanje hrvatske liturgijske pjesmarice „Pjevajte Gospodinu pjesmu novu“. Pokrovitelji su Zlatne harfe Vijeće franjevačkih zajednica i zagrebački Institut za crkvnu glazbu. Ove se godine ta

manifestacija održava pod gesmom „Kličite Bogu glasom radosnim“.

Zlatna je harfa u Imotskom održana u dva dijela. Prvi je dio počeo pozdravom pokrajinske zastupnice s. Nedjeljke Milanović Litre, nakon čega je uslijedio nastup šest zborova: Imotski, Proložac, Ruvnović, Vinjani, Vrgorac i Zmijavci. Na kraju prvog dijela predstavnicima zborova priznanja je uručio fra Stipica Grgat, glavni i odgovorni za Zlatnu harfu ispred Vijeća franjevačkih zajednica.

Uslijedila je kratka priprema za svetu misu i zajedničko fotografiranje. U 10:30 počelo je euharistijsko slavlje koje je predvodio imotski gvardijan i župnik fra Kristian Stipanović, uz koncelebraciju fra Stipice i još osmorice svećenika. Djeca su u svetoj misi kao milostinju dala novčani prilog u iznosu od 5.550 kn za karitativnu akciju „Antin 13.“.

Nakon mise uslijedio je drugi dio u kojem je nastupilo 10 zborova: Dugopolje, Makarska (Sv. Marko), Murter, Opuzen, Ruda, Seget, Selca na Braču, Slatine, Split (Gospa od Zdravlja) i Šibenik (katedrala). Na početku drugoga dijela sve je pozdravio fra Stipica te je na kraju nastupa zborova uručio priznanja njihovim predstavnicima. (Kristian Stipanović)

Duhovna obnova za studente

Ured za pastoral mlađih Splitsko-makarske nadbiskupije priredio je u nedjelju, 21. svibnja, u studentskoj kapelici na Kampusu u Splitu duhovnu obnovu za studente o temi „Ako me tko ljubi, čuvat će

moju riječ pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći.“ (Iv 14,23).

Voditelj duhovne obnove bio je don Ante Žde rić, župni upravitelj Župe Prečistoga Srca Marijina

na splitskim Škrapama. Nakon pokorničkoga bogoslužja i ispovijedi, misu je predvodio don Ante u koncelebraciji s don Mihaelom Provićem, studentskim kapelanom. U propovijedi je don Ante istaknuo važnost vjere u Boga, ljubavi (ljubiti i biti

ljubljen) i duhovnog zdravlja u životu vjernika. Na kraju misnoga slavlja mladima se obratio don Michael zahvaljujući svima na sudjelovanju u duhovnoj obnovi koju je animirao VIS Veritas aeterna. (AM)

Susret za odgajatelje i stručne suradnike o temi „Zašto očevi šute?“

U organizaciji Bračnog i obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije održan je u ponedjeljak, 22. svibnja, u prostorijama BIOS-a u Splitu šesti po redu susret za odgajatelje i stručne suradnike. Predavanje na temu „Zašto očevi šute?“ održala je suradnica savjetovališta Maja Jakšić, psihoterapeutkinja. Nakon predavanja je slijedila radionica „Nikad ništa od tebe! Isti si čača!“ U predavanju su postavljena tri pitanja na koja u životu nije uvijek lako naći odgovore: zašto muškarci šute, zašto očevi šute i zašto Bog šuti.

Na prvo pitanje odgovor su tražili u psihološkim razlikama muškarca i žene, a te razlike posebno isplivaju kada su posrijedi problemi. Žene svoje probleme podrobno opisuju. Muškarac o problemu šuti. Žene zamjeraju svojim muževima da ih ne slušaju, ne razumiju šutnju i doživljavaju je kao neprijateljsku. A muškarci ženinu potrebu za razgovorom doživljavaju kao napad na sebe, kao da ih se proglašava nesposobnima. Odgovor na pitanje zašto očevi šute, tražili su u kulturološkim, sociološkim, medicinskim, ali ponajviše ideoškim činiteljima. Najveću tjeskobu izaziva pitanje zašto Bog šuti i onda kada ga najviše trebamo. I ta šutnja nam može biti bolnija od same okolnosti koja nas pritišće, naglaši-

la je Jakšić. Koliko puta smo svoje probleme stavili pred druge ljude. Možda su nam pokušavali i oni dati neki odgovor i savjet, ali sve što nam je trebalo bila je njihova prisutnost i njihovo slušanje. Čak u šutnji i u neodgovorenim molitvama – Bog je s nama. Vjera u njegovu prisutnost je važnija od odgovora.

Nakon predavanja uslijedila je radionica „Nikad ništa od tebe, isti si čača“ u kojoj se na zabavan način željelo osvijestiti koji su to sve komunikacijski obrasci kojima žene pribjegavaju i na taj način uđaju svoje supružnike od djece i od sebe na štetu svih. (SBC)

Susret predstavnika crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica

Susret predstavnika crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji s nadbiskupom Marinom Barišićem upričen je u ponedjeljak, 22. svibnja, u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu. Susretu, koji je prvi takve naravi, nazario je generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović i pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić te oko 40 predstavnika crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica.

U svom je uvodnom govoru nadbiskup Barišić istaknuo ulogu Duha Svetoga u životu Crkve, crkvene zajednice, ali i svakoga vjernika. Duh Sveti je životvorac i obnovitelj, tješitelj, preporoditelj i posvetitelj. Nikada ne možemo kazati da smo prodri dovoljno u misterij prisutnosti Duha Božjega u svojem životu i u životu Crkve. Nitko ne može reći „Gospodin Isus“ osim u Duhu Svetomu. On nam pomaže razumjeti nerazumljivo i uvodi nas u puninu istine, kazao je nadbiskup. Duh Sveti nam daje svoje darove koji rađaju plodovima ljubavi, radosti, mira, strpljivosti, velikodušnosti i brojnim drugima. Bez Duha Božjega i njegove milosti mi bismo, kršćani, bili u opasnosti ostati na razini stranaka i civilnih udruga ili humanitarnih organizacija. Stoga, ne bojmo se svakodnevno otvarati nadahnućima Duha Svetoga kako bismo mu dopustili da nas korigira, rađa i preporoda, te da s još većim žarom svjedočimo Božju ljubav u ovome svijetu, poručio je nadbiskup Barišić.

Brojni crkveni pokreti, različite udruge i molitvene zajednice, koje su nakon Drugoga vatikanskog sabora, osobito u zadnje vrijeme sve prisutnije i u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, znak su duhovnoga buđenja koje Duh Sveti potiče u Crkvi. Te male, ali vrlo žive zajednice, koje molitvom, radom i kršćanskim životom žele svjedočiti evanđelje Isusa Krista, važno su sredstvo nove evangelizacije u sadašnjem vremenu, naglasio je mons. Ančić i dodao da je jedan Duh, a različiti darovi Duha. Tako je na sastanku došlo do izražaja raznolikost karizmi, brojne djelatnosti i požrtvovnost u radu s mladima

i obiteljima, s nemoćnima i siromašnima, s onima u strahu i besmislu. Neke zajednice, udruge i pokreti već 40 godina djeluju u Splitu i Splitsko-makarskoj nadbiskupiji.

„Ova raznolikost zajedničko je bogatstvo Crkve u kojoj nas Duh Sveti okuplja u različitosti karizmi“, kazao je mons. Vidović u svom obraćanju nazočnima. Istaknuo je da ga ovaj susret podsjeća na zbor apostola i učenika, na njihovu različitost i raznolikost, ali i usmjerenost k istom cilju – navještaju Radosne vijesti. Stoga je upozorio da ne treba forisirati da svi moraju sudjelovati u inicijativama pojedinih zajednica jer svaka zajednica ima svoju karizmu. Izuzetak su one inicijative u koje smo se pozvani svi uključiti poput „Hoda za život“. Naglasio je, također, da je liturgija nešto što nas povezuje i veže. U tom je surječju kazao da bi zajednički molitveni susret crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica, koji se tradicionalno u našoj nadbiskupiji održava na Duhovski ponедjeljak u konkatedrali sv. Petra u Splitu, trebalo zajednički osmisli. Predloženo je da program traje najviše dva sata, da pola sata prije mise bude molitveno bdijenje, potom misno slavlje i zajedničko druženje.

Na sastanku su predstavnici različitih crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica razmijenili svoja duhovna iskustva i međusobno se upoznali, te zajedno uskladili napore i djelovanja kako bi kao različiti udovi Crkve sa svojim darovima i karizmama pridonosili što boljem svjedočenju Radosne vijesti i bili svjedoci Isusa Krista u današnjem svijetu. (SBC)

Ekipa Župe sv. Josipa – Dugi Rat pobjednik KMNL-a

Malonogometna ekipa Župe sv. Josipa iz Dugoga Rata novi je prvak Katoličke malonogometne lige Splitsko-makarske nadbiskupije za sezonu 2016./17.

Ove je godine ekipa iz Dugog Rata obrnila naslov prvaka s puno većom dominacijom te s manjom dozom neizvjesnosti od prošle godine. Pod vodstvom voditelja Frane Pleića ekipa iz Dugog Rata je u 18 utakmica ostvarila čak 16 pobjeda, jedan neriješen rezultat i jedan poraz. Postigla je 114 golova i primila 36 golova, a bodovno su na tablici značajno odmakli od ostalih potencijalnih konkurenata za naslov. Kao „tajnu“ uspjeha ove ekipe mogli bismo navesti više razloga: međusobno poznavanje, druženje, prija-

teljstvo, svakodnevno treniranje, međusobnu odgovornost i zauzetost. Svi ovi čimbenici već godinama ekipu sv. Josipa kontinuirano drže na samom vrhu KMNL-a. (Marko Vrkić)

Predstavljena knjiga Mate Meštrovića „Kroz plamen čišćenja“

U dvorani Ogranka Matice hrvatske u Splitu u srijedu, 24. svibnja, predstavljena je u organizaciji nakladnika Ogranka Matice hrvatske u Trogiru knjiga don Mate Meštrovića naslovljena „Kroz plamen čišćenja“ (Pjesme i lirska proza). O knjizi su govorili: predsjednica Ogranka Matice hrvatske u Trogiru dr. sc. Danka Radić i priređivači knjige Ivan Pažanin i mons. dr. Drago Šimundža, dok su pjesme iz knjige čitale Marina Čapalija i Gabrijela Meštrović. Knjiga se sastoji od 152 stranice podijeljenih u tri poglavlja: Poezija - Rukovet štokavskih pjesama (74), Rukovet čakavskih pjesama (16) i Lirska proza (8 priloga). Meštrovićeve pjesme i lirske proze u ovoj zbirci potječu iz raznih razdoblja autorova života. Budući da autorovi autografi nisu sačuvani, osim dvaju, sve su pjesme uzete iz književnih časopisa i javnih glasila u kojima je mladi Meštrović surađivao u vremenskom razdoblju od godine 1927. do 1944. Sve pjesme su poredane kronološkim redom, prema godinama njihova objavljanja.

Don Mate Meštrović rođen je 29. ožujka 1910. na otoku Drveniku kod Trogira, a umro u Splitu 18. lipnja 2000. godine. Za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije zaređen je 27. listopada 1935. godine. Još kao bogoslov pisao je male kritike u splitskim listovima. Ivan Pažanin, govoreći o životu i radu don Mate Meštrovića, kazao je kako Meštrović nije na-

pisao mnogo pjesama, ali sve ono što je napisao, po svojoj pjesničkoj protančanosti i dotjeranosti ima značajnih i bitnih akorda i rezonancija originalnog djela. „Obične slike Meštrovićeve poezije progovaraju o velikim temama, religioznom inspiracijom. Istim se mlađenački zanos i prirođeno pjesničko čuvstvo“, rekao je Pažanin.

„Don Matin je stil u biti izvoran i samostalan. Premda ima starijih i novijih obilježja, po naravi je okrenut novim opcijama i subjektivnim tendencijama. Naravno, cilj mu nije izazov ili prosvjed, nego slikovita lirska kreacija i autonomna estetska čistota – intimni doživljaji i tiha emocija“, kazao je dr. Šimundža te zaključio kako je bio rođeni lirik i kao takav ostao svoj. (IL)

Održan međunarodni znanstveni skup „Izazovi odgoja u vjeri u suvremenom društvu“

Međunarodni znanstveni skup na temu „Izazovi odgoja u vjeri u suvremenom društvu“ održan je u petak, 26. svibnja, u Franjevačkome samostanu o. fra Ante Antića u Splitu. Organizatori simpozija su Katedra religiozne pedagogije i katehetike te Katedra pastoralnoga bogoslovija Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu u suradnji s Teološkim fakultetom Sveučilišta u Ljubljani i Teološkim fakultetom Papinskoga sveučilišta Ivana Pavla II. u Krakovu.

Na cjelodnevnom skupu svoja izlaganja održao je dvadeset i jedan predavač. Uz osmoricu profesora sa splitskoga Katoličkog bogoslovnog fakulteta, sudjelovali su i gosti iz Zagreba, Ljubljane, Krakova, Tarntowa, Passaua i Beča, a kroz svoja predavanja govorili su o širokom rasponu odgojnih tema. Istog dana predstavljen je i Zbornik radova s ovog skupa.

Na otvaranju skupa prigodnu riječ uputio je prof. dr. sc. Andelko Domazet, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, koji je kazao kako je želja organizatora bila osvijetliti ključne izazove vjerskoga odgoja i obrazovanja koje susrećemo u suvremenom društvu. Istaknuo je kako se te izazove ne može odvojiti od opće situacije u društvu i svijetu te trendova kao što su slabljenje škole u njenoj zadaći prenošenja znanja i vrijednosti, porast individualizma u obiteljskom životu, sve češće rasprave u vezi s iskustvom roditelja, kriza autoriteta i tradicije i sl. Poželio je da sudionici skupa rasvijetle neke aspekte ove kompleksne teme te da sve one kojima je povjerena zadaća odgoja potaknu na bolje razumijevanje izazova koji stoje pred odgojem danas. U ime akademske zajednice sve sudionike pozdravio je prof. dr. sc. Boris Maleš, prorektor za studente, studentski standard i sport

Sveučilišta u Splitu. Govoreći o kompleksnosti teme ovoga skupa naglasio je da odgoj djece nije povjeren samo roditeljima ili samo stručnjacima, već je to sustav koji se međusobno prožima. Izrazio je nadu da će prisutni iz ovoga simpozija izvući korisne smjernice po pitanju odgoja i obrazovanja mladih.

Nakon pozdravnih riječi izlaganja su održali sljedeći profesori s KBF-a u Splitu: doc. dr. sc. Ante Akrap; prof. dr. sc. Alojzije Čondić; prof. dr. sc. Ivan Bodrožić; prof. dr. sc. Mladen Parlov; izv. prof. dr. sc. Jadranka Garmaz i dr. sc. Angelina Gašpar; mr. sc. Josip Periš i Sabina Marunčić, prof. U drugom bloku nastupili su: mr. sc. Ivica Ju-

rić; doc. dr. sc. Domagoj Runje; dr. sc. Emanuel Petrov; prof. dr. sc. Józef Stala (Krakow, Poljska); prof. dr. sc. Elżbieta Osewska (Tarnow, Poljska); prof. dr. sc. Stanko Gerjolj (Ljubljana, Slovenija); izv. prof. dr. sc. Andrej Šegula (Ljubljana, Slovenija). U poslijepodnevnom dijelu kratka izlaganja imali su slijedeći predavači iz Slovenije: doc. dr. Mateja Cvetek; izv. prof. dr. Robert Cvetek; doc. dr. Barbara Simonič; doc. dr. Saša Poljak Lukek; doc. dr. Nataša Rijavec Klobučar; as. dr. Drago Jerebic; dr. sc. Sara Jerebic; mag. Tanja Valenta. Na kraju su nastupili i prof. dr. sc. Hans Mendl (Passau, Njemačka) i dr. Viera Pirker (Beč, Austrija). (KB)

Hodočašće katoličkih vrtića Splitsko-makarske nadbiskupije

Predivni ambijent prasvetišta Gospe od Otoka u Solinu i ove je godine ispunio velik broj djece, njihovih roditelja i odgajatelja na četvrtom hodočašću dječjih katoličkih vrtića Splitsko-makarske nadbiskupije održanom u subotu, 27. svibnja.

S ovakvim godišnjim okupljanjem započelo se 2014. godine u želji da se, ne samo djecu, već i roditelje i odgajatelje još dublje osvijesti o važnosti vjerskoga odgoja najmanjih, ali i da im se približe hrvatske vjerske tradicijske vrijednosti.

Misu zahvalnicu za proteklu odgojnju godinu predvodio je župni vikar svetišta don Nikola Mikačić koji je u prigodnoj homiliji govorio o ljubavi nebeskog Oca. Pozvao je roditelje da djecu obasipaju pažnjom i ljubavlju umjesto materijalnim dobrima, te da im od malih nogu usade vjeru u Gospodina. „Djeca su često sebična, razmažena i nemirna, no ima nešto u čemu nas posramljuju. Znaju se vratiti svome roditelju. Kada padnu i kada ih боли, kada su bili zločesti i kada su povrijeđeni, uvijek trče mami i tati. Tu najvažniju lekciju smo mi veliki zaboravili. Kada

zgrijevimo i padnemo, mi bježimo od Oca umjesto da mu se vratimo. Upravo to je put svetosti, nakon svega trčati Bogu ususret i baciti se u njegov zagrljaj“, istaknuo je don Mikačić i zazvao na okupljene blagoslov Majke Marije.

Nakon misnoga slavlja, koje je pjevanjem obogatio zbor sastavljen od djece iz različitih vrtića, druženje je nastavljeno igrom. (KB)

U Splitu održana Humanitarna utrka za Marijine obroke „Trčimo za obrok više“

Humanitarna organizacija „Marijini obroci“ i Volonterski centar mladih Skac_St organizirali su već tradicionalnu humanitarnu utrku „Trčimo za obrok više“, koja se održala u subotu, 27. svibnja, na splitskoj rivi. Suorganizatori utrke bili su grad Split, Turistička zajednica Split, Triatlon klub Split i Ured za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije.

Cilj trke bio je podići svijest o gladi u svijetu i aktivnostima „Marijinih obroka“ te, zahvaljujući još većem odazivu svih ljudi dobroga srca, povećati broj djece kojima će se osigurati svakodnevni obrok na mjestu obrazovanja. Pozivu organizatora odazvalo

se oko 150 sudionika. Kotizacije za utrku nije bilo, a preporučena donacija bila je 20 kuna. Sva prikupljena sredstva od ove humanitarne utrke idu za kuhinju „Split - Croatia“ (Liberija) koja trenutno hrani 292 djece.

Po završetku utrke poznati nogometaš Stipe Pletkosa podijelio je medalje i dodijelio nagrade, a potom je uslijedio i zabavno-kulturni program na kojem su nastupili veseli klaun, Solinski bubamarcii, Bruno Mijanić, VIS Gloria te bend Prevail. Program je vodio mladi splitski glumac Pere Eranović.

Vizija „Marijinih obroka“ jest pružiti djeci u najsiročašnjim dijelovima svijeta po jedan obrok dnevno na mjestu obrazovanja. Na taj način djeci se ne spašava samo život, već ih se potiče na učenje i tako daje prilika da dugoročno sebi, svojoj obitelji i zajednici osiguraju bolji život. Potrebno je samo 120 kuna da bi se moglo hraniti jedno dijete u školi tijekom cijele godine. „Marijini obroci“ svojim dje-lovanjem danas hrane više od 1,2 milijuna djece, a „Marijini obroci“ – Hrvatska, zahvaljujući dobroti svojih podupiratelja, otvorili su deset školskih ku-hinja – četiri u Malaviju, jednu u Ekvadoru, tri u Beninu i dvije u Liberiji. U njima se trenutno hrani više od 11 tisuća djece svakoga dana. (KB)

Godišnji susret Društva Prijatelja Malog Isusa: „Zahvali srcem prepunim!“

Godišnji susret članova Društva Prijatelja Maloga Isusa splitske provincije održan je 27. svibnja 2017. u Župi sv. Petra na Priku u Omišu. Na susreту su uz domaćine iz Omiša sudjelovale skupine iz Pučišća, Sutivana, Metkovića - župe sv. Nikole i sv. Ilike, Šestanovca, Katuna - Kreševu, Jesenica, Ciste Velike, Ciste Provo, Košuta i Trilja, Vrgorca, Dugopolja, Brela, Kaštel-Kambelovca, Kaštel-Novog, Žrnovnice, Livna i Podgorice, Splita (župe Gospe od Pojišana, Sv. Križa, sv. Ante, Sv. obitelji, Sv. Spasa - Mejaši i Stadlerovi mladi iz Druge gimnazije Split).

Okupljanje je započelo pjesmom i molitvom Malom Isusu u crkvi na Priku. Pročelnica s. Dolores Brkić održala govor u kojim je, između ostalog rekla: „Budimo kao rijeka tekućica! Slikovita i poučna nam je rijeka u neposrednoj blizini. Nije dobro biti voda stajačica. Teći, i teći bistro i ustajno“

U duhu gesla ovogodišnjeg susreta „Zahvali srcem prepunim“, pozvala je na zahvalnost za sve događaje tijekom protekloga razdoblja, a na poseban na čin za nove članove. Provincijalka s. Anemarie Radan posebno je pozdravila s. Vesnu Mateljan, zamjenicu i savjetnicu č. Majke, župnika don Emanuela, svećenike, sve sestre kao i članove PMI-a.

Euharistijsko slavlje predslavio je župnik i prof. na KBF-u u Splitu don Emanuel Petrov, zajedno s msgr. don Antonom Mateljanom i fra Božom Vuletom. Pjevanje kroz euharistijsko slavlje animirao je župni bend „Petrus“. Don Emanuel je u svojoj propovijedi na poseban način istaknuo što znači imati srce u svome djelovanju, tiho i nemetljivo, upravo onako kako je to radio sluga Božji Josip Stadler.

Pred kraj misnoga slavlja župnik je blagoslovio medaljice Maloga Isusa koje su znak pripadnosti

Društvu. Novi članovi, njih 32, kao i svi prisutni obnovili su svoja obećanja te su primili članske iskaznice, statute i medaljice iz ruke provincijalke s. Anemarie, s. Dolores, Marine Rubić, s. Eduarde i s. Rebeke. U čast Stadlera solisti Ivan i Petra otpjevali su Stadlerovo geslo „Imaj srce“, koje je uglazbila s. Dolores. Nakon blagoslova u radosnoj pjesmi na izlazu iz crkve svi su dobili za uspomenu anđela s prigodnim sličicama PMI-a koje je pripremio don Emanuel.

Druženje je nastavljeno šetnjom uz more i Cetinu te posjetom samostanu sestara u Omišu, a poslijepodnevni duhovni program nastavljen je u svetištu sv. Leopolda Bogdana Mandića u Zakućcu. (Vinka Mamić)

Humanitarni koncert marijanskih napjeva za misije na Salomonskim Otočima

U crkvi Presvetog Otkupitelja franjevačkog samostana o. fra Ante Antića na Trsteniku u Splitu u nedjelju, 28. svibnja 2017. godine, u održan je humanitarni koncert marijanskih napjeva za misije na Salomonskim otocima. Na koncertu su sudjelovali: zbor franjevačkih bogoslova, zbor mladih „Vox pacis“, zbor sestara milosrdnica provincije Navještenja Gospodinova iz Splita, sopranistica Antonija Teskera te na orguljama mo. don Ivan Urlić i mo. s. M. Mirta Škopljanc Mačina.

Koncert je započeo nakon večerje sv. mise, koju je predslavio duhovnik franjevačkih bogoslova fra Bože Vuleta, a pjevanjem uzveličao zbor mladih „Vox pacis“, koji inače animira pjevanje na večernoj sv. misi nedjeljom.

Ovom je koncertu prisustvovala i s. Augustina Marta Nikolić, misionarka sa Salomonskih Otoka, koja je predstavila život i rad sestara milosrdnica na Salomonskim Otočima, kao i potrebe žitelja te države s „kraja svijeta“. Kroz program su vodili Matea Korda i Igor Ramović. Za vrijeme koncerta mladi iz Marijanske vinkovske mladeži iz Splita prodavali su svoje rukotvorine, a sav

prihod od prodaje i darova posjetitelja upućen je na Salomonske Otoke za potrebe misija. Gvardijan fra Domagoj Runje zahvalio je pri kraju koncerta izvođačima i svim posjetiteljima jer, kako je kazao, „glazbenici stvaraju glazbu da bi se slušala“. Koncert je završio zajedničkom izvedbom najpoznatije hrvatske marijanske popijevke „Zdravo Djeko“, koja je ujedno bila i molitva za sve naše misionare i misionarke da po zagovoru Blažene Djevice Marije Gospodin blagosloví njihov rad. (franjevci-split.hr)

Predstavljena knjiga „Nova Kristova zapovijed“

U dvorani Dominikanskoga samostana sv. Katerine u Splitu u ponedjeljak, 29. svibnja, predstavljena je knjiga „Nova Kristova zapovijed. Jesmo li je zaboravili? Podloga novoj evangelizaciji“ autora Živana Sikirića. O knjizi su govorili prof. dr. sc. Tonči Matulić s Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. sc. Hrvoje Sikirić s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i akademski kipar Kuzma Kovačić. Voditelj programa bio je prof. don Anton Šuljić, pomoćnik direktora „Kršćanske sadašnjosti“. Predstavljanje se održalo u prigodi prve obljetnice autorove smrti.

Knjiga, koja je izišla u izdanju Kršćanske sadašnjosti, ima 214 stranica te četiri poglavlja: Nova Kristova zapovijed, Nova zapovijed kroz povijest do danas, Mi kršćani danas i nova Kristova zapovijed, te Izvršavanje nove zapovijedi – podloga novoj evangelizaciji. Nastala je kao svjedočanstvo jednoga zauzetog kršćanskog laika, posebice iz osjećaja nužnosti govorenja (pisanja) o temeljnoj Kristovoj zapovijedi ljubavi jer, kako i sam u uvodu navodi, „šutnja o ovome problemu bila bi, za ovoga autora,

grijeh i pomanjkanje osjećaja ljubavi za Crkvu“. Autor iznosi uvjerljiva i dojmljiva promišljanja koja se u konačnici tiču same srži evanđeoske objave: Bog je ljubav. Knjigu je posvetio papi Franji, a razlog tomu su zasigurno nuda i očekivanja koje Franjo pobuđuje u vjernicima svojim stilom vršenja papinske službe i glavnim naglascima u svojim izjavama, nagovorima i propovijedima. (Ivica Luetić)

Misa za poginule branitelje u splitskoj katedrali

U organizaciji Udruge hrvatskih branitelja u utorak, 30. svibnja, u katedrali sv. Dujma u Splitu slavljena je misa za sve poginule branitelje. Euharistijsko slavlje, kojemu je uz brojne članove Udruge branitelja i članova udrug proizašlih iz Domovinskoga rata, pripadnika HRM-a i policije, nazičio i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved predvodio je župnik don Tomislav Ćubelić s fra Jozom Mravkom, kapelanom u Pomorskoj bazi Split.

Govoreći o žrtvama hrvatskih branitelja koji su stvorili hrvatsku državu, don Tomislav Ćubelić rekao je da naša sloboda u konačnici nema budućnost ako iza te žrtve ne stoji život, hrabrost, obitelj, ljubav i prijateljstvo. Obraćajući se braniteljima, nagnasio je kako je u teškome i neizvjesnome trenutku naše hrvatske povijesti trebala hrabrost, stav i vjera omotana u ljubav prema domovini, a to su naši branitelji imali. „Danas se pokušava vagati, govoriti o poštivanju čovjeka i žrtava, nabrajati pogreške hrvatske obrane, gurajući u stranu istinu s početka da Hrvati i ljudi koji Hrvatsku osjećaju dijelom svoga tkiva nisu smjeli imati pravo na radost. Ako se umorimo slaviti dobro, ako pomislimo da je to nevažno, počet će nam naređivati što smijemo slaviti, a što ne smijemo; čemu se smijemo radovati, a čemu ne; što smijemo osjećati, govoriti, prema čemu težiti“. Citirajući Sekula Drljevića koji je rekao da nikada nijedan narod nije dao veću žrtvu za slobodu od one koju je dao hrvatski narod, don Tomislav je zaključio da je to zato jer je hrvatski branitelj imao ljubav koju je spojio s hrabrošću kako bi svojoj domovini vratio dostojanstvo i stvorio slobodu. (IL)

Mo. don Ivan Urlić održao koncerte u Austriji i Sloveniji

Mo. don Ivan Urlić održao je dva zapažena koncerta u Lavamündu (Austrija) 25. svibnja i Mekinju (Slovenija) 26. svibnja na poziv g. Antona Škrabla, vlasnika gradionice orgulja „Škrabl“ u Rogaškoj Slatini, koja je jedna od najvećih i vodećih gradionica orgulja u svijetu.

Atraktivnost i prilagodljivost instrumenata za izvođenje različitih glazbenih stilova omogućili su mladom umjetniku izvesti zanimljiv i bogat program u kojem su došli do izražaja istančan osjećaj za stilsku interpretaciju, virtuoznost u izvođenju djela te iznenađujuća raskošnost zvukovnih mogućnosti instrumenta u izvrsno odabranim registracijama za pojedino djelo. Orguljaš je oduševio pomno složenim i odabranim programom koji je dinamičnom gradacijom kod slušatelja održavao aktivnu pažnju i očekivanje nastavka stvarajući jedinstvenu cjelinu, ne cjepljući koncert na pojedine fragmente skladbi različitih stilova i ugodjaja, nego ih povezujući u potpun doživljaj. Na programu su bila djela N. Haima, J. S. Bacha, L. Boëllmanna i J. Langlaisa. (SBC)

Susret ministranata u Imotskom

Prigodom 300. obljetnice oslobođenja Imotske krajine od Turaka u Franjevačkom samostanu sv. Franje u Imotskom u subotu, 27. svibnja, održan je susret ministranata Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. U susretu je sudjelovalo oko 300 ministranata iz 15 župa koje poslužuju franjevcima te provincije: Imotski, Knin, Lovreć-Opanci, Metković – Župa sv. Ilike, Proložac, Runović, Sinj s filijalom Brnaze, Split – Gospa od Zdravlja, Staševica, Studenci, Šibenik – Gospa van Grada, Šibenik – Šubićevac, Turjaci, Vinjani i Zmijavci. U pripremi i održavanju susreta pomagali su provinčijski postulantи, sjemeništarci i bogoslovni.

Nakon doručka ispod samostanskoga cedra ministranti su ušli u crkvu sv. Franje, gdje ih je pozdravio imotski gvardijan fra Kristian Stipanović te najavio tijek susreta. Pozdravne je riječi zatim uputio i fra Josip Repeša, provinčijski promotor duhovnih zvanja. Nakon pozdrava fra Zoran Kutleša, samostanski i župni vikar Imotskog, održao je ministrantima kratko predavanje o franjevcima u Imotskoj krajini, osobito o oslobođenju od Turaka 2. ko-

lovoza 1717. Usljedilo je pokorničko bogoslužje u kojem je ispit savjesti vodio fra Denis Šimunović, župnik Vinjana.

Potom je procesijom započelo euharistijsko slavlje koje je predvodio provincijal fra Joško Kodžoman, uz koncelebraciju devetorice svećenika. Misu je pjevanjem animirao imotski dječji zbor pod ravnanjem s. Sofije Vuković. Poslije mise sjemeništarc Stipe

Buljan i bogoslov fra Ivo Rastočić svjedočili su ministrantima o svom zvanju te im ukratko predstavili život u sjemeništu, postulaturi, novicijatu i bogosloviji.

Nakon fotografiranja bio je ručak za sve ministrante pod samostanskim cedrom. Poslije ručka bila je rekreacija. Dio ministranata išao je u razgledavanje povijesnih i prirodnih znamenitosti Imotskog, a većina je išla na nogometni turnir u kojem su prvo mjesto osvojili ministranti iz Imotskog, drugo mjesto ministranti iz Sinja, a treće ministranti iz Šibenika – Gospa van Grada. (SBC)

Izveden oratorij „Molitva suprotiva Turkom“

U proslavi 300. obljetnice oslobođenja Imotske krajine od Turaka u crkvi sv. Franje u Imotskom u nedjelju, 28. svibnja, s početkom u 20:30 izведен je oratorij „Molitva suprotiva Turkom“. Oratorij za soliste, zbor, orkestar i čembalo na stihove Marka Marulića skladao je mo. don Šime Marović, kapelnik splitske katedrale i profesor crkvene glazbe na KBF-u u Splitu. Oratorij su izveli zbor i orkestar opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Splitu. Dirigirao je Hari Zlodre, a solisti su bili Dubravka Šeparović Mušović (mezzosopran) i Ljubomir Puškarić (bariton).

Prije izvedbe se prisutnima obratio imotski gvardijan fra Kristian Stipanović. Pozdravio je sve goste, osobito izvođače, te je zahvalio svima koji su na bilo koji način doprinijeli da se oratorij izvede u Imotskom. Posebno je zahvalio glavnom pokrovitelju i sponzoru izvedbe Franjevačkoj provinciji Presve-

tog Otkupitelja na čelu s provincijalom fra Joškom Kodžomanom.

U izvedbi oratorija izvođači su dramatični tekst Marka Marulića sviranjem i pjevanjem približili slušateljima koji su u velikom broju došli pratiti oratorij te su na kraju umjetnike nagradili dugotrajnim i gromkim pljeskom. (SBC)

Druga obljetnica HKZ-a „MI“ u Trogiru

Trogirska zajednica mladih, Hrvatski katolički zbor „MI“, osnovana je 23. svibnja 2015. s ciljem da bude pomoć mladima u sazrijevanju u dobre ljude i kršćane. U nedjelju, 28. svibnja, trogirski miovci su proslavili svoj drugi rođendan. Svetu misu predvodio je župnik don Vinko Sanader, a koncelebrirali su dr. don Mihael Prović, predstojnik Ureda za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije te vlč. Jozo Mario Tolj, duhovnik i utemeljitelj MI-a iz Zagreba. Vlč. Tolj održao je prigodnu propovijed u kojoj je, između ostalog, pozvao mlade da se što više uključuju u društveno-politički život Lijepe Naše i da je izgrađuju na kršćanskim načelima.

Poslije svete mise održana je godišnja skupština u Kneževu dvoru na kojoj je predsjednica trogirskih miovaca Maja Buble podnijela izvješće o radu zajednice kroz proteklu godinu te na kraju istaknula kako su mladi sudjelovanjem u aktivnostima MI-a sretni i zadovoljni. „Sveti je Franjo Saleški rekao: ‘Bog te je postavio u svijet, zato ne smiješ bježati od svijeta!‘ - pa vođeni i tim riječima ozbiljno shvaćamo svoju ulogu. Uz Božju pomoć zalažemo se kao mladi kršćani za izgradnju boljega i humanijega svijeta. Želja nam je i druge mlade privesti Kristu, posebno mlade u našem gradu koji su se s vremenom, nakon krizme, udaljili od Krista i Crkve“, zaključila je svoje obraćanje Maja Buble.

Čestitke trogirskim miovциma uputili su vlč. Tolj, dr. don Mihael Prović, dopredsjednik središnjice MI-a Mate Krajina, gradonačelnik Trogira Ante Stipčić, miovci Ivica Rakušić iz Solina i Jurica Čopo iz Komina. Proslavi su još nazočili o. Petar Galić, članovi predsjedništva središnjice iz Zagreba, dr. Vladimir Lončarević i Anton Kliman, dogradonačelnik Trogira Filip Andelić, zapovjednik PP Trogir Marko Doljanin, članovi pastoralnoga vijeća katedralne župe i roditelji miovaca.

Don Vinko je na kraju zahvalio gostima na ljeđim željama i svima na sudjelovanju u proslavi druge obljetnice MI-a te je posebno pozdravio nove članove trogirske miovskih zajednica. Ovom prigodom je don Vinko u ime miovaca čestitao vlč. Tolju pe-

desetu obljetnicu svećeništva uz prigodne poklone. Na svetoj misi i na svečanoj skupštini pjevao je VIS „Sv. Lovre“ pod ravnjanjem mo Vinka Buble. (Vinko Sanader)

Nadbiskup s organizatorima „Hrvatskoga socijalnog tjedna“

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić sreo se u srijedu, 31. svibnja, u Nadbiskupske ordinarijatu s organizatorima „Hrvatskoga socijalnog tjedna“. Susretu su, uz nadbiskupa i pastoralnog vikara Splitsko-makarske nadbiskupije dr. don Nediljka Ante Ančića, nazočili generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije dr. Petar Palić, predstavnici Franjevačkog instituta za kulturu mira prof. dr. sc. Ante Vučković, predsjednik i mr. fra Božo Vuleta, dopredsjednik te prof. dr. Neven Šimac.

Na sastanku se govorilo o važnosti održavanja „Hrvatskoga socijalnog tjedna“ i jačoj uključenosti Crkve u zaštitu dostojanstva čovjeka u okviru socijalnih prava, posebno na polju rada i demografske slike Hrvatske. Usuglašeno je da se Tjednu, uz nacionalni značaj, pridoda i lokalna dimenzija, a mons. Barišić je organizatorima obećao pomoći mjesne Crkve. Također, zaključeno je da uz teoretski dio, na kojem će se progovoriti o aktualnim socijalnim problemima u svjetlu socijalnoga nauka Crkve, Tjedan obogati i okupljanjem brojnih inicijativa, pokreta i udruga koji se bave socijalnom tematikom, kako bi zajedničkim snagama i idejama istupili pred čitavu

zajednicu s konkretnim prijedlozima i inicijativama, kao nositelji socijalnih pomaka u Hrvatskoj.

Zadnji, peti Hrvatski socijalni tjedan, koji je bio posvećen kulturi rada u Hrvatskoj, održan je u listopadu 2011. godine u prostorijama HBK-a u Zagrebu i to nakon pauze od čak sedamdeset i jedne godine. Naime, Katolička Crkva u Hrvatskoj tridesetih se godina prošloga stoljeća bila uključila u tradiciju socijalnih tjedana koji su najprije pokrenuti u Francuskoj te je od 1932. do 1940. održala četiri Tjedna. (KB)

Predstavljena knjiga „Javni kultovi ikona u Dalmaciji“

U prepunoj Galeriji umjetnina u Splitu u četvrtak, 1. lipnja, u organizaciji nakladnika Književnoga kruga Split i Hrvatskoga restauratorskog zavoda Zagreb svečano je predstavljena knjiga dr. sc. Zoraide

Demori Staničić „Javni kultovi ikona u Dalmaciji“. Knjigu su, uz autoricu, predstavili akademici Nenad Cambi i Radoslav Tomić te dr. sc. Joško Belamarić. Riječ je o prvoj knjizi objavljenoj u Hrvatskoj koja na 338 stranica podijeljenih u dva djela obrađuje 108 ikona od Budve do Trsata.

Knjiga je pisana na osnovi terenskog istraživanja i uvida u arhivsku građu i literaturu te pruža znanstveno relevantna obrazloženja tipova bizantskih i postbizantskih ikona i njihovih dalmatinskih inačica. Pojedine umjetnina rasvjetljavaju se primjenom stilske i ikonografske analize, dok se predložene interpretacije i sinteze temelje na istraživanju povijesnog i društvenog konteksta. Pomnim iščitavanjem materijalnih dokaza čašćenja ikona, tj. običaja davanja nakita, kruna, srebrnih pokrova ikona, različi-

tih votivnih darova, lampada i postolja za izlaganje i nošenje, autorica osvjetljuje i povijesni kontekst, tj. javnu funkciju svetih slika i sustavnu brigu zajednice za njih.

Na kraju predstavljanja autorica je zahvalila Književnom krugu Split, kao i svima koji su pridonijeli da je ova knjiga ugledala „svjetlo dana“. Knjiga „Javni kultovi ikona u Dalmaciji“ nedvojbeno znači

novinu u našem znanstvenom proučavanju prošlosti, ali i u široj kulturnoj i izdavačkoj praksi. Spoznaje koje ona donosi zasigurno će biti dragocjene domaćim i stranim istraživačima, dok će širu javnost privući umjetnička kvaliteta ili pak povijesni i vjerski aspekti ikona obrađenih i reproduciranih u knjizi. (IL)

Supervizija za djelatnike Bračnih i obiteljskih savjetovališta

Bračno i obiteljsko savjetovalište i Ured za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije organizirali su u četvrtak, 1. lipnja 2017., superviziju za djelatnike bračnih i obiteljskih savjetovališta. Superviziju je vodila licencirana supervizorica Renata Jurčević.

Na susretu su sudjelovali voditelj zadarskoga BIOS-a Mladen Klanac, Ana Uranija, voditeljica dubrovačkog BIOS-a Kristina Rožić, voditeljica splitskoga BIOS-a dr. Anita Strujić-Vladanović i tajnica Ureda za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije Jelena Burazin i ostali suradnici. Kroz ovaj supervizijski susret sudionici su razmijenili dobre strane svoga posla, kao i poteškoće s kojima se susreću u svakodnevnome radu s osobama kojima je potrebna pomoć. Kroz brojne igre i stručno vođenje prorađeni su slučajevi koje su donijeli na superviziju. Istanuto je i da je u svim savjetovalištima primjećen porast klijenata pred razvodom s izrazito poremećenim obiteljskim i bračnim odnosima, te brojne druge poteškoće.

Voditeljica splitskoga BIOS-a dr. Anita Strujić-Vladanović zahvalila je kolegama na dolasku i izrazila želju za nastavkom ovakvoga oblika supervizije, kao dodatno usavršavanje uz godišnje susrete djelatnika obiteljskih savjetovališta iz Hrvatske i BiH koji se redovito održavaju. (Jelena Burazin)

Dodjela priznanja najboljim ekipama i igračima KMNL-a

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u četvrtak, 1. lipnja, u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu pobjednike ovogodišnjih triju nadbiskupijskih malonogometnih manifestacija – Sudamja kupa, 12. sezone Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.“ i Ministrantske lige Splitsko-makarske nadbiskupije. Tom je prigodom udjelio odličja, pehare i medalje najboljim momčadima i igračima.

Uz nogometare, trenere i župnike susretu su prisustvovali i povjerenik za zvanja don Jure Bjeliš, povjerenik za mlade dr. don Mihael Prović i voditelj sportske sekcije Ureda za mlade Mladen Jurić.

Prvoplasirana ekipa prve lige Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.“ je momčad Župe sv.

Josipa iz Dugoga Rata. Oni su predstavljali Splitsko-makarsku nadbiskupiju na nacionalnoj završnici u Mostaru, gdje su osvojili pehar za fair-play. Drugo

mjesto pripalo je momčadi Župe Marije Pomoćnice s Kmana, dok je treće mjesto osvojila Župa sv. Pavla sa splitskih Pujanki, koja je osvojila i naslov ovo-godišnje fair-play momčadi. Najbolji igrač je Marko Mladin (Dugi Rat), najbolji vratar Božo Marčić (Dugi Rat), a najbolji strijelac je Josip Cikojević (Kman). Priznanja su dobine i najbolje drugoligaške momčadi, sve tri iz Splita. Prvoplasirana momčad je iz Župe sv. Duje, drugoplasirana iz Župe Sv. Trojice (sv. Ante) s Poljuda, a treće mjesto zauzela je Župa sv. Josipa s Mertojaka. Najbolji strijelac druge lige je Antoni Vrkić s 54 pogodaka.

Nagrađeni su i ovogodišnji najbolji natjecatelji Sudamja kupa. Prvo mjesto pripalo je momčadi iz Župe sv. Andrije sa splitskog Sućidra, drugo mjesto zauzela je Župa Sv. Trojice (sv. Ante) s Poljuda, a trećeplasirana je ekipa iz Župe sv. Duje. Najbolji igrač je Damir Znaor, a najbolji vratar Duje Kulušić.

Peharima i medaljama najviše su se radovali najmlađi – sudionici Ministrantske malonogometne lige „Bl. Ivan Merz“. Pobjednici su ministranti Župe sv. Pavla s Pujanki. Drugo mjesto osvojila je Župa Gospa od Otoka iz Solina, a treće mjesto Župa sv.

Kaja, također iz Solina. Najbolji igrač lige bio je Damir Zebić, a najbolji strijelac Vinko Vardić.

Prigodnu riječ izrekao je nadbiskup Barišić čestitajući mladima na odličjima zaslужenim športskim rezultatom, ali još više požrtvovnošću koju su uložili kao pojedinci i kao momčad. „Dodijeljene su vam nagrade za športski uspjeh koji je mjerljiv brojevima. No, vjerujem da ste svi osvojili i one nemjerljive nagrade za molitvu, trud i zajedništvo. Volio bih da s oba uspjeha postupate mudro – da vas poraz ne slomi, a uspjeh ne uzoholi.“ Zahvalio je svim organizatorima i sudionicima i zaželio da vrijeme koje je pred njima bude iskorak u športskom, ali i pastoralnom i vjerničkom smislu.

Predstojnik Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije dr. don Mihael Prović zahvalio je svim župnicima i ekipama na sudjelovanju i izrazio radost što se ove godine po prvi put odvija podjela pehara i medalja za pobjednike KMNL-a, Sudamja kupa i MMNL-a. Zadovoljstvo je izrazio i predstojnik Ureda za zvanja don Jure Bjeliš te voditelj lige Mladen Jurić ističući kako veseli pomak u lijepome ponašanju na nogometnome terenu, ali i u zauzetosti u župnom pastoralu. (KB)

Trajni i privremenog zavjetovanja te primanje u Franjevački svjetovni red

Slavlje trajnoga i privremenog zavjetovanja te primanja u Mjesno bratstvo Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) „Blagovijest“ proslavljen je u nedjelju, na svetkovinu Duhova, 4. lipnja 2017., u crkvi Presvetoga Otkupitelja u Splitu na Trsteniku.

Misu je predslavio i propovijedao fra Domagoj Runje, OFM, gvardijan. Koncelebrirao je fra Stipe Nimac, OFM, duhovni asistent. Trajno su se zavjetovale: Ruža Jukić, OFS; Nevenka Šuljić, OFS; Katica Šušnja, OFS i Ivanka Zovko, OFS. Privremene zavjete (na godinu dana) primila je Maja Duspara, a primlje-ne su: Meri Ćaleta, Zrin-ka Pejković i Dijana Skelin. Zavjete je uime Crkve i OFS-a primila Mira Maslov, OFS, ministra, a fra Stipe Nimac, OFM, duhovni asistent potvrdio. Ulo-

gu svjedoka za vrijeme trajnoga zavjetovanja vršili su Sloven Filipović, OFS i Jasminka Stazić, OFS.

„Franjevački svjetovni red (OFS), kao organski i sastavni dio franjevačke obitelji, jedan je od darova Duha Svetoga Crkvi i čovječanstvu posredujući i svjedočeći upravo bratstvo, malenost, vjernost evanđelju i služenje. Isto je tako dar Duha Svetoga u Splitu Mjesno bratstvo Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) „Blagovijest“ (Split – Trstenik).

Njegov je poziv i poslanje živjeti evanđelje po uzoru sv. Franje Asiškoga, ne izolirano, nego uvijek u zajedništvu s Crkvom i u Crkvi, u svijetu za svijet u službi kraljevstva Božjega. Zajedništvo s Bogom, ostvareno kao bratsko zajedništvo, izražava se na konkretan način u društvenome zauzimanju, u kršćanskoj ljubavi, u pravdi“, zaključio je fra Domagoj.

Slavlju su nazočili svi trajno zavjetovani članovi OFS-a „Blagovijest“ te predstavnici mjesnih bratstava OFS-a grada Splita. Za vrijeme slavlja pjevalo je zbor franjevačkih bogoslova pod ravnanjem fra Frane Bosnića, bogoslova. Gvardijan fra Domagoj čestitao je na kraju slavlja svim nazočnim svetkovinu Duhova, a posebno slavljenicama, Vijeću Mjesnoga bratstva OFS-a „Blagovijest“ na čelu s Mirom Maslov, ministrom, te fra Stipi, duhovnome asisten-

tu i svim drugim trajno zavjetovanim članovima i simpatizerima OFS-a „Blagovijest“, kojima je uz čestitku poručio i preporučio neka svjedoče u javnosti i da javno evangeliziraju splitsku javnost ondje gdje žive i rade. Susret je završen agapeom u blagovanicu Franjevačkoga samostana oca fra Ante Antića, koji su priredili članovi Mjesnoga bratstva (OFS) „Blagovijest“. (franjevci-split)

Predstavljanje vodiča „Svetiše Gospe od Andjela – Imotski“

Na svetkovinu Duhova u nedjelju, 4. lipnja, u crkvi sv. Franje u Imotskom upriličeno je predstavljanje vodiča „Svetiše Gospe od Andjela – Imotski“. Vodič je prigodom 300. obljetnice oslobođenja Imotske krajine od Turaka priredio fra Petar Lubina, urednik lista „Marija“.

Predstavljanju je prethodilo euharistijsko slavlje, koje je predvodio fra Petar Lubina, a u koncelebraciji su bili imotski gvardijan i župnik fra Kristian Stipanović i župni vikar župe Gospe od Zdravlja u Splitu fra Ante Bešlić. Pjevanje na misi animirao je VIS Gospe od Zdravlja.

Na početku predstavljanja gvardijan fra Kristian zahvalio je fra Petru na uloženom trudu u pripremi vodiča te je rekao da je ta knjižica jedan od načina obilježavanja velikoga jubileja Imotskog i Imotske krajine. Fra Petar je okupljenim vjernicima objasnio kako je došlo do ideje o izradi vodiča te je ukratko

predstavio njegove dijelove. Istaknuo je da rijetka svetišta u Hrvatskoj imaju djelo takve vrste, što ga čini još vrjednijim i značajnijim. Zaključio je željom da vodič bude na korist Imoćanima i svim njihovim prijateljima i gostima. (KS)

Molitveni susret duhovnih pokreta, udruga i molitvenih zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije

U splitskoj konkatedralnoj crkvi sv. Petra 5. lipnja, na Duhovski ponедjeljak i spomendan Blažene Djevice Marije Majke Crkve, održan je molitveni

susret duhovnih pokreta, udruga i molitvenih zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije.

Susret je započeo molitvenim programom i prigodnom meditacijom don Mate Brečića, duhovnika u Nadbiskupsome sjemeništu u Splitu, a potom je misno slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U koncelebraciji je bilo deset svećenika predvođenih pastoralnim vikarom Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nediljkom Antonom Ančićem i župnikom don Radojkom Vidovićem, a pjevanje je predvodio mješoviti konkatedralni zbor sv. Petra.

Nadbiskup Barišić je u homiliji govorio o identitetu, pozivu i poslanju vjernika, o djelovanju Duha Svetoga u Crkvi te o ulozi Marije Majke Crkve u ži-

votu vjernika. Ustvrdio je kako je suvremenih čovjek zarobljen različitim oblicima strahova, koji ga koče i blokiraju, a razlog leži i u manjku vjere i povjerenja u Duha Svetoga. Nedostaje nam te duhovske snage, kao što je nedostajalo prvim Kristovim učenicima dok nisu primili Duha Svetoga. Na Duhove se rađa Crkva i Gospodin šalje svoje učenike da propovijedaju Radosnu vijest. Duh Sveti je u početku Crkve učinio revoluciju obraćenja i ljubavi. Načinio je zajednicu ljubavi, praštanja i jednodušnosti. Crkva i danas u ovaj grješni, konfliktni i multikulturalni svijet „nenasilno unosi zajedništvo u različitosti. Ona je pomirena različitost. Parti, Međani, Elamljani, Rimljani, Arapi - svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja. Ova Crkva živi se u braku i obitelji, u zajednicama i pokretima, u firmama i na sveučilištu.“ U nastavku je propovi-

jedi nadbiskup govorio o djelima tijela i plodovima duha (ljubav, radost, mir, strpljivost, blagost, dobrota, vjernost...) naglasivši da su darovi Duha Svetoga uvijek usmjereni na drugoga, u miru i strpljivosti drugoga pomoći i usrećiti, ljubiti i razveseliti.

Govoreći o blagdanu BDM Majke Crkve, istaknuo je da se njime želi osjetiti što je to Crkva, radost pripadnosti Crkvi te svijest i poslanje Crkve, a što najbolje svjedoči Majka Marija, koja je imala najveće iskustvo Duha Svetoga. Kao kršćani pozvani smo graditi novo zajedništvo, kojem je u središtu Isus Krist, kazao je nadbiskup te naglasio da je temeljni poziv Crkve i uloga crkvenih zajednica, udruga i pokreta u vidu posebne karizme i jedinstva kršćana, zajedništva s cijelom Crkvom. Zajedništvo se nastavilo uz prigodni domjenak u dvorani crkve. (SBC)

Potpisani Ugovor o palači Skočibušić-Lukaris između Splitsko-makarske nadbiskupije i Vlade Republike Hrvatske

Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske od 18. svibnja 2017. splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić i ministar državne imovine dr. sc. Goran Marić potpisali su ugovor 6. lipnja u palači Skočibušić na Peristilu u Splitu. Nazočili su i splitsko-dalmatinski župan Zlatko Ževrnja, povjerenica Vlade RH za grad Split prof. dr. Branka Ramljak, saborski zastupnici: novoizabrani župan Blaženko Boban, novoizabrani splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara, gosp. Ante Sanader i gosp. Petar Škorić, pročelnik Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture u Splitu i izaslanik ministrice kulture dr. Radoslav Bužančić, dr. Vanja Kovačić iz Konzervatorskoga odjela Ministarstva kulture u Splitu, generalni vikar mons. Miroslav Vidović i pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić, gosp. Mate Peroš i gosp. Neven Matijević, kanonik Prvostolnoga kapitola mons. dr. Ante Mateljan te kanonik i katedralni župnik don Tomislav Ćubelić.

„Dugo smo čekali ovaj dan potpisivanja ugovora i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa između Republike Hrvatske i Splitsko-makarske nadbiskupije. Napokon će povijest i kultura, blago i umjetnost, koji se čuvaju u riznici splitske katedrale te po raznim podrumima i trezorima, biti dostojanstveno, lijepo, moderno i prikladno obrađeni i prezentirani, i to najprije našim sugrađanima, a zatim i svim našim gostima kako bi se još bolje upoznali s našom bogatom poviješću i umjetničkim dostignućima“

ma“, kazao je nadbiskup Barišić na početku svoga pozdravnog govora. Ne ulazeći u cijelo desetljeće rješavanja toga pitanja, odnosno - kako reče - „cijelo desetljeće obećavanja i neispunjavanja obećanja“, nadbiskup je posebno zahvalio predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gosp. Andreju Plenkoviću, ministru državne imovine dr. Goranu Mariću, državnom tajniku Krunoslavu Katičiću, ministrici kulture dr. Nini Obuljen Koržinek i državnom tajniku Krešimiru Partlu. „Predsjednik Vlade i navedeni ministri sa suradnicima upoznali su se s planom nadbiskupije za ovaj prostor te uvidjeli, usudio bih se reći, nacionalni značaj stavljanja u funkciju ove zgrade i riznice koja u nju treba preseliti iz dosadašnjih neprimjerenih prostora. U najkraćem roku su odgovorili na naše dopise i obavili svu zakonsku proceduru kako bismo danas mogli potpisati ovaj

ugovor i nastaviti potrebne radnje da u što skorije vrijeme, i još svečanije, ovdje otvorimo riznicu sakralne umjetnosti splitske katedrale“, naglasio je mons. Barišić te zahvalio i Splitsko-dalmatinskoj županiji, koja je napravila prve inicijalne radnje za pokretanje ovoga projekta, splitskom Konzervatorskom odjelu Ministarstva kulture, koji je cijelo vrijeme svojim savjetima i stručnom podrškom bio dio ove priče, te suradnicima Nadbiskupskog ordinarijata, „bez kojih bismo teško došli do ove, gotovo, završne faze čitavoga projekta“. Zahvalio je i svim nazočnim iskazujući nadu da će i dalje podržavati ovaj projekt koji je važan za Splitsko-makarsku nadbiskupiju, grad Split, županiju, Crkvu u Hrvata i za našu domovinu. Najavio je da bi otvorenje riznice moglo biti sljedeće godine u devetnici sv. Dujmu.

Nazočnima se obratio i ministar dr. Marić kazavši da je Vlada pokazala razumijevanje prema Splitu i njegovim potrebama te da je ovaj čin darovanja čin pomoći čuvanja istine i svijesti o gradu Splitu, koji

je sam po sebi „povijesna riznica“. „Ovaj prostor je slojevitoga sadržaja, on je vrijednosna točka i neka tako ostane i dalje. A ovaj potpis ugovora neka bude dar Splitu i svima nama na čuvanje svijesti i istine o sebi“, poručio je ministar Marić.

Na svojoj sjednici od 18. svibnja 2017. Vlada RH donijela je odluku da se palača Skočibušić daruje Splitsko-makarskoj nadbiskupiji za potrebe otvaranja riznice sakralne umjetnosti. Tom dolukom vrijednost darovanih nekretnina stavit će se u prijeboj vrijednosti nekretnina koje se ne će moći vratiti Katoličkoj Crkvi, a sve sukladno Ugovoru između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o gospodarskim pitanjima. Kulturna strategija grada Splita predviđela je upravo taj prostor za prezentiranje umjetničkoga blaga Splitsko-makarske nadbiskupije i riznice splitske katedrale. Novim postavom u primjerenom prostoru na suvremen način javnosti biti izloženi povijesni i umjetnički predmeti od nacionalne važnosti. (SBC)

Susret isusovačkih novaka iz istočne Europe

Susret isusovačkih novaka iz istočne Europe, točnije iz novicijata: Split (Hrvatska), Gdynia (Poljska) i Ružomberok (Slovačka, zajednički novicijat za slovačke i češke novake), upriličen je u utorak, 6. lipnja. Euharistijsko slavlje u splitskoj prvostolnici sv. Dujma predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s isusovačkim odgojiteljima.

Riječ pozdrava prije početka misnoga slavlja izrekao je p. Stipo Balatinac, superior splitske rezidencije i magistar novaka. „Ovo je naš uobičajeni godišnji susret, a u rotiranju je došao red na Split. Tako je doputovalo 15 novaka iz poljskoga grada Gdyňiae /Gdinje/ na čelu s magistrom p. Piotrom Szymanskim. Iz zajedničkog novicijata češke i slovačke provincije u Ružomberoku, zbog bolesti, došla su samo tri novaka i dva poglavara: magister p. Jan Adamik i socij, p. Ondrej Gabriš. Uz njih je ovdje još i sedam naših hrvatskih novaka, zajedno sa mnom, njihovim magistrom. Drago mi je da naši gosti mogu ne

samo vidjeti najstariju katedralu na svijetu, nego u njoj slaviti svoga Gospodina na najbolji način, a to je svetom misom“, kazao je p. Stipo.

Uvodeći u euharistijsko slavlje, nadbiskup Barišić podsjetio je na riječi pape Ivana Pavla II., koje je 1998. godine izgovorio u katedrali: „Ovdje povijest nije šutjela.“ Svoju je propovijed nadbiskup započeo govorom o Tobijinoj knjizi: „Tobija je pravedni patnik. Oslijepio je, ali unatoč tome ostao je vjeran Bogu. Razmišljaо je: ‘Ako sam oslijepio, a ne znam zašto, Bog zna i on vidi cijeli život. Jedno je sigurno: Bog nas ljubi!’“

U surječju odnosa Tobije i njegove supruge Ane, koji je bio obilježen nedovoljnim razumijevanjem i povjerenjem, nadbiskup je kazao da smo danas u svojim međusobnim odnosima u napasti pogrešno razumjeti ili podcijeniti pravednost, ali i moralizirati poput Tobije koji nije cijenio rad svoje žene, a Ana nije razumjela stavove svoga muža. Čini se, nastavio je nadbiskup, da sugovornici u Evandželju, Isus i farizeji, bolje razumiju jedni druge.

Farizeji „poštuju i cijene“ Isusa. Kažu mu: „Učitelju, znamo da si pošten čovjek, da se nikoga ne bojiš, jer ti ljudsko mišljenje ništa ne znači, i da pravo učiš o Božjem putu.“ Međutim, njihova namjera, koja nije iskrena, nije spriječila Isusa da im odgovori na način koji je i više nego dobronamjeran i dobar. On im pruža sveobuhvatniji i dublji odgovor od onoga kojeg su tražili. „Isus ih svojim primjerom želi učiniti

više ljudima ili, bolje rečeno, želi ih evangelizirati, učiniti kreativnjima i potpunijima. Naravno, možemo se prepoznati u sve tri vrste reakcija i ponašanja, ali nikad se ne trebamo bojati pitati našega Gospodina i Učitelja. On će nam uvijek dati ispravan odgovor, dat će nam i više od onog što smo pitali.“ (SBC)

Nadbiskup primio polaznike XIX. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“

U zgradi Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u utorak, 6. lipnja, polaznike XIX. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ pod vodstvom načelnika Ratne škole brigadira Krešimira Trstenjaka i vojnog kapelana Hrvatskoga vojnog učilišta o. Zorana Vujčića, koji su na studijskom putovanju kroz Dalmaciju.

Nadbiskup je naznačne upoznao s teritorijalnom konfiguracijom nadbiskupije. Pozornost je posvetio povijesti nadbiskupije i njezinu dijelu koji je prisutan i u Novom zavjetu (2 Tim 4,10), počevši od Pavlova suradnika sv. Tita koji je prvi došao u Dalmaciju širiti Radosnu vijest, pa sve do naših dana. Nadbiskup je, također, potanko izložio povijest Salone i Dujmova mučeništva, vjerskoga temelja na čijoj svjedočkoj krvi i zagovoru počiva grad Split i nadbiskupija. Govoreći o splitskoj prvostolnici u koju su prenesene kosti mučenika Dujma, podsjetio je da je ona kao katedrala najstarija građevina na svijetu. Neizostavno je bilo spomenuti veze Rima i Splita preko solinskih mučenika, značenje sv. Jeronima Dalmatinca i njegove Vulgate, temelja zapadno-europske kulture i civilizacije, kao i Splitski evangelijski, najstariju knjigu – kodeks na ovim prostorima, na koji su hrvatski kraljevi stavljali ruku na prisegu vjernosti Bogu i narodu. Naglasio je da je veoma važno što je u genima, svijesti i identitetu naroda, te dodao da su Hrvati uvijek bili otvoreni za susret s drugim kulturama ne izgubivši pritom vlastiti identitet, te je poručio časnicima da i dalje budu

ponos naroda i Republike Hrvatske, bez obzira gdje će obavljati svoju službu.

Nadbiskupa je pozdravio vojni kapelan i predavač vojne etike na HVU-u o. Zoran Vujičić, a u ime svih časnika pozdravnu riječ uputio je voditelj studijskoga programa predavač brigadir Renato Žarković, koji je izrazio radost i zahvalnost ovim prijemom kod

nadbiskupa te ukratko objasnio strukturu i smisao te najviše vojne škole u Hrvatskoj koja već 19. godinu uspješno promiče naraštaje časnika prema višim ciljevima. Studijska putovanja, kojima je cilj upoznati što bolje svoju domovinu, a onda, po mogućnosti, i druge zemlje, dio su programa škole koja nosi ime po slavnom hrvatskom banu, a kojoj je zaštitnik sv. Josip.

U Ratnoj školi „Ban Josip Jelačić“ uz polaznike iz domovine školju se i polaznici iz inozemstva. Zadaća je škole priprema i osposobljavanje polaznika za sudjelovanje u procesu donošenja strategijskih odluka u području obrambenih i sigurnosnih poslova na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Po završetku izobrazbe polaznici su osposobljeni za preuzimanje ključnih pozicija u oružanim snagama, ministarstvima i različitim državnim institucijama i organizacijama koja se bave pitanjima obrane. Organizacija i provedba nastave odvija se na visokoj razini, predavači u školi su u najvećem dijelu vanjski suradnici s fakulteta u Hrvatskoj i inozemnih vojnih institucija i škola te visoki politički dužnosnici. U znak zahvalnosti nadbiskupu su darovali knjigu „25 godina Hrvatskoga vojnog učilišta“. (SBC)

Misa zahvalnica za studente i profesore Sveučilišta u Splitu

Ured za pastoral mlađih Splitsko-makarske nadbiskupije organizirao je 7. lipnja za studente i profesore Sveučilišta u Splitu Te Deum - misu zahvalnicu za proteklu akademsku godinu u dvorištu Studentskog doma „Dr. Franjo Tuđman“ u Splitu. Misu je predvodio veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, a u koncelebraciji je bilo nekoliko svećenika među kojima i povjerenik za pastoral mlađih dr. don Mihael Prović i dekan splitskoga KBF-a prof. dr. fra Andželko Domazet.

Pozdravivši nazočnoga rektora splitskoga sveučilišta prof. dr. Šimuna Andželinovića, prorektore prof. dr. Borisa Maleša i prof. dr. Branka Matulića, ravnatelja splitskog Studentskog centra Stenka Dell'Orca, novoizabranu splitsku dogradonačelniku Jelenu Hrgović, dekane, profesore i studente, nadbiskup je naglasio kako je dobro što svoju osobnu i zajedničku zahvalu za proteklu akademsku godinu i sve što je u njoj proživljeno iskazujemo slaveći euharistiju – činom zahvale Bogu.

U svojoj je propovijedi mons. Barišić govorio o povjerenju koje Bog ima u čovjeka, kojega je stvorio i kojemu je povjerio ovaj svijet na čuvanje i unaprjeđivanje marljivošću i dosljednošću. „Nažalost, čovjek često zakaže i na taj Božji ‘da’ odgovori s ‘ne’, ali Bog ga unatoč tome ne napušta jer stalo mu je do čovjeka i do ovoga svijeta. To je pokazao i time što nam je poslao svoga sina Isusa Krista, najveće Božje ‘da’ ovome svijetu. Krist je cijelovit, potpun i vjeran. U njemu nema pola ‘da’ i pola ‘ne’, ili sada ‘da’, a kasnije ‘ne’. On je Božji ‘amen’“, naglasio je nadbiskup Barišić te nastavio: „No čovjek često narušava taj odnos s Bogom, ali i s drugim čovjekom, pa i s prirodom i sa samim sobom. Povjerenje u nas iska-

zao je i riječima: ‘Vi ste svjetlo svijeta i sol zemlje!’“ Nadbiskup je pozvao nazočne da stoje iza svoga „da“ pred Bogom i pred čovjekom, da stoje iza svojih obećanja poput Isusa koji ostaje vjeran do kraja. Pozvao je studente da ozbiljno shvate svoju ulogu u društvu, da svoju domovinu vole, čuvaju i unaprjeđuju – sada ozbiljnim studiranjem, a sutra radnim mjestom, zvanjem i poslanjem.

Povjerenik za pastoral mlađih don Mihael Prović zahvalio je svim okupljenima profesorima i studentima na zalaganju i suradnji u protekljoj akademskoj godini te poželio studentima plodonosno vrijeme ispitnih rokova koje je pred njima. Prigodnu riječ studentima uputili su i rektor splitskog sveučilišta prof. dr. Šimun Andželinović te ravnatelj splitskoga Studentskog centra Stenko Dell'Orco. Na samome kraju svečano je otpjevan himan „Tebe Boga hvalimo“, Misu je pjevanjem obogatio glazbeni sastav studentskog pastoralnog centra „Bl. Ivan Merz“ Veritas aeterna. Na kraju mnoga slavlja održan je prigodni koncert na kojem su nastupili glazbeni sastavi: Izidor, Konkatedrala i Veritas aeterna. (SBC)

Održan školski projektni tjedan „Dukati moga zavičaja“

U proslavi 300. obljetnice oslobođenja Imotskog i Imotske krajine od Turaka po zagovoru Gospe od Andela djelatnici i učenici Osnovne škole „Stjepan Radić“ u Imotskom pripremili su projektni tjedan pod nazivom „Dukati moga zavičaja“. Projektni je tjedan održan od ponedjeljka, 5. lipnja, do petka, 9. lipnja.

Prvog dana bilo je otvaranje manifestacije kod fontane u Ulici Ante Starčevića. Uvodna ceremonija završila je himnom Gosi od Andela u izvedbi mla-

dih mandolinista i školskoga zbora. Središnji dio prvog dana bila je predstava „Dukati moga zavičaja“, koju su osmisili i pripremili Sanja Bago, Jona Glibota, Katija Nikolić i Marko Mendeš. U nekoliko slika prikazana je tradicija Imotskog i Imotske krajine, osobito događaji vezani uz oslobođenje Imotskog od Turaka 1717. godine. U predstavi su nastupili učenici i profesori osnovne škole.

Drugog projektnog dana, koji je naslovjen „Dukati moga zavičaja u slici i riči“, u dvorani Pučko-

ga otvorenog učilišta održan je prigodni kulturni program te je otvorena izložba likovnih i literarnih radova učenika. Treći je dan bio posvećen povijesti pa je zato nazvan „Blago prošlosti – uskin putin, tisnin klancin“. U dvorani Pučkoga učilišta izvedena je poema „Oslobodenje Imotskog i Imotske krajine od Turaka“, koju je napisala s. Marija od Presvetoga Srca (Anka Petričević). Nakon toga održano je predavanje „Blago prošlosti“ o povijesti Imotske krajine, osobito o oslobođenju od Turaka 2. kolovoza 1717. godine. Program je završen potragom za dukatima „Uskin putin, tisnin klancin“ na više lokacija u gradu. Četvrti je dan održan osebujan program pod nazivom „Okusi, mirisi i pisma moga zavičaja“, održan u Ulici Ante Starčevića kod fontane. Kao što i sam naziv kaže, tim su programom predstavljene pjesme, zavičajna jela i pića te ljekovite trave Imotske krajine.

Završni dan bio je posvećen vjerskome životu pa je stoga nazvan „Molitveni dukati moga zavičaja“. Prvi dio programa bio je u donjoj zgradi škole. Fra

Zoran Kutleša održao je djeci predavanje o štovanju Gospe nekad i danas, a zatim su recitirane stare molitve, koje su učenici prikupljali proteklih mjeseci. Drugi dio programa održan je u župnoj crkvi sv. Franje. Prije mise bila je Gospina krunica, koju su animirali vjeroučitelji i učenici recitiranjem starih molitava u čast Gospa. Poslije svete mise, koju je predslavio fra Zoran, održan je kratki kulturni program u kojem su s pjesmama i gangama u čast Gospe nastupili dječji crkveni zbor, mlađi gangaši, gangašice iz Prološca i mlađi mandolinisti, koji su po prvi put izveli novu pjesmu u čast Gospe od Andjela, koju je prigodom jubileja napi-

sao fra Ivan Režić.

Na kraju programa prisutnima su se obratili gvardijan fra Kristian Stipanović i ravnateljica te zahvalili svima koji su doprinijeli da se projektni tjedan pripremi i ostvari. Ravnateljica je uručila prigodni dar glavnoj koordinatorici projekta profesorici Sanji Bago, a zatim je kod fontane spuštena zastava čime je manifestacija službeno zatvorena. (KS)

Susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije

U organizaciji Ureda za pastoral duhovnih zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije u subotu, 10. lipnja, u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu održan je trideset i sedmi susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije. Na susretu se okupilo gotovo 350 ministranata svih uzrasta, od predškolaca, osnovnoškolaca do srednjoškolaca, a u pratnji su bili

njihovi svećenici i voditelji ministrantskih zajednica.

Cilj susreta bio je potaknuti rast u zajedništvu i prijateljstvu s Kristom, raditi na osjećaju pripadnosti i ljubavi prema Crkvi, nadbiskupiji i župnoj zajednici, osvjećivanje smisla i važnosti služenja kod oltara te promocija i animacija duhovnoga poziva.

Riječi dobrodošlice svim okupljenima u velikoj dvorani sjemeništa uputio je don Jure Bjeliš, povjerenik za duhovna zvanja i ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa. Pozdravljajući sve prisutne te izrazivši dobrodošlicu na zajedničko druženje i igru, istaknuo je da je ovaj susret kruna brojnih susreta ministranata koji se događaju tijekom školske godine, a podsjetio je i na Ministrantsko ljeto, koje će se održati u srpnju u marijanskom svetištu u Vepricu. „Danas smo se okupili na druženje, zabavu, igru i molitvu. Vi ste bogatstvo naše Crkve, stoga zajedno s vama želimo moliti te vas pratiti na putu vašeg ži-

vota da izrastete u poštene i dobre ljude i vjernike“, rekao je don Bjeliš.

U prvom dijelu susreta ministranti su pristupili pisanomu dijelu kviza zvanja, a svi ostali su mogli uživati u zanimljivoj nagradnoj igri te videoprojekcijama Hrvatskoga nadzemlja na temu poziva. Kvizi znanja, kao i cijelokupni ovogodišnji susret, bio je posvećen Godini očinstva i sv. Josipu, zaštitniku očeva, uz zgodno podudaranje 330. obljetnice posvećenja hrvatskoga naroda sv. Josipu (10. lipnja 1687. godine).

Središnji je događaj bila velika procesija oko sjemenišne zgrade i svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje koje je predvodio don Jure Bjeliš. Na početku misnoga slavlja prenio je pozdrave, blizinu i molitvu oca nadbiskupa, koji zbog ranije preuzetih obveza nije mogao prisustvovati. U propovijedi je don Jure naglasio ministrantima da su oni mlada snaga Crkve i našega naroda. „Bog vam je podario mnogo talenata. Iskoristite ih na svoju osobnu izgradnju, ljudsku i vjerničku, i time ćete najviše doprinijeti našem društvu. Nemojte biti oni koji će odustati i zakopati talente, nego ih u suradnji s Kristom umnažati. Znam da vam se mnogi rugaju jer ste ministranti, jer ste poslužitelji kod oltara, oni koje svake nedjelje uz svećenika narod vidi na oltar-

ru, Ne dajte se pokolebiti i smesti. Ne radite samo nešto dobro i plemenito, već uzvišeno. Ako Bog ima neizmjerno povjerenja u vas, nemojte dopustiti da vam ovaj svijet tvrdi drugačije. Budite radost i ljubav na koju vas Krist poziva“, poručio je don Jure Bjeliš u svojoj homiliji.

Nakon euharistijskoga slavlja uslijedilo je zajedničko druženje uz hranu i piće te športski i rekreativni dio – natjecanja po uzrastima u nogometu, košarcu, graničaru, povlačenju konopa i šahu. Na samome kraju don Jure Bjeliš udijelio je prigodne darove – slatkiše, knjige, medalje i pokale najboljim ekipama iz kviza znanja te iz športskog dijela natjecanja. Najbolji u kvizu znanja bili su ministranti iz Župe sv. Pavla - Pujanke, a drugo mjesto osvojila je ekipa iz župe Kaštel Lukšića. U nogometu prvo mjesto za mlađi uzrast pripalo je župi Kamen – Šine, a prvo za stariji uzrast Župi Gospe od Otoka iz Solina. Najbolji iz košarke bili su ministranti župe Kamen – Šine. U igri graničara u mlađem uzrastu pobijedila je župa Vranjic, a među starijim uzrastom najbolji su bili ministranti Župe sv. Pavla – Pujanke. U potezanju konopa za mlađi uzrast pobijedila je župa Pujanke, a stariji uzrast najbolji su bili ministranti iz župe Košute. U šahu prvo mjesto osvojio je predstavnik Župe sv. Stjepana iz Opuzena. (JB)

Izborni kapitol OFS-a „Čudotvorna Gospa Sinjska“

Redoviti izborni kapitol Mjesnoga bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) Čudotvorne Gospe Sinjske, na kojem se biralo Vijeće Mjesnoga bratstva OFS-a na mandat od tri godine, održan je u subotu, 10. lipnja u dvorani „Posljednje večere“ Franjevačkoga samostana Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju pod predsjedanjem Mile Šuto, OFS, područne ministre Splitsko-dubrovačkoga područnog bratstva OFS-a „Sv. Leopolda Bogdana Mandića“, a u nazočnosti fra Stipe Nimca, OFM, predsjednika konferencije područnih duhovnih asistenata Splitsko-dubrovačkoga područnog bratstva OFS-a „Sv. Leopold Bogdan Mandić“ (Split).

Program izbornog kapitula odvijao se u dva dijela: prvi – predizborni dio i drugi – izborni dio. Fra Petar Klapež, OFM, gvardijan i duhovni asistent, pozdravio je sve sudionike kapitula te istaknuo da je Mjesno bratstvo OFS-a Čudotvorne Gospe Sinjske Božji dar – svojim postojanjem i služenjem u samostanu, svetištu, župnoj zajednici, gradu Sinju i sinjskom društvu. Članovi OFS-a prepoznatljivi su

svojim franjevačkim pozivom i poslanjem gdje poseduju franjevačku duhovnost: bratstvo, malenost, vjernost evanđelju i služenje, naglasio je fra Petar.

Pozdrave je svim sudionicima uputila i mjesna ministra Mara Filipović Grčić, OFS, potom fra Stipe, OFM, predsjednik konferencije područnih duhovnih asistenata podsjećajući na važne momente iz života Franjevačkog svjetovnog reda. Izvješće o životu i radu u protekle tri godine podnijela je Mara

Grčić Filipović, OFS, ministra Mjesnoga bratstva OFS-a Čudotvorne Gospe Sinjske, uključivo i finansijsko poslovanje.

Nakon izbora izabrani su potvrdili svoje franjevačko zvanje i svoju spremnost na služenje te zajednički izrekli molitvu. Nakon potvrde svoga franjevačkog zvanja i svoje spremnosti na služenje novoizabranih, fra Stipe Nimac, OFM, predsjednik

konferencije područnih duhovnih asistenata, podijelio je svima blagoslov svetoga oca Franje (Obrednik OFS-a, str. 23). Na kraju Izbornog kaptula uslijedila je uzajamna podjela darova. Poslije izbornoga kaptula bio je agape koji su priredili članovi Mjesnoga bratstva OFS-a „Čudotvorna Gospa Sinjska“. (SBC)

Nadbiskup krstio sedmo dijete u obitelji Galić

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je u subotu, 10. lipnja, u župnoj crkvi u Trilju euharistijsko slavlje za vrijeme kojega je krstio malenu Klaru, sedmo dijete u obitelji Galić. Ante i Ivana Galić uz malenu Klaru imaju još dvije kćeri: Martu (8), Katu (5), i četiri sina: Jakova (9), Adama (7), Luku (4) i Petra (2).

Na početku misnoga slavlja, pozdravivši roditelje, rodbinu i kumove krštenika, župnika i dekana don Stipu Ljubasa i župljane te sve brojne okupljene vjernike, nadbiskup je kazao kako je došao iskazati potporu obitelji s brojnom djecom te po sakramenu krštenja povjeriti mlado biće Božjoj ljubavi. Krštenjem ova djeca postaju članovi naše Crkve, velike obitelji. Prigoda je to da se sjetimo i mi svoga krštenja i obnovimo svoja krsna obećanja.

U svojoj je propovijedi nadbiskup govorio o smislu krštenja, o ulozi roditelja i kumova u vjerskom odgoju djece te o ulaganju u budućnost naše domovine. Osvrnuo se na činjenicu kako nas je sva-ke godine manje, kako se broj razreda u školama smanjuje, te naglasio da osoba nije broj, da je svaki čovjek original i dio Božjega plana, svako je dijete plod Božje ljubavi. Stoga se prema svakoj osobi, a time prema svakom djetetu, treba odnositi dosto-janstveno. „Danas se mnogo računa koliko se na dijete potroši od njegova rođenja, preko vrtića, škole, fakulteta, pa do njegova odlaska u inozemstvo, a ne govoriti se o tome koliko je u njega uloženo ljubavi,

pažnje, strpljenja njegovih roditelja, a to je mnogo važnije od materijalnoga“, kazao je nadbiskup te po-hvalio roditelje što savjesno i strpljivo odgajaju svoju djecu u kršćanskom duhu kako bi sutra bili dobri ljudi i stručnjaci. Nitko više od roditelja ne ulaže u budućnost. Svako dijete dar je svima nama jer ne živimo samo za sebe, nego smo upućeni jedni na druge.

Na kraju misnoga slavlja riječ zahvale nadbiskupu uputio je župnik Ljubas, a potom je nadbiskup obitelji krštenika uručio prigodni dar. Nakon mise, za vrijeme koje je pjevao župni zbor, slavlje se nastavilo u obiteljskom ozračju. U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u prošloj 2016. godini kršteno je 158 djece u obiteljima s četvero i više djece. Nadbiskupija je praksu darivanja obitelji s brojnom djecom započela 2002. godine. (SBC)

Kod kapele sv. Josipa

Na poticaj tadašnjeg župnika o. Branka Zebića i u zahvalnosti što ih je očuvao od rata i ratnih razaranja, župljani Župe sv. Mihovila na Kamenu (Šine) sagradili su 2007. godine malu kapelicu u Ulici sv. Josipa. Od tada se svake godine na blagdan sv. Josipa okupljaju i mole krunicu za domovinu, a osobito

10. lipnja kada se sjećaju njegova izabranja za zaštitnika Hrvatske.

Posebno svečano bilo je u nedjelju, 11. lipnja. Okupio se veći broj župljana, mlađih i starih, a molitvu pred kapelicom predvodio je župnik o. Anto Knežević, karmelićanin, koji je podsjetio nazočne

na povijesne okolnosti i manje poznate činjenice o štovanju sv. Josipa u našem narodu.

Istaknuo je kako je Hrvatski sabor 9. i 10. lipnja 1687. godine izabrao svetoga Josipa za nebeskoga zaštitnika hrvatskoga naroda. U Protokolu Hrvatskog sabora od 9. i 10. lipnja 1687. godine nalazi se na latinskom jeziku ovaj tekst: „Sveti Josip, Krista Spasitelja vjerni hranitelj, Djevice Bogorodice djevičanski zaručnik, za posebnog zaštitnika Kraljevine Hrvatske u Državnom saboru godine 1687. od redova i staleža jednoglasno je odabran.“

O. Anto naglasio je kako su štovanju sv. Josipa u gornjoj Hrvatskoj u XVII. stoljeću najviše pridonijeli isusovci, osobito preko Sjemeništa sv. Josipa za siromašne đake, na Griču u Zagrebu. Župnik o. Anto pročitao je potom što je u svome pismu od 16. siječnja 1940. bl. kardinal Alojzije Stepinac, hrvatsko-slavonski metropolit i zagrebački nadbiskup, pisao vjernicima: „Udovoljavajući mnogim molbama katoličkih vjernika da se blagdan sv. Josipa podigne na zapovjedni blagdan za sve biskupije Kraljevine Jugoslavije, katolički biskupi Kraljevine Jugoslavije obratili su se Svetoj Stolici. Sv. Stolica je reskriptom Svetе kongregacije Koncila od 20. studenog 1939. uvažila molbu. Naša Biskupska konferencija na svom proljetnom zasjedanju 1972. stala je na stanovište da je odluka Hrvatskog sabora iz 1687. g., kojom se sv. Josip proglašuje nebeskim zaštitnikom Hrvatskog Kraljevstva, i sada na snazi, jer Sabor nije imao u vidu apstraktno Hrvatsko Kraljevstvo, nego

hrvatski narod, koji nadživljuje sve peripetije oko svoga suvereniteta. To je proglašenje na prijedlog zagrebačkog biskupa Martina Borkovića bilo pravovaljano sa svjetovne i crkvene strane, i kasnije nije nikada osporeno.“

Kardinal Franjo Kuharić 19. ožujka 1987. godine proglašio je Godinu svetog Josipa. U Nacionalnome svetištu sv. Josipa u Karlovcu 19. ožujka 1988. tom prigodom sastavio je i molio molitvu svetom Josipu za domovinu. Opravdano bi se moglo očekivati, potaknuo je župnik nazočne, da će svaki svjesni vjernik godišnje barem jedanput izvršiti jednu trodnevnicu u čast svetom Josipu za domovinu i tako pružiti svoj doprinos obveze za opću dobrobit hrvatskoga naroda.

O. Anto spomenuo je i primjer sv. Terezije Avilske, karmeličanke i naučiteljice Crkve, koja je osobito štovala sv. Josipa i svoje samostane povjerila njemu u zaštitu, svjedočeći kako joj je u svemu pomagao i odgovarao na njene molitve.

U zadnje vrijeme rijeka hodočasnika dolazi u Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu i pronići se glas o mnogim uslišanim molitvama. Nije ni čudo da Krist Gospodin spremno odgovara na zagonovor svog poočima kojeg je s ljubavlju kao dijete slušao i čiju je ljubav i skrb neprestano primaо.

Na kraju je župnik blagoslovio i podijelio spomen-sličice sv. Josipa potičući sve da se neprestano utječu svetom i moćnom zaštitniku Hrvata i cijele Crkve. (ASV)

Proslavljenja svetkovina Presvetog Trojstva u Rogotinu

Trostrukim ophodom oko crkve Presvetoga Trojstva u Rogotinu u nedjelju, 11. lipnja, počelo je slavlje župne svetkovine Presvetog Trojstva, koju je predvodio don Mijo Šurlin, upravitelj marijanskog svetišta Veprić, te je tijekom misnoga slavlja podijelio sakrament svete potvrde 17 krizmanika. U koncelebraciji su bili don Ante Žderić, upravitelj split-

ske župe Gospe Fatimske - Škape i don Josip Bečić, rogotinski župnik.

U svojoj homiliji don Mijo progovorio o čovjekovu zajedništvu s Bogom, bez kojega i najveća čovjekova djela gube na svojoj vrijednosti. Polazeći od Krista i onoga što je on učinio za čovjeka i njegovo spasenje, moguće je shvatiti vlastitu slabost i malenost kao prostor očitovanja Božje ljubavi. „Kada budemo tako živjeli prema Ocu da se on očituje u nama, onda ćemo i mi međusobno drugačije živjeti u obitelji i crkvenim zajednicama. Živeći i djelujući u skladu s onim na što me Bog poziva, na vidjelo će izbjijati drugi, a ne ja; a drugi kad bude živio svoj poziv, onda će mene isticati u prvi plan. Time pokazujemo da među nama u Crkvi postoji tkivo u kojem se jedni u drugima vidimo, jer smo slika Onoga koji prebiva u nama“, pojasnio je Šurlin. (AM)

Održan molitveni susret za duhovna zvanja na temu „Molite se bez prestanka!“

Molitveni susret za duhovna zvanja na temu „Molite se bez prestanka! (1 Sol 5, 17)“ upriličen je u ponedjeljak, 12. lipnja, u Nadbiskupskom sjeme-

ništu u Splitu, a predvodio ga je don Jure Bjeliš, povjerenik za duhovna zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije i ravnatelj Nadbiskupskoga sjemeništa.

Susret je započeo misnim slavljem, a u propovijedi je don Jure pozvao okupljene na neprestanu molitvu i prikazivanje žrtava, osobito Srcu Isusovu. „Budite Gospodinove ruke i noge, njegova usta i osmijeh! Gospodin nema drugih ruku i nogu, drugih usta i osmijeha doli vaših“, potaknuo je don Jure osobito one u duhovnome pozivu. Nakon mise uslijedilo je euharistijsko klanjanje na kojem su razmatrali povezanost Boga i ljudi. To je bio posljednji susret u ovoj školskoj i akademskoj godini, a s novim molitvenim susretom započet će se ponovno najesen. (Mario Tošić)

Biskup Jure Bogdan predvodio je slavlje za sv. Antu na Poljudu

Franjevački samostan i župa na Poljudu u Splitu svečano su proslavili blagdan sv. Ante Padovanskoga u utorak, 13. lipnja, središnjim euharistijskim slavljem koje je predvodio vojni ordinarij mons. Jure Bogdan. Mnoštvo vjernika najprije se u tradicionalnoj procesiji uputilo oko samostana sv. Antuna, noseći njegov cvijećem okičeni kip, a zatim je u dvorištu samostana služena misa, koju je svojom pjesmom animirao mješoviti župni zbor.

Obraćajući se mnoštvu okupljenih vjernika, mons. Bogdan govorio je o životu sv. Antuna Padovanskoga koji je živio svega 36 godina na prijelazu iz 12. u 13. stoljeće, a u vrijeme velikih društvenih previranja i gospodarskih

promjena u cijeloj Europi. O svetome Anti napisane su knjige i održane stotine tisuća propovijedi, a njegova zvijezda ne zalazi, i neviđeni je fenomen u povijesti Katoličke Crkve, kazao je na početku svoje propovijedi biskup Bogdan. Govoreći o bremenitoj životu sv. Antuna Padovanskoga, naglasio je da

je unatoč kratkome životnome tijeku ostavio dubok životni trag te i danas sveti Ante okreće Crkvi miliune vjernika. „Nitko u Antino vrijeme nije stavljao u pitanje načela o dostojanstvu braka i obitelji, o zajednici muškarca i žene, a ravnopravnost spolova življena je i tumačena onako kako je upisana u ljudsku narav: muško je muško sa svim svojim oznakama i osobinama, a žensko je žensko sa svim osvojim odlikama. To je svetinja i u to se ne smije dirati. Što je Božjim prstom upisano u ljudsku narav i poslije

potvrđeno u biblijskoj objavi, zajedništvo života u ljubavi muškarca i žene Krist Gospodin uzdigao je na dostojanstvo sakramenta. I u to se nije smjelo dirati onda, a ne smije se ni

danas“, upozorio je biskup Bogdan.

„Iz svoga srca i duše prelijevao je Božju mudrost u srca i duše svojih slušatelja, izgledalo je to kao duhovna transfuzija ili izravna infuzija. To umiju sjeti i bogobojavni ljudi. Samo je svetost autentična“,

naglasio je vojni ordinarij i zaključio da je sv. Ante uvijek vodio ljudе ne sebi, nego k Bogu.

Na kraju misnoga slavlja, kojemu su nazočili novoizabrani splitski dogradonačelnici Jelena Hrgović i Nino Vela, riječ zahvale uputio je župnik fra Fran Delić. Mnogi vjernici Splita i okolice i ove su godine svjedočili koliki je trag u Crkvi ostavio ovaj svetac

čijem zagovoru se utječu svi vjernici, a osobito djeца. Župa Svetе Trojice za blagdan sv. Antuna Padovanskog pripremala se trodnevnicom od 10. do 12. lipnja. Središnjem euharistijskom slavlju prethodila je misa s blagoslovom djece i cvijeća koju je, kao i trodnevnicu, predvodio fra Ivan Matić, voditelj Kuće susreta TABOR u Samoboru. (SBC)

Slavlje sv. Ante u crkvi i samostanu sv. Frane na Obali

I ove su godine brojni hodočasnici na blagdan sv. Ante došli u franjevačke samostane i crkve, kojima je on nebeski zaštitnik. U samostanu sv. Frane na Obali u Splitu središnje euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji sa župnikom i gvardijanom samostana konventualcem fra Žarkom Relotom te ostalim svećenicima.

„Sv. Ante Lisabonski, Padovanski, s Obale, Poljudski, Prugovski – svetac je cijelog svijeta. Slavimo ga jer je, unatoč ljudskim ograničenostima, iznad svega bio čovjek“, kazao je na početku misnoga slavlja nadbiskup Barišić pozdravivši sve nazočne te čestitavši imenдан svima koji ga slave. U svojoj je propovijedi podsjetio na bogatu životnu priču tога sveca svijeta, „dijamanta svetosti“ koji se slavi na svim kontinentima, u svim narodima i kultura-ma.

„Poteškoće Antina vremena: siromaštvo, bolest, ratovi i sukobi, poteškoće su i našega doba, uz ne-zaposlenost, ovisnosti, ugroženost života od njegova začeća pa do smrti, potom problemi (ne)prijateljstva, narušenih odnosa, nepravde, osamljenosti i podjela. Vidimo da problemi nisu riješeni, nego umnoženi. No, to nas ne smije obeshrabriti, nego poput Ante moramo znati pokucati na prava vrata i zahvaliti Onome koji nas čuva i nosi na svojim ramenima“, kazao je nadbiskup. „Iako je živio samo 36 godina, u svoj dubini spoznao je bit i smisao života te je svim srcem žudio upoznati mudrost Božju. Toj istoj mudrosti upućivao je druge. Znao je da nema spoznaje Boga bez vjere i molitve, a da molitva tre-

ba biti praćena ljubavlju i sabranošću“, naglasio je mons. Barišić te dodao da Antine riječi nisu bile

prazne: on je svjedočio evanđelje svojim djelima, životom je svjedočio ono što je propovijedao.

Osvrnuo se i na trenutnu situaciju u državi te ustvrdio da je, nažalost, mnogo podjela, svađa, ne-povjerenja i napetosti u jednoj stranci, pa onda i u samome Saboru. Nedostaje nam, veli nadbiskup, „uvaženosti u različitosti i zajedništva koje je pom-rena različitost“.

Na kraju misnoga slavlja, kojemu je nazočio i novoizabrani splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara, gvardijan Relota uputio je riječi zahvale nadbiskupu i svima koji su sudjelovali u slavlju i pripremi za proslavu, na poseban način župnom pastoralnom i ekonomskom vijeću, svojim župljanim, koji su zdušno bili na usluzi, te podsjetio kako sv. Ante nije samo propovijedao, nego je i razgovarao s onima kojima je propovijedao te je njihove poteškoće unosio u molitve. (SBC)

Proslavljen blagdan sv. Ante u župama neretvanskog dekanata

U župama Neretvanskog dekanata blagdan sv. Ante u utorak, 13. lipnja, svečanije je proslavljen u mjestima u kojima su crkve i kapelice posvećene ovom sveću. Posebice je bilo svečano u Kominu gdje je procesiju kroz mjesto i koncelebriranu misu predvodio mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije, te je tom prigodom podijelio sakrament svete potvrde 10 krizmanika. U Župi sv. Ilike u Metkoviću brojni vjernici i okolnih župa hodočastili su u svetište svetog Ante na Du-

bravicu tijekom cijele noći na uočnicu blagdana, a središnju misu predvodio je fra Ante Bilokapić.

U Župi sv. Nikole u Novim Selima na uočnicu blagdana crkva svetog Ante bila je otvorena cijelu noć. Središnju misu predvodio je don Miroslav Rujić, koji je u propovijedi, govoreći o veličini sveca, pojasnio da sveti Ante nije svetac koji će nam nekim jeftinim čudima pomoći da se „prošvercamo“ kroz ovaj život, ne će ispunjati naše želje i potrebe, a skrb oko izgradnje kraljevstva Božjega preuzeti isključivo na sebe. Nismo upućeni jedni na druge samo ovdje na zemlji, već i na nebu, na nebesku Crkvu, jer upravo zbog njihove pomoći i zagovora častimo svece. U načinu štovanja sv. Ante ima puno vjere, ali i puno trgovine, praznovjerja.

Svečano je bilo i u župama gdje su kapelice svetoga Ante. U župi Staševica na Pasiki misno slavlje predvodio je fra Mario Jurišić, u župi Ortrić Struge na Gračini – don Domagoj Jelača, župi Vid na Ogradi – don Mile Čalo, te župi Slivno Ravno – Vlaka na Rabi don Mario Mihanović. Na misnim slavljima, kojima je prethodila procesija, posebnost ovoga blagdana je blagoslov djece. (AM)

Prikazan novi dokumentarni film o blaženome Alojziju Stepincu

U velikoj dvorani Nadbiskupske sjemeništa u Splitu u srijedu, 14. lipnja, prikazan je novi dugometražni dokumentarni film o zagrebačkom nadbiskupu i kardinalu Katoličke crkve blaženom Alojziju Stepincu pod nazivom „Svetac, zločinac i dvorske lude“ scenarista Nenada Piskača, redatelja Jakova Sedlara i snimatelja Huga Ribarića u organizaciji Hrvatske udruge Benedikt.

Riječ je o filmu u trajanju od 75 minuta koji na povijesnim vrelima i suvremenim činjenicama govori o dva ključna povjesna lika 20. stoljeća. Film daje odgovor na pitanja kome je blaženi mučenik Alojzije Stepinac sporan i kome je jugoslavenski maršal Tito idol. Film je potpuno dokumentiran i daje odličan povijesni prikaz vremena u kojem su živjeli i djelovali svetac i zločinac, ali ujedno objasnjava i kontekst svega važnoga što se dogodilo u zadnjih stotinu godina hrvatske povijesti. To nije samo priča o Stepinцу, to je i priča o Titu, kojega veličaju oni koji o Stepinцу ne misle dobro. To su oni koji su u filmu nazvani „dvorskim ludama“, a koji medijski, na dnevnoj osnovi, pokušavaju sve kako bi napravili

nemoguće: od Tita napraviti humanista, domoljuba i čovjekoljuba, a od Stepinca suprotno.

Prilog ovome filmu dragocjen je dokument jednoga, za Hrvate, tragičnoga vremena. Radi se o filmu „Suđenje Stepincu i njegovima“ koji je tipičan primjer komunističke propagande Goebelsovoga tipa koji je napravljen 1946. u jugoslavenskoj komunističkoj tvornici laži. Naravno, protiv Alojzija Stepinca. Taj film adekvatno pokazuje čuveni Titov komunizam s tzv. „humanim licem“! Film je realiziran uz financijsku pomoć nekolicine istaknutih domoljuba iz hrvatske dijaspora (Anton Kikaš, Ilija Letica, Ante Kusturić, Slavko Katić...).

Film „Svetac, zločinac i dvorske lude“ istodobno je bio prikazan i u kino dvorani „Sveti Juraj“ u Kaštel Sućurcu. Prikazivanju filma nazočio je i sam redatelj Jakov Sedlar, koji je na kraju projekcije u Splitu kazao kako je žalosna činjenica da nekoliko desetljeća neovisne Hrvatske još uvijek nemamo niti jednoga znaka koji bi svjedočio o najvažnijemu sudskom procesu nakon 1945. godine. „Zahvaljujući ekipi koja je radila na ovome filmu, u dvorani u kojoj je

održan montirani komunistički proces, a koja danas služi kao gimnastička dvorana, postavljena je ploča s natpisom 'Na ovom mjestu godine 1946. zločinački režim J. B. Tita u montiranom procesu osudio

nevinog nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca'', kazao je Sedlar te dodao kako će od prodaje ovoga filma cje-lokupna svota novca biti iskorištena za prevođenje na engleski jezik i za distribuciju diljem svijeta. (IL)

Svetkovina Tijelova u splitskoj katedrali

„Svetkovina Tijelova je bitna dimenzija naše vje-re. To je dar neizmjerne Božje ljubavi za nas. Ondje gdje se radi o dobroti, plemenitosti, solidarnosti, ljubavi, današnja svetkovina je bliska“, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodeći na svetkovinu Tijelova u četvrtak, 15. lipnja, eu-haristijsko slavlje u splitskoj prvostolnici sv. Dujma, gdje je cijelog dana bilo klanjanje velikom euhari-stiskom otajstvu.

U koncelebraciji je bilo desetak svećenika pred-vođenih generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem i pastoralnim vikarom mons. Nedilj-kom Antonom Ančićem, a slavlje je svojom pjesmom uzveličao mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma. U svojoj je propovijedi nadbiskup govorio o čudesnosti euharistijskoga otajstva, ali i o ljudskoj opasnosti gubitka sposobnosti pri-mjećivanja darovanosti i svođenja na nešto samorazumljivo. „Bog je snagom Duha Svetoga iz ljubavi pre-ma nama čovjekom postao. Ta ljubav željela je biti trajno prisutna među nama – Emanuel – da je postala ono što nam život daje pod prilikama kruha i vina. U ovo su otajstvo sveci i mistici ulazili duboko i stavljali se na raspolaganje. Bili su pokaznica – monstranca“, kazao je nadbiskup Barišić te dodao da blagovanje Gospodinova tijela i krvi treba dovesti do istinskog i iskrenog susreta s Njim i osobnoga rasta u vjeri. „Isus je kruh za život svijeta. On nije samo na oltaru, u crkvama i bazilikama, nego želi biti sva-kodnevno na našim trgovima i ulicama, u našim odnosima, a osobito u našim srcima.“

Tumačeći Ivanov evanđeoski tekst u kojem Isus reče mnoštvu: „Ja sam kruh živi koji je s neba si-šao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijeke. Kruh koji će ja dati tijelo je moje – za život svijeta“, nadbiskup je govorio o duhovnome i materijalnom siromaštvu, o gladi za kruhom, ali i o gladi za ra-zumijevanjem, pažnjom, poštovanjem ljudskoga

dostojanstva. U tom je surječju upitao: „Jesmo li siromašni? Nemamo onoliko koliko bismo želje-li imati, osobito uspoređujući se s nekim drugima. Rekao bih da nismo siromašni, ali smo žedni, i tu žed ne može utažiti nikakvo sredstvo za život. To je žed i glad za riječju Božjom, kao što je primjetio prorok Amos“, naglasio je mons. Barišić te nastavio: „U odnosu na prije 20-30 godina bogatiji smo tehnički, telekomunikacija je uznapredovala, a opet kao da nas udaljuje jedne od drugih. Koliko danas brzine, a osamljenosti; prava i zaštite, a ugroženosti; mirovnih inicijativa društava, a nasilja; osiguranja, a nesigurnosti?“

Ljudski su odnosi sebični, agresivni, interesni, što povećava i širi siromaštvo. Nažlost, umiru i od gladi na našu sramotu. Kruha nemaju, ali kruh nije samo onaj materijalni. Kruh je i pažnja, smisao, ljubav, solidarnost, oproštenje, utjeha, dostojanstvo čovjeka. Isus želi da imamo kruha i života u izobilju te da budemo svjedoci njegove ljubavi, istaknuo je mons. Barišić. Na kraju je bogoslužja i ophoda nad-biskup Barišić na peripteru ispred katedrale Pre-svetim Oltarskim Sakramentom blagoslovio grad i nadbiskupiju. (SBC)

U župi Vid na svetkovinu Tijelova dvostruko slavlje

Župa Vid na svetkovinu Tijelova u četvrtak, 15. lipnja, proslavila je i svoga nebeskog zaštitnika – svetoga Vida. Svečanu misu, kojoj je prethodila tradicionalna procesija, uz bivšeg župnika ove župe, don Mladena Margetu, predvodio je novi župnik don Mile Čalo.

Govoreći o svetkovini Tijelova, don Mile je rekao: „Velika je ovo svetkovina, veliki dan i dar koji Gospodin daje svojoj Crkvi. Njegova prisutnost i nazočnost u svetoj euharistiji je uistinu jedan biser, bogatstvo, blago, koje kao vjernici imamo, koje posjedujemo. Ništa nam više od toga Gospodin nije mogao darovati. Upravo nam je poklonio samoga sebe, žečeći da se na gozbi njegove ljubavi trajno odaživamo i tako crpimo snagu za svoj život. Zahvalni smo danas Gospodinu na tome daru, njegovoj žrtvi, potpunom predanju, na tome što je upravo ostavio sebe cijelog“, rekao je don Mile te nastavio: „Slaveći ujedno i blagdan svetog Vida, zahvalni smo Gospodinu na ovome povijesnom lokalitetu i svetome tlu, za dar mučeništva, kao i za sve svjedoček koji su put svetog Vida prepoznali važnost i značenje euha-

ristijskoga Isusa. Svece treba naslijedovati da budemo vjerodostojni kao ljudi i kršćani, da ne budemo kao oni ‘kako vjetar puše i kako ih nosi’, nego da se držimo temeljnih ljudskih, humanih, a nadasve kršćanskih principa, da svoj život možemo uređivati na taj način da se uistinu na nama može vidjeti i reći: Eto to su Kristovi učenici, to su njegovi svećenici, to je njegova Crkva“, zaključio je don Čalo.

Slavlje su uzveličali pučki pjevači i župni zbor kojim ravna Anita Cuca Bebić. (AM)

Predstavljena nova knjiga fra Žarka Relote „Ja tako mislim“

U sklopu obilježavanja 50 godina Župe sv. Stjepana pod borovima predstavljena je u četvrtak, 15. lipnja, na Sustipanu, u zidinama staroga benediktinskog samostana, knjiga župnika i gvardijana fra Žarka Relote „Ja tako mislim“. Knjigu, koju je objavio Veritas – Glasnik sv. Antuna Padovanskoga, predstavili su: prof. dr. fra Ivan Karlić (KBF Zagreb), splitski katedralni župnik don Tomislav Ćubelić, dekan i povjerenik za pastoral obitelji te profesor fra Ljudevit Maračić.

U svojem je izlaganju fra Ivan Karlić naglasio kako se u fra Žarkovim crkveno-teološkim promišljanjima zrcali naše vrijeme. Autor pomno analizira i prosuđuje naše vrijeme i naš svijet (crkveni, ali i vanjski), ponekad naizgled oštroski, kritički, konstruktivno, ali s ciljem da pokuša naći ideje i puteve za rješavanje. Karlić govori da se fra Žarko ne miri s postojećim stanjem svijeta, čovjeka, Crkve; iznosi svoje mišljenje i uvjerenje da se nešto može promijeniti na boljšak svih, te potiče kršćane da se ne mire s „tekućim stanjem“, praveći se da se ništa loše ne događa i zadovoljavajući se minimumom. Srcem i razumom promišlja i govori o raznim temama: o

Crkvi, o papi, o posvećenome životu, o župi i župniku, o sakramentima, o Božiću, korizmi i Uskrštu, o snazi vjere i o obitelji.

Don Tomislav je nakon detaljne analize čitave knjige istaknuo fra Žarkovu „zdravu kritiku, koja nije pesimistična“, te potaknuo posjetitelje da pročitaju knjigu i promišljaju o vlastitim promjenama, osobito roditelji kojima je namijenjen članak „Roditelji gdje ste? Neka se čuje i vaš glas!“. Profesor Maračić naglasio je da se autor u svome pisanju ravna Augustinovim kriterijem „U bitnome jedinstvo, u nebitnome sloboda, u svemu ljubav!“, i u svom pisanju prebire, razdvaja, prepoznaće probleme današnjice, te potiče na promjene, na obraćenje staroga čovjeka u čemu recezent vidi najveću vrijednost ovoga djela. Na kraju programa, koje je moderirala Antonela Lolić, voditeljica Ureda za odnose s javnošću Policijske uprave Splitsko-dalmatinske, a pjesmom uveličala policijska klapa „Sv. Mihovil“, riječ zahvale obitelji, župnoj zajednici i svim prijateljima i nazočnima uputio je sam autor fra Žarko Relota. (Jelena Burazin)

50. obljetnica Župe sv. Stjepana pod borovima

Vjernici Župe sv. Stjepana pod borovima sa splitskim Meja proslavili su 50. obljetnicu postojanja svoje župe u petak, 16. lipnja, euharistijskim slavlјem koje je u zidinama drevne benediktinske bazilike na Sustipanu predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji sa župnikom i gvardijanom samostana sv. Frane na Obali fra Žarkom Relotom te ostalim svećenicima.

„Pedeset godina je lijepa obljetnica koju još nazivamo zlatni jubilej. Možemo kazati da je, biblijski gledano, svaka 50. obljetnica milosna godina ($7 \times 7 = 49$). Stoga trebamo još žarče zahvaliti Gospodinu za sva primljena dobra i milosti koje nam je udjelio kroz proteklo vrijeme. U zajedništvu s nebeskom Crkvom danas s nama slave toliki benediktinci, koji su Boga slavili u ovoj bazilici, potom nadbiskup Franje Franić, koji je utemeljio ovu župu, prvi župnik fra Ambroz Vlahov, i brojni miljenici Božji“, kazao je na početku misnoga slavlja nadbiskup Barišić čestitavši im zlatni jubilej.

U svojoj je propovijedi nadbiskup podsjetio na povijest toga lijepog i svetog mesta. Na starome splitskom groblju Sustipan nalaze se ostaci srednjovjekovnoga benediktinskog samostana i bazilike, koji se u povjesnim izvorima prvi put spominje u 11. stoljeću. Samostan sv. Stjepana bio je najugledniji splitski samostan, a opatiju su u srednjem vijeku darivali hrvatski kraljevi Petar Krešimir IV., Dmitar Zvonimir i Stjepan II. Trpimirović, dok je posljednji član hrvatske vladarske loze Trpimirovića tu našao i konačno utočište. Na tim ostacima 1814. godine podignuta je župna crkva sv. Stjepana. Za njenu gradnju zaslužan je rektor splitskoga Nadbiskupskog sjemeništa don Nikola Didoš, o čemu svjedoči natpis na nadvratniku crkve, jer su 1699. godine dobra sustjepanske benediktinske opatije pripala, odlukom Svetе Stolice, tek osnovanomu splitskom sjemeništu.

Uz crkvu je od 1826. uređeno prvo gradsko groblje izvan gradskih zidina, koje je u vremenu od 1959. do 1961. uništeno, a dio kostiju prebačen je na novo gradsko groblje Lovrinac. Uništavanjem sustjepanskoga groblja nepovratno su izgubljena brojna

umjetnička djela i spomenici, a mali dio koji je spašen pohranjen je u Muzeju grada Splita. Nadbiskup Franić osnovao je ovu župu 1967. godine.

Osvrćući se na biblijska čitanja, mons. Barišić govorio je o riječima sv. Pavla koji kaže da blago vjeće nosimo u glinenim posudama. U tome je surječju naglasio da je ova premalena i na neki način neprikladna crkva na Sustipanu glinena posuda u kojoj se slavi Gospodin i sakramenti, u kojoj se sluša riječ Božja i u kojoj vjernici rastu u vjeri. Dodao je da je svatko od nas glinena posuda, ograničena i grješna, obilježena Gospodinovim križem i smrću, ali i snagom uskrsnuća.

U svjetlu evanđeoskoga teksta, koji donosi Isusov „Govor na gori“, progovorio je o bračnoj vjernosti, preljubu i rastavi naglasivši da je preljub „agresija na savez ljubavi i vjernosti“. Upozorio je da preljub započinje u srcu. Slikovito je usporedio ljudsko srce s vrtom: „Ljudsko je srce slično vrtu. Ukoliko je ogradien i zaštićen, njegovan i uređen, lijep je i ugodan za život. Ako je bez ikakve ograde i zapušten te se u njemu nalaze sve vrste životinja, neugodan je, a počesto i opasan. Stoga je potrebno odstraniti ono što narušava ljepotu i sklad.

Vjernost i stabilnost braka je civilizacijski doseg.“ Dodao je kako „Krist ima jednu zaručnicu – Crkvu i živi u monogamome braku“. Na kraju svoje propovijedi pozvao je vjernike da se permanentno obrazuju poput benediktinaca čije je geslo „Moli i radi“, a nadbiskup je dodao „i čitaj“.

Zahvalu mons. Barišiću i svima koji su uzveličali slavlje uputio je župnik i gvardijan fra Žarko Relota. Nakon misnoga slavlja, koje je pjevanjem uljepšao mješoviti župni zbor, upriličen je prigodni domjenak.

Župa sv. Stjepana pod borovima u početku je obuhvaćala područje Meja, Sustipan i zapadni dio splitske luke. Kasnije su joj granice proširene na franjevački samostan na Obali i okolno područje zvano Šperun te sada ima oko 3800 stanovnika. Ove godine imala je oko 40 prvpričesnika i krizmanika, 30-ak sprovoda i 100-ak krštenja. Za proslavu 50. obljetnice postojanja pripremala se bogatim duhovno-kulturnim programom. (SBC)

Nekadašnji splitski sjemeništari proslavili 50 godina mature

Maturanti splitskoga sjemeništa (1966. – 1967.), a sada uspješni poslovni i obiteljski ljudi, članovi Crkve i hrvatskoga društva, proslavili su 50. obljetnicu svoje mature u subotu, 17. lipnja, u Nadbiskupske sjemeništu u Splitu. Susret je započeo u učionici prozivkom „učenika“ kojima je mons. Mile Vidović nekoć bio profesor. Njih devetnaest, među kojima su bila četvorica svećenika, ukratko su prepričali svoju životnu priču koja je ispunjena padovima i usponima, ali i čvrstom vjerom koja im je usađena u obiteljskome domu, a učvršćena u sjemeništu. S ponosom su se sjetili tih lijepih mладенаčkih godina, koje su bile i teške osobito zbog komunizma, ali i zbog siromaštva.

Komunističke vlasti su 1956. zabranile djelovanje gimnazije i sjemeništa koje je godine 1963. opet otvoreno. Te su godine u prvi razred upisana 43 sjemeništarca, a od njih su 33 maturirala. Od

njih su sedmorica postali svećenici. Predvodeći u sjemenišnoj kapeli euharistijsko slavlje za njih kao i za njihove preminule profesore, odgojitelje i kolege, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić prisjetio se toga doba u kojem se, prema nadbiskupovim riječima, znalo i igrati, i učiti, i moliti te gledati s terase Hajdukove utakmice. Naglasio je da je taj prvi naraštaj maturanata ugradio mnogo u ovu gimnaziju koju danas upisuju i pohađaju i djevojke i mladići. Tumačeći Božju riječ, nadbiskup je usporedio Isusovo polaganje života za nas grješnike s polaganjem mature,

te istaknuo: „Isus je maturirao za nas, ali svatko od nas mora položiti svoju životnu maturu. Isus je punina naše mature i svih matura jer je mjera čovještva. Položio je životnu maturu s odličnim i bez ‘šverca’, kazao je nadbiskup učeničkim rječnikom i razgalio nazočne.

Zahvalio im je na svjedočenju vjere u obitelji, Crkvi i društvu. Nisu svi nakon sjemeništa upisali bogosloviju, nego ih je Providnost odvela na druge strane pa su postali ponosni supruzi, očevi i djedovi, uspješni poslovni ljudi, osnivači i voditelji vlastitih tvrtki, nekadašnji načelnici svojih općina i poznati kulturni djelatnici. Andrija Rako, otac mladoga svećenika u susama se sa zahvalnošću prisjetio maturantskih dana ističući kako može uime svih obećati da će dok dišu, biti zahvalni svojim odgojiteljima i profesorima u sjemeništu te da će ostati vjerni sinovi Katoličke Crkve. (SBC)

Posjet Generalnoga ministra OFM-a

U sklopu pohoda Generalnoga defitorija Reda manje braće (OFM) Južnoslavenskoj konferenciji provincijalnih ministara OFM-a (JKPMOFM) u nedjelju, 18. lipnja, generalni ministar OFM-a fra Michael Perry s generalnim vikarom fra Juliom Cesarom Bunaderom, generalnim definitorima i provincijalima JKPMOFM-a, posjetio je samo-

stan i Župu sv. Frane u Imotskom. Za ovaj veliki događaj zaslužan je provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman jer je na njegovu inicijativu u program pohoda uvršten posjet Imotskom prigodom proslave 300. obljetnice oslobođenja Imotske krajine od Turaka.

Po dolasku u samostan uvaženi su se gosti družili s fratrima iz imotskoga samostanskog okružja, a zatim je u 18:30 počeo susret s fratrima i ostalim vjernicima u crkvi sv. Frane. Nakon što je ispjevana uvodna pjesma „Ecce fidelis servus“, pozdravnu je riječ uputio provincijal fra Joško. Istaknuo je proslavu 300. obljetnice te zahvalio o. Perryju i ostaloj braći što su svojim dolaskom uzveličali slavlje Imotskog i Imotske krajine. Nakon toga je fra Željko Tolić, bivši provincijal Provincije Presvetog Otkupite-

lja, gostima ukratko protumačio povijest Imotskog i Imotske krajine te je u ime samostana i župe pozvao generalnoga ministra da dođe na središnje slavlje 2. kolovoza.

Potom se prisutnima obratio fra Michael. Rekao je da se slavlja velikih obljetnica, kao što je 300 godina slobode od turske vlasti, ne odnose samo na prošlost i sadašnjost, nego i na budućnost. Pozvani smo svi mi vjernici, poput Marije, u vjeri, nadi i ljubavi s Bogom izgrađivati svoj život i društvo u kojem živimo. Na kraju susreta bila je kratka pobožnost, nakon čega je ispjevana himna Gospi od Andela. Druženje fratara nastavilo se u parku ispred crkve te za večerom u samostanskom blagovalištu. (KS)

Susret za odgojitelje i stručne suradnike

Na zadnjem susretu za odgojitelje i stručne suradnike, koji je u ponедјeljak, 19. lipnja, upriličen u prostorijama Obiteljskog savjetovališta u Splitu, zakružena su razmišljanja o većini izazova koja nas u životu i na poslu prate (stres na poslu, izgaranje, prevelika zabrinutost, tugovanje, važnost zajedništva, supružnički odnos, razne obiteljske poteškoće od ovisnosti, zlostavljanja i psihičkih oboljenja u obitelji, odgojne poteškoće i problemi roditeljstva....). U svim obrađivanim temama mr. Maja Jakšić stavila je naglasak na odgajatelje, a ne na djecu.

„Samo odgajatelj koji je vedar, zadovoljan, optimističan može tu vedrinu i radost prenosi na djetete. Odgajatelji provedu dnevno više vremena s djeecom od njihovih roditelja i ostavljaju snažan pečat u njihova mala srca i duše. Stoga smo i organizirali ove jednomjesečne susrete kako bismo ih ohrabrili i zahvalili na svemu što čine za našu djecu, za nas, ali i za naše društvo, domovinu i našu budućnost“, naglasila je mr. Jakšić. Roditeljstvo postaje sve teža zadaća, stoga mnogi danas zaziru od braka i roditeljstva. Pitanja i problema je sve više, a odgovora i rješenja kao da nema.

Promišljajući o tome kako „popraviti“ svoje djetete, kazala je da je važno prisjetiti se nad čim u životu imamo kontrolu: jedino nad onim što mi sami radimo i jedino nad onim što sami mislimo. Dijete ćemo „popraviti“ kada sami počnemo koristiti dječotvornija ponašanja i razmišljanja, dakle, kada promijenimo i popravimo sebe. Mr. Jakšić je, između ostalog, naglasila da je moderno roditeljstvo u kri-

zi, da je roditeljski autoritet doveden u pitanje, da je vladavina djece plod propustljivosti u odgoju.

Današnja djeca su domišljata – manipuliraju svojim prezaposlenim, umornim ili rastavljenim roditeljima. Stoga je važno voditi brigu o sebi jer uglavnom su naši loši roditeljski trenutci onda kada smo umorni, iscrpljeni, bolesni i pod stresom. Supružnički odnos je presudan za odgoj jer djetetu su najvažniji međusobni odnos majke i oca te iz toga odnosa ono crpi obrazac za sve svoje buduće odnose. Ljubav majke i oca je najveći dar i najvažnija odgojna metoda, a odgoj je prije svega prenošenje vrijednosti. Na kraju je istaknula kako treba izbjegavati negativnosti u odgoju jer su djeca blagoslov i dar te da nikako ne zaborave na molitvu. (SBC)

Nadbiskup primio počasnog konzula iz Krakowa

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u utorak, 20. lipnja, u Nadbiskupske ordinariju u Splitu gospodina Pawela Włodarczykoga, počasnoga konzula Republike Hrvatske u Krakowu (Poljska) u pratnji s Evom Kaštelan, predsjednicom Poljske kulturne udruge „Polonez“ u Splitu, i dr. sc. Leonom Grubišićem. Susretu su nazočili generalni vikar mons. Miroslav Vidović i pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić.

Povod susretu je obilježavanje dvadesete obljetnice dolaska pape Ivana Pavla II. u Split 1998. godine. Ta obljetnica, koja je u jedno i prigoda za još veće povezivanje hrvatskoga i poljskog naroda, čija je čvrsta poveznica papa Poljak – veliki prijatelj Hrvata, obilježit će se bogatim kulturnim, znanstvenim i duhovnim programom u Krakowu i u Splitu. Započet će u Krakowu konferencijom koju organizira Konzulat RH u Krakowu i Katoličko sveučilište „Ivan Pavao II.“ u Krakowu, a koja će se održati u listopadu ove godine o temi „Papa Ivan Pavao II. u kulturi i životu ljudi u Hrvatskoj“. Drugi dio te konferencije održao bi se u Splitu u svibnju 2018. godine u sklopu devetnice sv. Dujmu. Uz to je predviđeno još nekoliko događaja koji bi se odvili u Splitu: izložba o papi Ivanu Pavlu II. u Hrvatskoj, koncert klasične glazbe Krakowske filharmonije, susret djece iz škola koje nose ime toga omiljenog sveca (u Poljskoj ima 2300 škola koje nose ime Ivana Pavla II.). Također se već nekoliko godina održavaju susreti hrvatsko-poljske mlađeži u Krakowu i u Splitu.

Gospodin Włodarczyk zahvalio je nadbiskupu Barišiću na prijemu te mu prenio pozdrave poljskoga kardinala Stanisława Dziwisza, koji će održati predavanje na konferenciji u Krakowu. Pozvao je nadbiskupa da dođe na konferenciju i da bude u počasnom odboru za obilježavanje spomenute obljetnice. Izvijestio je nadbiskupa Barišića o razgovorima koje je obavio sa Sveučilištem u Splitu, koje bi bilo suorganizator konferencije u Splitu, te izrazio nadu da će se u program obilježavanja te važne obljetnice uključiti i druge institucije: od grada Splita (kao što je uključen grad Krakow) do predsjednice Republike Hrvatske.

Nadbiskup Barišić izrazio je zadovoljstvo zbog bogatoga, dinamičnog i opravdanog programa obilježavanja 20. obljetnice dolaska pape Ivana Pavla II. u Split, velikoga povijesnog događaja, jer je to i prvi posjet jednoga pape gradu pod Marjanom. „Treba nam se dostoјno odužiti toj velikoj, humanoj i svetoj

veličini te čemo se rado uključiti u organizaciju spomenutih programa. Vjerujem da će to prepoznati na svim razinama“, kazao je nadbiskup dodajući da bi bilo lijepo da kardinal Dziwisz sljedeće godine predvodi euharistijsko slavlje za svetkovinu sv. Dujma. U tom surječju nadbiskup se prisjetio razgovora u Splitu prije dvadeset godina s papom Ivanom Pavlom II. i mons. Dziwiszom, tadašnjim Papinim tajnikom na spomenutu temu. Također je podsjetio na Papine riječi u splitskoj katedrali: „Ovdje povijest nije šutjela“ i „Koliko je milijuna ljudi prešlo ovaj prag?“.

Generalni vikar mons. Vidović naglasio je da bi obilježavanje te obljetnice trebalo povezati s dva velika događaja u nadbiskupiji sljedeće godine: Nacionalnim susretom hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu, gdje se Papa susreo s mladima 1998., i s posvetom crkve u Trogiru, prvoj crkvi u nadbiskupiji posvećenoj Ivanu Pavlu II., koja se nalazi u blizini zračne luke gdje je Papa prvi put svojom nogom dotaknuo tlo Splitsko-makarske nadbiskupije.

Pastoralni vikar mons. Ančić naglasio je kako je pontifikat pape Ivana Pavla II. jedan od najdužih pontifikata (28 godina) i da je prvi papa koji je počeo pohađati Crkvu u svim dijelovima svijeta. Rijetke su zemlje koje je Papa posjetio tri puta, a među njima je mala zemlja Hrvatska. Papa je došao iz komunizma i zaslужan je za pad komunizma. „Smatram stoga da je na poseban način htio ohrabriti sve katoličke zemlje pod komunizmom“, kazao je mons. Ančić.

Nadbiskup je počasnog konzula i njegovu pratnju proveo kroz palaču te im u Dvorani Ivana Pavla II. pokazao Papin reljef u bronci uz kojega su se i fotografirali. (SBC)

Sastanak u prigodi pripreme za Treći susret hrvatskih katoličkih obitelji

U prigodi Trećega susreta hrvatskih katoličkih obitelji, koji će biti upriličen u Solinu 2018. godine, održan je u srijedu, 21. lipnja, u Nadbiskupske ordinarijatu u Splitu još jedan radni sastanak na kojem su sudjelovali: splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, dubrovački biskup i predsjednik Vijeća HBK-a za život i obitelj mons. Mate Uzinić, voditelj Ureda za život i obitelj HBK-a dr. Petar K. Hodžić, voditelj Ureda za obitelj Šibenske biskupije don Roko Glasnović i voditelj Ureda za pastoral obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije don Tomislav Ćubelić, te ostali djelatnici ureda i važnijih ustanova u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji.

Nakon pozdravnih riječi domaćina nadbiskupa Marina Barišića, biskup Uzinić izrazio je zadovoljstvo što će se Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji održati 15. i 16. rujna u Solinu. Naglasio je da je povod sastanka prijeko potreban dogovor oko gesla, loga i himne susreta kako bi se moglo nastaviti s dalnjim pripremama. Potaknuo je što skorije oformljivanje Organizacijskoga odbora Splitsko-makarske nadbiskupije, ali i različitih pododbora kako bi se susret što bolje i lakše organizirao.

Dr. Hodžić je nazočnima predložio hodogram Drugoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koji je upriličen na Trsatu 2015., a koji bi mogao pomoći u organizaciji susreta u Solinu. Izložio je organizacijsku strukturu (organizacijski odbor i operativni odbor), sažetak organizacijskoga tijeka, organizacijske natuknice vezane uz parkiranje, volontere, akreditacije, ugošćivanja obitelji iz drugih biskupija, izradu bine, prijave i dr. Potom je potaknuo na izradu finansijskoga proračuna te je iznio sažetak vrednovanja u sklopu kojega je nagla-

šena važnost zadržavanja kontinuiteta održavanja ciklusa u surječju sustavnoga razvoja obiteljskog pastoralala. Spomenuo je, također, da bi trebalo zadržati mrežnu stranicu susreta (www.susretobitelji.hr).

Sa stečenim iskustvom iz prva dva nacionalna susreta, dr. Hodžić je naglasio da se osjeća potreba prilagođavanja i pojednostavljanja sadržaja kako bi bili što razumljiviji i bliži katoličkim obiteljima u Hrvatskoj, potom potrebu veće zauzetosti svećenika i vjeroučitelja te bračnih parova animatora u obrađivanju ponuđenih sadržaja, kao i bolju medijsku promidžbu svim raspoloživim kanalima. Potrebno

je pažljivije birati glazbene sadržaje završne svete mise kako bi se puk mogao više uključiti te kako bi sveta misa imala više obiteljski karakter.

U tom je svjetlu maestro don Šime Marović kazao kako se što prije treba ići u pisanje teksta i skladanje glazbe za novu himnu (stara himna bi se izvodila u pripremnome pro-

gramu za misu), koja bi poslužila i kao ulazna pjesma u liturgijsko slavlje te glazbu i tekst za darovnu pjesmu, kako bi se ti materijali mogli na vrijeme dostaviti župnicima da bi se zborovi mogli prikladno pripremiti za središnje euharistijsko slavlje u nedjelju, 16. rujna 2018. u Solinu.

Na sastanku je, također, bilo govora o katehezama, o prijenosu zavjetne spomen-svijeće iz splitske katedrale do bazilike na Gospinu otoku, o izradi letaka i plakata, majica i šalova s logotipom, o medijskoj promidžbi, o povezivanju toga susreta obitelji s obilježavanjem 20. obljetnice dolaska pape Ivana Pavla II. u Split i Solin. Nadbiskup je zahvalio nazočnima na iznesenim idejama, prijedlozima i savjetima ističući da je iz svega navedenoga jasno da je važan kontinuitet, ali i obogaćivanje novim sadržajima. (SBC)

Otvorena izložba „Lice milosrđa“ prof. Krune Bošnjaka

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić otvorio je u srijedu, 21. lipnja, u palači Skočibušić – Lukaris na Peristilu u Splitu izložbu „Lice milosrđa“ akademskog kipara i slikara prof. Krune Bošnjaka. Svečanom programu nazočio je i dubrovački biskup Mate Uzinić, splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara i brojni drugi predstavnici Crkve, društveno-političkoga i kulturnog života grada Splita i Split-sko-dalmatinske županije.

Nazočnima se prvi obratio župan Blaženko Boban koji je naglasio da, iako je prošla liturgijska godina bila posvećena temi milosrđa, vrijeme milosrđa nije završilo jer ono ne prestaje trajati, što se vidi i iz radova prof. Bošnjaka. Milosrđe u duši prof. Bošnjaka dugo tinja i nadamo se da će se ono još dugo nastaviti i u njegovu umjetničkom opusu na slavu hrvatskoga naroda, kazao je između ostaloga župan.

U dvostrukoj ulozi, kao splitski gradonačelnik i kao izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske, nazočnima se obratio gospodin Andro Krstulović Opara. Kazao je kako će uskoro ovaj prostor palače Skočibušić ugostiti najbogatiju riznicu na jugoistočnoj obali Jadrana te da je izložba „Lice milosrđa“ pravi početak takvoga muzeja. „Istinski umjetnik prof. Bošnjak od samoga početka svoga više desetljetnog rada nije se odmaknuo do svoga načela: figurativnost, klasika i istinitost. Primio je znanje svoga učitelja Kršinića, a on od Meštrovića, i upravo ta njegova snažna ukopljenost u baštini, koja isplivava iz svakoga centimetra njegova djela, podjednako je čvrsta kao i kamen iz kojega je iznikao – iz tvrdoga lovrečkog kamena“, naglasio je splitski gradonačelnik te pozvao nazočne da uživaju u ovoj izložbi kao i u novome muzeju sakralne umjetnosti.

O izložbi i umjetničkome opusu prof. Krune Bošnjaka govorila je profesorica Maja Juras, autorka izložbe i suautorica likovnoga postava. Od samih početaka Bošnjakov je život i opus duboko uronjen u religiozno, on pokušava proniknuti u misterij božanstva, prekoračiti granicu između ovozemaljskoga i nebeskog. Krist je za Bošnjaka sinonim apsolutne čistoće, svetosti i duhovnosti života u kojem je začet i u kojem je rastao, naglasila je prof. Juras te dodala: „Stojeći pred Njegovim licem u svome stvaralačkom činu, Bošnjak kao da čini jedno unutarnje poklonstvo ne samo pred ljepotom, nego pred poštijenom otajstvenošću njegova djela. Zato kao vjerniku i kao umjetniku, Bošnjaku nikada nije bio cilj prikazivati samo puku vanjštinu nego duh, jezgru, skriveno iza skrivnoga, lica osvijetljena sadržajem njihove nutrine. Zato promatrajući njego-

va Krista u muci, patnji, slavi i uskrsnuću, promatrajući njegova raspela, križeve, Bogorodicu, svece kao i lik njegove rođene majke, osjećamo se približeni svijetu duha i Božje ljepote pozvani na sabranost i molitvu, na blizinu od koje staje dah. Bošnjak snažno svjedoči njihovu patnju i bol, ljubav i milosrđe, snagu i značaj njihove istine i smisla.“

Uime organizatora Splitsko-makarske nadbiskupije nadbiskup mons. Marin Barišić pozdravio je nazočne govoreći da je izložba „Lice milosrđa“ prof. Bošnjaka najbolji blagoslov prostorija novoga muzeja, ali i blagoslov gradu Splitu. Posebno je zahvalio prof. Bošnjaku i autorici izložbe prof. Juras te katedralnom župniku don Tomislavu Ćubeliću, mr. don Josipu Perišu i konzervatorici dr. Vanji Kovačić na uloženome trudu u postavljanje ove izložbe u palači Skočibušić. Naglasio je da izložba o milosrđu nije u zakašnjenju – kao što neki govore – jer je završila Godina izvanrednog milosrđa – ona je svojevrsna „memorija na tu važnu dimenziju ljudskoga života. Srce je vidljivo na licu koje izražava dubinu. Ono je ekran duše. Promatrajući njegove likove, vidimo da su oni skupljeni od boli i patnje, ali njihova lica izražavaju nadu i vjeru.“ Ako i nemamo talent poput Krunova, nastavio je nadbiskup, „imamo dar življe-

nja milosrđa na koji smo svi pozvani jer pravednost svoju puninu ima u milosrđu.“ Proglasivši izložbu „Lice milosrđa“ otvorenom, nadbiskup je pozvao nazočne da se predaju vibracijama milosrđa i da postanu umjetnici življenja milosrđa.

„Nitko tko je ušao u svijet stvaralaštva ne može ništa stvoriti sam. Presretan sam da je ovo predano djelo moje obitelji, mojih prijatelja i suradnika, djelo svih ljudi dobre volje koji slijede Božje poslanje ljubavi. Ponosan sam da sam dio jednoga plemenitoga naroda koji je više od 13 stoljeća dio velike europske kršćanske civilizacije, koja je dala najviše što

ljudski duh i um može dati. Slijedimo djelo ljubavi“, poručio je prof. Bošnjak i dobio dugi i gromoglasni pljesak nazočnih koji su s divljenjem gledali njegove slike i kipove. Program je moderirala lic. theol. Silvana Burilović Crnov, a pjesmom su ga uzveličali „Vokalisti Salone“.

Izložba „Lice milosrđa“ obuhvaća umjetnikova djela nastala u zadnjih 50-ak godina, izloženo je oko 30 skulptura i oko 30 crteža, odnosno slika, a posjetiteljima će biti dostupna do 20. kolovoza svakoga dana, osim ponedjeljkom, od 10 do 13 te od 18 do 21 sat. (SBC)

Održan posljednji susret mladih grada Splita ove akademske godine

„Lito ide, mala!“ bila je tema posljednjeg susreta mladih grada Splita ove akademske godine, koji je upriličen u srijedu, 21. lipnja, u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu.

Ljeto nam se vratilo, ali što ako još nismo spremni za ljeto? Kako smršavjeti? Kako imati „super“ kupaći kostim i zaboraviti na celulit? Gledajući na ove dvije krajnosti, pitamo se gdje je nestala zlatna sredina. Gdje se skrila granica između ukusnog i neukusnog? Nismo na strani ni pretjerano pretilih ni ufilmanih bodybildera. Ni jedno ni drugo ne daju zadovoljavajući odgovor. Stoga se na ovome susretu željelo poručiti kako je doista bitno brinuti se za svoje tijelo. A o svemu tome i o onome koliko vrijeđi izreka „U zdravom tijelu zdrav duh“ govorio je gost predavač prof. dr. fra Ante Vučković, profesor na splitskome KBF-u.

U prvom dijelu svoga predavanja fra Ante je govorio o tijelu s prirodnno-znanstvenog pristupa i o svim važnim procesima vezanim za naše tijelo koji se odvijaju bez nas (rast i starenje, rad organa, krvotoka) te procesi koji se odvijaju bez nas, ali na njih možemo utjecati (zaspati i probuditi se, voljeti i mrziti, hodati i stajati...). U svakodnevnički zaboravljam na svoje tijelo koje odlazi u drugi plan te se onda pojavljuju problemi kao što su pretilost, anoreksija, bulimija, pretjerano „bildanje“...

Čovjek često ima problema kada razmišlja kako njegovo tijelo izgleda u očima drugih ljudi te onda želi svoje tijelo pokazivati na različite načine kroz nakit, odjeću, frizuru, tetoviranja... Nekada sve to dovodi do negativnih slika o tijelu. Fra Ante upozorava da ljudi onda vide sebe ili neke dijelove svoga tijela na nerealan, iskrivljen način, osjećaju sami odbojnost prema svome tijelu, osjećaju se nelagodno

pred drugima zbog svog izgleda. Potiče da čovjek treba i mora pozitivno gledati na svoje tijelo i prihvati ga onako kakvo je uz sve nedostatke, ako ih ima. Tko ne izgradi pozitivan stav prema svome tijelu, upada u različite poteškoće, upozorava fra Ante.

Na kraju svoga predavanja usporedio je vjeru i tjelesnost, te naglasio da bi za nas kršćane tjelesni život trebao biti prožet duhom, a ne bijeg u duhu bez tijela ili u tjelesnost bez duha.

Mladi iz Nadzemlja su svojim skečevima i filmovima i ovaj susret učinili dinamičnim, poučnim i zabavnim te tako uspješno završili sedmu sezonu susreta mladih grada Splita. Susret su svojim pjevanjem obogatili i mladi iz župe Kman – glazbeni sastav „Glorija“.

Riječi zahvale za cijelu akademsku godinu uputili su: Darko Rapić, voditelj Hrvatskoga nadzemlja, i povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije don Mihael Prović. Na susretu je mladima prezentiran prvi enigmatski časopis „Nadzemljac“ koji su osmisili sami nadzemljaši. (Hrvatsko nadzemlje)

Izlet HKLD-a splitske podružnice u Sinj

Kraj akademske godine 2016./17. članovi Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva podružnice Split obilježili su već tradicionalnim obiteljskim izletom u četvrtak, 22. lipnja. Susret je počeo misom u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske, koju je

predslavio duhovni asistent splitske podružnice don Ante Mateljan u koncelebraciji s gvardijanom svetišta fra Petrom Klapežom. Na početku misnoga slavlja don Ante je zahvalio domaćinima i svima koji su omogućili da se dogodi ovo zajedništvo u vjeri i prijateljstvu. U homiliji je govorio o liječnikovim rukama, te završio s molitvom blagoslova za liječnike i sve kojima služe. Na kraju mise fra Petar je izrazio dobrodošlicu i zahvalio liječnicima i don Anti što su još jednom izabrali Sinj kao mjesto zahvale za minulu akademsku godinu. Nakon mise su sudionici posjetili Muzej alke. Druženje se nastavilo u poslijepodnevnim satima u Zelovu, u hladu starih stabala na 800 metara nadmorske visine, za obiteljskim stolom dobrotom don Nikole Golemca, župnika Neorića i Zelova i njegovih župljana. (DDV)

Svetkovina Srca Isusova kod isusovaca u Splitu

Isusovci iz samostana na splitskom Manušu u petak su, 23. lipnja, svečano proslavili svetkovinu Presvetoga Srca Isusova. Na taj dan održana su brojna misna slavlja, klanjanje pred Presvetim i pružena je mogućnost za isповijed. Središnje misno slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U koncelebraciji su bili isusovci s Manuša i dvojica svećenika iz Rima – o. Anton Witwer i o. Mihaly Szentmartoni.

Riječ pozdrava nazočnima na početku misnoga slavlja uputio je o. Stipo Balatinac, dugogodišnji odgojitelj novaka u Splitu i superior splitske Rezidencije Družbe Isusove. Pozdravivši sve nazočne, nadbiskup je kazao: „Da-
našnja svetkovina je svetkovina Božje ljubavi prema nama. Kleknimo pred križem Gospodina našega Isusa Krista, otvorimo mu srce da osvijetli naše tame i daruje nam snage kako bismo bili znak Božje ljubavi u ovome svijetu.“

U svojoj je propovijedi nadbiskup govorio o Bogu i o ljubljenome, o Božjoj i ljudskoj ljubavi, o

ljubiti i biti ljubljen. „Bog je prvi ljubio nas, zato smo i ljubljeni. Njegova ljubav je bezrezervna, duboka, iskrena i vjerna. Ona ne isključuje nikoga. On ljubi svakoga čovjeka, bio siromašan ili bogat, moćan ili slab, uspješan ili neuspješan, ali svatko od nas tom Bogu ljubavi može zatvoriti vrata svo-
ga srca pa ne osjećamo kako nas i koliko ljubi. No, Bog je ljubav, zato i može tako ljubiti“, kazao je nadbiskup te nastavio:
„Ali i mi možemo ljubiti jer smo ljubljeni. Međutim, naša ljubav je često ograničena, interesna, proračunata, egoistična i sebična, ranjena je grijehom. Stoga je potrebno pročišćavati ljubav, čistiti svoje srce i moliti Gos-

podina da ga učini po srcu svome. Kad dopustimo Bogu da nas ljubi i da očisti naše srce, ljubit ćemo Boga i čovjeka, vidjet ćemo potrebe bližnjih i ljubit ćemo ih onakvima kakvi jesu. Stoga, kleknimo pred križem, klanjajmo se Gospodinu u Duhu i istini.“ Trodnevnu pripremu predvodio je p. Alan Modrić, DI, profesor s Gregorijane u Rimu. (SBC)

Svećeničko ređenje u Splitu 2017.

„Danas, na svetkovinu rođenja sv. Ivana Krstiteљa, redimo za svećenike tri đakona, koji su simbolično predstavljeni u pšenici pred oltarom: poput pšenice, koja će postati kruhom života, oni će ugraditi svoj život u dar euharistije“, kazao je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodeći u subotu, 24. lipnja, u konkatedralnoj crkvi sv. Petra u Splitu euharistijsko slavlje tijekom kojega je za prezbitere zaredio trojicu đakona, dvojicu na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije: Gabrijela Kambera (iz Župe sv. Martina u Rudi) i Luku Stipanovića (iz Župe sv. Lovre u Stobreču), te na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja Maria Lemu (iz Župe sv. Petra ap. – Kaštel Novi, a rodom s Visoke kraj Nevesta).

U slavlju, koje je svojim pjevanjem uveličao mješoviti pjevački konkatedralni zbor sv. Petra, sudjelovala su 44 svećenika, među njima provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu prof. dr. fra Andelko Domazet i brojni svećenici, odgojitelji don Boris Vidović i fra Domagoj Volarević te brojna rodbina, prijatelji, župnici i župljani župa iz kojih potječu te u kojima su ređenici obnašali službu đakona.

Nakon što je pozdravio nazočne nadbiskup Barišić je u propovijedi govorio o naravi svećeničkoga poziva i poslanja kroz lik Ivana Krstitelja. Posjetio je na Isusove riječi: „Zaista, kažem vam, između rođenih od žene ne usta veći od Ivana Krstitelja. A ipak, i najmanji u kraljevstvu nebeskom veći je od

njega!“ „Ivan je bio iznenađenje, ali i velika radost za svoje roditelje i rodbinu. Pitali su se što će od njega biti, ali ubrzo su vidjeli da ruka Gospodnja bdiće nad njim. Sv. Augustin za njega reče da je znak drevnosti i nagovještaj novosti“, kazao je nadbiskup te dodao da je poziv Božji dar i da je Bog posijao sjeme, klicu duhovnoga zvanja i u srca trojice đakona, a oni mu najbolje mogu odgovoriti potpunim predanjem i povjerenjem.

Danas na poseban način mi svećenici osjećamo svoju ograničenost, ali i veličinu Božjega dara, koji nam je povjeren, da u njegovo ime možemo izgovarati riječi: „Ovo je tijelo moje, ovo je krv moja“ ili „Ja te odrješujem od grijeha tvojih“. Svjesni smo da ne možemo sami odgovoriti na Božji poziv, ne možemo ispuniti niti službu sluge, a kamoli biti njegovi prijatelji. „Ivan Krstitelj, Isusov preteča, pokazao nam je kojim stavom trebamo pred Gospodina kad je rekao: ‘Nisam dostojan sagnuti se i odriješiti mu remenje na obući’“, naglasio je nadbiskup te dodao da se ohološću ne služi ni Gospodinu ni ljudima.

„Poziv je plod Božje milosti i ljubavi. On hoće da budemo prijatelji, svjetlo i spasenje braći i sestrama kojima smo poslani. Svećenik je ljubav srca Isusova, on je ‘glasnik’ kojega Gospodin šalje ispred sebe, glasnik života, onaj koji naviješta Radosnu vijest spasenja, odgaja za ljubav, vjernost i slobodu, a najviše sâm to svjedoči životom i djelom“, kazao je nadbiskup ističući da takvoga svećenika trebaju svi ljudi. Oni očekuju prijatelja, ali iznad svega svjedoka Isusa Krista koji će duhovno, moralno, iskreno i vjerno živjeti svoj poziv i poslanje te će u riječi Božjoj pronalaziti smisao. „Riječ Božja nije vam dana

da je čuvate i da je samo naviještate, nego da i ona vas čuva. Budite svjedoci i navjestitelji Božje riječi, ali i svjedoci zajedništva te pomiritelji različitosti. Vi ste duhovski proizvod“, poručio je nadbiskup novo-ređenicima. Ohrabrio ih je da se ne boje križeva i poteškoća jer će ih Gospodin pratiti svojom milosnom rukom, davati im snagu kako bi s njegovom pomoću rasli u mudrosti, dobi i milosti.

Nadbiskup je zahvalio svima koji mole za nova duhovna zvanja i koji su sudjelovali u razvitu zvanju kod te trojice mladića, zazvao je na mladomisničke zagovor svetaca da ih svojim primjerom nadahnju te svojim zagovorom prate i očuvaju vjernima.

Nakon homilije uslijedio je obred svećeničkoga ređenja, koji je tumačio mr. don Mario Buljević, vicerektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Nakon prostracije ređenika nadbiskup ih je pomazao svetim uljem ruke, darovao im pliticu i kalež te položio ruke na njihove glave, a okupljeni svećenici molili su za nove prezbiterete te kao članovi svećeničkog prezbiterija položili na njih ruke. U nastavku euharistijskoga slavlja mladomisnici su se pridružili nadbiskupu za stolom Gospodnjim. Nakon popričesne molitve i himna „Tebe, Boga hvalimo“ svoju riječ zahvale i čestitke nadbiskupu, novim prezbiterima, njihovim roditeljima, rodbini i prijateljima uputio je provincijal Kodžoman. (SBC)

Proslavljen blagdan rođenja svetog Ivana Krstitelja u župi Vid

U župi Vid dvije crkve posvećene su svetom Ivanu Krstitelju – na Dragoviji i u Prudu. Na Dragoviji je misno slavlje u subotu, 24. lipnja, predvodio bivši župnik don Mladen Margeta tijekom kojega su Ante i Tonka Plečaš proslavili zlatni pir, 50. obljetnicu braka.

Potom je u Prudu misno slavlje, kojem je kao i na Dragoviji prethodila procesija s kipom sv. Ivana, predvodio novi župnik don Mile Čalo u koncelebraciji s bivšim župnikom.

U svojoj homiliji don Mile progovorio o veličini svetoga Ivana Krstitelja stavljajući naglasak na Krstiteljevu ustrajnost, nepokolebljivost, čvrstoću i postojanost. Istaknuo je da je sv. Ivan bio svjestan svoga poslanja i zadaće koja mu je povjerena – pozivati na obraćenje i pripravljati srca na dolazak Isusa Krista, i u tome je ostao vjeran Bogu do samoga kraja. „Trebali bismo se, koliko je god to moguće, ugledati u njega. Neka nas Gospodin nadahne da poput njega budemo čvrsti i nepokolebljivi u svojoj ljudskosti i vjeri; neka nam svima poput njega uđijeli dar skromnosti, poniznosti, dar služenja i jednostavnosti, čega nam tako često danas nedostaje“, zaključio je don Mile Čalo. (AM)

Susret bolesnika Splitske metropolije u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske

U organizaciji Udruge tjelesnih invalida iz Sinja i Udruge sv. Vinka Paulskog – Konferencija sv. Duje iz Splita, u svetištu Gospe Sinjske u Sinju u subotu, 24. lipnja, održan je susret invalida, bolesnika i osoba s posebnim potrebama s područja Splitske metropolije. Ovogodišnji susret, koji je petnaesti u nizu, okupio je više od 400 sudionika – štićenika i njihovih pratitelja.

Susret je počeo prigodom za svetu isповijed nakon čega je uslijedila procesija samostanskim dvori-

štem, a zatim euharistijsko slavlje koje je predvodio fra Petar Klapež, gvardijan i upravitelj svetišta. Prije početka misnoga slavlja fra Petar je blagoslovio bolesnike te srdačno čestitao imendan svima koje nose ime ovoga sveca.

„U svećeničkoj praksi susreo sam puno više ljudi koji su jadniji negoli bolesnici; imali su sve, a nisu imali ništa“, kazao je fra Petar na početku propovijedi te naglasio da bolesnik nije jadan jer Isus nigdje nije tako blizak kao s bolesnima i nemoćima; nigdje ne progovara tako kao u slučaju bolesti. „Mi koji smo zdravi ne možemo pronositi evanđelje kao što vi to činite. Vi ste živo evanđelje, i to je ono u čemu je bolest milosni Božji dar za vas, vašu obitelj i Crkvu.“ U nastavku propovijedi fra Petar je, govoreći o smislu boli i njezinu prihvaćanju, rekao da bolest nije kazna, nego volja Božja. Bog naime „ne kažnjava, nego ljubi“. „Da je Isus samo podnio muku i umro na križu, a da nije uskrsnuo, onda bi svaka bolest bila prokletstvo i nitko je ne bi mogao prihvatić“, istaknuo je fra Petar, te nastavio: „Svojim uskrsnućem Krist je dao smisao našim bolestima,

ma kako teške i nesnošljive bile. Poslije svake muke i križa, kad se prihvati volja Božja, proslavlja se Bog. Tako bolesnici sa svojim bolestima nadopunjaju Isusove rane koje je on nosio da nas spasi i otkupi, a njihove bolesti postaju put spasenja.“

Potom je fra Petar ukazao na važnost molitve jer se „nijedna bolest ne može prihvati bez molitve. Tek se po molitvi i u molitvi dobiva posebna snaga, i ako se prihvati bolest, onda je to najveće čudo., zaključio je fra Petar pozivajući sve na povjerenje prema majčinskom zagovoru Gospe Sinjske koja bdije nad svakim svojim djetetom, njegujući i liječeći sve rane i boli.

Na kraju mise prigodni je dar fra Petru u znak zahvalnosti uručila gđa Lucija Jozica Vlahović, koordinatorica Udruge sv. Vinka. Nakon euharistiskoga slavlja s. Augustina Marta Nikolić je uz film prisutnjima iznijela svoje svjedočanstvo i iskustvo misijskoga života na Salomonskim Otocima, na jugozapadu Tihog oceana. Susret je završio posjetom Muzeju alke i druženjem uz prigodni domjenak. (Zdravka Andrijašević)

Proslava blagdana sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu

Župa sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu proslavila je blagdan svoga zaštitnika u subotu, 24. lipnja, procesijom i središnjim misnim slavljem koje je predvodio prof. dr. don Ivan Tadić.

U propovijedi je dr. Tadić naglasio da sv. Ivan Krstitelj nije otišao u pustinju da bi od ljudi pobjegao, nego da bi ih znao još bolje susretati pozivajući ih na obraćenje, čime je pripremao put Isusu Kristu. Istaknuo je tri vrline koje su resile toga sveca. Prva vrlina je poniznost jer je priznao Isusovu veličinu i stavio Boga na prvo mjesto u svome životu. Opatost koja vreba u ovo oskudno doba, kako ga neki nazivaju, jest da Bog ne bude na prvome mjestu u našem životu, jer smo zaokupljeni svim drugim, pa i bezbožnim, umjesto svetim i Bogom. Druga vrlina sv. Ivana je neustrašivo svjedočenje za ono što je čuđoredno ispravno. Imao je hrabrosti suprotstaviti se moćnomu Herodu i Herodijadi, zbog čega je platio glavom. Taj svetac je izgubio glavu, ali je dobio za sebe ne samo povijest, nego još više i važnije – zadobio je vječni život s Bogom. Za razliku od njega mi vjernici danas nekada šutimo dok nam Isusa ponovno razapinju. Treća njegova vrlina je pripremanje put Isusu. Zadaća svakoga vjernika je pripremati put Isusu u svoj život, u svoju obitelj, ali i u javni

život u ovom oskudnom dobu. Dr. Tadić je zaključio propovijed riječima: „Promatrajući današnjega sveca, vježbajmo se u svim vrlinama koje su njega resile“.

Na kraju mise riječ zahvale uputio je don Ivan Simunić, koji je već šest godina župnik na Trsteniku. Naglasio je da se župa iz godine u godinu duhovno i materijalno razvija, sve je više župljana na misama i sve ih više pristupa sakramantu pričesti. „Nabavili smo kip Blažene Djevice Marije i oltarnu sliku, uređen je dio okoliša crkve s dijelom fasade oko lurdske

spilje, uredili smo provaliju na jugozapadu pastoralnoga centra, izdali 7. broj župnoga lista, a sve to darovima vjernika, na što možemo biti jako ponosni“, kazao je župnik Simunić. Nakon mise slavlje se nastavilo u obiteljskome raspoloženju u pastoralnome centru uz gitaru, harmoniku, pjesmu i ugodno druženje, čemu su poseban ton dali župni pjevači i ministranti.

Župa se za proslavu svoga patrona pripremala trodnevicom od 21. do 23. lipnja: svakoga dana bila je misa koju su predvodili: don Jure Vrdoljak, don Toni Šinković i don Roko Glasnović. U nedjelju, 25. lipnja, župa je proslavila Dan obitelji, a nakon večerne mise upriličen je koncert zbora mladih, muške i ženske klape. (SBC)

Nadbiskup krstio dvoje djece iz brojnih obitelji na Žnjanu

U nedjelju, 25. lipnja, u crkvi Gospe od Milosrđa na splitskome Žnjanu splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje, za vrijeme kojega je krstio dvoje djece: maloga Marka, šesto dijete u obitelji Ivana i Marine Punoš, te Luku, peto dijete u obitelji Ivice i Helene Višić.

Na početku misnoga slavlja, pozdravivši roditelje, rodbinu i kumove krštenika, župnika don Antu Čotića i župljane te brojne okupljene vjernike, nadbiskup je predstavio novozaređenog svećenika, svoga tajnika don Gabrijela Kambera. „Bože, sačuvaj me od prijatelja, a od neprijatelja ču se sam zaštiti“, tim je riječima započeo nadbiskup svoju propovijed kako bi podsjetio da je cijela naša povijest, povijest sukoba i ratova. „Milijuni kršćana diljem svijeta proganjani su zbog svoje vjere u Krista. Ova dva mala bića danas želimo povjeriti Kristu, želimo ih nekako zaštiti, a najbolje ćemo ih zaštiti ako im dušu čuvamo. Jer Isus nam veli da se ne bojimo ‘onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu.’ Ako se pogubi duša, i tijelo je ugroženo. Stoga, danas možemo reći: ‘Zdravo tijelo u zdravome duhu’, kazao je nadbiskup te dodao: „Duša se ubija mržnjom, sebičnošću, egoizmom i hedonizmom. Sebičnjak je opasan za svoju okolinu, za brak i obitelj, za radne kolege i prijatelje. To ugrožava život. Osjećamo danas kao da su se isušili izvori života. Uzrok je i u tome što nam vjera nije živa ni životna, površna je često i bezdušna.“

„Danas se mnogo računa“, nastavio je nadbiskup, „koliko se na dijete potroši od njegova rođenja, preko vrtića, škole, fakulteta pa do njegova odlaska u inozemstvo, a ne govori se o tome koliko je u njega uloženo ljubavi, pažnje, strpljenja njegovih roditelja,

a to je mnogo važnije od materijalnoga“. Pohvalio je roditelje što savjesno i strpljivo odgajaju svoju djecu u kršćanskome duhu kako bi sutra bili dobri ljudi i stručnjaci: zubari, mesari, liječnici, profesori, pekarji, pravnici i dr. „Zdrave obitelji čine zdravo društvo. Rastava supružnika razapinje dijete između oca i majke, a ono ne smije biti razapeto, nego zagrljeno. Netko dobro reče: ‘Da bi djeca bila dobra, trošite duplo manje novaca na njih i duplo više vremena s njima.’“

Na poseban je način pohvalio obitelji s brojnom djecom jer se u njima, između ostalog, uči demokracija. U obiteljima s brojnom djecom drugoga se prihvata i uvažava te nema dugotrajnih svađa, nego se problemi rješavaju razgovorom. Takve su obitelji zalog dobre budućnosti naše domovine te im treba više od ičega ljudskog uvažavanja i ohrabrenja, zaključio je nadbiskup Barišić.

Na kraju misnoga slavlja nazočnima se obratio župnik Čotić čestitajući svima i Dan državnosti, a potom je nadbiskup uz riječi ohrabrenja obitelji krštenika uručio prigodni dar. (SBC)

Održan 100. zaručnički tečaj u Imotskom

U Franjevačkom samostanu sv. Franje u Imotskom u nedjelju, 25. lipnja, završio je drugi ovogodišnji zaručnički tečaj, na kojem je pripravu za sakrament ženidbe obavio 21 par. Ovo je bio jubilarni 100. tečaj koji je održan u Imotskom dekanatu od 1992. godine, a ukupno je u svim dosadašnjim tečajevima sudjelovalo 2360 parova.

Završnu večer predavanje o psihološkim razlikama muškarca i žene održala je psihologinja Ana-marija Lončar, a zatim su Ante i Katica Vučemilović svjedočili o svome bračnom životu. Fra Jakov Uđovičić, župni vikar Vinjana, kao organizator uime Imotskog dekanata zahvalio je nakon predavanja svim predavačima, a polaznicima tečaja dao je neke korisne upute za pripremu za ženidbu.

Po običaju je na kraju tečaja bio blagoslov slike Gospe od Andjela, koje zaručnici dobiju na početku

tečaja. Fra Jakov je zazvao Božji blagoslov na Gospine slike te na same polaznike tečaja želeći im sretan bračni i obiteljski život. (KS)

Proslavljenja svetkovina Presvetog Srca Isusova i Marijina u župi Mlinište

Župa Vidonje u nedjelju, 25. lipnja, proslavila je svetkovinu Presvetoga Srca Isusova i Bezgrješnog Srca Marijina u Mliništu. Slavlje su uzveličali puč-

ki pjevači župe, a misno slavlje predvodio je prof. na KBF-u u Splitu dr. don Ante Mateljan u koncelebraciji s župnikom don Mladenom Margetom. U svojoj homiliji don Ante progovorio o ostvarenju kršćanskog poziva u svjetlu svetkovina Presvetoga Srca Isusova i Bezgrješnog Srca Marijina. Istaknuo je da „je kršćanski poziv zapravo ostvarenje onoga što molimo u Zlatnoj krunici: da imamo srce kao što je Isusovo, blago i ponizno, srce koje ljubi i daruje sebe do kraja. „Nema ništa ljepše nego biti voljen i nekoga voljeti, darovati svoj život onome koga voliš. Bog, koji ima sve, sav svijet, toliko nas ljubi da nam daruje sebe, svoj život. Od nas očekuje da svoje srce uskladimo s njegovim Srcem“, rekao je don Ante. (Antonija Menalo)

Proslavljenja svetkovina sv. Petra u Kaštel Novom

Župa sv. Petra ap. u Kaštel Novom proslavila je 29. lipnja svetkovinu svoga nebeskog zaštitnika. Proslavi blagdana prethodila je trodnevница koju je predvodio don Jakoslav Banić. Posljednjeg dana trodnevnice održalo se predstavljanje pjesmarice pod nazivom „Srcem svojim slavim Tebe“, u izdanju Župe sv. Petra.

Pjesmaricu su predstavili župnik don Dario Čorić i urednik pjesmarice Mario Žuvela. Čorić je nagnao kako je cilj pjesmarice omogućiti da duhovna glazba postane još bliža suvremenom čovjeku; njezine poruke i misli mogu biti oslonac u svakodnevnim previranjima i problemima, a riječi vjere, ohrabrenja i utjehe mogu još više približiti čovjeka Bogu. Vjeroučitelj Žuvela kazao je da je u pjesmarici sadržana ravnoteža između tradicionalnih liturgijskih pjesama i novih, duhovnih šansona, koje se neprestano stvaraju i izvode na brojnim festivalima duhovne glazbe i susretima mladih, te su ujedno i svjedočanstvo žive vjere. Uz predstavljanje održan je i koncert duhovne glazbe na kojem su nastupili župni mješoviti zbor, dječji zbor sv. Leopolda Mandića iz Rudina, dječji zbor sv. Petra, karizmatska

zajednicu sv. Leopolda Mandića, VIS Andđeli i VIS Snaga vjere.

Na sam blagdan svečanu misu predvodio je don Marinko Vidović, profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu, koji je u propovijedi istaknuo Petrovu ustrajnost, upornost i pouzdanje u Boga. Ocrtavši Petrov karakter, kazao je da se čovjek treba potruditi za svoje spasenje i dati cijelogu sebe za navještaj Božje riječi, kao što je to učinio sv. Petar, a ne se samo pasivno prepustiti okolnostima i životu. Nakon mise po prvi je put održana procesija u kojoj je kip sv. Petra bio jednim dijelom nošen lađom dok su vjernici, prateći ga uz obalu, pjevali duhovne pjesme. Na kraju slavlja župnik Čorić zahvalio je svima koji su sudjelovali u pripremama i realizaciji ove trodnevne proslave zaštitnika župe. Večer je završila uz pučku feštu na Brcu. (SBC)

Devet svećenika proslavilo 50 godina misništva

Na svetkovinu svetih apostola Petra i Pavla, 29. lipnja 2017. godine, u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu devetorica svećenika proslavili su 50 godina svećeništva: don Pavao Banić i don Filip Pavić (Splitsko-makarska nadbiskupija); fra Silvestar Bota, fra Eugen Poljak i fra Stjepan Poljak (Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja); te don Josip Barišić, don Stanko Lasić, don Frano Markić i don Grgo Tomić, koji zbog zdravstvenih problema nije mogao sudjelovati na slavlju (Dubrovačka biskupija).

Oni su uz još trojicu sada već preminulih svećenika, don Ivana Vlašića, don Vladu Puca i fra Milu Ćirka, na istu svetkovinu 1967. godine u istoj crkvi, po rukama blagopokojnoga nadbiskupa Frane Franjića primili sveti red prezbiterata.

Svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski. Po-zdravljajući sve okupljene, istaknuo je kako je ovaj zlatni jubilej velika radost za slavljenike, ali i za ci-

jelu Crkvu, te da smo se okupili zahvaliti Bogu za njihovih 50 godina neumornoga rada, a na poseban način za dar svećeništva.

U prigodnoj propovijedi mons. Barišić osvrnuo se na same početke njihova svećeničkog života koji su bili smješteni u vrijeme kada nije bilo sigurno reći ni da vjeruješ, a pogotovo da želiš biti svećenik

Katoličke Crkve. Zbog tog opredje-ljenja sami kandi-dati, ali i njihovi roditelji, gubili su i ona najosnovnija građanska prava. Osim toga, neki od njihovih tada-njih župnika bili su proganjani i za-tvarani. Zbog sve-ga toga trebalo je mnogo hrabrosti i pouzdanja u Boga da bi se postalo

svećenikom. „Vi ste imali tu hrabrost i uz sebe molitve vaših predaka. Ljudsko i vjerničko zajedništvo davalо vam je snagu za naprijed. Plod te zajedničke molitve je andeo Gospodnjи. Koliko je puta andeo došao iza vaše molitve, bilo da se radilo o vama i vašim poteškoćama, bilo da ste vi bili andeli u nevoljama drugih“, rekao je nadbiskup. Podsjetio je da

biti svećenik znači biti čovjek za druge, dijeliti s njima radost i nevolju. Upravo su to živjeli slavljenici sve ove godine.

Govoreći o njihovu svećeničkom životu, istaknuo je kako vjeruje da se svi oni pronalaze u onoj Pavlovoj 'Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvaо'. „Sada ste u dobi kada vaše vršnjake zovu 'djeđe'. Vi ne možete postati djedovi, no ne zaboravite da ćete zauvijek biti očevi. To je vaše poslanje – biti otac svima sve do kraja svoga života. I sada kada ste u odmakloj dobi, možda već oslabljenih snaga, svjedočite to svoje očinstvo svojim životom. Krist je temelj na kojem ste gradili svoj život i koji vas je vodio kroz ovo vrijeme. Krista svjedočite do kraja i budite blagoslov u svojim sredinama“, poručio im je nadbiskup i zaželio da budu učitelji molitve moleći, da naviještaju vjeru vjerujući i da svjedoče svećeništvo živeći.

Svoju je čestitku slavljenicima uputio i provincial Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman. Izrazio im je svoju duboku zahvalnost i čestitao na vjernom i predanom služenju hrvatskomu narodu, čije su dostojanstvo i kršćanski identitet neustrašivo branili i očuvali. „Kroz dug i mukotrpan svećenički život pretrpjeli ste mnogo

muka i nevolja gradeći duhovno živu Crkvu, ali i materijalno skrbeci za bolje uvjete života povjerenih vam vjernika. Kao svećenici uložili ste velik trud u dijeljenju svetih sakramenata, u poučavanju i širenju naše kulture i baštine te u prihvaćanju moralnih načela koji izviru iz evanđelja. Na svemu tome vam od srca zahvaljujem uime svih koji su osjetili Božju dobrotu preko vas, vjerujući da je Bog zapisao sva vaša dobra djela i da će vas primjereni nagraditi.“

Uime svećara okupljenim vjernicima, časnim strama, rodbini i priateljima obratio se don Stanko Lasić. Izrazio je radost što su se kao generacija sve ove godine često okupljali, no kazao je da posebno veseli što se danas nalaze zajedno na proslavi ovoga zlatnog jubileja upravo u crkvi gdje je njihov svećenički put započeo. „Moram uime svih nas reći da smo sretni ljudi. Ni u kojem drugom zvanju ne bi toliko mogli pomagati drugima i biti radosni. Zato smo uspjeli i iz teških vremena izići sačuvavši vedrnu duha, crkvenost, poslušnost i zajedništvo.“ Slavlje, koje se odvijalo pod gesлом „Hvalite Gospodina svi puci, slavite ga svi narodi! Silna je prema nama ljubav njegova, i vjernost Gospodina ostaje dovjeka!“ (Ps 117), nastavljeno je druženjem. (KB)

Proslavljen blagdan sv. Petra i Pavla u Splitu

Na blagdan sv. Petra i Pavla, 29. lipnja, posebno je svečano bilo u konkatedrali sv. Petra u Splitu, gdje je euharistijsko slavlje predvodio mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije u koncelebraciji sa župnikom don Radojkom Vidovićem i ostalim svećenicima.

U propovijedi je generalni vikar okupljenim vjernicima postavio jedno pitanje – isto ono koje je Isus postavio svojim učenicima: „Što vi kažete, tko sam ja za vas?“ Mnogi će reći, ne trebam ići u crkvu jer imam svog Isusa kojem se molim i ispovijedam. No, tko je taj Isus za mene i za tebe? Kada se odgovori na to pitanje i ostale će se stvari u životu posložiti. Ako tu pogriješimo, sve drugo će biti klimav. Sveti Petar ispovijeda svoju vjeru, on je s Isu som svaki dan, s njim jede i piye, ali mimo njega on vidi i Krista – Pomazanika koji u njemu vidi stijenu, čvrstoču, siguran temelj na kojem se može graditi,

istaknuo je mons. Vidović. Poručio je kako nam je svima potrebno vidjeti dalje, dublje i više od tek podignute hostije.

„Ta je hostija živi Bog, uskrsli Krist koji nam je otvorio vrata neba. Zapitajmo se dalje što vidimo u bratu, sestri, suprugu, djeci, roditeljima, starima i nemoćnima? Ako damo ispravan odgovor, onda muž kada vidi svoju suprugu, ne će vidjeti nekoga tko stalno „brontulaje“, već će vidjeti svoju draganu,

ljubav svoga života, dok će žena vidjeti oca svoje djece, svoju bolju polovicu. Roditelji će u djeci vidjeti kako ih je Bog užljubio, a djeca u roditeljima ne će vidjeti samo bankomat, nego nekoga tko im je dao život“, naglasio je generalni vikar. Posebno je napomenuo kako je dužnost svih vjernika moliti za Petra naših dana, papu Franju, kako bi onda on mogao

moliti za nas. „Neka nam sveti Petar i Pavao pomognu da, primajući Tijelo Kristovo, na pitanje ‘Što vi mislite, tko sam ja za vas’, znamo odgovoriti: ‘Ti si Sin Božji‘, zaključio je. Nakon mise je iz konkatedrale krenula procesija s kipom sv. Petra oko same crkve, kojoj je nazočilo mnoštvo župljana. (SBC)

Misa zahvalnica u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji u Splitu

U velikoj kapeli Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu u petak, 30. lipnja, slavljenja je misa zahvalnica za učenike i djelatnike Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ povodom završetka školske godine 2016./2017. Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u suslavljku s ravnateljem gimnazije don Josipom Dukićem, ravnateljem sjemeništa don Jurom Bjelišem, odgojiteljima i profesorima.

Na početku slavlja nadbiskup je zahvalio ravnatelju, svim profesorima, odgojiteljima i roditeljima za sve što su učinili kako bi učenici uspješno priveli ovu školsku godinu kraju, a učenicima što su svoju mladost i talente utkali u život ove škole. Rekao je da su se okupili, ne samo da bi dobili svoje svjedodžbe, već i da zahvale Gospodinu za sve što su proživjeli, osobno i zajedno, u školskoj godini koja jeiza njih.

Osvrćući se na Evandjele dana u kojem Isus ozdravlja gubavca, nadbiskup je pojasnio koliko je guba u to vrijeme bila opasna, zarazna i neizlječiva te koliko su oboljeli bili odbačeni i izolirani od društva. Kazao je kako danas tjelesne gube nema, a ako

se i pojavi, izlječiva je, no kako je naš svijet prepun drugih oblika gube – bolesti duha i društva. „Vi ste odabrali upravo ovu našu školu, katoličku, da dobijete klasično obrazovanje, ali i da vas vaši učitelji i odgajatelji usmjere k dobru, k prihvatanju moralnih načela koje proizlaze iz Evandjele. Stoga upravo vi morate biti svjedoci Kristove ljubavi u svakodnevnom životu. Ne smijemo druge odbacivati poput gubavaca, već ih u ljubavi prihvati. Ocjene su bitne, no vaše svjedočanstvo je važnije. Krist je prišao gubavcu i izlječio ga. Samo nas on može izlječiti od naših padova i briga te jedino uz njegovu pomoć možemo prihvati druge koji su iz bilo kojega razloga izolirani.“, rekao je nadbiskup.

Nakon misnoga slavlja, koje je završilo himnom „Tebe Boga hvalimo“, program je nastavljen u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa gdje su maturantima podijeljene diplome, a najboljim učenicima posebne nagrade. Prigodnu riječ, u ime maturanata, izrekao je Benjamin Daniel Vrdoljak, koji je mons. Barišiću zahvalio na poticajnim riječima, a roditeljima, profesorima i odgojiteljima na svom prenesenom znanju, strpljenju i ljubavi.

„Bog vas je, draga mladost, preko vaših roditelja, profesora i odgojitelja darivao svojim milostima, baš kao što je i nas učinio bogatijima preko vas. Ponišni smo na sve vas i vaša nastojanja. Maturantima u ime svih djelatnika čestitam te želim puno uspjeha i obilje Božjeg blagoslova u dalnjem obrazovanju“, rekao je ravnatelj don Josip Dukić. Misu i svečanost u dvorani pjesmom je uzveličao zbor gimnazije pod ravnanjem s. Lidiye Matijević. (KB)

Te Deum u bogosloviji u Splitu

Bogoslovi i odgojitelji Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu slavili su u petak, 30. lipnja, misu zahvalnicu za proteklu akademsku i odgojnu godinu. Misu je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u zajedništvu s pastoralnim vikarom

mons. Nediljkom Antonom Ančićem, rektorom CBS-a don Borisom Vidovićem, vicerektorm don Marijom Buljevićem i duhovnikom don Edvardom Pundom.

„Godina je bila duga, dinamična i neizvjesna, ali je sigurno da ju je Gospodin vodio jer je on onaj koji se ne povlači, koji ostaje vjeran savezu s nama. Mi smo možda zakazali u duhovnome i intelektualnom životu te u svojim odnosima, ali on je onaj koji opravšta. Stoga u ovu misu zahvalnicu unesimo primljeno dobro svakoga dana protekle godine te ga molimo da nam oprosti naše grijeha i dobro koje smo propustili učiniti“, kazao je nadbiskup na početku misnoga slavlja.

Svoju je propovijed započeo riječima sv. Augustina: „Novi se Zavjet u Starome skriva, a Stari se u Novome otkriva.“

U tome je svjetlu govorio o Isusovim riječima, koje imaju snagu ostvariti ono što govore, te o djelima opravštanja i ozdravljenja. Isus grješnoga i bolesnoga želi ozdraviti i vratiti mu dostojanstven život. Kao što je gubavac iz biblijskoga teksta imao želju ozdraviti te je imao povjerenje u Gospodina da on to može učiniti, tako traži i od nas želju i povjere-

nje. Čovjek bez želje i volje je mrtav, bez motivacije. Stoga je Gospodin u onima koje je susretao često htio probuditi volju jer je njegova želja da budemo zdravi, cjeleviti, optimistični, kreativni, da ostvarujemo svoje sposobnosti, naglasio je nadbiskup te doda: „Isus je u gubavcu dodirnuo ono nedodirljivo, ono što se nije smjelo dirati (guba), kako bi ga izlijječio. Dodirnuo ga je svojim milosrđem i ljubavlju. Samo ono što nas iznutra dotakne mijenja naš život, a to je ljubav. Zato je najvažnije ne ljubiti Gospodina, nego mu dopustiti da on nas ljubi jer onda se sve mijenja i onda on preko nas ljubi

druge.“ Upozorio je da danas postoje druge vrste gube kojih nismo svjesni, poput izolacije, udaljavanja jednih od drugih, predrasuda, osuđivanja, etiketiranja, i jedino čime se od njih možemo je ljubav. Euharistijsko slavlje završilo je himnom „Tebe Boga hvalimo“. (SBC)

Održan komunikacijski seminar „Kršćanski glas u medijima“

Dvadeset polaznika različitih profesija sudjelovali su u prвome komunikacijskom seminaru koji je organizirao Franjevački institut za kulturu mira o temi „Kršćanski glas u medijima“ od 26. do 30. lipnja u Splitu. Među polaznicima bili su voditelji udruga kršćanske provenijencije, predstavnici crkvenih ustanova, medijski djelatnici, svećenici i redovnice iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Program seminara osmislili su stručnjaci za komunikologiju – profesori Danijel Labaš i Igor Ka-

nižaj sa Sveučilišta u Zagrebu. Uz njih su s polaznicima radili: Jerko Valković (Hrvatsko katoličko sveučilište), Franjo Skoko iz Millenium promocije, te Tamara Gazdić Alerić i Marko Alerić, koji su vodili radionice jezično-stilskih vježbi. Nova znanja i iskustvo predavača trebala bi pridonijeti razvoju kreativne platforme za nove ideje i nove načine prenošenja i svjedočenja vjere u javnom i medijskom prostoru, te se na taj način uklopiti u crkvenu ideju nove evangelizacije naše kulture i društva. To je polaznicima poželio i prorektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. Boris Maleš, prenijevši nazočnima pozdrave rektora Sveučilišta.

Program se sastojao od više modula kojima se temi pristupilo kroz različite perspektive: odnos medija i vjere, oblici komunikacije u javnom nastupu, komunikacija s medijima, komunikacijske vještine i medijski jezik. Kroz predavanja, radionice i projekcije filmova, koje su bile popraćene raspravom i analizom, polaznici su ne samo stekli uvid u prisutnost i utjecaj medija, nego bi trebali biti osposobljeni za javno zastupanje humanističkih i vjerskih vrijednota

te stjecanja kritičkog odnosa u odabiru medija i načina kako u njima nastupati.

Predavači su, između ostalog, naglasili važnost pozitivnoga stava prema medijima, odnosno otvorenosti Crkve prema javnosti što uključuje: iskrenost, transparentnost i jasnoću kako bi Crkva što uspješnije prenijela svoju poruku i komunicirala sa svremenim svjetom. Krajnji je cilj ovoga projekta poboljšati predstavljanje Crkve i katoličkoga nauka u medijima, kako u informativnim rubrikama i programima, tako i u radijskim i televizijskim raspravama i općenito u javnome prostoru. Sam će seminar sigurno biti doprinos novoj evangelizaciji te će pomoći katoličkim vjernicima, tj. Crkvi da izravno progovori našoj suvremenoj kulturi načinima koji su razumljivi današnjem čovjeku i njegovu senzibilitetu, kazao je Danijel Labaš i dodao da je važna „krepost odvažnosti izlaska u javnost“. Dr. Kanižaj zaključio je da će „Crkva uvijek biti među tri institucije kojima se najviše vjeruje“. Na kraju seminara podpredsjednik Instituta fra Bože Vuleta podijelio je svim polaznicima diplome. (SBC)

Imenovanja i premještaji u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić objavio je dekrete o razrješnjima i imenovanjima svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije, koji stupaju na snagu danom 21. kolovoza 2017. godine.

Mr. sc. don Boris Vidović razriješen je službe rektora Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu, a novim rektorom je imenovan **mr. sc. don Jure Bjeliš**, dosadašnji ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa. Službu vicerektora u Centralnom bogoslovnom sjemeništu, umjesto **mr. sc. don Marija Buljevića**, preuzima **mo. don Ivan Urlić**, a duhovnikom je imenovan **don Stipan Šurlin**, dosadašnji župnik župe Uznesenja BDM u Kaštel Lukšiću i dekan Kaštelskog dekanata. **Dr. sc. don Edvard Punda**, koji je do sada vršio službu duhovnika u Centralnom bogoslovnom sjemeništu, imenovan je ravnateljem Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu.

Župnikom župe Uznesenja BDM u Kaštel Lukšiću imenovan je **mr. sc. don Marijo Buljević**, dosadašnji vicerektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. **Mons. Miroslav Vidović**, generalni vikar, razriješen je službe župnika župe Male Gospe - Muć Donji. **Don Marin Marčić**, župnik župa sv. Marka ev. – Orah i sv. Ivana Krstitelja – Stilje, razriješen je tih službi i imenovan je župnikom župe Male Gospe – Muć Donji. Župnikom u župama Orah i Stilje imenovan je **don Ivan Đonlić**, dosadašnji župni vikar u župi Presvetoga Srca Isusova na Visokoj u Splitu. **Dr. sc. don Jure Strujić** razriješen je službe župnika župe Presvetoga Trojstva – Sitno Donje, a službu župnika te župe preuzima **don Jozo Gojsalić**, ekonom Nadbiskupije i ravnatelj Ustanove za uzdržavanje klera.

Don Senko Antunović, župnik župe Kraljice neba i zemlje u Pločama, razriješen je te službe kako

bi se zdravstveno oporavio, a za to vrijeme je stavljen na raspolaganje Hrvatskoj inozemnoj pastvi. Župnikom te župe imenovan je dosadašnji sužupnik **don Ante Antunović** s danom 7. srpnja 2017. godine.

Mladomisnik **don Gabrijel Kamber** i dalje će vršiti službu Nadbiskupovoga tajnika i bilježnika Nadbiskupskog ordinarijata. Župnim vikarom u župi Presvetoga Srca Isusova na Visokoj u Splitu imenovan je mladomisnik **don Luka Stipinović**.

U župama u kojima djeluju franjevci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja također je došlo do nekih personalnih promjena. **Fra Pavao Norac-Kevo** razriješen je službe župnika župa Sv. Jurja m. - Baćina i Uznesenja BDM - Plina, a za novoga župnika je imenovan **fra Kristijan Perković**, koji je do sada vršio službu župnog vikara u Šibeniku. **Fra Denis Šimunović** razriješen je službe župnika župe sv. Roka u Vinjanima, a novim župnikom je imenovan **fra Josip Sušić** koji je do sada vršio službu u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Kölnu. **Fra Eugen Poljak** razriješen je službe župnoga vikara u župi Gospe Sinjske u Sinju, a vršit će službu isповjednika u tom svetištu. Njihovi dekreti stupaju na snagu 18. kolovoza 2017. godine.

U župi Svetе Obitelji Nazaretske na Sukoišanu u Splitu, kojom upravljaju franjevci Hrvatske provincije Franjevaca trećoredaca glagoljaša, također je došlo do personalnih promjena. Budući da je župnik na Sukoišanu **fra Ivo Martinović** imenovan provincijalom, razriješen je službe župnika, a novim župnikom je imenovan dosadašnji župni vikar u toj župi **fra Kristijan Kovačević**. Župni vikar **fra Hrvoje Perković** razriješen je te službe, a novim župnim vikarom imenovan je **fra Tomislav Vrsaljko**. (Nadbiskupski ordinarijat)

KRONIKA OCA NADBISKUPA

(1. travnja – 30. lipnja 2017.)

TRAVANJ

1. 4.

- * Split, palača Milesi – otvorio manifestaciju „Dani kršćanske kulture“

2. 4. Peta korizmena nedjelja

- * Makarska, sv. Marko – pastirski pohod

3. 4

- * Ordinariat – primio g. Eduarda Aznara, veleposlanika Španjolske u Hrvatskoj

5. 4.

- * Ordinariat – primio ravnatelja Nadbiskupijske klasične gimnazije Don Frane Bulić i članove Upravnog vijeća Kluba učenika i prijatelja gimnazije

6. 4.

- * Mlinište – predvodio euharistijsko slavlje za pokojnog don Ivana Barišića

9. 4. Cvjetnica – Nedjelja Muke Gospodinove

- * Katedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje te otvorio svečano četrdesetosatno klanjanje (kvarantore)
- * Katedrala - sudjelovao na uri klanjanja

10. 4. Veliki ponедjeljak

- * Split, Katedrala - sudjelovao na uri klanjanja

11. 4. Veliki utorak

- * Ordinariat – sveta misa i doručak sa djelatnicima Ordinarijata
- * Ordinariat - predstavljanje Uskrnsne poruke i susret s medijskim djelatnicima
- * Katedrala – sudjelovao na uri klanjanja
- * Ordinariat - sudjelovao na zatvaranju Dana kršćanske kulture te dodijeli nagrade „Andrija Buvina“

12. 4., Velika srijeda

- * Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje te zaključio četrdesetosatno klanjanje
- * Katedrala – predvodio svečanu molitvu časoslova

13. 4., Veliki četvrtak

- * Katedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje posvete ulja
- * Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje Večere Gospodnje

14. 4., Veliki petak

- * Katedrala – predvodio svečanu molitvu časoslova
- * Ordinariat- primio povjerenicu Vlade Republike Hrvatske za grad Split, gđu. Branku Ramljak
- * Katedrala – predvodio obrede Velikog petka

15. 4., Velika subota

- * Ordinariat – primio i čestitao blagdane predstavnicama raznih redova časnih sestara koje djeluju na području Splita
- * Svećenički dom – posjetio starije i bolesne svećenike
- * Katedrala – predvodio Vazmeno bdijenje

16. 4., Vazam – Nedjelja Uskrnsnuća Gospodnjega

- * Katedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje
- * Zatvor, Bilice – predvodio euharistijsko slavlje

17. 4. Vazmeni ponedjeljak

- * Metković, sv. Nikola biskup – predvodio euharistijsko slavlje na kojem je krstio malenog Olivera, šesto dijete u obitelji Matković

19. 4. Vazmena srijeda

- * Brač, Postira – predvodio svečano euharistijsko slavlje posvete ulja za Hvarsко-bračko-višku biskupiju

21.4. Vazmeni petak

- * Pula – koncelebrirao na euharistijskom slavlju za pok. mons. Antuna Bogeticā, porečko – pulskog biskupa u miru

22. 4. Vazmena subota

- * Split, Gospa od Zdravlja – podijelio sakrament svete krizme katekumenima i odraslima

23. 4. Druga vazmena nedjelja

- * Hrvace – sveta krizma

24. 4.

- * Visovac, Skradin, NP Krka - predvodio izlet djelatnika i suradnika Ordinarijata
- * Manuš – susret s krizmanicima, kumovima i roditeljima

26. – 28. 4

- * Zagreb, HBK – sudjelovao na 54. redovitom plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije

29. – 30. 4. Susret Hrvatske katoličke mlađeži

- * Osijek, konkatedrala sv. Petra i Pavla – sudjelovao na župnom programu za mlađe
- * Vukovar – koncelebrirao na euharistijskom slavlju

SVIBANJ**1. 5. Sv. Josip Radnik**

- * Manuš – sveta krizma

2. 5.

- * Sinj – predvodio euharistijsko slavlje za pokojnog fra Luku Radmana-Livaju

4. 5.

- * Split, Palača Skočibučić Lukaris – otvorio izložbu „Nova istraživanja splitske katedrale“

5. 5.

- * Split, HNK – sudjelovao na dodjeli nagrada grada Splita
- * Ordinarijat – primio predstavnike organizacije „Hod za život“

6. 5.

- * Split, Katedrala – predvodio svečanu molitvu Večernje tijekom koje su prepozit Prvostolnog kaptola mons. Nediljko Ante Ančić i povjerenača vlade za grad Split gđa. Branka Ramljak otvorili moćnik sv. Dujma

7. 5. Sv. Dujam, zaštitnik Grada i Nadbiskupije; Četvrta vazmena nedjelja

- * Katedrala – Riva – sudjelovao na procesiji i koncelebrirao na svečanom euharistijskom slavlju koje je ove godine predvodio mons. Hans Josef Becker, nadbiskup Paderborna
- * Ordinarijat – primio predsjednika Vlade Republike Hrvatske, gosp. Andreja Plenkovića, ministra turizma Gari Capellija, gđu. Renatu Margetić – Urlić, izaslanicu Predsjednice Republike Hrvatske, povjerenicu Vlade za grad Split, gđu. Branku Ramljak i župana splitsko – dalmatinskog, gosp. Zlatka Ževrnju i druge suradnike

10. 5.

- * Sinj – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

11. 5.

- * Stobreč – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

12. 5. Sv. Leopold Bogdan Mandić

- * Ordinarijat – primio vlč. Josepa Peguera, regionalnog vikara Opusa Dei

13. 5.

- * Sinj – sveta krizma
- * Žrnovnica – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

14. 5. Šesta vazmena nedjelja

- * Stobreč – sveta krizma
- * Žrnovnica – sveta krizma

15. 5.

- * Kaštel Kambelovac – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

17. 5.

- * Veprič – Svećenički dan

18. 5.

- * Split, Sjemenište – povodom Dana Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu predvodio svečano euharistijsko slavlje te prisustvovao prigodnoj akademiji
- * Kaštel Stari – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

19. 5

- * Ordinariat – primio učenike pobjednike vjeronaučne olimpijade, zajedno s njihovim ravnateljima i mentorima
- * Kaštel Novi – predvodio euharistijsko slavlje na početku obilježavanja „Godine biskupa Žanića“ u Mostarskoj biskupiji

20. 5.

- * Kman – predvodio euharistijsko slavlje za organizatore inicijative „Hod za život“
- * Kaštel Kambelovac – sveta krizma
- * Vinišće – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

21. 5.

- * Kaštel Stari – sveta krizma
- * Vinišće – sveta krizma

22. 5.

- * Ordinariat – primio predstavnike crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije

23. 5.

- * Katedrala – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

27. 5.

- * Bagalović – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima
- * Vid – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

28.5. Sedma Vazmena nedjelja

- * Vid – sveta krizma
- * Bagalović – sveta krizma

31. 5.

- * Brda – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

LIPANJ

1. 6.

- * Split, Ordinariat – podijelio priznanja i nagrade najboljim ekipama Katoličke malonogometne lige „Ivan Pavao II.“ i Ministrantske malonogometne lige

3. 6.

- * Split, Brda – sveta krizma

4. 6. Pedesetnica - Duhovi

- * Split, Katedrala – sveta krizma

5. 6. Duhovski ponедjeljak

- * Split, Konkatedrala – predvodio euharistijsko slavlje na susretu svih molitvenih zajednica Nadbiskupije

6. 6.

- * Split, Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje za Susret isusovačkih novaka iz srednje i istočne Europe

- * Ordinariat – primio polaznike XIX. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“

7. 6.

- * Split, Kampus – predvodio euharistijsko slavlje za završetak akademske godine na Sveučilištu u Splitu

9. 6.

- * Okrug – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

10. 6.

- * Trilj – predvodio euharistijsko slavlje na kojem je krstio sedmo dijete u obitelji Galić

11. 6.

- * Okrug – sveta krizma

13. 6. Sv. Antun Padovanski

- * Split, sv. Frane na obali – predvodio euharistijsko slavlje na spomendan sv. Antuna Padovanskog

15. 6. Svetkovina presvetog Tijela i Krvi Kristove - Tijelovo

- * Split, Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje na svetkovinu Presvetog Tijela i Krvi Kristove

16. 6.

- * Split, Sustipan – predvodio euharistijsko slavlje o proslavi 50 godina od utemeljenja Župe sv. Stjepana pod Borovima

17. 6.

- * Split, Sjemenište – predvodio euharistijsko slavlje na proslavi 50. obljetnice mature nekadašnjih splitskih sjemeništaraca

18. – 19. 6.

- * Zagreb, HBK – sudjelovao na Izvanrednom plenarnom zasjedanju i susretu s provincijalima

20.6.

- * Ordinarijat – primio Pawela Włodarczykoga, počasnog konzula RH u Krakovu
- * Aržano – susret s krizmanicima, roditeljima i kumovima

21. 6.

- * Ordinarijat – sudjelovao na sastanku za Treći susret hrvatskih katoličkih obitelji
- Split, palača Skočibučić – Lukaris – otvorio izložbu Krune Bošnjaka „Lice Milosrđa“

22. 6

- Ordinarijat – primio ovogodišnje mladomisnike, don Luku Stipinovića i don Gabrijela Kambera

23. 6. Presveto Srce Isusovo

- * Aržano – sveta krizma
- * Split, Manuš – predvodio euharistijsko slavlje na Svetkovinu Presvetog Srca Isusova

24. 6.

- * Split, Konkatedrala – predvodio euharistijsko slavlje na kojem je podijelio sakrament svetog reda trojici đakona: don Gabrijelu Kamberu, don Luki Stipinoviću i fra Mariju Lemi

25.6. Dvanaesta nedjelja kroz godinu

- * Split, Lovrinac – predvodio euharistijsko slavlje na kojem je krstio Marka Punoša, šesto dijete u obitelji Punoš, i Luku Višića peto dijete u obitelji Višić

26. 6.

- * Zagreb – koncelebrirao na misi zahvalnicu za službu nuncija Alessandra D' Errica u Hrvatskoj

29. 6. Sveti Petar i Pavao, apostoli

- * Split, Gospa od Zdravlja – predvodio euharistijsko slavlje za devotoricu svećenika koji su proslavili 50 godina misništva

30. 6.

- * Sjemenište – predvodio svetu misu zahvalnicu i Te Deum prigodom završetka školske godine, te sudjelovao na prigodnom programu dodjele učeničkih svjedodžbi
- * Split, CBS – predvodio svečano euharistijsko slavlje i Te Deum povodom završetka odgojne godine

NAŠI POKOJNICI

DON JURE NARANČA (1935. – 2017.)

IN MEMORIAM

Don Jure Naranča, sin Špira Naranče i Kate rođ. Rakuljić, rođen je 11. veljače 1935. u Jesenicama. Potjeće iz pobožne katoličke obitelji. Roditelji su imali osmero djece, tri sina i pet kćeri. Stric Jure bio je dijecezanski svećenik i dugo službovao u susjednoj župi Duće, pa je zacijelo bio poticaj da se dječak Jure odluči za duhovni poziv.

Osnovnu školu pohađa u rodnome mjestu Jesenice, a zatim odlazi na školovanje u Biskupsku klasičnu gimnaziju u Splitu. Ispit zrelosti položio je 1953. Nakon toga prijavljuje se u Centralno bogoslovno sjemenište i započinje filozofsko-teološki studij na ondašnjoj Višoj teološkoj školi, današnjem Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu. Poslije dvije godine studija, pozvan je 1955. godine na služenje vojne obveze u trajanju od dvije godine koju je odslužio u Zaječaru u Srbiji.

Kad se vratio iz vojske, splitska bogoslovija i Teološka škola bile su zatvorene pa je s ostalim bogoslovima onoga godišta upućen na daljnje školovanje u Bogoslovno sjemenište i na Višu Teološku školu u Pazinu, gdje je završio studij. U upitniku iz god. 1959. (br. 13/59.) o ponašanju bogoslova Jure Naranče i prikladnosti za svećenika, tadašnji njegov župnik don Ante Škobalj zaključno piše:

„Opće mišljenje u selu, a naročito dobri i čestiti ljudi smatraju da je njegovo svećeničko zvanje iskreno i da će biti dobar svećenik. To mišljenje potvrđujem i ja, na temelju svega što sam sam i po drugima mogao o njemu ustanoviti, da je vrlo pobožan, razborit, pošten i revan te dostojan svećeničkoga zvanja.”

Splitski biskup msgr. Frane Franić zaredio je don Juru za svećenika 12. srpnja 1959. u njegovu rodnome mjestu Jesenice. Tu je naš mladomisnik sa svojim mještanima slavio mladu misu. Nakon toga počinje don Jurina svećenička služba tijekom koje će u 55 godina rada djelovati na pet župa. Najprije je imenovan župnim upraviteljem župe Slivno Ravno u kojoj će provesti sedam godina. Bilo je to osobito za mladog svećenika izazovno i teško vrijeme. Stanovnici Slivna silazili na Vlaku u neretvansku dolinu. Ondje su gradili obiteljske kuće te je tako izrastalo novo naselje. Trebalo je biti s vjernicima i ondje gdje su se doseljavali osigurati im nove crkvene prostore i pastoralnu skrb. Don Jure je u tome bio hrabar i uporan. Unatoč otporima u mjesnim partijskim krugovima i drugim nedaćama onoga doba, nije se u svojoj svećeničkoj revnosti dao obeshrabriti. Kupuje zemljište na Vlaki, na kojem je sagradio novu župnu kuću, te u njoj uredio kapelu koja će privremeno poslužiti kao župna crkva.

Godine 1966. don Jure je premješten za upravitelja župe Seget. U dekretu premještaja biskup Frane Franić na kraju mu osobito stavlja na srce „da nastoji, s razborom i radom, probuditi vjeru u vjerski ohladnjeloj segetskoj župi”. I ovdje je zatekao teško i napeto stanje te nailazio na otpore komunističkih vlasti. Ipak, svojim zauzetim i razboritim djelovanjem uspio je dobiti natrag župnu kuću koju su ondašnje vlasti bile oduzele. Isto mu je tako pošlo za rukom povratiti jedan dio crkvene zemlje. Ondje je sagradio kuću za časne sestre franjevke koje su u njoj vodile dječji vrtić i pastoralno radile u župi.

Nakon 22 godine službovanja u Segetu, početkom 1988. imenovan je župnikom župe Duće gdje će provesti petnaest godina i ostati u lijepoj uspomeni župljana. U Dućama je nova crkva već bila sagrađena. Kao revni dušobrižnik don Jure svojim predanim svećeničkim radom učvršćuje i izgrađuje vjeru u srcima vjernika i potiče vjerski život u župnoj zajednici. Isto tako ne prestaje graditi i obnavljati; uređuje prilaz crkvi i crkveni okoliš te neumorno predvodi različite druge akcije u župi.

Iz Duća su ga pastoralne potrebe na godinu dana dovele u župu Cista Velika, a zatim 2004. u župu Slime u kojoj će provesti deset godina župnikovanja. Don Jure i u poodmakloj dobi ne posustaje u svojoj živoj svećeničkoj aktivnosti: u crkvi uređuje prezbiterij, nadograđuje i oblaže zvonik, preuređuje župnu kuću, sadi masline.

U dekretu njegova umirovljenja godine 2014. nadbiskup Marin Barišić piše: „Koristim ovu prigodu iskreno Vam zahvaliti za uloženu žrtvu i ljubav prema vjernicima kojima ste tolike godine služili u našoj nadbiskupiji. Božja je milost dotakla mnoga srca po Vašem posredovanju Njegove Riječi i sakramenata. Dijeleći Kristove sakramente, i sebe ste nesebično darivali braći i sestrama kojima ste, u njihovim životnim situacijama, bili i otac i majka.“

Posljednje dvije i pol godine proveo je u Svećeničkome domu u Splitu, ali još uvijek vitalan i aktivan. Preuzima službu kapelana u Domu za starije i nemoćne osobe na Lovretu te povremeno pomaže u konkatedrali. Prije nekoliko dana zbog srčanih tegoba prevezen je u Klinički bolnički centar na Firulama u Splitu gdje je umro u četvrtak, 2. veljače 2017. Neka ga sada Gospodin primi k sebi i nagradi životom vječnim. (N.A. Ančić)

U Jesenicama pokopan don Jure Naranča

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio je u subotu, 4. veljače, u crkvi sv. Petra na Sumpetru sprovodne obrede za preminuloga svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije don Juru Naranča. U koncelebraciji je bio dubrovački biskup mons. Mate Uzinić i oko 55 svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije predvođeni generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem i pastoralnim vikarom mons. Nediljkom Antonom Ančićem, uz nazočnost pokojnikove rodbine i župljana, redovnica i bogoslova.

Na početku mise zadušnice nadbiskup Barišić izrazio je sućut pokojnikovoj rodbini i prijateljima, župljanima i svim don Jurinim poznavateljima izrazivši pokojniku zahvalnost na plodnom svećeničkom životu. U svojoj je propovijedi nadbiskup govorio o misteriju ljudskoga života koji je „ograničen vremenom i prostorom od rođenja pa do smrti, ali koji je uz pomoć Boga Stvoritelja otvoren prema vječnosti. Isus Krist uzeo je naše ljudsko tijelo, prihvatio našu ograničenost da bi nas vodio prema vječnosti i da bi naš grješni život usmjerio prema svetosti“, naglasio je nadbiskup. Bitno obilježje Kristova nauka, a po tome onda i kršćanske vjere, trajna je zagledanost u nebesku budućnost. Isus je došao navijestiti kraljevstvo nebesko. Došao je od Oca k nama da nas k njemu dovede

jer domovina je naša na nebesima. On ima moći preobraziti naše bijedno tijelo i suočiti ga tijelu svome slavnome. Put u nebo događa se po vjernosti Bogu ovdje na zemlji. I to je najtješnja veza nebeske i zemaljske domovine.

U tom je svjetlu nadbiskup naglasio don Jurinu vjernost Bogu i predanost ljudima kojima je bio poslan i u kojima je jačao nadu i pouzdanje u Gospodina. Djelovao je u nezgodnim vremenima i teškim sredinama, ali to ga nije spriječilo da bude pravi

misionar, evangelizator Radosne vijesti. Svoje sposobnosti i talente dao je Gospodinu, a on mu je uzvratio snagom i ustajnošću. Nadbiskup je podsjetio da don Jure ni u mirovini nije mirovao, nego je stalno bio na usluzi braći svećenicima i vjernicima bilo za ispunjaj i misu ili pak razgovor.

Pastoralni vikar mons.

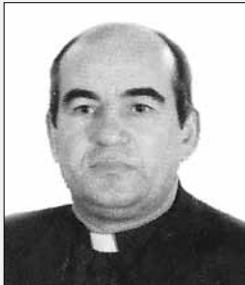
Ančić podsjetio je na don Jurin životni put. Od don Jure su se prigodnim riječima oprostili župljani Župe sv. Roka – Krilo-Jesenice, a don Ante Šošić, upravitelj Svećeničkoga doma, pročitao je govor don Pave Medića, koji zbog bolesti nije mogao naznačiti. Nakon mise zadušnice, koju je svojim pjevanjem uzveličao župni mješoviti zbor, don Jure Naranča pokopan je u obiteljskoj grobnici na groblju Sustipan – Jesenice. (SBC)

DON IVAN BARIŠIĆ

(1951. – 2017.)

IN MEMORIAM

Don Ivan je rođen 27. travnja 1951. u Vidonjama. Njegov otac pok. Andrija i majka pok. Mara imali su troje djece, dva sina i jednu kćer. Obitelj je živjela skromno, ali čvrsto ukorijenjena u kršćanskoj vjeri i predanju Bogu. Sve troje njihove djece odabrali su duhovni poziv tako da je otac znao reći: „Sve smo darovali Bogu.“ Stariji brat Stjepan postao je svećenik i umro je mlađ 1998. godine. Sestra Matija Ancila stupila je u Družbu sestara franjevki od Bezgrješne.

Don Ivan je četiri niža razreda osnovne škole završio u Vidonjama, a zatim četiri viša razreda u Metkoviću. Nakon toga se odlučio za svećenički poziv pa se javlja u Nadbiskupske sjemenište u Splitu i upisuje Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju gdje je 1971. maturirao. Vojsku nije služio tako da se odmah nakon mature javlja u Centralno bogoslovno sjemenište u Splitu i započinje filozofsko-teološki studij na ondašnjoj Teologiji u Splitu, današnjem Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Studij je završio 1977.

Iste godine 26. lipnja u katedrali sv. Dujma u Splitu zaređen je za svećenika, a mlađu misu je slavio 7. kolovoza u župnoj crkvi na Mliništu. Tijekom svojega četrdesetgodišnjeg svećeničkog života pastoralno je marljivo i zauzeto djelovao u šest različitih župa. Najprije ga ondašnji nadbiskup Frane Fanić kao mladomisnika imenuje upraviteljem župe Otrić-Struge i na toj će službi ostati pet godina. Potom je premješten na otok Šoltu te od 1982. do 1990. obnaša službu župnika župe Grohote. Nakon Grohotu šest godina upravlja župom Drvenik Trogirski, a zatim također šest godina vrši službu župnika na Novim Selima n/C i eskurzora župe Trmbusi. Odatle je radi pastoralnih potreba premješten i povjerena mu je župa Žrnovnica gdje će ostati dvije godine pa već 2004. odlazi za župnika u Muć Donji.

U župi Muću Donjem don Ivan djeluje 13 godina, najdulje od svih dosadašnjih postaja svoga pastoralnog rada. Toj je župnoj zajednici, gdje će ostati do kraja svoga svećeničkog života, na neki način najviše dao sebe, slaveći predano sakramente, navješćujući vjerno riječ Božju, poučavajući i odgajajući ustrajno svoje vjernike u kršćanskoj vjeri. Obnovio je filijalnu crkvu Imena Isusova u Postinju Gornjem i uredio zbirku liturgijskoga ruha u Muću.

Prije mjesec dana zbog zdravstvenih tegoba otišao je na liječnike preglede u Zagreb. Nakon pretraga morao se podvrgnuti složenoj operaciji tumora na mozgu od koje se nije uspio oporaviti. Preminuo je 4. travnja 2017. u Kliničkom bolničkom centru Sestara milosrdnica u 66. godini života. Neka ga sada Gospodin Isus Krist, kojemu je kao svećenik ovdje vjerno služio, primi sebi i učini dionikom života vječnoga! (N. A. Ančić)

Misa zadušnica za don Ivana Barišića

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio je u četvrtak, 6. travnja, u župnoj crkvi Srca Isusova i Marijina na Mliništu u Vidonjama, misu zadušnicu za don Ivana Barišića, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije, koji je preminuo 4. travnja u 66. godini života i 40. svećeništva. U koncelebraciji je bio kotorski biskup mons. Ilija Janjić,

generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, župnik don Mladen Margeta i oko 60 svećenika.

Članovi obitelji, rodbina, časne sestre, vjernici i osobni prijatelji došli su se oprostiti od pokojnog don Ivana. U svojoj je propovijedi nadbiskup govorio o misteriju ljudskoga života o kojem je pok. don Ivan

učio od svoga učitelja Isusa Krista koji je osvijetlio našu tamu i dao nam nadu da naš život ne završava na zemlji. „Za don Ivana je završio korizmeni hod prije nego što je završilo korizmeno liturgijsko vrijeme. Pripremao se da bi proslavio Uskrs sa svojim vjernicima u Muću Donjem i u Postinju Gornjem, ali ga je bolest spriječila u tome“, kazao je nadbiskup te dodao da se nadao njegovu brzom ozdravljenju i povratku. Posljednje dane proveo je u Kliničkom bolničkom centru sestara milosrdnica u Zagrebu, gdje ga je pratila njegova zajednica. Nadbiskup je kazao kako je u posljednje vrijeme, čuvši ga preko telefona, osjećao da nije dobro, a kad ga je posjetio, nisu mogli razgovarati zbog već uznapredovale don Ivanove bolesti.

Osvrčući se na pokojnikov pastoralni rad, nadbiskup je naglasio da je bio „specifičan“.

„Slijedio je jednu karizmu u kojoj je njegovo svećeništvo bilo obilježeno korizmom i nadom u uskršnucu. Posebno je imao razumijevanja za maloga čovjeka, za bolesne i ugrožene, starije i nemoćne, za invalide ne samo u župama gdje je djelovao nego i šire. Često je odlazio u domove i bolnice. Divio sam se njegovoj kršćanskoj, svećeničkoj, ljudskoj dimenziji, koja je prožeta služenjem braći i sestrama, osobito onima koji u svojoj korizmi nose križeve bolesti i različitim poteškoća“, naglasio je nadbiskup Barišić.

Podsjetio je da je župa Vidonje, rodna pokojnika župa, ali i nadbiskupova župa, dala 20 svećeni-

ka, a don Ivan je peti svećenik koji je završio svoj zemaljski hod i prešao u vječnost. „Svih pet svećenika preminuli su mladi, pa nam to teže pada jer osjećamo da je život naglo prekinut i da nam je mogao još mnogo toga dati. Ivan je odgajan u vjeri da je naša domovina na nebesima, a tome je poučavao i vjernike kojima je bio poslan“, istaknuo je mons. Barišić podsjetivši na riječ sv. Pavla koji veli da smo svojim krštenjem ušli u otajstvo Isusove muke, smrti i uskršnucu. „Naše krštenje znači biti suukopan, pokopati staroga grješnog čovjeka s njegovim manama i s onim što ga zarobljava te suuskrsnuti s Kristom na nov život. Krštenje je sakrament našega prijelaza iz tolikih oblika smrti, koje stvaramo jedni drugima ili u koju ulazimo s poteškoćama, u život, u puninu otajstva Isusova uskršnucu. Želimo osjetiti Kristovu pobjedu u svojim životima i odnosima te svjedočiti tu istinu da je naša domovina na nebesima.“ Na kraju svoje propovijedi zahvalio je don Ivanu na svemu što je značio kao čovjek i svećenik te zaključio: „Neka ga Gospodin kao vjernoga slуга za sve njegove zasluge nagradi vječnim životom da može svoje svećeništvo ostvariti u punini u zajedništvu s Velikim svećenikom.“

Podatke o pokojnikovu životu iznio je generalni vikar mons. Vidović. Nakon mise zadušnice don Ivan je pokopan na mjesnome groblju na Mliništu. (SBC)

Sprovod fra Luke Radmana Livaje

U utorak, 2. svibnja 2017., u crkvi Gospe Sinjske u Sinju, mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, služio je misu zadušnicu za redovnika-svećenika fra Luku Radmana Livaju koji je okrijepljen svetim sakramentima blago u Gospodinu preminuo u franjevačkom samostanu u Splitu na Trsteniku u subotu, 29. travnja 2017., u 79. godini života, 61. redovništva i 52. svećeništva. Na oproštaju su bili provincijal fra Joško Kodžoman, gvardijani fra Petar

Klapaž, fra Domagoj Runje i fra Mate Matić, dekan don Stipe Ljubas i 115 redovnika-svećenika.

Rodbina, bogoslovi, sjemeništarci, časne sestre, vjernici iz Graba, Hrvaca, Prugova, Runovića, Sinja i osobni prijatelji došli su se također oprostiti od fra Luke.

Sprovodne obrede, nakon završetka mise zadušnice, na groblju sv. Frane u Sinju predvodio je gvardijan fra Petar Klapaž. Na početku mise zaduš-

nice mons. Marin Barišić rekao je kako nas „ovdje u svetištu Gospe Sinjske okuplja smrt brata fra Luke. Izražavam sućut o. Provincijalu, franjevcima, župljanima župe Grab i svima koji su poznavali fra Luku. U ovom uskrsnom vremenu, u vjeri uskrsnica koju je živio fra Luka pratimo ga ususret Ocu ljubavi i milosrđa i preporučujemo njegovu milosrđu.

Započinjući propovijed nadbiskup je progovorio o prijelazu koji je fra Luka toliko puta doživio u ovom zemaljskom životu, osobito od ređenja do smrti. Fra Luka je doživio mnoge trenutke prijelaza vršeći različite službe. Ovaj prijelaz, koji nas je okupio u svetištu Gospe Sinjske, važan je i odlučujući, prijelaz koji je smisao svih prijelaza i umiranja jer je to najvažniji susret u ljudskom životu, susret s nebeskim Ocem.

Nadbiskup je zatim citirao riječi apostola Ivana o volji Božjoj naglasivši kako je fra Luka toliko godina ljudskog života i služenja otkrivaо volju Božju.

No, to mu nije bilo lako jer nama zemljanicima volja Božja ostaje tajna i zato kličemo ‘tajna vjere’ u koju je fra Luka ulazio slaveći liturgijska otajstva toliki niz godina. Mons. Barišić je istakao kako je fra Luka ostavio dubok trag i poruku, a zatim je podsjetio na zajedničke dane provedene u Splitu kada je fra Luka bio župnik Gospe od Zdravlja i dekan katedralnog dekanata.

Fra Luka je bio tvrd, vjeran i čvrst u svom pozivu i zvanju kao redovnik i svećenik, rekao je o. Nadbiskup, i nadodao kako je tu čvrstoču pokazao u vremenu koje je bilo opasno, osobito u početku njegova svećeničkog služenja. „Za Krista, za Boga, za Crkvu, za vjeru“ rekao bi fra Luka u svojoj emotivnosti čime bi pokazao svoju čvrstoču poziva. Fra Luka nije podnosio nevažne i površne teme. On je volio ozbiljne teme za razgovor – teme o teologiji, mariologiji, pastoralu, Crkvi, društvu...

Bio je na jedan način original i stoga će uvijek biti posebna „memorija fra Luka“. Ozbiljno življenje redovničko-svećeničkog života ugradio je fra Luka u volju Božju vršeći povjerene službe bilo u domovini bilo u inozemstvu. Vršeći svoje službe nastojao je biti i otac i majka. U svaku službu je ulagao veliku energiju bilo to u propovijedanju, razgovoru, ispunjavanju i u svemu što je činio u Crkvi, Nadbiskupiji i Provinciji. Volio je Crkvu i izgarao za nju. Svojom energijom i talentima obogatio je Crkvu.

Na kraju je nadbiskup zahvalio fra Luki za svu ljubav i djelovanje u Nadbiskupiji i Provinciji želeći da mu nebeski Otac bude nagrada i da doživi punu zajedništva s Gospodinom. (Franjevci-Split)

Misa zadušnica za fra Jozu Zrnčića

U crkvi Gospe Sinjske u Sinju u ponedjeljak, 5. lipnja, šibenski biskup mons. Tomislav Rogić predvodio je zadušnicu za fra Jozu Zrnčića, člana Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, koji je nakon teške bolesti, okrijepljen svetim sakramentima, blago u Gospodinu preminuo u franjevačkom samostanu u Sinju u petak, 2. lipnja, u 79. godini života, 63. redovništva i 54. svećeništva. Na oproštaju su bili provincijal fra Joško Kodžoman, gvardijan fra Petar Klapež i više od stotinu svećenika.

„Okupljeni smo danas po tužnoj vijesti da nas je napustio revni svećenik i franjevac, fra Jozo Zrnčić. Njegovi zemaljski dani došli su kraju. Ispunio je mjeru dana koju mu je Gospodin namijenio. Za-

primio je od Uskrsloga svoj posljednji dekret za put do Očeve kuće na nebesima, u vječnosti. Oprštamo se od njega svetom misom – euharistijom – zahvalnicom Bogu što nam ga je dao, ovoj franjevačkoj provinciji, Crkvi kojoj je služio u više biskupija u domovini i po svijetu. Nesebičnim služenjem pratilo je vjernike u njihovim duhovnim potrebama putovima iseljeništva“, rekao je biskup Rogić te podsjetio kako je riječ o čovjeku koji potječe iz dobre katoličke obitelji i koji je značajne godine svoga svećeničkog rada proveo u Njemačkoj. „Gdje god je bio, ljudi su ga voljeli i cijenili. Bio je čovjek s naglašenom sposobnošću razumijevanja društvene i crkvene stvarnosti, uvijek svoj, dostojanstven, nemametljiv.“ U oproštajnom govoru provincial fra Joško Kodžoman je rekao: „Oprštamo se od svećenika koji je ostavio iza sebe dubok i vidljiv trag te na svoj način obilježio vrijeme i mjesta u kojima je živio i djelovaо“, te pozvao na molitvu ne samo za fra Jozu, nego i današnje svećenike.

Pismo sućuti splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića pročitao je dekan Cetinskoga dekanata don Stipe Ljubas. U ime kolega od pokojnika se oprostio fra Stjepan Čovo. Gvardijan sinjskoga samostana fra Petar Klapež zahvalio je svima, osobito medicinskom osoblju koje je skrbilo za fra Jozu. Na-

kon mise sprovodne obrede je na groblju sv. Frane u Sinju prevodio gvardijan fra Petar Klapež.

Fra Jozo Zrnčić rođen je 3. travnja 1939. u župi Otok (Udovičići) od oca Nikole i majke Manda r. Vrdoljak. Nakon osnovne škole Franjevačku klasičnu gimnaziju pohađao je u Makarskoj (1953. – 1958.), a filozofsko-teološki studij u Makarskoj (1959. – 1964.). U novicijat je stupio 5. srpnja 1955. na Visovcu gdje je 6. srpnja 1956. položio prve jednostavne zavjete. Svečane zavjete položio je 8. prosinca 1962. u Makarskoj. Za đakona je zaređen 15. prosinca 1963. u Makarskoj, a red prezbiterata primio je 30. ožujka 1964. u Makarskoj. Mladu misu proslavio je u Udovičićima (župa Otok) 5. travnja 1964. godine. Bio je, između ostaloga, dušobrižnik u Frankfurtu (1973. – 1979.), župnik u Sindelfingenu (1979. – 1983.) i župnik u Münchenu (1983. – 1988.). Po povratku u domovinu obnašao je do 1991. službu gvardijana i župnika u Sinju, potom do 1994. službu župnika u Župi Gospe Lurdske u Zagrebu i samostanskog vikara. Kao župnik 1997. preuzeo je župu Hrvace, a od 2003. promijenio je više mjesta kao župni vikar u Zagrebu, Baškoj Vodi, te ponovno u Sinju, pastoralno skrbeći za vjernike Lučana, Karakašice i Donjeg Suhača. Nakon umirovljenja 2013. živio je u sinjskom samostanu te dje-lovao kao isповjednik. (SBC)

DON MARKO KLARIĆ (1978. – 2017.)

IN MEMORIAM

Don Marko Klarić, sin Zvonimira i Nevenke r. Žunić, rođen je u Jesenicama 23. veljače 1978. Marko i njegov stariji brat Mirko odrastali su u kršćanskom obiteljskom ozračju sudjelujući u crkvenome životu svoje župe, iz koje su ponikla brojna svećenička i redovnička zvanja. Zacijelo je takva pozitivna duhovna sredina utjecala i na Marka da se poslije osmogodišnjega školovanja u svojem rodnom mjestu 1993. godine prijavio u Nadbiskupsko sjemenište u Splitu želeći postati svećenik. U Splitu pohađa Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju i završava srednjoškolsko obrazovanje ispitom zrelosti 1997. godine.

Zbog posljedica prometne nesreće koju je doživio u autobusu nije pozivan u vojnu službu, nego predaje molbu za upis u Centralno bogoslovno sjemenište. Primljen je u splitsku bogosloviju te upisuje i pohađa filozofsko-teološki studij na ondašnjoj Teologiji, danas Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Nakon što je položio diplomski ispit i obavio pastoralnu godinu, ispunio je potrebne uvjete za sveti red prezbiterata. Splitsko-makarski nadbiskup mons. Ma-

rin Barišić zaredio ga je za svećenika na blagdan apostola sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 2003., u crkvi sv. Marka evanđelista u Makarskoj. Mladu je misu slavio u župnoj crkvi sv. Roka u svojim Jesenicama.

Kao mladomisnik je najprije pastoralno djelovao dvije godine u Župi sv. Pavla na Pujankama u Splitu vršeći službu župnoga vikara. Potom je godinu dana obnašao službu župnog vikara u Župi Sv. Spasa na Mejašima u Splitu. Odatle je na dvije godine premješten za župnoga vikara u Župi Sv. Križa u Varošu. Godine 2008. imenovan je kapelanom u Kliničkome bolničkom centru Križine u Splitu, a zatim 2010. uz kapelansku službu u bolnici obnaša i službu župnika u Sitnu Donjem. Don Marko je bio glazbeno nadaren pa je u župama na kojima je djelovao svirao, uvježbavao i vodio župne zborove.

Godine 2013. razriješen je službe župnika u Sitnu Donjem i službe kapelana u bolnici na Križinama te je živio izvan svoje Splitsko-makarske nadbiskupije. Umro je nakon teške bolesti u Klinici za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ u Zagrebu 16. lipnja 2017. u trideset i devetoj godini života i četrnaestoj godini svećeništva. Pokoj vječni daruj mu, Gospodine! I svjetlost vječna svijetlila njemu. (N. A. Ančić)

Sprovod don Marka Klarića

Sprovod pokojnoga don Marka Klarića, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije, prema želji obitelji predvodio je župnik don Tomislav Bašić u utorak, 20. lipnja, u crkvi sv. Petra na Sumpetru u Jesenicama. U koncelebraciji je bilo šezdesetak svećenika predvođenih generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem i pastoralnim vikarom mons. Nediljkom Antonom Ančićem.

Članovi obitelji, rodbina, časne sestre, brojni vjernici iz njegove župe i predstavnici vjernika iz župa u kojima je don Marko djelovao te prijatelji došli su se oprostiti od pokojnoga don Marka. U svojoj je propovijedi župnik Bašić govorio o zemaljskoj smrti i slavi uskrsnuća. „Pred ljudskom smrću, osobito pred onom naših bližnjih, svatko od nas stoji potresena srca, začuđena razuma i tužna oka. Svi odlazimo, a ne znamo u kojem trenutku i u kojim okolnostima dolazi kraj zemaljskoga života. Bog nam jamči da nas ne će zadesiti vječna propast. On je stvoritelj našega tijela i duše, apsolutni gospodar vremena i vječnosti te materijalnih prostora i duhovnih sfera. Zato pred njim stojimo u poniznosti i vjeri“, kazao je don Tomislav te nastavio: „Pred Božjim pozivom umuknu sve ljudske primjedbe i priče, ostaje samo naš ljudski zagovor pred milosrdnim Isusom. Kad umre čovjek kojega volimo, njegova smrt nam otva-

ra ranu na duši. Žalosni smo i pitamo se što može biti utjeha ovoj boli. Kršćanska vjera govori kako život s Bogom i kod Boga ne prestaje smrću. Bol i žalost vrijedi i za vjernike, ali mi ne plačemo kao oni što nemaju nade. Svoju nadu polažemo u onoga koji je uskrsnuće i život. S tom je nadom don Marko živio i s njom se u 39 godini života i 14 godini svećeništva preselio u vječnu domovinu“, kazao je župnik Bašić.

Nakon euharistijskoga slavlja, za vrijeme kojega je pjevao mješoviti župni zbor Jesenice, povorka je krenula prema mjesnom groblju Sustipan na Sumpetru gdje je uz oproštajne molitve don Marko pokopan u obiteljsku grobnicu. (SBC)

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA

u 2016. godini

ŽUPA	IZNOS
Aržano	670,00 kn
Baćina	<i>Vidi Plina!</i>
Bagalović	1.280,00 kn
Bajagić	700,00 kn
Bast – Baška Voda	1.750,00 kn
Biorine	256,00 kn
Bisko	1.050,00 kn
Bitelić	900,00 kn
Blato n/C	650,00 kn
Borovci	<i>Vidi Metković-Sv. Nikola</i>
Brela Donja	4.100,00 kn
Brela Gornja	800,00 kn
Brist	<i>Vidi Podaca!</i>
Budimirski	76,00 kn
Cista Provo	1.400,00 kn
Cista Velika	800,00 kn
Čaporice	-
Desne	450,00 kn
Dicmo Donje	780,00 kn
Dicmo Gornje	600,00 kn
Dobranje – Bijeli Vir	1.000,00 kn
Dobranje Imotsko	580,00 kn
Donje Selo	<i>Vidi Grohote!</i>
Donji Dolac	450,00 kn
Drašnice	370,00 kn
Drvenik Makarski	240,00 kn
Drvenik Trogirski	400,00 kn
Dubrava	1.200,00 kn
Duće	3.310,00 kn
Dugi Rat	2.900,00 kn
Dugopolje	1.700,00 kn
Dusina	1.200,00 kn
Gala – Gljev	1.620,00 kn
Gata	1.605,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Gornje Selo	670,00 kn
Gornje Sitno	1.000,00 kn
Grab	1.023,00 kn
Grabovac	500,00 kn
Gradac	600,00 kn
Grohote	-
Hrvace	1.840,00 kn
Igrane	780,00 kn
Imotski	1.680,00 kn
Jesenice	3.100,00 kn
Kamen	1.700,00 kn
Kaštel Gomilica	3.850,00 kn
Kaštel Kambelovac	7.000,00 kn
Kaštel Lukšić	4.000,00 kn
Kaštel Novi	2.800,00 kn
Kaštel Stari	7.216,00 kn
Kaštel Sućurac	3.000,00 kn
Kaštel Štafilić	2.000,00 kn
Katuni-Kreševo	3.150,00 kn
Klis	1.110,00 kn
Komin	4.200,00 kn
Konjsko	500,00 kn
Koprivnica	500,00 kn
Kostanje	3.600,00 kn
Košute	2.680,00 kn
Kotlenice	<i>Vidi Bisko!</i>
Kozica	535,00 kn
Krstatice	4.600,00 kn
Kučiće	1.570,00 kn
Kučine	4.300,00 kn
Lokvičići	1.400,00 kn
Lovreć	800,00 kn
Makar-Kotišina	<i>Vidi Makarska Sv. Marko!</i>
Makarska – sv. Marko	3.400,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Makarska – K. Mira	3.100,00 kn
Maslinica	45,00 kn
Medov Dolac	200,00 kn
Metković – Sv. Ilija	2.580,00 kn
Metković – Sv. Nikola	4.000,00 kn
Mravince	1.950,00 kn
Muć Donji	400,00 kn
Muć Gornji	730,00 kn
Neorić	350,00 kn
Nova Sela n/C	-
Nova Sela n/N	Vidi Metković-Sv. Nikola!
Okruk	3.000,00 kn
Omiš	4.360,00 kn
Opuzen	6.000,00 kn
Orah	Vidi Stilje!
Ostrvica	-
Otok	1.200,00 kn
Otrić-Struge	2.500,00 kn
Plina	550,00 kn
Ploče	1.550,00 kn
Podaca	286,00 kn
Podbablje	1.600,00 kn
Podgora	1.000,00 kn
Podgrađe	760,00 kn
Podstrana	2.500,00 kn
Poljica Imotska	1.400,00 kn
Poljica Vrgorska	Vidi Krstatice!
Potravlje	1.150,00 kn
Priko-Omiš	2.550,00 kn
Proložac	2.600,00 kn
Prugovo	-
Radun	1.250,00 kn
Rašćane	810,00 kn
Ravča	232,00 kn
Ričice	Vidi Lokvičići!
Rogotin	1.950,00 kn
Rogoznica	1.000,00 kn
Ruda	1.740,00 kn
Runović	1.800,00 kn
Seget	850,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Sinj	3.560,00 kn
Sitno Donje	850,00 kn
Slatine	1.500,00 kn
Slime	300,00 kn
Slivno Imotsko	-
Slivno Ravno	4.100,00 kn
Solin – Gospa od Otoka	8.300,00 kn
Solin – Sv. Kajo	1.500,00 kn
Solin – Sol. mučenici	2.200,00 kn
Split – Konkatedrala	4.000,00 kn
Split – Brda	1.700,00 kn
Split – Dobri	2.140,00 kn
Split – Katedrala	3.470,00 kn
Split – Kman	1.500,00 kn
Split – Kocunar	1.150,00 kn
Split – Lovrinac	2.000,00 kn
Split – Lučac	-
Split – Manuš	875,00 kn
Split – Mejaši	4.100,00 kn
Split – Meje	1.700,00 kn
Split – Mertojak	2.500,00 kn
Split – Neslanovac	2.000,00 kn
Split – Pojišan	5.300,00 kn
Split – Poljud	1.820,00 kn
Split – Pujanke	4.050,00 kn
Split – Ravne Njive	1.100,00 kn
Split – Sirobuja	500,00 kn
Split – Spinut	725,00 kn
Split – Sućidar	3.620,00 kn
Split – Sukoišan	3.387,00 kn
Split – Škrape	4.450,00 kn
Split – Trstenik	2.100,00 kn
Split – Veli Varoš	750,00 kn
Split – Visoka	4.500,00 kn
Srednje Selo	Vidi Grohote!
Srijane-Dolac Gornji	500,00 kn
Srinjine	3.000,00 kn
Staševica	450,00 kn
Stilje	600,00 kn
Stobreč	3.100,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Strizirep	Vidi Vrpolje-Čačvina
Strožanac	3.350,00 kn
Studenci	2.000,00 kn
Svib	-
Svinišće	500,00 kn
Tijarica	1.200,00 kn
Trilj	7.000,00 kn
Trnbusi	Vidi Srijane-Dolac G.
Trogir – G. od Andela	3.100,00 kn
Trogir – Sveti Jakov	660,00 kn
Trogir – Sveti Lovre	2.800,00 kn
Tučepi	608,00 kn
Tugare	2.019,00 kn
Turjaci	823,00 kn
Ugljane	1.400,00 kn
Veliko Brdo	930,00 kn
Vid	2.900,00 kn
Vidonje	1.280,00 kn
Vinišće	830,00 kn
Vinjani	1.720,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Vojnić-Gardun	1.400,00 kn
Voštane – Rože	260,00 kn
Vranjic	2.214,00 kn
Vrgorac	1.200,00 kn
Vrlika	3.669,00 kn
Vrpolje-Čačvina	500,00 kn
Zadvarje	800,00 kn
Zagvozd	1.610,00 kn
Zaostrog	90,00 kn
Zasiok	Vidi Bitelić!
Zavojane	144,00 kn
Zelovo	150,00 kn
Zmijavci	2.050,00 kn
Zvečanje	510,00 kn
Žedno-Arbanija	-
Žeževica	1.180,00 kn
Živogošće	-
Žrnovnica	2.150,00 kn
Župa Biokovska	930,00 kn

UKUPNO: 305.308,00 kn.

**Zahvaljujemo svim vjernicima koji su dali svoje priloge
i župnicima koji su dostavili prikupljeni novac.**

Tablicu uredila: Tina Krajina

STATISTIKA SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE (2004. – 2016.)

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1. Broj svih stanovnika u nadbiskupiji	461.388	462.680	464.064	465.378	467.583	468.801	470.524	471.513	471.663	472.029	473.423	476.200	475.000
2. Broj katolika	430.576	431.868	433.252	434.566	435.770	436.988	438.711	439.700	440.304	441.036	443.053	447.582	446.000
3. Broj župa	186	186	186	186	186	186	186	186	187	187	187	187	187
<i>koje vode dijecezanski svećenici</i>	138	138	138	138	138	138	138	138	139	139	139	139	139
<i>koje vode redovnički svećenici</i>	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
4. SVEĆENIČKI KANDIDATI NADBISKUPIJE													
SIJEMENIŠTARCI													
<i>ukupan broj početkom tekuće školske godine</i>	45	45	27	24	16	28	16	19	18	20	16	11	18
<i>primljeni u sjemenište početkom ove šk. god.</i>	19	18	4	8	4	6	6	11	11	3	3	5	4
<i>maturirali prošle školske godine</i>	0	4	9	7	6	8	0	2	0	4	4	3	2
<i>napustili sjemenište tijekom prošle šk. god.</i>	7	13	12	3	4	2	10	5	5	4	1	1	0
BOGOSLOVI													
<i>ukupan broj početkom tekuće akad. god.</i>	24	23	27	28	26	28	25	28	31	35	42	29	29
<i>napustili bogosloviju tijekom prošle akad. god.</i>	1	1	0	0	3	4	4	2	1	3	1	7	7
5. SVEĆENICI													
NOVOZAREĐENI													
<i>dijecezanski</i>	6	4	2	2	3	2	4	1	3	4	4	4	2
<i>redovnički redeni u nadbiskupiji</i>	2	1	3	3	1	4	2	1	3	2	5	3	3
SVI DIJECEZANSKI (inkardinirani u nadb.)	230	233	235	230	226	223	216	224	220	218	218	218	219
<i>borave u nadbiskupiji</i>	198	201	203	203	201	197	194	195	189	199	203	203	203
<i>borave u drugim biskupijama</i>	4	4	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4
<i>na studiju</i>	6	6	6	6	3	4	4	5	5	4	3	4	4
<i>u hrvatskoj katoličkoj pastri</i>	5	5	5	5	5	5	5	3	6	--	4	4	4
<i>u misijama</i>	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	3
<i>u drugim službama</i>	14	14	14	14	11	11	5	15	13	15	1	1	1
EKSKARDINIRANI	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
NAPUSTILI SLUŽBU	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
UMRILI DIJECEZANSKI SVEĆENICI	2	1	0	6	3	6	4	5	1	3	5	3	1

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
6. REDOVNICI nazočni u nadbiskupiji	153	182	182	184	184	185	141	155	165	163	159	169	162
redovnički svećenici	147	176	176	178	178	179	137	150	161	155	152	160	155
braća pomoćnici (zavjetovani)	6	6	6	6	6	6	4	5	4	8	7	9	7
7. REDOVNICE nazočne u nadbiskupiji	491	463	461	464	462	460	479	482	481	481	477	517	374
8. BROJ IKRŠTENIH	4.619	4.620	4.677	4.685	4.719	4.837	4.734	4.521	4.214	4.217	4.220	4.212	4.047
u prvoj godini života	4.429	4.382	4.432	4.489	4.466	4.633	4.560	4.290	4.130	4.111	4.053	3.994	3.879
nakon prve godine života	190	211	245	196	253	204	174	131	84	106	121	218	168
9. PRVOPRIČESNICI	5.534	5.297	5.440	5.439	5.187	4.984	4.838	--	--	4.350	4.560	4.419	-
10. KRIZMANI	5.609	5.023	5.378	5.041	5.282	5.204	5.196	5.133	5.295	5.127	5.047	5.048	4.615
11. SKLOPLJENI BRAKOVI	2.174	2.006	2.107	2.236	2.222	2.195	2.075	1.944	2.055	1.719	1.797	1.781	1.812
između dvoje katolika	2.020	1.880	1.957	2.114	2.077	2.082	1.939	1.845	1.965	1.625	1.689	1.709	1.709
između katolika i krštenog nekatolika	47	29	46	34	32	33	31	28	26	22	31	26	42
između katolika i nekrštenog	107	97	104	88	113	80	105	71	64	72	63	46	61
12. CRKVENO POKOPANI KATOLICI	3.523	3.328	3.293	3.371	3.515	3.619	3.011	3.532	3.610	3.485	3.524	3.891	3.718
od tih umrli neprovđeni	1.288	1.241	1.236	1.250	1.341	1.464	1.274	1.415	1.313	1.372	1.377	1.370	1.383
13. KATOLIČKE ODGOJNO-OBRAZOVNE USTANOVE													
katolički vrtići	8												
katoličke srednje škole	2												
katolički bogoslovni fakultet	1												
14. KATOLIČKE SOCIJALNE USTANOVE													
domovi za stare i nemoćne	3												
domovi za osobe s posebnim potrebama	2												
pučke kuhinje	2												
15. VJEROUČITELJI S MANDATOM													
u osnovnim školama	301	283	280	270	254	258	247						
u srednjim školama	60	59	57	54	56	55	55						
u drugim ustanovama	3	3	3	3	3	3	3						

Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata

➤ Nadbiskup Becker na proslavi zaštitnika sv. Dujma

Euharistijsko slavlje na ovogodišnjoj proslavi sv. Dujma, zaštitnika grada Splita i Splitsko-makarske nadbiskupije (nedjelja, 7. svibnja 2017.) uz domaćina mons. Marina Barišića i druge biskupe, predvodio je i održao homiliju mons. Hans-Josef Becker iz nadbiskupije Paderborna (Njemačka). Obje nadbiskupije održavaju dugogodišnje prijateljske veze pa je ova proslava u Splitu posebnim izvješćem zabilježena i na portalu nadbiskupije Paderborn.

➤ Svećenički dan u Vepricu

Svećenički dan u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, na koji se okupilo oko 120 svećenika, održan je u srijedu, 17. svibnja 2017. u Vepricu. Nakon misnoga slavlja, koje je predvodio nadbiskup, podnesena su kratka izvješća o radu iz šest različitih ureda, generalni vikar je izvjestio o planovima i događanjima, a pastoralni vikar o nekim važnim pastoralnim zadataćama. Završni osvrt dao je nadbiskup Marin Barišić.

➤ Pastoralna godina 2016./2017.

Ovogodišnju pastoralnu godinu, koju odnedavno organizira Splitsko-makarska nadbiskupija, pohađala su petorica polaznika. To su đakoni: Gabrijel Kamber (ST), Luka Stipinović (ST), Vedran Pavlić (OCD) i Mario Lemo (Franj. prov. Presvetog Otkupitelja). Đakoni su obavljali svoj pastoralni praktikum kod župnika mentora tijekom vikenda i po dva tjedna za Božić i za Uskrs. Položili su ispite iz održanih predavanja (u zimskome semestru 8 predmeta, u ljetnome 7) koja su u svakom semestru trajala po osam tjedana. Peti je polaznik kandidat za đakonat fra Ivan Jakovljević, koji je također odslušao predavanja i položio ispite.

➤ Duhovne vježbe za svećenike u Vepricu

Duhovne vježbe za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije održat će se u Duhovnom centru i marijanskom svetištu Vepric od 28. do 30. kolovoza 2017. Voditelj je dr. fra Dar-ko Tepert, OFM (Zagreb). Prijave kod upravitelja don Mije Šurlina: Tel: 616-336; 612-622; Mob. 098 945-1973.

➤ Duhovne vježbe za mlađe svećenike

Za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije zaređene zadnjih deset godina duhovne će se vježbe održati u Karmelu sv. Ilike na Buškome jezeru (Zidine, Grabovica BiH) od 28. do 31. kolovoza 2017. Voditelj je o. Damjan Kružičević, OSB (Čokovac). Prijave kod pastoralnog vikara don Nediljka Ante Ančića: mob: 098 225-028; e-mail: past.ured@smn.hr

➤ Isprika

Tijekom uređivanja „Vjesnika“ br. 1/2017. došlo je do previda, pa u rubrici „Naši pokojnici“ nije uvršteno izvješće o sprovodu našega svećenika don Jure Naranča. To izvješće te prilog o životu, radu i službama don Jure donosimo u ovom broju „Vjesnika“.

*dr. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar
tel. (021) 407-506, fax. 407-532; e-mail: past.ured@smn.hr*

Kazalo

DOKUMENTI

Papina poruka za 32. svjetski dan mladih, 2017.	89
Poruka pape Franje za Svjetski dan misije 2017.	92
Papina poruka za 1. svjetski dan siromašnih, 19. studenoga 2017.	94
Priopćenje s 54. zasjedanja sabora Hrvatske biskupske konferencije	97
Zajednička Izjava članova Komisija „Justitia et pax“ Biskupskih konferencijskih Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije	98
Poruka biskupa Ivice Petanjka za Nedjelju turizma	101

DOPISI IZ ORDINARIJATA

Informacije iz Ureda za obitelj Splitsko-makarske nadbiskupije	103
Priopćenje za javnost - Predstava na Marulićevim danima	104
Obavijest župnicima o „Hodu za život“	106
Poziv na Svećenički dan	106
Molitveni susret crkvenih pokreta i zajednica	107
Prijave i upisi novih sjemeništaraca u Nadbiskupsko sjemenište	108
Metropolitanski studijski dani za mlađe svećenike 2017.	108
Svećeničko redenje i ljetni odmor	109

PORUKE, PROPOVIJEDI I GOVORI

Poruka mons. Marina Barišića, predsjednika Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja - Nedjelja Dobroga Pastira - 2017.	110
Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski: Homilija na Svetkovinu Uskrsnuća Gospodinova – danja misa	111
Mons. Martin Vidović, ninski nadbiskup naslovnik Homilija na Vazmeno bdjenje u svetoj noći	112
Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski: Govor na dodjeli nagrada u foayeu HNK-a, 5. svibnja 2017.	114
Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski: Pozdrav na Prvoj večernjoj, 6. svibnja 2017.	115
Mons. Miroslav Vidović, generalni vikar: Razmatranje na Svečanoj večernjoj molitvi prigodom otvaranja moćnika sv. Dujma	116
Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski: Pozdrav na euharistijskome slavlju, 7. svibnja 2017.	117
Hans Josef Becker, nadbiskup iz Paderborna: Propovijed na euharistijskome slavlju, 7. svibnja 2017.	118

IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE

Stručni skup o kršćanski utemeljenom spolnom odgoju mlađih	119
Edukacija iz prirodnog planiranja obitelji oduševila splitske polaznike	119
3. Biblijsko bdjenje na Sućidru	120
Međubiskupijski susret maturanata	120
Glazbena radionica za voditelje, pjevače i svirače i korizmeni koncert	121
Korizmena duhovna obnova članova HKLD-a - podružnice Split	122
Nadbiskup Barišić primio veleposlanika Španjolske Nj. E. Eduarda Aznara	122
Nadbiskup Barišić primio predstavnike Kluba učenika i prijatelja NKG-a „Don Frane Bulić“	123
Križni put Sinja i Cetinske krajine	123
Splitsko-makarska nadbiskupija apsolutni pobjednik vjeroučiteljke olimpijade	124
Križni put grada Trogira	125
Križni put grada Splita „Od Gospe do Gospe“	125
Duhovna obnova za vjeroučitelje laike	126
Cvjetnica u splitskoj prvostolnici	127
Uprizorenje Muke Gospodnje u Trogiru	128
Predstavljanje uskrnsne poruke nadbiskupa Barišića	128
Nadbiskup Barišić primio Robina Harrisa	129
Svečano zatvoreni 13. Dani kršćanske kulture i dodijeljena nagrada „Andrija Buvina“	129
Čakula s duhovnikom	131
Velika srijeda u splitskoj prvostolnici	131
Misa posvete ulja u splitskoj prvostolnici	131
Misa Večere Gospodnje – početak Svetog trodnevlja	132
Nadbiskup Barišić primio Branku Ramljak, povjerenicu Vlade Republike Hrvatske za grad Split	133
Obredi Velikoga petka u splitskoj prvostolnici	133
Uskrnsno čestitanje redovnicā nadbiskupu Barišiću	134
Vazmeno bdjenje u splitskoj prvostolnici	135
Blagdan uskrnsnoga Gospodinova	136
Nadbiskup Barišić slavio Uskrs sa splitskim zatvorenicima	136
Nadbiskup krstio šesto dijete u obitelji Matković u Metkoviću	137
Uskrnsni koncert na Sućidru	138
Jeseničani i Dugoraćani u Nacionalnom svetištu svetog Josipa	138
Misa zahvalnica za plodove inicijative 40 dana za život	139
Zajednički susret svih krizmanika u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji	139
Život biraj – Susret mlađih grada Splita	140
Dvadeset i četvero odraslih primilo sakrament potvrde	141

Solinska župa sv. Kaja proslavila 50 godina postojanja	141
Stručni skup za odgojiteljice u vjeri u predškolskim ustanovama	142
Hodočaće Splitsko-dubrovačkog područja OFS-a u Imotski	143
Proslava sv. Jure, zaštitnika Poljica	144
Hodočaće djelatnika i suradnika Ordinarijata Splitsko-makarske nadbiskupije	145
Predavanje „Ljubav je jača od smrti“	146
Akcija franjevačkih bogoslova i Marijinih obroka	147
Susret sjemeništaraca u Travniku	147
Otvorena izložba „Nova istraživanja splitske katedrale“	148
Devetnica sv. Dujmu	149
Svečano ustoličenje novoimenovanih kanonika	149
Sudamja fest 2017	150
Meditersko u misli i djelu pape Franje	151
Svečanost u HNK-u Split u prigodi Dana grada i dodjela nagrada	152
Otvaranje moćnika sv. Dujma	152
Svečano proslavljen zaštitnik grada Splita sveti Dujam	153
Nadbiskup Barišić primio premijera Plenkovića	155
Župa sv. Andrije sa Sućidra pobjednik Sudamja kupa 2017.	155
Mons. Mile Vidović dobio nagradu za životno djelo	156
Predstavljena knjiga prof. Ivice Žižića „Slava križa“	156
Priprema za Hod za život u Splitu	157
Molitveno bdijenje za duhovna zvanja	158
Blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića u Prudu	158
Studijsko putovanje u Gospičko-senjsku biskupiju	159
Nadbiskup primio vlč. Josepa Peguera, regionalnog vikara Opusa Dei	160
Proslavljen blagdan Gospe Fatimske u Stablini	160
Proslava blagdana Gospe Fatimske i 50 godina Župe Precistog Srca Marijina na Škrupama	161
Koncertom marijanskih pučkih napjeva završena 33. Smotra folklora u Metkoviću	162
„80 nam je godina tek“ – Proslava Dana obitelji	163
Kvalitetnim očinstvom do sretne obitelji - Međunarodni dan obitelji	163
Kamo me šalješ? - susret mladih	164
Svećenički dan u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji	165
Proslavljen dan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu	167
Biskup Perić otvorio Godinu biskupa Pavla Žanića u Kaštel Novome	168
Nadbiskup primio najbolje ekipe vjeroučarne olimpijade	169
Održan prvi splitski „Hod za život“	170
Zlatna harfa u Imotskom	171
Duhovna obnova za studente	171
Susret za odgajatelje i stručne suradnike o temi „Zašto očevi šute?“	172
Susret predstavnika crkvenih pokreta, udruga i molitvenih zajednica	172
Ekipa Župe sv. Josipa – Dugi Rat pobjednik KMNL-a	173
Predstavljena knjiga Mate Meštrovića „Kroz plamen čišćenja“	174
Održan međunarodni znanstveni skup „Izazovi odgoja u vjeri u suvremenom društvu“	174
Hodočaće katoličkih vrtića Splitsko-makarske nadbiskupije	175
U Splitu održana Humanitarna utrka za Marijine obroke „Trčimo za obrok više“	176
Godišnji susret Društva Prijatelja Malog Isusa: „Zahvali srcem prepunim!“	176
Humanitarni koncert marijanskih napjeva za misije na Salomonskim Otocima	177
Predstavljena knjiga „Nova Kristova zapovijed“	178
Misa za poginule branitelje u splitskoj katedrali	178
Mo. don Ivan Urlić održao koncerte u Austriji i Sloveniji	179
Susret ministranata u Imotskom	179
Izveden oratorij „Molitva suprotiva Turkom“	180
Druga obljetnica HKZ-a „MI“ u Trogiru	180
Nadbiskup s organizatorima „Hrvatskoga socijalnog tjedna“	181
Predstavljena knjiga „Javni kultovi ikona u Dalmaciji“	181
Supervizija za djelatnike Bračnih i obiteljskih savjetovališta	182
Dodjela priznanja najboljim ekipama i igračima KMNL-a	182
Trajni i privremeni zavjeti te primanje u Franjevački svjetovni red	183
Predstavljanje vodiča „Svetište Gospe od Andela - Imotski“	184
Molitveni susret duhovnih pokreta, udruga i molitvenih zajednica Splitsko-makarske nadbiskupije	184
Potpisani Ugovor o palači Skočibušić-Lukaris između Splitsko-makarske nadbiskupije i Vlade Republike Hrvatske	185
Susret isusovačkih novaka iz istočne Europe	186
Nadbiskup primio polaznike XIX. naraštaja Ratne škole „Ban Josip Jelačić“	187
Misa zahvalnica za studente i profesore Sveučilišta u Splitu	188
Održan školski projektni tjedan „Dukati moga zavičaja“	188
Susret ministranata Splitsko-makarske nadbiskupije	189
Izborni kapitol OFS-a „Čudotvorna Gospa Sinjska“	190
Nadbiskup krstio sedmo dijete u obitelji Galić	191

Kod kapele sv. Josipa	191
Proslavljenja svetkovina Presvetog Trojstva u Rogotinu	192
Održan molitveni susret za duhovna zvanja na temu „Molite se bez prestanka!“	193
Biskup Jure Bogdan predvodio je slavlje za sv. Antu na Poljudu	193
Slavlje sv. Ante u crkvi i samostanu sv. Frane na Obali	194
Proslavljen blagdan sv. Ante u župama neretvanskog dekanata	195
Prikazan novi dokumentarni film o blaženome Alojziju Stepinцу	195
Svetkovina Tijelova u splitskoj katedrali	196
U župi Vid na svetkovinu Tijelova dvostruko slavlje	197
Predstavljena nova knjiga fra Žarka Relote „Ja tako mislim“	197
50. obljetnica Župe sv. Stjepana boda borovima	198
Nekadašnji splitski sjemeništari proslavili 50 godina mature	199
Posjet Generalnoga ministra OFM-a	199
Susret za odgojitelje i stručne suradnike	200
Nadbiskup primio počasnog konzula RH u Krakowu	201
Sastanak u prigodi pripreme za Treći susret hrvatskih katoličkih obitelji	202
Otvorena izložba „Lice milosrđa“ prof. Krune Bošnjaka	203
Održan posljednji susret mlađih grada Splita ove akademske godine	204
Izlet HKLD-a splitske podružnice u Sinj	205
Svetkovina Srca Isusova kod isusovaca u Splitu	205
Svećeničko ređenje u Splitu 2017.	206
Proslavljen blagdan rođenja svetog Ivana Krstitelja u župi Vid	207
Susret bolesnika Splitske metropolije u svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske	207
Proslava blagdana sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu	208
Nadbiskup krstio dvoje djece iz brojnih obitelji na Žnjanu	209
Održan 100. zaručnički tečaj u Imotskom	210
Proslavljenja svetkovina Presvetog Srca Isusova i Marijina u župi Mlinište	210
Proslavljenja svetkovina sv. Petra u Kaštel Novom	210
Devet svećenika proslavilo 50 godina misništva	211
Proslavljen blagdan sv. Petra i Pavla u Splitu	212
Misa zahvalnica u Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji u Splitu	213
Te Deum u bogosloviji u Splitu	213
Održan komunikacijski seminar „Kršćanski glas u medijima“	214
Imenovanja i premještaji u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji	215
KRONIKA OCA NADBISKUPA (1. travnja – 30. lipnja 2017.)	216
NAŠI POKOJNICI	
Don Jure Naranča (1935. – 2017.)	220
Don Ivan Barišić (1951. – 2017.)	222
Sprovod fra Luke Radmana Livaje	223
Misa zadušnica za fra Jozu Zrnčića	224
Don Marko Klarić (1978. – 2017.)	225
Milostinja Velikoga petka u 2016. godini	227
Statistika Splitsko-makarske nadbiskupije (2004. – 2016.)	230
Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata	232

VJESNIK SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat Splitsko-makarske nadbiskupije, Poljana kneza Trpimira 7, Split

Vjesnik je dostupan i na mrežnim stranicama: www.smn.hr

Odgovorni urednik: nadbiskup Marin Barišić

Glavni urednik: Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar, tel.: 407-506, past.ured@smn.hr

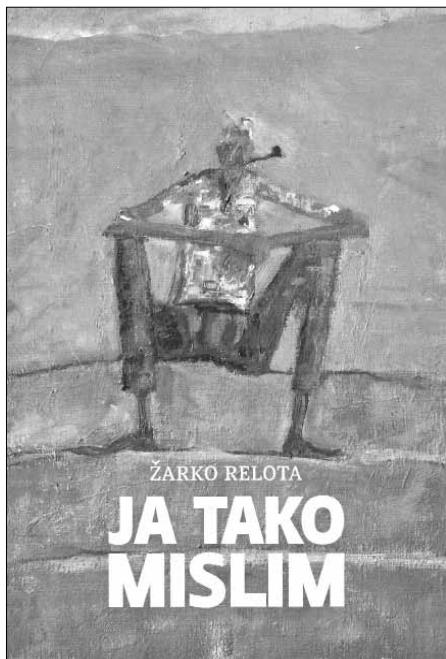
Uredničko vijeće: Nediljko Ante Ančić, Silvana Burilović Crnov, Gabrijel Kamber, Miroslav Vidović

Lektura: Vedran Torić

Priprema: Ratimir Vukorepa

Tisk: Salona-liber, Solin

Ovaj je broj zaključen 30. lipnja 2017.

Žarko Relota,
**JA TAKO
MISLIM**

21. LIPNJA - 20. KOLOVOZA 2017.
U PALAČI SKOČIBUČIĆ-LUKARIĆ NA PERISTILU U SPLITU

Izložba je otvorena svaki dan (osim pondjeljkom)
od 10 do 13 i od 18 do 21 sati

AUTOMATSKI GLEDALAC I LIJEPOVAC PREDSTAVI
Maja Juranić, PROF.

ULAZ SLOBODAN

Otvoreno:
21. lipnja 2017. u 18 sati

Lice milosrđa
Izložba prof. Krune Bošnjaka

Uvjeti za upis:

- završen diplomski studij teologije, katehetike, religijskih znanosti ili drugih humanističkih studija na crkvenim učilištima s najnižom ocjenom vrlo dobar (3,5),
- završen studij koji je u preddiplomskom i diplomskom ciklusu imao veći broj predmeta iz teologije i filozofije, a koji nije dovoljan za teološki poslijediplomski studij, uz položen razlikovni dio
- završen četverogodišnji katehetski studij po studijskim programima KBF-a do ak. god. 2005./2006., uz položen razlikovni dio
- završen petogodišnji teološko-katehetski studij KBF-a, uz položen razlikovni dio
- sposobnost služenja latinskim jezikom i vladanje jednim od pet jezika (engleski, njemački, francuski, talijanski, španjolski)

O mogućnosti polaganja razlikovnog dijela vidjeti na:

- https://www.kbf.unist.hr/images/dok/poslijediplomski/PDS-Upisi-2017-18-Obavijest_rok_prijave Razlikovni.pdf
- https://www.kbf.unist.hr/images/dok/poslijediplomski/PDS-Upisi-2017-18-Literatura_razl.pdf
- https://www.kbf.unist.hr/images/dok/poslijediplomski/PDS-Upisi-2017-18-Literatura_katehet.pdf

Akademski stupanj koji se stječe završetkom studija: doktor znanosti (dr. sc.)

Tijekom studija stjeće se i stupanj licencijata u skladu s crkvenim propisima.

Trajanje studija: 6 semestara | ECTS: 180

Cijena studija: 8.000,00 kn po godini studija. Mogućnost plaćanja u dvije rate.

Natječaj je otvoren do 30. rujna 2017.

POGLEDAJ NAŠE MREŽNE STRANICE, POTRAŽI DETALJNE ODGOVORE, ODVAŽI SE NA STUDIJ!

Svi detalji o programima i uvjetima upisa na: www.kbf.unist.hr

Sve dodatne informacije mogu se dobiti na tel. 021/308 300; 021 308/322, a upiti na e-mail: office@kbf-st.hr

Hodočašće katoličkih vrtića
Splitsko-makarske nadbiskupije - 27. svibnja 2017.

Potpisan Ugovor o palači Skočibušić-Lukaris između
SMN i Vlade Republike Hrvatske - 6. lipnja 2017.

Otvorena izložba „Lice milosrđa“
prof. Krune Bošnjaka - 21. lipnja 2017.

Devet svećenika proslavilo 50 godina misništva -
29. lipnja 2017.

Svečano proslavljen zaštitnik grada Splita sveti Dujam - 7. svibnja 2017.

Svećeničko ređenje u Konkatedrali sv. Petra u Splitu 24. lipnja 2017.

Ređenici (s lijeva na desno): fra Mario Lemo, don Gabrijel Kamber i don Luka Stipinović